

63205

GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM PROGRAMLARI VE ÖĞRETİMİ
ANA BİLİM DALI

**ANKARA İLİ MERKEZ İLÇELERİNDEKİ HALK EĞİTİM
MERKEZLERİNDE GÖREVLİ EĞİTİCİ PERSONELİN
(ÖĞRETMENLERİN) YETİŞKİN EĞİTİMCİSİ
OLARAK EĞİTİM İHTİYAÇLARININ
SAPTANMASI**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Tez Danışmanı

Doç. Dr. Tayyip DUMAN

Hazırlayan

Şaban ÇETİN

Ankara-1997

**T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
DOKÜMANTASYON MERKEZİ**

Eğitim Bilimleri Enstitüsü M¼d¼rl¼đ¼'ne

.....ait..... adlı

.....Çalışma, J¼rimiz tarafından .....

.....Ana Bilim Dalında

Y¼KSEK LİSANS TEZİ olarak kabul edilmiştir.

(İmza)
Başkan *Prof. Dr. S. İlhan Şen*
Akademik Ünvani, Adı Soyadı

(İmza)
Üye *Prof. Dr. Zeynep Kumbaklı*
Akademik Ünvani, Adı Soyadı

(İmza)
Üye *Doç. Dr. Tayyip Duman*
Akademik Ünvani, Adı Soyadı

ÖZET

Bu araştırma, Ankara ili merkez ilçelerindeki Halk Eğitim Merkezlerinde görev yapmakta olan kadrolu ve kadrosuz usta öğretmenler dışındaki, kadrolu eğitici personelin (öğretmenlerin) yetişkin eğitimi konusundaki yeterliklerini belirleyerek eğitim ihtiyaçlarını tesbit etmek amacıyla yapılmıştır.

Araştırmanın örneklemini 1995-1996 öğretim yılında Ankara ili merkez ilçelerindeki Halk Eğitim Merkezleri arasından random yöntemiyle seçilen Mamak, Keçiören, Yenimahalle ve Sincan Halk Eğitim Merkezlerinde görev yapan 70 giyim ve nakış öğretmeni ile bu alandaki kurslara katılan 340 kursiyer oluşturmuştur.

Veriler araştırma amaçlarını gerçekleştirmek üzere hazırlanmış, aynı soruların yer aldığı öğretmen ve kursiyer anketleri ile toplanmıştır. İki bölümden oluşan anketin birinci bölümünde kişisel bilgilere, ikinci bölümünde yetişkin eğitimcisinin “İnsan İlişkileri”, “Yetişkin Öğretim İlke ve Yöntemleri” ve “Yetişkin Psikolojisi” boyutlarındaki yeterliklerini kapsayan toplam 57 soruya yer verilmiştir.

Bu yeterliklerle ilgili öğretmen ve kursiyer görüşleri kodlanarak bilgisayarda değerlendirilmiştir. Anketteki her soruyla ilgili görüşlere ilişkin frekans ve yüzde dağılımı alınmış ve standart sapmaları hesaplanmıştır. Öğretmen ve kursiyerlerin sorular için verdikleri cevapların aritmetik ortalamaları arasındaki farkı tespit etmek amacıyla “t” testi uygulanmış ve farkın manidarlığı 0.05 anlamlılık düzeyinde kontrol edilmiştir. Her soru için beşli derecelendirme ölçeği kullanılmıştır.

Araştırma da elde edilen bulgular şunlardır;

1. Halk eğitim merkezlerinde görev yapan öğretmenlerin çoğunluğu, kendilerini “büyük ölçüde” ve “tamamen” yeterli bulmaktadır. Öğretmenlerin “İnsan İlişkileri”, “Yetişkin Öğretim İlke ve Yöntemleri” ve “Yetişkin Psikolojisi” boyutlarında kendi yeterliklerini algılamaları branşlarına göre anlamlı bir farklılık oluşturmamaktadır. Ancak öğretmenlerin yeterlik boyutlarında kendilerini algılamaları eğitim seviyelerine göre sadece “Yetişkin Psikolojisi” boyutunda farklılık göstermekte yüksek öğretim

kurumundan mezun olmayan öğretmenler kendini, yükseköğretim kurumundan mezun olan öğretmenlerden daha yeterli bulmaktadırlar.

2. Halk eğitim merkezlerinde açılan kurslara katılan kursiyerlerin çoğunluğu, öğretmenliklerini birinci derecede “kısmen” yeterli bulmaktadırlar. Özellikle “Yetişkin Öğretim İlke ve Yöntemleri” boyutunda kursiyerlerin öğretmenlerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri daha olumsuzdur. Kursiyerlerin “İnsan İlişkileri”, “Yetişkin Öğretim İlke ve Yöntemleri”, “Yetişkin Psikolojisi” boyutlarında öğretmenlerinin yeterliklerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri branşlarına ve eğitim seviyelerine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

3. Üç yeterlik boyutunda da, öğretmenlerle kursiyerlerin görüşleri arasında anlamlı farklılık gözlenmektedir. Kursiyerlerin görüşlerinin öğretmenlere kıyasla daha olumsuz olduğu söylenebilir.

ABSTRACT

This study has been carried out for the purpose of determining eligibility of permanent training personnel (teachers) on education of adults and in this way determining their educational requirements, exclusive of master teachers working permanently and temporarily at Public Training Centers in Ankara, the seat of provinces.

Sampling of the research has been consisted of 70 dress and embroidery teachers who have been employed in Mamak, Keçiören, Yenimahalle and Sincan Public Training Centers which were random selected among Public Training Centers in the seat of province of Ankara in 1995-1996 educational year and 340 trainees attended courses on this subject.

In order to realize the given research objectives a questionnaire having some questions has been asked to teachers and trainees. The said questionnaire consisted of two sections; in the first section personal information and in the second section total 7 questions covering eligibilities such as "human relations" of adult trainer, "Principal and methods of adult education" and "Adult's psychology" have been included.

Thoughts and views of teachers and trainees regarding these eligibilities have been coded and evaluated in the computer. Frequency and percentage distribution concerning views per question in the questionnaire have been taken and standard deviations have been calculated. "t" test has been implemented in order to determine the difference between arithmetic means of answers given by teachers and trainees and meaningfulness of difference has been controlled at significance of 0.05 level. 5. grade scaling measurement has been used for each question.

Following are findings obtained as the result of the research:

1. Majority of teachers employed in the Public Training Centers have found themselves "greatly" and "completely" adequacy in terms of "human relations", "Principals and methods for adult education" and "Adult's psychology" have not been constituting a significant difference according to their branch. However, teachers' perceptions of themselves in eligibility dimensions have shown difference only in the

dimension of “Adults Psychology” according to level of education; those teachers who have not been graduated from a higher education institution found themselves more eligible than those who graduated from any higher education institutions.

2. Most of trainees attending courses opened at the Public Training Centers have found primarily their teachers “partially” adequate and qualified. Particularly in dimension of “Principal and methods for adult education” trainees view about their teachers have been rather negative. Trainees’ views on their teachers in respect to their teachers’ “human relations”, “Principal and methods for adult education”, “Adult’s psychology” have not shown a significant difference according to their branches and educational levels.

3. Also in dimensions of eligibility a significant difference has been observed in views of teachers and of trainees. It can be said that trainees’ views are rather unfavorable compared to views of teachers.

İÇİNDEKİLER

	<i>Sayfa</i>
ÖZET	i
ABSTRACT	iii
İÇİNDEKİLER	v
TABLolar LİSTESİ	xv
ÖNSÖZ.....	xxv
I. GİRİŞ.....	1
1.1. Problem	1
1.1.1.Yetişkin Eğitiminin Tanımı, Amacı, İlkeleri, Kapsamı, Hedef Gruplar ve Gerekliliği.....	2
1.1.1.1. Yetişkin Eğitimin Tanımı	2
1.1.1.2. Yetişkin Eğitiminin Amacı	3
1.1.1.3. Yetişkin Eğitimin İlkeleri	5
1.1.1.4. Yetişkin Eğitimin Kapsamı.....	7
1.1.1.5. Yetişkin Eğitiminde Hedef Gruplar	7
1.1.1.6. Yetişkin Eğitimi Gerektiren Nedenler.....	8
1.1.1.6.1. Örgün Eğitimle İlgili Nedenler.....	8
1.1.1.6.2. Ekonomik Nedenler	8
1.1.1.6.3. Toplumsal Nedenler	8
1.1.2. Yetişkin Eğitimi Uygulamaları, Ülkemizde Yetişkin Eğitimi Yapan Kurumlar ve Yürütülen Faaliyetler.....	11
1.1.2.1. Halk Eğitim Merkezleri	12
1.1.2.2. Pratik Kız Sanat Okulları.....	12
1.1.2.3. Olgunlaşma Enstitüleri	13
1.1.2.4. Çıraklık Eğitim Merkezleri	13
1.1.2.5. Endüstri Pratik Sanat Okulları	14
1.1.2.6. Yetişkinler Teknik Eğitim Merkezleri.....	14

1.1.3. Yetişkin Eğitiminde Eğitici Personel.....	15
1.2. Araştırmanın Amacı	21
1.3. Araştırmanın Önemi.....	22
1.4. Sayıtlar.....	22
1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları	23
1.6. Tanımlar	23
1.7.Kısaltmalar.....	24
II. YÖNTEM.....	25
2.1 Araştırma Modeli.....	25
2.2. Evren ve Örneklem.....	25
2.3. Veriler ve Toplanması	26
2.4. Verilerin Analizi.....	26
III. BULGULAR VE YORUMLAR.....	28
3.1. Öğretmenlerin Yetiştirilmesi ve Görev Durumlarına İlişkin Bilgiler	28
3.1.1. Öğretmenlerin Görev Yaptıkları ve Mezun Oldukları Kurumlara Göre Dağılımları.....	28
3.1.2.Öğretmenlerin Görev Yaptıkları Kurumlara ve Branşlarına Göre Dağılımları.....	29
3.1.3. Öğretmenlerin Branşlarına ve Mezun Oldukları Kurumlara Göre Dağılımları.....	30
3.2. Kursiyerlerin Öğrenim Durumları ve Katıldıkları Kurs Türlerine İlişkin Bilgiler.....	31
3.2.1. Kursiyerlerin Kursta Katıldıkları ve Mezun Oldukları Kurumlara Göre Dağılımları	31
3.2.2. Kursiyerlerin Kursta Katıldıkları Kurum ve Kurs Türlerine Göre Dağılımları ...	32
3.2.3. Kursiyerlerin Devam Ettikleri Kurs Türlerine ve Mezun Oldukları Kurumlara Göre Dağılımları	33

3.3. İnsan İlişkilerindeki Yeterlikleri Bakımından Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri.....	33
3.3.1. Dili Anlaşılır Bir Şekilde Kullanabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri	34
3.3.2.Kursiyerlerle İletişim Kurma Açısından Rahat Bir Ortam Oluşturabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri.....	37
3.3.3.Ufak Tefek Hataları Hoşgörüyü Karşılatabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri	39
3.3.4.Kursiyerlere Karşı Samimi Davranabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri	41
3.3.5.Kursiyerlerin Fikir ve Değer Yargılarına Saygı Gösterebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri	43
3.3.6. Kursiyerlerle Olan İlişkilerinde Yansız Davranabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri	46
3.3.7. Kursiyerlerde Güven Uyandıracak Davranışlarda Bulunabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerine ve Kursiyerlerin Öğretmenlerine Değerlendirmeleri	48
3.3.8.Kursiyerleri Arkadaşlarıyla Uyumlu İlişkiler Kurmaları İçin Yönlendirebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri.....	50
3.3.9.Birtakım Konularda Karar Verirken, Kursiyerlerin Katılımını Sağlayabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerine ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri.....	52
3.3.10. Kendi Davranışlarını Objektif Olarak Değerlendirebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri.....	54
3.3.11.Kendine Yönelik Eleştirileri Hoşgörüyü Karşılatabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri.....	56

3.3.12. Kursiyerlerle Uyumlu ve Dengeli İlişkiler Kurabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri	59
3.3.13. Kursiyerlerin Sınıf İçindeki Sorunlarıyla İlgilenebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri	61
3.3.14. İnsan İlişkileri Boyutundaki Tüm Yeterliklerde Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri.....	63
3.3.14.1. Farklı Branşlardaki Öğretmenlerin İnsan İlişkileri Boyutundaki Tüm Yeterliklerde Kendilerini Değerlendirmeleri	65
3.3.14.2. Farklı Eğitim Seviyelerindeki Öğretmenlerin İnsan İlişkileri Boyutundaki Tüm Yeterliklerde Kendilerini Değerlendirmeleri.....	65
3.3.14.3. Devam Ettikleri Kurs Türlerine Göre Kursiyerlerin İnsan İlişkileri Boyutundaki Tüm Yeterliklerde Öğretmenlerini Değerlendirmeleri	66
3.3.14.4. Eğitim Seviyelerine Göre Kursiyerlerin İnsan İlişkileri Boyutundaki Tüm Yeterliklerde, Öğretmenlerini Değerlendirmeleri	67
3.4. Yetişkin Öğretim İlke ve Yöntemlerindeki Yeterlikleri Bakımından Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri.....	67
3.4.1. Çalışmaları Bir Plan Dahilinde Sürdürebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri	68
3.4.2. Kursiyerlere, Yapılacak Çalışmaların Amacını ve Önemini Açıklayabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri	70
3.4.3. Çalışmalarla İlgili Düzenleme Yapmadan Önce, Kursiyer Eğilimlerini Belirleyebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri	72
3.4.4. Çalışmaları Kursiyerlerin İlgi ve İhtiyaçlarına Göre Düzenleyebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri	75

3.4.5. Kursiyerlerin Yeteneklerini Belirleyici Çalışmalar Düzenleyebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri	77
3.4.6.Çalışmaları Kursiyerlerin Yeteneklerini Geliştirici Yönde Düzenleyebilme Konusunda Öğrtmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri	79
3.4.7.Kursiyerleri Çalışmalarına Aktif Olarak Katılmaları İçin İsteklendirebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendileri ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri	81
3.4.8. Konuları, Kursiyerlerin Anlayabileceği Şekilde Basitten Karmaşığa Doğru İşleyebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri:	84
3.4.9. Bir Konudan Yeni Bir Konuya Geçerken, Önceki Konuyla Yeni Konu Arasında Bağ Kurabilme Hususunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirelmeleri.....	86
3.4.10. Kurslar Yoluyla Alınan Eğitimin, Toplumun Sosyal, Ekonomik ve Kültürel Gelişmesine Sağlayacağı Katkı Hakkında Kursiyerleri Aydınlatabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri.....	88
3.4.11. Kursiyerlere, Anlamakta Güçlük Çektikleri Konulardaki Soruları Rahatlıkla Sorabilecekleri Bir Ortam Oluşturabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri.....	90
3.4.12. Konularla İlgili Anlaşılmayan Noktalara, Tatmin Edici Bir Şekilde Açıklık Getirebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri.....	93
3.4.13. Çalışmaları Yürütürken Aceleci Bir Tutum Yerine Sabırlı Davranışlar Gösterebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri.....	96

3.4.14 Kursiyerlere, Çalışmalarını Sürdürürken Yapmış Oldukları Hataları Kendi Kendilerine Düzeltmeleri İçin Fırsat Tanıyabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri.....	98
3.4.15. Hoş Olmayan Ufak Tefek Olayları Şakaya Dönüştürebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri.....	101
3.4.16. Kursiyerleri Gereğinden Fazla Sıkmayacak, Aynı Zamanda da Dersin Ahengini Bozmayacak Bir Disiplin Ortamı Oluşturabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri.....	103
3.4.17. Kursiyerlere, Öğrendiklerini Uygulayabilecekleri Bir Ortam Oluşturabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri.....	105
3.4.18. İşe Uygun Malzemenin Seçiminde Kursiyerlere Gerekli Yardımı Yapabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri.....	107
3.4.19. Konulara İlişkin Uygulamalar Sırasında Kursiyerlerle de Yeterince İlgilenebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri.....	110
3.4.20. Kursiyerlerin Çalışmalarını Yapıcı Bir Şekilde Kontrol Edebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri.....	112
3.4.21. Konuyu Anlatırken Kursiyerlerin de Katılımını Sağlayabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeler.....	114
3.4.22. Uygulaması Yapılacak Konuyu, Uygulama Öncesinde Anlaşılır Bir Şekilde İzah Edebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri.....	116

3.4.23. Konularla İlgili İşleri Aşama Aşama Yaparak Gösterebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri.....	118
3.4.24. Konuları İşlerken Her Aşamadaki Önemli Noktaların ve Özel Tekniklerin Üzerinde Önemle Durabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri.....	121
3.4.25. Konuları İşlerken Her Aşamının Süresini Kursiyerlerin Önemli Noktaları ve Özel Teknikleri Anlayabileceği Şekilde Ayarlayabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri.....	123
3.4.26. İşlenen Konularla İlgili Olarak Uygun Yerlere Geziler Düzenleyebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri.....	125
3.4.27. Kursiyerlere, Arkadaşlarıyla Birlikte Çalışabilecekleri Şekilde Öğretim Faaliyetleri Düzenleyebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri.....	128
3.4.28. Ders İşlerken, Dersle İlgili Mevcut Araç ve Gereçlerden Yeterince Faydalanabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerin ve Kursiyerlerin Öğretmenlerin Değerlendirmeleri.....	131
3.4.29. Çalışmalarla İlgili Anlaşılır Ders Notları Hazırlayabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri.....	133
3.4.30. Yetişkin Öğretim İlke ve Yöntemleri Boyutundaki Tüm Yeterliklerde Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri.....	135
3.4.30.1. Farklı Branşlardaki Öğretmenlerin Yetişkin Öğretim İlke ve Yöntemleri Boyutundaki Tüm Yeterliklerde Kendilerini Değerlendirmeleri.....	137

3.4.30.2. Farklı Eğitim Seviyelerindeki Öğretmenlerin Yetişkin Öğretim İlke ve Yöntemleri Boyutundaki Tüm Yeterliklerde Kendilerini Değerlendirmeleri.....	138
3.4.30.3.Devam Ettikleri Kurs Türlerine Göre Kursiyerlerin Yetişkin Öğretim İlke ve Yöntemleri Boyutundaki Tüm Yeterliklerde Öğretmenlerini Değerlendirmeleri.....	139
3.4.30.4. Eğitim Seviyelerine Göre Kursiyerlerin Yetişkin Öğretim İlke ve Yöntemleri Boyutundaki Tüm Yeterliklerde Öğretmenlerini Değerlendirmeleri.....	139
3.5.Yetişkin Psikolojisindeki Yeterlikleri Bakımından Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri.....	140
3.5.1.Yerine Göre Kursiyerlerin Kişisel Sorunlarıyla İlgilenebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri.....	140
3.5.2.Kursiyerlerle İyi İlişkiler Kurma Bakımından İstekli Davranabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri.....	143
3.5.3.Kursiyerleri Bir Yetişkin Olarak Algılayabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri	145
3.5.4.Kursiyerlere Bir Yetişkin Olarak Yaklaşabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri	148
3.5.5.Kursiyerlere Yönelik Yapıcı Eleştirilerde Bulunabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri.....	151
3.5.6.Kendilerini Yeterince İfade Elebilmeleri İçin Kursiyerlere İmkan Sağlayabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri.....	153
3.5.7.Kursiyerlerin Çalışmalarına Sınırlama Getirmeksizin Yardımda Bulunabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri.....	155

3.5.8.Güncel Olaylara Objektif Olarak Yaklaşabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri	157
3.5.9.Sorunların Çözümünde Kursiyerlerin Tecrübelerinden de Faydalanabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri.....	159
3.5.10.Kursiyerlerin, Çalışmalarıyla İlgili Orjinal Düşüncelerini Uygulamaya Dönüştürme Yönündeki Çabalarını Dikkate Alabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri.....	161
3.5.11.Kursiyerleri, Kurs Alanlarıyla İlgili Orjinal Çalışmalara Yönlendirebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri.....	163
3.5.12.Kursiyerlerin Öğrenmek İçin Gösterdikleri Çabayı Farkedebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri.....	166
3.5.13.Kursiyerlerin Öğrenmek İçin Gösterdikleri Çabayı Takdir Edebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri.....	168
3.5.14.Kursiyerlerin Çalışmalarla İlgili Öğrenme Korkularını Farkedebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri.....	170
3.5.15.Kursiyerleri, Çalışmalarla İlgili Öğrenme Korkularını Yenmeleri İçin Cesaretlendirebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri.....	173
3.5.16. Yetişkin Psikolojisi Boyutundaki Tüm Yeterliklerde Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri	175
3.5.16.1.Farklı Branşlardaki Öğretmenlerin Yetişkin Psikolojisi Boyutundaki Tüm Yeterliklerde Kendilerini Değerlendirmeleri	177

3.5.16.2. Farklı Eğitim Seviyesindeki Öğretmenlerin Yetişkin Psikolojisi Boyutundaki Tüm Yeterliklerde Kendilerini Değerlendirmelerine....	178
3.5.16.3. Devam Ettikleri Kurs Türlerine Göre Kursiyerlerin Yetişkin Psikolojisi Boyutundaki Tüm Yeterliklerde Öğretmenlerini Değerlendirmeleri .	179
3.5.16.4. Eğitim Seviyelerine Göre Kursiyerlerin Yetişkin Psikolojisi Boyutundaki Tüm Yeterliklerde Öğretmenlerini Değerlendirmeleri .	179
IV. SONUÇ ve ÖNERİLER.....	181
4.1. Sonuç	181
4.2. Öneriler.....	183
KAYNAKÇA	185
EKLER	194

TABLOLAR LİSTESİ

Sayfa

Tablo 3.1. Öğretmenlerin Görev Yaptıkları ve Mezun Oldukları Kurumlara Göre Dağılımları	29
Tablo 3.2. Öğretmenlerin Görev Yaptıkları Kurumlara ve Branşlarına Göre Dağılımları	30
Tablo 3.3. Öğretmenlerin Branşlarına ve Mezun Oldukları Kurumlara Göre Dağılımları	30
Tablo 3.4. Kursiyerlerin Kursa Katıldıkları ve Mezun Oldukları Kurumlara Göre Dağılımları	31
Tablo 3.5. Kursiyerlerin Kursa Katıldıkları Kurum ve Kurs Türlerine Göre Dağılımları.....	32
Tablo 3.6. Kursiyerlerin Devam Ettikleri Kurs Türlerine ve Mezun Oldukları Kurumlara Göre Dağılımları.....	33
Tablo 3.7. Dili Anlaşılır Bir Şekilde Kullanabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve “t” Testi Sonuçları	35
Tablo 3.8. Kursiyerlerle İletişim Kurma Açısından Rahat Bir Ortam Oluşturabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerini İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve “t” Testi Sonuçları	38
Tablo 3.9. Ufak Tefek Hataları Hoşgörüyü Karşılatabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerin Yüzde Olarak Dağılımı ve “t” Testi Sonuçları	40
Tablo 3.10. Kursiyerlere Karşı Samimi Davranabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılım ve “t” Testi Sonuçları	42
Tablo 3.11. Kursiyerlerin Fikir ve Değer Yargılarına Saygı Gösterebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve “t” Testi Sonuçları	44

Tablo 3.12 Kursiyerlerle Olan İlişkilerinde Yansız Davranabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve “t” Testi Sonuçları.....	47
Tablo 3.13. Kursiyerlerde Güven Uyandıracak Davranışlarda Bulunabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve “t” Testi Sonuçları.....	49
Tablo 3.14. Kursiyerleri Arkadaşlarıyla Uyumlu İlişkiler Kurmaları İçin Yönlendirebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve “t” Testi Sonuçları.....	51
Tablo 3.15. Birtakım Konularda Karar Verirken Kursiyerlerinde Katılımını Sağlayabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve “t” Testi Sonuçları.....	53
Tablo 3.16. Kendi Davranışlarını Objektif Olarak Değerlendirebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve “t” Testi Sonuçları.....	55
Tablo 3.17. Kendine Yönelik Eleştirilerin Hoşgörüyle Karşılatabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve “t” Testi Sonuçları.....	57
Tablo 3.18. Kursiyerlerle Uyumlu ve Dengeli İlişkiler Kurabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve “t” Testi Sonuçları.....	60

Tablo 3.19. Kursiyerlerin Sınıf İçindeki Sorunlarıyla İlgilenebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve “t” Testi Sonuçları.....	62
Tablo 3.20. İnsan İlişkileri Boyutundaki Tüm Yeterliklerde Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin “t” Testi Sonuçları	63
Tablo 3.21. Farklı Branşlardaki Öğretmenlerin İnsan İlişkileri Boyutundaki Tüm Yeterliklerde Kendilerini Değerlendirmelerine İlişkin “t” Testi Sonuçları....	65
Tablo 3.22. Farklı Eğitim Seviyelerindeki Öğretmenlerin İnsan İlişkileri Boyutundaki Tüm Yeterliklerde Kendilerini Değerlendirmelerine İlişkin “t” Testi Sonuçları	66
Tablo 3.23. Devam Ettikleri Kurs Türüne Göre Kursiyerlerin İnsan İlişkileri Boyutundaki Tüm Yeterliklerde Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin “t” Testi Sonuçları	66
Tablo 3.24. Eğitim Seviyelerine Göre Kursiyerlerin İnsan İlişkileri Boyutundaki Tüm Yeterliklerde, Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin “t” Testi Sonuçları	67
Tablo 3.25. Çalışmaları Bir Plan Dahilinde Sürdürebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve “t” Testi Sonuçları	69
Tablo 3.26. Kursiyerlere, Yapılacak Çalışmaların Amacını ve Önemini Açıklayabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve “t” Testi Sonuçları.....	71
Tablo 3.27. Çalışmalarla İlgili Düzenleme Yapmadan Önce Kursiyer Eğilimlerini Belirleyebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve “t” Testi Sonuçları	73

Tablo 3.28. Çalışmaları Kursiyerlerin ilgi ve ihtiyaçlarına Göre Düzenleyebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve “t” Testi Sonuçları.....	76
Tablo 3.29. Kursiyerlerin Yeteneklerini Belirleyici Çalışmalar Düzenleyebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve “t” Testi Sonuçları.....	78
Tablo 3.30 Çalışmaları Kursiyerlerin Yeteneklerini Geliştirici Yönde Düzenleyebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve “t” Testi Sonuçları.	80
Tablo 3.31 Kursiyerleri Çalışmalara Aktif Olarak Katılmaları İçin İsteklendirebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve “t” Testi Sonuçları.	82
Tablo 3.32 Konuları Kursiyerlerin Anlayabileceği şekilde Basitten Karmaşığa Doğru İşleyebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve “t” Testi Sonuçları.....	85
Tablo 3.33. Bir Konudan Yeni Bir Konuya Geçerken Önceki Konuyla Yeni Konu Arasında Bağ Kurabilme Hususunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve “t” Testi Sonuçları	87
Tablo 3.34. Kurslar Yoluyla Alınan Eğitimin, Toplumun Sosyal, Ekonomi ve Kültürel Gelişmesine Sağlayacağı Katkı Hakkında Kursiyerleri Aydınlatılabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve “t” Testi Sonuçları.	89

Tablo 3.35. Kursiyerlere Anlamakta Güçlük Çektikleri Konulardaki Sorularını Rahatlıkla Sorabilecekleri Bir Ortam Oluşturabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve “t”Testi Sonuçları.	91
Tablo 3.36. Konularla İlgili Anlaşılmayan Noktalara, Tatmin Edici Bir Şekilde Açıklık Getirebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve “t”Testi Sonuçları.....	94
Tablo 3.37. Çalışmaları Yürütürken Aceleci Bir Tutum Yerine Sabırlı Davranışlar Gösterebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve “t”Testi Sonuçları.....	97
Tablo 3.38. Kursiyerlerin, Çalışmalarını Sürdürürken Yapmış Oldukları Hataları Kendi Kendilerine Düzeltmeleri İçin Fırsat Tanıyabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve “t”Testi Sonuçları.	99
Tablo 3.39. Hoş Olmayan Ufak Tefek Olayları Şakaya Dönüştürebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve “t”Testi Sonuçları.....	102
Tablo 3.40. Kursiyerleri Gereğinden Fazla Sıkmayacak Aynı Zamanda da Dersin Ahengini Bozmayacak Bir Disiplin Oratımı Oluşturabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve “t”Testi Sonuçları.	104
Tablo 3.41. Kursiyerlere Öğrendiklerini Uygulayabilecekleri Bir Ortam Oluşturabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve “t”Testi Sonuçları.	106

Tablo 3.42. İşe Uygun Malzemenin Seçiminde Kursiyerlere Gerekli Yardımı Yapabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve “t” Testi Sonuçları.....	108
Tablo 3.43. Konulara İlişkin Uygulamalar Sırasında Kursiyerlerle de Yeterince İlgilenebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve “t” Testi Sonuçları.....	111
Tablo 3.44. Kursiyerlerin Çalışmalarını Yapıcı Bir Şekilde Kontrol Edebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve “t” Testi Sonuçları.....	113
Tablo 3.45. Konuyu Anlatırken Kursiyerlerinde Katılımını Sağlayabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve “t” Testi Sonuçları.....	115
Tablo 3.46. Uygulaması Yapılacak Konuya Uygulama Öncesinde Anlaşılır Bir Şekilde İzah Edebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve “t” Testi Sonuçları.....	117
Tablo 3.47. Konularla İlgili İşleri Aşama Aşama Yaparak Gösterebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve “t” Testi Sonuçları.....	119
Tablo 3.48. Konuları İşlerken Her Aşamadaki Önemli Noktaların ve Özel Tekniklerin Üzerinde Önemle Durabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve “t” Testi Sonuçları.....	122

Tablo 3.49. Konuları İşlerken Her Aşamının Süresini Kursiyerlerin Önemli Noktaları ve Özel Teknikleri Anlayabileceği Şekilde Ayarlayabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve “t” Testi Sonuçları.....	124
Tablo 3.50. İşlenen Konularla İlgili Olarak Uygun Yerlere Geziler Düzenleyebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve “t” Testi Sonuçları.....	127
Tablo 3.51. Kursiyerlere Arkadaşları İle Birlikte Çalışabilecekleri Şekilde Öğretim Faliyetleri Düzenleyebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve “t” Testi Sonuçları.....	129
Tablo 3.52. Ders İşlerken, Dersle İlgili Mevcut Araç ve Gereçlerden Yeterince Faydalanabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve “t” Testi Sonuçları.....	132
Tablo 3.53. Çalışmalarla İlgili Anlaşılır Ders Notları Hazırlayabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve “t” Testi Sonuçları.....	134
Tablo 3.54. Yetişkin Öğretim İlke ve Yöntemleri Boyutundaki Tüm Yeterliklerde Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin “t” Testi Sonuçları.....	135
Tablo 3.55: Farklı Branşlardaki Öğretmenlerin Yetişkin Öğretim ilke ve Yöntemleri Boyutundaki Tüm Yeterliklerde Kendilerini Değerlendirmelerine İlişkin “t” Testi Sonuçları.....	137
Tablo 3.56: Farklı Eğitim Seviyesindeki öğretmenlerin Yetişkin Öğretim İlke ve Yöntemleri Boyutundaki Yeterliklerde Kendilerini Değerlendirmelerine İlişkin “t” Testi Sonuçları.....	138

Tablo 3.57. Devam Ettikleri Kurs Türlerine Göre Kursiyerlerin Yetişkin Öğretim İlke ve Yöntemleri Boyutundaki Tüm Yeterliklerde Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin “t” Testi Sonuçları.....	139
Tablo 3.58. Eğitim Seviyelerine Göre Kursiyerlerin Yetişkin Öğretim İlke ve Yöntemleri Boyutundaki Tüm Yeterliklerde Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin “t” Testi Sonuçları	140
Tablo 3.59. Yerine Göre Kursiyerlerin Kişisel Sorunları ile İlgilenebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve “t” Testi Sonuçları.....	141
Tablo 3.60. Kursiyerlerle İyi İlişkiler Kurma Bakımından İstekli Davranabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve “t” Testi Sonuçları.....	144
Tablo 3.61. Kursiyerleri Bir Yetişkin Olarak Algılayabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve “t” Testi Sonuçları.	147
Tablo 3.62. Kursiyerlere Bir Yetişkin Olarak Yaklaşabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve “t” Testi Sonuçları.	150
Tablo 3.63. Kursiyerlere Yönelik Yapıcı Eleştirilerde Bulunabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve “t” Testi Sonuçları.	152
Tablo 3.64. Kendilerini Yeterince İfade Edebilmeleri İçin Kursiyerlere İmkan Sağlayabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve “t” Testi Sonuçları.....	154

Tablo 3.65. Kursiyerlerin Çalışmalarına Sınırlama Getirmeksizin Yardımda Bulunabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve “t” Testi Sonuçları.....	156
Tablo 3.66. Güncel Olaylara Objektif Olarak Yaklaşabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve “t” Testi Sonuçları.....	158
Tablo 3.67. Sorunların Çözümünde Kursiyerlerin Tecrübelerinden de Faydalanabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve “t” Testi Sonuçları.....	160
Tablo 3.68. Kursiyerlerin Çalışmalarıyla İlgili Orjinal Düşüncelerini Uygulamaya Dönüştürebilme Yönündeki Çabalarını Dikkate Alabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve “t” Testi Sonuçları.....	162
Tablo 3.69. Kursiyerleri Kurs Alanlarıyla İlgili Orjinal Çalışmalara Yönlendirebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve “t” Testi Sonuçları.....	164
Tablo 3.70. Kursiyerlerin Öğrenmek için Gösterdikleri Çabayı Farkedebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve “t” Testi Sonuçları.....	167
Tablo 3.71. Kursiyerlerin Öğrenmek İçin Gösterdikleri Çabayı Takdir Edebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve “t” Testi Sonuçları.....	169

Tablo 3.72. Kursiyerlerin Çalışmalarıyla İlgili Öğrenme Korkularını Farkedebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve “t” Testi Sonuçları.....	171
Tablo 3.73. Kursiyerleri, Çalışmalarla İlgili Öğrenme Korkularını Yenmeler İçin Cesaretlendirebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve “t” Testi Sonuçları.....	174
Tablo 3.74. Öğretmenlerin Yetişkin Psikolojisi Boyutundaki Tüm Yeterliklerde Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin “t” Testi Sonuçları.....	176
Tablo 3.75. Farklı Branşlardaki Öğretmenlerin Yetişkin Psikolojisi Boyutundaki Yeterliklerde Kendilerini Değerlendirmelerine İlişkin “t” Testi Sonuçları.....	177
Tablo 3.76. Farklı Eğitim Seviyesindeki Öğretmenlerin Yetişkin Psikolojisi Boyutundaki Tüm Yeterliklerde Kendilerini Değerlendirmelerine İlişkin “t” Testi Sonuçları.....	178
Tablo 3.77. Devam Ettikleri Kurs Türlerine Göre Kursiyerlerin Yetişkin Psikolojisi Boyutundaki Tüm Yeterliklerde Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin “t” Testi Sonuçları.....	179
Tablo 3.78. Eğitim Seviyelerine Göre Kursiyerlerin Yetişkin Psikolojisi Boyutundaki Tüm Yeterliklerde Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin “t” Testi Sonuçları.....	180

ÖNSÖZ

Bilim ve teknolojiye yaşanan hızlı değişim, toplumları etkilemekte ve değişmelerine neden olmaktadır. Öyle ki günümüzde artık toplumlar tarım toplumu, sanayi toplumu ve bilgi toplumu şeklinde adlandırılmaktadır. Bu, sözü edilen değişimin en basit örneğidir. Toplumların değişim sürecine hızlı bir şekilde uyum eğilimi, bilim ve teknolojinin gerisinde kalmama isteği onları “eğitilmiş insan” problemiyle yüzyüze getirmektedir. Bu nedenle bugün tüm ülkeler tarafından nitelikli insan gücünün yetiştirilmesinde eğitimin önemi ve gereği anlaşılmıştır.

Diğer taraftan sürekli eğitimin slogan haline geldiği günümüzde eğitim dendiğinde artık örgün eğitimin yanısıra “Yaygın Eğitim” veya “Yetişkin Eğitimi” de akla gelmektedir. Çünkü bilim ve teknolojiye gelişmelerin neden olduğu toplumsal değişmelere ayak uydurmada örgün eğitim tek başına yeterli olmamaktadır. Bundan dolayı bugün gelişmiş ve gelişmekte olan birçok ülkede “yetişkin eğitimi” alternatif bir yaklaşım olarak görülmektedir. Bu nedenle yetişkin eğitiminin eğitim sistemi içerisindeki önemi artmıştır.

Ancak etkin bir yetişkin eğitimin gerçekleşmesi bu konuda iyi yetişmiş öğretmenlerle mümkündür.

Bu araştırma yetişkin eğitime yönelik programların yoğun olarak uygulandığı Halk Eğitim Merkezlerindeki öğretmenlerin birer yetişkin eğitimcisi olarak yeterliklerini değerlendirmelerine ilişkin kendi görüşlerini ve kursiyer görüşlerini ortaya koymaktadır. Araştırmanın yetişkin eğitimcilerinin yetişmesi konusunda yardımcı bir kaynak olacağı düşünülmektedir.

Bu araştırmanın yürütülmesinde pek çok kişinin katkısı olmuştur. Araştırma süresince öneri ve katkılarının yanısıra yakın ilgilerinden dolayı başta tez danışmanım Doç. Dr. Tayyip DUMAN'a anketin geliştirilmesinde görüş ve eleştirilerinden faydalandığım Prof. Dr. Ali ARSEVEN'e, Doç. Dr. Firdevs GÜNEŞ'e, Doç. Dr. Hamza

GAMGAM'a ve Yrd. Doç. Dr. Veysi ERKEN'e ve Arş. Gör. Yavuz ERİŞEN'e teşekkür ederim.

Ayrıca anketin uygulanmasında her türlü yardımı sağlayan Halk Eğitim Merkezi Müdürlerine ve görüşleriyle katkıda bulunan öğretmen ve kursiyerlere teşekkürü bir borç bilirim.

Ocak - 1997

Şaban ÇETİN

BÖLÜM I

GİRİŞ

Bu bölümde araştırmanın problem durumu, amacı, önemi, sayıtlar ve sınırlılıkları açıklanarak, araştırmada kullanılan terimler tanımlanmıştır.

1.1. Problem

Bugün kalkınmış ve kalkınmakta olan ülkeler, gelişmelerini devam ettirebilmek için ihtiyaç duydukları nitelikli insangücünün yetiştirilmesinde eğitimin önemini gözardı etmemektedir.

Hızla ilerleyen bilim ve teknoloji, toplumların yapısında sürekli değişiklikler meydana getirmektedir. Bu durum insangücünün niteliklerinde ve mesleki yapıda birtakım değişiklikleri gerekli kılmakta, bireyleri sürekli değişen bu yapıya uymaya zorlamaktadır. Bireylerin bu değişim ve gelişim süreci içerisinde aktif rol alabilmesi ve bu sürece kolay uyum sağlayabilmesi ancak nitelikli bir eğitimle mümkündür.

Eğitim, bir ihtiyaç olarak kendini, bu yapısal değişikliğin en yoğun olarak yaşandığı, ülkemiz gibi gelişmekte olan ülkelerde daha çok hissettirmektedir. Gelişmekte olan ülkeler, gelişmiş ülkeleri yakalayabilmek için; eğitim, sağlık, beslenme, sosyal güvence ve iş yaratma amacını gerçekleştirmeye çalışmaktadırlar. Ancak bu ülkeleri yönetenlerin siyasal tercihleri nedeniyle bu yönde gerekli yatırımlar yapılmamaktadır. Dolayısıyla bu ülkeler eğitime ayrılan kaynakların kıtlığı, eğitim çağı nüfusuyla - okul sayısı arasındaki oransızlık ve yüksek maliyet gibi birtakım olumsuzlukları bünyesinde bulundurmaktadırlar (Okçabol 1994 : 16-19).

Bu sebeplerin yol açtığı eğitimden istenilen şekilde yararlanamama durumu bireylerde, eğitim açısından bir doyumsuzluğa, bir eksikliğe ve dolayısıyla da geçmiş yıllarda yararlanamadığı eğitim imkanlarından yetişkinlik dönemlerinde yararlanma isteğine dönüşmektedir. Bu durum bireylerin eğitim isteklerini olumlu bir şekilde karşılayacak, onlara istekleri doğrultusunda eğitim imkanları tanıyacak çözüm önerilerini gündeme getirmektedir. İşte bu aşamada yetişkin eğitimine gerekli bir yaklaşım olarak bakılmaktadır.

1.1.1.Yetişkin Eğitiminin Tanımı, Amacı, İlkeleri, Kapsamı, Hedef Gruplar ve Gerekliliği

Avrupa ülkelerinde sürekli eğitim, dönüşlü eğitim, yaşam boyu eğitim kavramlarıyla eş anlamda kullanılan yetişkin eğitimi kavramı ülkemizde de yaygın eğitim, halk eğitimi kavramlarıyla eş anlamda kullanılmaktadır.

1.1.1.1. Yetişkin Eğitimin Tanımı

Avrupa ülkelerinde ve ülkemizde “Yetişkin” kavramının değişik şekillerde algılanması farklı yetişkin eğitimi tanımlarını ortaya çıkarmaktadır. Burada başlıca yetişkin eğitimi tanımlarına yer verilmektedir. Yer verilen ilk tanımda yetişkin eğitimi :

“Yetişkinler için düzenlenmiş tam-zamanlı programlar dışında artık zamanlı ve sürekli olarak devam etmeyen kimselerin, bilerek ve isteyerek bilgi anlayışlarını genişletmek, beceri geliştirmek veya zevk ve tutumlarında değişiklik meydana getirmek ya da karşılaştıkları kişisel ve toplumsal sorunları kavramak ve çözümlenmek amacıyla giriştikleri birbirine bağlı ve düzenli faaliyetlerden oluşan bir süreçtir.” (Lowe 1985 : 22).

Geray (1978 : 9)’a göre yetişkin eğitimi;

“Tek işi okula gitmek olmayan, toplumda sorumluluk yüklenmiş ve yüklenmeye elverişli durumda olan yetişkinlere ya da okul öncesi ve okul çağındakilere, “okul dışında” yönelmiş katılımcı-eğitimci ilişkisi içinde yürütülen düzenli, tasarılı bir eğitim sürecidir.”

şeklinde tanımlanmaktadır.

Ancak yetişkin eğitimi kavramının büyük ölçüde kabul gören bir tanımı Colin Titmus tarafından yapılmıştır. Söz konusu tanıma göre yetişkin eğitimi;

“Çocukluk çağından itibaren başlayan, eğitimin ilk dönemini tamamlamış kimselerin ihtiyaçlarına göre ayarlanmış olan ve bu kimselerin öğrenmelerine imkan sağlamak üzere planlanan düzenli ve devamlı iletişim sürecidir.” (UNESCO 1985 : 68).

Tanımlardan da anlaşıldığı gibi yetişkin eğitimi, yetişkinlerin ilgi ve ihtiyaçları başta olmak üzere, toplumun içinde bulunduğu şartlar da gözönünde bulundurularak hazırlanmış düzenli eğitim faaliyetlerinden oluşmaktadır.

1.1.1.2. Yetişkin Eğitiminin Amacı

Bir eğitim programı için amaçların saptanması, ileriye dönük eğitim faaliyetlerine yön vereceğinden, başlangıç ve sonucunu belirleyeceğinde önem taşımaktadır. Ulaşılması istenilen hedef, gaye veya sonuç olarak tanımlayabildiğimiz amaç, eğitici bir çabanın sonucunu görmeye yardım etmekle birlikte öğrenci ve öğretmeni bu sonuca götürmek için araç teşkil etmektedir. Planlı bir şekilde yapılacak her çalışma için amaçların önceden saptanmış olması zorunludur. Nitekim amaç belirlenmeden yapılacak çalışmalarla ilgili karar verilmesi ve bu çalışmaların sonucunda bir değerlendirme yapılması olanaksızdır. Bu bağlamda amaçların özellikleri şu şekilde sıralanabilir (Taymaz 1981 : 5):

1. Eğitim amacı, kapsamın tanımlanması veya özetinden çok, kastedilen sonucu tanıtır.
2. Eğitim programlarını tümüne ilişkin amaçlar, çeşitli özel ifadelerden oluşur.
3. En yararlı şekilde tanımlanan amaç, bunu seçen kimsenin öğretim maksadını iletir.
4. Amaç, öğrencinin ne yapacağını tanımlayan davranış terimleriyle ifade edilir.

Varış (1988 : 135)'a göre ise amaç saptamada kullanılacak ölçütler şu şekilde sıralanmaktadır :

1. Amaçlar, toplum şartlarına ve ihtiyaçlarına cevap vermelidir.
2. İnsanların temel ihtiyaçlarını karşılayacak yönde olmalıdır.
3. Demokratik ideallere uymalıdır.
4. Kendi içinde çelişkili olmamalıdır.
5. İstenen davranış değişikliğini açıklayan bir yönde dile getirilmelidir.
6. Amaçlar gerçekleşebilir nitelikte olmalıdır.

Sıralanan ölçütler yetişkin eğitimi içinde geçerlilik arzederken, yetişkin eğitimi programlarının amaçları, yetişkinlerin sorunlarıyla ve bu sorunların çözümünü kapsayacak işlevsel bilgilerle bağdaşık olmalıdır.

Bu kapsamda yetişkin eğitiminin amaçları; ulusal ve yerel olmak üzere iki grup halinde yer almaktadır (Lowe 1985 : 33-38).

Ulusal amaçlar şu şekilde sıralanmaktadır :

1. Fertlere, mesleki bilgi ve beceri kazandırmak,
2. Ulusal kalkınmayı güçlendirmek, bireylerde bu yönde davranış değişiklikleri oluşturmak,
3. Toplumların sosyal ve teknolojik değişmelerin etkilerine uyum sağlamalarına yardımcı olmak,
4. Eğitimde fırsat ve imkan eşitliğinin sağlanmasına yardımcı olmak.

Yerel amaçlar ise; yetişkinlerin içinde yaşadıkları toplumda, karşılaştıkları yerel sorunlarını eğitim yoluyla çözmelerine imkan sağlayacak ve bölgelerinde yaşamlarını daha etkin bir şekilde sürdürmelerini sağlayacak bir amaca dayanmaktadır.

Unesco (1972 : 15) tarafından alınan kararlarda, yetişkin eğitimi etkinliklerinin şu amaçları gerçekleştirmeye yönelik olması gerektiği belirtilmektedir :

1. Manevi değerlerin, uluslararası anlayışın, barışın işbirliğinin geliştirilmesi ve uluslar arası ilişkilerde zorbalığın tüm biçimlerin ortadan kaldırılması,
2. Eğitimin uluslararası düzeyde ekonomik, toplumsal ve kültürel eşitliği sağlaması,
3. Eğitimin, çevrenin korunması ve kalkınması ile kültürel kalkınmaya daha çok olanak sağlayacak duruma getirilmesi,
4. Bireylerin içinde yaşadıkları toplumun kalkınmasına katkıda bulunmalarını sağlamak için, katılımlarını etkili ve anlamlı hale getirerek gerekli tavırların, becerilerin kazandırılması amaçlanmaktadır.

Ülkemizde ise yetişkin eğitimin amaçları 1973 yılında kabul edilen 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu ve Milli Eğitim Bakanlığı'nın Yaygın Eğitim Kurumları Yönetmeliğine (M.E.B. 1990) göre şöyle sıralanmıştır (Madde 8) :

1. Bütün bireylere okuma-yazma öğretmek, eksik eğitimlerini tamamlamaları için sürekli eğitim olanakları sağlamak.
2. Ulusal bütünleşmeye ve yurttaşlık görevini bilinçli yapmaya yönelik, Atatürk devrimleri doğrultusunda özgürlükçü demokrasiyi güçlendirici, herkesin düşüncesini, kişiliğini ve yeteneklerini geliştirici biçimde eğitim çalışmaları yapmak.

3. Çağımızın bilimsel, teknolojik, ekonomik, toplumsal ve kültürel gelişmelerine uymalarını sağlayıcı eğitim olanakları hazırlamak.

4. Kalkınmayı engelleyen davranış, düşünce ve değerleri değiştirerek ulusal kalkınmayı en geniş ölçüde destekleyici ekonomik ve toplumsal içerikli projelerin başarıya ulaşması için elverişli ortamı yaratıcı eğitim çalışmaları düzenlemek ve bu türlü çalışmalara katılmak.

5. Ulusal kültür değerlerinin korunması, dünya kültürüne açık olarak geliştirilmesi ve yaygınlaştırılmasına yardımcı olmak.

6. Toplu yaşama, dayanışma, yardımlaşma, birlikte çalışma ve örgütlenmeğe yönelik alışkanlıklar kazandırmak.

7. Tarım ve endüstri kesimindeki yeni teknoloji ve tekniklerin tanıtılmasına, yeni hizmet alanlarının geliştirilmesine işsiz ya da istemediği işlerde çalışanların gelir getirici ve yaşam düzeylerini yükseltici beceriler kazanmalarına yardımcı olmak.

8. Yöresel özelliklere ve gereksinimlere göre eğitim-üretim-istihdam-pazarlama ve örgütlenmeğe yönelik çalışmalar yapmak.

9. Kırsal kesimden kente göçenlerin yeni ortama uymalarına ve gecekondularda yaşayan yurttaşların ekonomik, toplumsal ve kültürel sorunlarının çözümüne dönük eğitim çalışmaları yapmak.

10. Endüstrileşmenin gereksinimi olan işgücünün yetiştirilmesine yardımcı olmak için mesleki-teknik içerikli eğitim çalışmaları yapmak.

11. Çeşitli mesleklerde çalışmakta olanların hizmet içinde ve mesleklerinde gelişmeleri için gerekli bilgi ve becerileri kazandırma olanağı sağlamak.

12. Halk sağlığının korunması, aile planlaması; sivil savunma sağlıklı konuta kavuşma, iyi bir üretici ve tutumlu bir tüketici olma niteliğini kazandırıcı çalışmalar yapmak.

13. Boş zamanları sosyal ve kültürel etkinliklerle değerlendirmeye yönelik eğitim çalışmaları yapmak.

1.1.1.3. Yetişkin Eğitimin İlkeleri

Yetişkin eğitimi çalışmalarının başarılı bir şekilde sürdürülebilmesi, belirlenen amaçlara ve bu amaçların hangi ilkeler içerisinde gerçekleştirileceğine bağlıdır.

İlke, amaçlara ulaşmayı kolaylaştıran temel öncüdür. Yetişkin eğitimin temel amacı, eğitime katılanların beklentilerine cevap vererek onların yaşamını kolaylaştırmak ve bu yolla da mutlu olmalarını sağlamaktır (Celep 1993 : 22).

Bu doğrultuda Yaygın Eğitim Kurumları Yönetmeliğine (M.E.B. 1990) göre yetişkin eğitiminin ilkeleri şu şekilde sıralanmıştır (Madde 9) :

Yetişkin Eğitimi Hizmetleri;

1. Herkesin yararlanabileceği biçimde yürütülür (herkese açıklık).
2. Bireysel ve toplumsal gereksinimlere uygun olarak yürütülür (gereksinime dönüklük).
3. Bireylerin yaşam boyu yararlanabilecekleri biçimde düzenlenir (süreklilik).
4. Her derece ve türdeki program ve uygulamalar bilimsel araştırmalara dayalı olarak sürekli biçimde geliştirilir ve yenilenir (bilimsellik).
5. Kalkınma gereklerine uygun olarak, üretim, eğitim, insangücü, istihdam ilişkileri dikkate alınarak üretken yaygın eğitime ağırlık verecek biçimde planlanır (planlılık-sunu-istek).
6. Programlar, öğrenme-öğretme yöntemleri ile ders araç-gereçleri bilimsel ve teknolojik esaslara, yeniliklere, çevre ve ülke gereksinimlerine göre sürekli olarak geliştirilir (yenileme ve gelişmeye açıklık).
7. Çalışmalarda birey ve toplumun isteyerek katılımları esas alınır (gönüllük).
8. Amaçları gerçekleştirmek üzere genel bütçe dışında yapılacak her türlü yardım ve bağışları alma, harcama ve denetleme; halk eğitimi hizmeti yapan dernek ve benzeri kuruluşlarca tüzüğüne uygun olarak yapılır (mali destek).
9. Amaçlar, düzenli ve programlı olarak yalnız kamu kurumları ve özel kurumlarda değil aynı zamanda evde, çevrede, iş yerlerinde, her yerde ve fırsatta gerçekleştirilir (her yerde eğitim).
- 10.Örgün eğitim ile birbirlerini tamamlayacak ve destekleyecek, gerektiğinde aynı nitelikleri kazandırabilecek biçimde birbirlerinin her türlü olanaklarından yararlanabilecek bir bütünlük içerisinde düzenlenir (bütünlük).
- 11.Aynı alanda hizmet yürüten çeşitli kamusal, özel ve gönüllü kuruluşlar arasında eşgüdüm ve işbirliği oluşturularak etkililik ve verimlilik sağlanır (eşgüdüm).

1.1.1.4. Yetişkin Eğitimin Kapsamı

Yetişkin kavramı temel alınarak biyolojik, psikolojik ve sosyal olgunluğa erişmiş tüm bireyler yetişkin eğitiminin kapsamında yer almaktadır.

Programlar açısından ele alındığında ise, yetişkin eğitimi içerisinde; genel eğitim, meslek eğitimi, sosyal amaçlı eğitim vs. geniş bir kapsam oluşturmaktadır.

1.1.1.5. Yetişkin Eğitiminde Hedef Gruplar

Mesleki ve teknik yetişkin eğitimin hedef gruplarını genel olarak eğitim mahrumiyeti içinde yer alanların oluşturduğu kabul edilmektedir. Sosyal yetişkin eğitiminin hedef grupları ise toplumun tüm yetişkin bireyleridir. Bu nedenle eğitim bakımından yoksunluk içinde bulunanlar iki ana grupta toplanmaktadır (Erken 1995 : 6) :

1. Grup

1. Toplumsal, Ekonomik, Coğrafi ve Aile Şartları Sebebiyle Yoksun Olanlar

1. Okuma-yazma bilmeyenler,
2. Kırsal kesimde olanlar,
3. İstihdama elverişli becerisi olmayan işsiz gençler
4. Vasıfsız ve yarı vasıfsız çalışanlar,
5. Ev kadınları,
6. Göçmen çalışanlar (iç ve dış göçmen),
7. Daha az yorucu işe ihtiyacı olan yaşlılar.

2. Grup

1. Eğitim İmkanları Müsait Olanlar

1. Öğrenimini tamamlamamış olanlar (Hizmet içi eğitimi),
2. Emekliler (hobi),
3. Meslek değişimi isteyenler,
4. Eğitsel değeri olan bilgileri almak isteyenler.

1.1.1.6. Yetişkin Eğitimi Gerektiren Nedenler

Yetişkin eğitimini gerektiren nedenler, örgün eğitimle ilgili nedenler, ekonomik ve toplumsal nedenler olmak üzere üç grupta ele alınabilir.

1.1.1.6.1. Örgün Eğitimle İlgili Nedenler

Bilim ve teknolojiadaki hızlı değişme ve gelişmelere toplumun ayak uydurabilmesi için sürekli yeni davranışlar geliştirmesi gerekmektedir. Bunu sağlamada en büyük rol eğitime düşmektedir. Ancak bilim ve teknolojinin ortaya çıkardığı eğitim ihtiyaçlarını artık örgün eğitim tek başına karşılayamamaktadır. Bu durum yetişkin eğitimini, her toplum için başvurulması zorunlu bir eğitim sistemi haline getirmektedir. Diğer taraftan örgün eğitim, toplumların belli kesimlerine, bireylerin belli yaşlarına hitap etmektedir. Bu nedenle sınırlı şekilde sürdürülen örgün eğitimin açığını kapatacak, eğitiminden beklenen sürekliliği ve işlevi sağlayacak bir faaliyet olarak yetişkin eğitimi gündeme gelmektedir.

1.1.1.6.2. Ekonomik Nedenler

Ülkelerin kalkınmalarında ekonomik gelişme büyük rol oynamaktadır. Ekonomik gelişmeyi yaratan etkenler ise; doğal kaynaklar, insangücü, sermaye, teknolojik ilerleme ve girişimdir. Bu kapsamda yetişkin eğitimini gerektiren ekonomik nedenler şu şekilde sıralanabilir (Geray 1978 : 37) :

1. Doğal kaynaklardan daha iyi yararlanabilmek ve denetim altına alabilmek için, bireylere gerekli bilgi ve becerileri kazandırmak,
2. Bireylere dolaylı olarak sermaye birikimi sağlayıcı davranışlar kazandırmak,
3. Bireyleri teknolojik gelişmelerden haberdar etmek,
4. Üretim, kredi, pazarlama ve tüketim alanında bireyleri bilinçlendirmek,
5. Kalkınmanın gerektirdiği nitelikli işgücünü yetiştirmek.

1.1.1.6.3. Toplumsal Nedenler

Toplumlar hızla ilerleyen bilim ve teknolojiye ayak uydurmak için çaba sarfederken toplum yapılarıyla, üretim biçimleriyle, insan-toprak ilişkileriyle, davranış ve

yaşantılarıyla değişmektedirler. Yani bir aşamadan diğerine geçmektedirler. İşte bu değişim esnasında eğitim büyük rol oynar.

Eğitim, toplumsal değişme açısından yatay ve dikey hareketlilikte önemli role sahiptir.

Yatay Hareketlilik; sınıf değiştirmeden meslek ya da yer değiştirme biçiminde olabilir. Örneğin, köyden kente göç olayında kente uyum problemlerini azaltma yollarından birisi de yetişkin eğitimidir. Burada eğitimi yaşama dönük hale getirmek önem taşımaktadır.

Dikey Hareketlilik; Bir anlamda sınıf değiştirmedir. Statü ve sınıf değiştirmede eğitimin etkisi büyüktür. Öğrenimini tamamlamak suretiyle bir iş sahibi olan bireyin kazancının da artmasıyla statüsü değişmektedir.

Diğer taraftan eğitim, herkesi belli bir eğitsel düzeye getirmek, eğitim görmemiş olanlara eğitim vermek amacıyla toplumsal bütünleşmeye katkıda bulunabilir.

Yetişkin eğitiminin toplumsal değişimi açısından üç ana görevi vardır (Geray 1978 : 40) :

1. Bireyleri belli bir eğitsel düzeye getirmek,

2. Toplumsal değişimin doğurduğu yeni koşullara bireyin uyum sağlamasına yardım etmek,

3. Bireyin, çevreyi değiştirme gereğini, bunun yolunu, yöntemini kavramasına, değişmeyi istemesine, bu amaçla harekete geçip örgütlenmesine yardımcı olmak.

Ülkemiz açısından konuyu değerlendirdiğimizde yetişkin eğitimi gerektiren örgün eğitimle ilgili nedenler, ekonomik nedenler ve toplumsal nedenler şu şekilde sıralanmaktadır (M.E.B. 1992 : 61-62) :

1. Nüfusun %41'ini meydana getiren küçük köy toplumları, ekonomik ve sosyal yönlerden yeterince gelişmemişlerdir. Bu toplumlar ilerlemek ve durumlarını iyileştirmek için gereken bilgi ve becerilerden yoksundur.

2. nüfus sayımlarına göre 6 ve daha yukarı yaşlardaki nüfusun %22,5'i okuma-yazma bilmemektedir. Bunların çoğu okuma çağı sınırı dışında kalmaktadır.

3. Bir kısım vatandaşlarımız yalnız okuma-yazma öğrenmişler, belli bir mesleki ve teknik öğretimden geçmemişlerdir. Bunlar, değişen ve gelişen hayat şartlarına kolayca uyum sağlayabilecek bir eğitim sistemine ihtiyaç duymaktadırlar.

4. İnsana hayatı boyunca gerekli bütün bilgi, beceri ve alışkanlıkların okul yıllarında ve yalnız okul eğitim-öğretimiyle kazandırılması mümkün değildir. Bireye ve topluluklara, gerekli bilgi ve becerilerin iş içinde, ihtiyaç duyuldukça, sürekli olarak verilmesi daha etkili ve verimli olacaktır.

5. Hayatta geçerli bütün sanat ve mesleklerin ayrı birer okulu yoktur ve bunlar için mutlaka okul açmak gerekmez. Ancak bütün iş ve sanatlarda çalışacak insanlara ve bunların yetiştirilmesine ihtiyaç vardır.

6. Küçük toplum birimleri bilimsel ve teknolojik gelişmeleri yakından izleyememektedir. Buralara henüz modern teknolojinin gerektirdiği teşkilatlanma ve iş bölümü girmemiştir. Halk geri ve ilkel usullerle çalışmaktadır. Halk sağlığını koruyacak ve ulusal gücü sağlam tutacak tedbirler yeterince alınmamıştır. Her yeni doğan çocuğun %20'si aynı yıl içinde ölmekte, nüfusun yaklaşık %3'ü sürekli hastalıklardan rahatsız bulunmaktadır. Beslenme şekli bozuk, sağlık bilgileri yetersizdir.

7. Halkımızda genellikle kadercilik anlayışı hakimdir. Çeşitli olaylar onda güvensizlik uyandırmış, şüpheciliği geliştirmiştir. Halkı boş ve yanlış inançlardan kurtarmak, toplumun doğru düşünme ve iyiyi, güzeli bulma, ayırma yeteneklerini beslemek ve geliştirmek gerekmektedir.

8. Bütün vatandaşlar güzel sanatlardan, spor etkinliklerinden ve eğitsel eğlencelerden gereği gibi yararlanamamaktadır.

9. Vatandaşlar toplumsal sorunlarından çok kişisel meselelere yönelmekte, kendi aralarında ve devletle sıkı bir işbirliği yapmamakta, teşkilatlanmamakta ve toplumsal dayanışmayı geliştirememektedir.

10.Devlet kavramını, hukuk düzenini, Atatürk inkilâplarını ve demokratik yönetimin ana ilkelerini vatandaşlara anlatmak, benimsetmek, ulusal birlik ve dayanışmayı güçlendirmek, bireyleri birbirlerine saygılı hoşgörülü bir düzeye ulaştırmak zorunludur.

11.Toplumun yapısını ve değer yargılarını kalkınma amaçlarına uygun bir ortam yaratacak şekilde yönlendirmek özellikle köy ve kasabalarda yaşayan fertleri; kendi

güçleriyle devletin imkanlarını birleştirmek suretiyle sorunlarına çözüm yolları bulabilen ve kendi kendilerine karar verebilen insanlar haline getirmek gerekir.

1.1.2. Yetişkin Eğitimi Uygulamaları, Ülkemizde Yetişkin Eğitimi Yapan Kurumlar ve Yürütülen Faaliyetler

Bugün genel olarak, yetişkin eğitimi etkinliklerinin tamamlayıcı eğitim, meslek eğitimi, sağlık ve aile eğitimi, yurttaşlık eğitimi ile ilgili kurslardan oluştuğu gözlenmektedir.

Bu eğitim etkinlikleri ülkemizin de içinde bulunduğu El Salvador, Hindistan, Ürdün, Brezilya, Şili, Nijerya gibi ülkelerde çoğunlukla eğitim bakanlığını sorumluluğundadır. Bunun yanısıra Almanya, A.B.D., İtalya, Japonya, İngiltere, İsveç, İsviçre, Polonya gibi ülkelerde ise yetki özel kuruluşlara bırakılmaktadır. Yetişkin eğitimi etkinliklerinin genelde dört değişik nitelikteki kurumlarca yürütüldüğü gözlenmektedir; 1) Bağımsız yetişkin eğitimi kurumları (özellikle yetişkin eğitimi vermek üzere açılan kurumlar halk okulları, mektupla öğretim), 2) Okullar, 3) Yarı Eğitsel Kurumlar (Müze, Kütüphane, T.V.), 4) Temel işlevi eğitim olmayan kurumlar (hastaneler, sendikalar vb.) (Okçabol 1994 : Güneş 1996)

Ülkemizde, çeşitli bakanlıklar, mahalli idareler, üniversiteler ve meslek kuruluşları tarafından yetişkin eğitimi faaliyetleri düzenlenmektedir. Ancak sayıları üç yüzün üzerinde olan kamu, özel kurum ve kuruluşları içerisinde, yetişkin eğitimi etkinliklerinin sürekliliği, program çeşitliliği, yetişkin eğitimi hizmetlerini ulaştığı kitle açısından durum incelendiğinde ilk sırayı Milli Eğitim Bakanlığı almaktadır. Bünyesindeki Çıracılık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü aracılığıyla yetişkin eğitimi faaliyetlerinin büyük bir bölümünü yürütmektedir.

Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı olarak yetişkinlere yönelik faaliyetler düzenleyen kurumların başlıcaları Tablo 1'de görülmektedir.

Tablo 1.1. Yetişkinlere Yönelik Programlar Yürüten Kurumlar (1995-1996)

<i>Kurum</i>	<i>Kurum Sayısı</i>	<i>Kursiyer Sayısı</i>	<i>Öğretmen Sayısı</i>
Halk Eğitim Merkezi	905	147061	5029
Çıraklık Eğitim Merkezi	305	213720	3755
Pratik Kız Sanat Okulu	481	37819	779
Olgunlaşma Enstitüsü	11	1628	496
Endüstri Pratik Sanat Okulu	1	74	*
Yetişkinler Teknik Eğitim Merkezi	12	139	*

M.E.B. 1996 : 34'deki verilerden düzenlendi.

* Bağlı buldukları Endüstri Meslek Liselerinde gösterilmiştir.

1.1.2.1. Halk Eğitim Merkezleri

Eğitici personeli, açtığı kurs sayısı ve türü, kursiyer sayısı ve kurum sayısı ile yetişkinlere yönelik programlar uygulayan kurumlar arasında ilk sırada yer alan Halk Eğitim Merkezlerinde eğitim faaliyetleri, meslek kursları, sosyal kültürel kurslar, okuma-yazma kursları ve sosyal kültürel etkinlikler olarak dört grupta toplanmaktadır. Bu faaliyetler arasında kurs sayısı, kursiyer sayısı ve eğitici personel sayısı en yoğun olan ise meslek kursları olarak göze çarpmaktadır.

1993-1994 öğretim yılında açılan kurs ve katılan kursiyer sayısı irdelendiğinde 14487 kurs ve 250002 kursiyer ile giyim ilk sırada bulunurken; 9147 kurs, 158089 kursiyer ile makine nakışı; 1857 kurs, 32823 kursiyer ile el sanatları; 1243 kurs ve 22971 kursiyer ile halıcılık; 1139 kurs ve 119695 kursiyer ile el nakışı; 934 kurs ve 17544 kursiyer ile boyama; 833 kurs, 12710 kursiyer ile trikotaj izlemektedir (M.E.B. 1994).

1.1.2.2. Pratik Kız Sanat Okulları

Pratik sanat okulları, genç kız ve kadınlarımızı çağımızın ekonomik, sosyal ve kültürel gereksinmelerine cevap verecek nitelikte üretici hale getirerek birer meslek sahibi olmalarını sağlamayı amaç edinmiştir. Pratik Kız Sanat Okullarında bu amaç

doğrultusunda çevrenin istek ve ihtiyaçlarına uygun olarak değişik süreli kurslar uygulanmaktadır.

Uygulanan Programlar Şunlardır :

Yetiştirici ve tamamlayıcı Temel Eğitim Nakış, Giyim, Dekoratif El Sanatları, Çocuk Gelişimi, Resim Hazır Giyim, Ev Yönetimi ve Beslenme, Deri Hazır Giyim, El Dokumacılığı, Terzilik, Trikotaj, Grafik, Örucülük, Kuaförlük, Seramik (M.E.B. 1993 : 34).

1.1.2.3. Olgunlaşma Enstitüleri

Genç kız ve kadınlarımıza ilgi ve ihtiyaçları doğrultusunda belli bir meslek kazandırmayı amaçlayan Olgunlaşma Enstitüleri Kız Meslek Liseleri ve Pratik Sanat Okulları çıkışlıların iki yıl süre ile öğrenim gördükleri yaygın eğitim kurumlarıdır. Bu kurumlarda uygulanan başlıca programlar şunlardır :

Konfeksiyon, Modelistlik, Giyim, Stilistik, Turistik El Sanatları, El Sanatları, Bebek, Dokuma, Batık, Resim, Seri, Vitray, Makine Nakışları, Maraş İşi, Serigrafi, Renkli Nakış, Türk İşi, Fantezi Sırma, Nakış, Yiyecek Hazırlama ve Pişirme Teknikleri, Beslenme ve Ev Yönetimi, Kafeterya İşletmeciliği (M.E.B. 1993 : 38).

1.1.2.4. Çıraklık Eğitim Merkezleri

Örgün eğitime belli bir süre devam edip ayrılmış veya devam etmeyip bir meslek edinmek için işyerlerinde çalışanların mesleki eğitim gördükleri kurumlardır.

Çıraklık eğitiminin amacı, gençlere mesleklerinin teorik ve pratik bilgilerini bir sistem bütünlüğü içinde kazandırarak onları vasıflı insangücü haline getirmektir.

Bu merkezlerde başlıca şu meslek dallarında kurslar açılmaktadır :

Matbaacılık, Ağaç İşleri, Metal İşleri, Tesviyecilik, Berberlik, Dökümcülük, Terzilik, Modelcilik, Kıymetli Metal İşlemciliği, Döşemecilik, Seramikçilik, Cam İşleme,

Tesisatçılık, Tekstil, Halıcılık, Protezcilik, Ayakkabıcılık, Motorculuk, Dericilik, Yiyecek Hazırlama ve Pişirme, Otelcilik, Elektronik, Yapıcılık, Konfeksiyon (M.E.B. 1992 : 233).

1.1.2.5. Endüstri Pratik Sanat Okulları

İlkokulu bitirenler, bir üst okula devam edip ayrılmış veya bu okulu bitirmiş gençlerin, iş hizmet ve üretim alanlarında bir meslek sahibi olmamalarını veya çalıştıkları mesleklerde daha yeterli bir duruma gelmelerini sağlamak amacıyla bir öğretim yılı süreli ve kademeli uygulanabilen kurs niteliğinde değişik meslek alanlarında programların uygulandığı kurumlardır.

Bu kurumlarda, başlıca şu programlar uygulanmaktadır :

Ağaç İşleri, Ahşap Yapı, Ayakkabıcılık, Betonarme Demirciliği, Bilgisayar, Bobinajcılık, Dizgi ve Baskı, Doğramacılık, Duvarcılık, Dülgercilik, Elektrik, Elektronik, Frezcilik, Matbaacılık, Matbaa, Mobilyacılık, Motor, Radyoculuk, Soğuk Metal İşleri, Teknik Resim, Tesviyecilik, Tornacılık (M.E.B. 1995 : 20).

1.1.2.6. Yetişkinler Teknik Eğitim Merkezleri

Endüstriyel alanlarda kurslar yoluyla, en az ilkokul mezunu gençlere meslek kazandırmak veya mesleğini geliştirmek isteyenlere eğitim imkanı tanımak amacıyla faaliyet gösteren yaygın teknik eğitim merkezleridir.

Bir öğretim yılı sürmekte olan programlara gençler yatılı olarak katılmaktadırlar. Bu kurumlarda uygulanan programlar Endüstri Pratik Sanat Okullarındaki uygulamalarla benzerlik göstermektedir (M.E.B. 1995 : 22).

Görüldüğü gibi bu alanda birçok eğitim faaliyeti düzenlenmekte ve bu faaliyetler aracılığıyla da binlerce yetişkine eğitim imkanı sağlanmaktadır.

Ancak, yetişkin dediğimiz kitleyi incelediğimizde tamamıyla homojen bir yapıdan söz edememekteyiz. Bu durum, etkili bir yetişkin eğitimi için yetişkin kitlelerin içinde görülen farklılıkları yansıtan genel özelliklerin bilinmesini gerektirmekte dolayısıyla bu noktada yetişkin eğitimciliği ve nitelikleri gündeme gelmektedir.

1.1.3. Yetişkin Eğitiminde Eğitici Personel

Eğitim sisteminin en önemli öğelerinden birisi öğretmendir. Hızla ilerleyen bilim ve teknoloji öğretmenlerin daha nitelikli olarak yetiştirilmesi konusunda eğitim sistemlerini zorlamakta, yeni nesillerin ve ülkelerin kalkınması için ihtiyaç duyulan nitelikli insangücünün yetiştirilmesinde en büyük sorumluluğu eğitim sisteminin en önemli unsuru olan öğretmenlere yüklemektedir (Küçükahmet 1993 : 77).

Eğitim ve öğretimde, hedefler ne kadar iyi, ders konuları ne kadar fonksiyonel organize edilirse edilsin, öğretmenler iyi yetiştirilmediği müddetçe beklenen sonucuna ulaşılması mümkün değildir (Köseoğlu 1994 : 2)

Duman (1991 : 2)'a göre ise eğitimde yenileştirme hareketlerinden beklenen başarının elde edilememesinin en önemli unsuru iyi yetiştirilmemiş öğretmenlerdir.

Öğretmenin eğitim sistemi içerisinde bu kadar önemli bir yer teşkil etmesi, öğretmenlerin hizmet öncesinde nitelikli olarak yetiştirilmesini ve hizmet içinde de sürekli olarak kendisi yenilemesini gerekli kılmaktadır.

Öğretmenin eğitim sistemi içerisindeki yeri, genel olarak eğitim mahrumiyeti içerisinde bulunanların eğitim imkanını yakaladıkları yetişkin eğitimi uygulamalarında daha çok önem kazanmaktadır. Çünkü amaçları, sonradan yakaladıkları eğitim imkanlarından yararlanarak bu konuda mahrumiyetlerini gidermek olan yetişkin kitle farklı özellikleri sahip bireylerden oluşmaktadır. Bu nedenle bu kitlenin homojenliğinden söz etmek güçleşmektedir. Diğer taraftan yetişkin eğitiminin aşağı yukarı evrensel olarak kabullenilen tek işlemleri meslek öğretimidir (Lowe 1985 : 33).

Dolayısıyla yetişkinlere yönelik sosyal içerikli programların yanısıra büyük ölçüde mesleki amaçlı programlarda uygulanmaktadır. Bu nedenle becerilerinde kazandırılması söz konusu olduğunda öğretimin uygulamalı yapılması, hazırlık, anlatma ve gösterme, yaptırma, izleme ve hataları düzeltme gibi safhalarla tamamlanması gerekmektedir. Bu safhalar öğretmensiz tamamlanamayacağından öğretmenin yetişkin eğitiminde yeri ve önemi daima güncelliğini korumaktadır (Taymaz 1992 : 507).

Görevi gereği insanlarla sürekli iletişim içerisinde bulunan ve iletişim becerilerini kullanabilen herkes bir nevi yetişkin eğitimcisi sayılabilir. Bu açıdan düşünüldüğünde doktor, hemşire, kütüphaneci vb. birer yetişkin eğitimcisidir. Ancak bu kimseler bilerek ya da bilmeyerek yetişkinlere eğitsel hizmet verirler. Dolayısıyla bu kimselerin esas mesleği yetişkin eğitimciliği değildir. Yetişkin eğitimci deyimi, doğrudan bu konuda görev alacak şekilde yetiştirilmiş esas mesleği yetişkin eğitimciliği olan kimseler için kullanılmaktadır (Okçabol 1994 : 67).

Dünyadaki uygulamalara bakıldığında üç grup yetişkin eğitimi personeli bulunmaktadır : Bunların birincisi, bir yetişkin eğitimi hizmetinde tam zamanlı olarak çalışan ve bunu sürekli bir meslek olarak görebilenler. İkincisi, genel bir eğitim hizmetinde tam zamanlı olarak çalışan ve zamanını belli bir kısmını yetişkin eğitimine ayırması istenenler. Üçüncüsü, tamamen yarı zamanlı görevlendirilenlerdir (Lowe 1985 : 153).

İstihdam açısından bu üç grup eleman ele alındığında ise, birinci gruptaki profesyonel elemanın gelişmiş ülkelerde bile sıkıntısı çekilmektedir. Bu alandaki personelin çoğunluğunu ikinci ve üçüncü gruptaki elemanlar oluşturmaktadır.

Yetişkin eğitimindeki nitelikli eğitici personel sorununa çözüm bulmak amacıyla çeşitli ülkelerde düzenlenen uluslararası ve yerel toplantılarda bir takım çözüm önerileri gündeme getirilmiştir. Bunlar : Yetişkin eğitiminde görev alacak personelin hizmet öncesi ve hizmet içinde yetiştirilmesi, tam zamanlı olarak görev alacak personelin hizmet-öncesi üniversitelerde yetiştirilmesi gerektiği ve yarı-zamanlı personelin ise kısa süreli kurs ve seminerlerle yetiştirilmesi gereği üzerindedir. Ancak bu yetiştirme esnasında uygulanacak programlarda yetişkin eğitimi ders olarak yer almalı ve bu ders, yetişkin öğrencinin psikolojisi, toplum sorunları, öğretim yöntem ve teknikleri konularını içine almalıdır (Güneş 1991 : 311).

Bu noktada, büyük ölçüde benimsenen genel görüş ise, yetişkin eğitimcisine; 1) Kendisi hakkında bilgi; 2) Öğrenenler hakkında bilgi; 3) Alan hakkında bilgi; 4) Öğrenme süreci hakkında bilgi; 5) Öğretme süreci hakkında bilgi verilmesi gerektiği yönündedir (Boz 1986 : 11).

Yetişkin eğitimcisinin yetiştirilmesinde ele alınacak rol ve nitelikler konusunda sunulan bir model ise şöyledir :

1. Yetişkin Eğitimcisinin Rolü

1. Planlaması - yönetici, programlayıcı, karar verici,
2. Öğretici-canlandırıcı, öğretmen, öğüt verici,

2. Görevin Niteliği

1. Yönlendirici (birinci derecede),
2. Yetiştirici (ikinci derecede),

3. Yetişkin Eğitimcisine Kazandırılacak Nitelikler

1. Teknik yetenekler (davranış, beceri),
2. Sosyal değişme (transformasyon),
3. Sosyal sorumluluk (yurttaşlık),
4. Sosyal bütünleşme (alt kültürleşme),

şeklinde sıralanmaktadır (Güneş 1996 : 175).

Tokyo konferansı raporunda ise yetişkin eğitimcinin nitelikleri ve yetenekleri konusunda :

1. Geniş bir hayat tecrübesi ve geniş bir kültüre,
2. Sosyal beceriler, grupla çalışma ve grup etkileşiminin dinamiği hakkında bilgiye,
3. Sosyal ve siyasal süreçleri kavrama yeteneğine,
4. Başkalarını anlama yeteneğine,
5. Yapılan sosyal hizmete kuvvetle bağlı olmanın verdiği heyecana,
6. İyi öğrenme koşulları yaratmak üzere katılanların özel sosyal durumlarını kavrama yeteneğine,
7. Yetişkinleri öğrenmeye teşvik edici bireyler olmalıdır.

şeklinde bir sıralama yapılmaktadır (UNESCO 1972 : 34).

Diğer taraftan yetişkin eğitiminin ve eğitimcisinin önemini kavramış ülkelerde, profesyonel yetişkin eğitimcisi yetiştirme işlemi tamamen üniversitelere çekilmeye

çalışılmaktadır. Bugün A.B.D.'de yüze yakın üniversitede, İngiltere'de ise 6 üniversitede yüksek lisans dereceleri verilmektedir. Yine A.B.D.'de yetişkin eğitiminde verilen doktora derecesi sayıları 1936-1961 yılları arasında 323'ten 1962-1977 yılları arasında 1700'e çıkmıştır (Okçabol 1994 : 96-97).

Ülkemizde ise 1930'lu yılların başında gündeme gelen yetişkin eğitimcisi yetiştirilmesi konusu; Eğitim Kurşları, Köy Enstitüleri, Gezici Köy Kurs Öğretmeni Yetiştirme Merkezleri, Kız ve Erkek Sanat Yüksek Öğretmen Okullarıyla doğrudan ve dolaylı olarak uygulamaya dönüşmüştür. Ancak bu kurumlar değişik nedenlerle kapatılmışlardır.

Bugün Boğaziçi Üniversitesi, Ankara Üniversitesi, Marmara Üniversitesi olmak üzere üç üniversitemiz bünyesinde lisans ve lisansüstü düzeyde yetişkin eğitimi alanında düzenleyici ve yönetici olarak ihtiyaç duyulan elemanları yetiştirmek üzere programlar uygulanmaktadır.

Bunların yanında Halk Eğitim Merkezlerinde ayrı bir öğretmen modeline ihtiyaç duyulduğu gerekçesiyle 1992 yılında Gazi Üniversitesi bünyesinde Mesleki Yaygın Eğitim Fakültesi kurulmuştur.

Fakültede uygulanan programlarda yetişkin eğitimi, yaygın eğitimde kurs organizasyonu gibi derslere yer verilmektedir. Ancak bu konuda uygun program türlerinin geliştirilmemiş ve geçerli formasyon standartlarını net bir şekilde oluşturulamamış olması, bu okul mezunlarını istihdam eden Milli Eğitim Bakanlığı'nın benzer programların uygulandığı Mesleki Eğitim Fakültesi mezunlarıyla aynı atama kapsamında konuya bakmasına sebep olmaktadır. Dolayısıyla da Mesleki Yaygın Eğitim Fakültesinden mezun olan öğretmen adaylarının atanmalarında Halk Eğitimi Merkezleri ve Meslek Liseleri ayrımı gözetilmemektedir.

Atamalarda ihtiyaç önceliğinin örgün mesleki eğitime verilmesi nedeniyle de Halk Eğitim Merkezlerindeki eğitici personel ihtiyacı geçmiş yıllarda olduğu gibi, büyük ölçüde yarı zamanlı ve usta öğretici olarak çalıştırılan elemanlarla karşılanmaktadır.

Halihazırda Halk Eğitim Merkezlerinde 806 müdür, 1091 müdür yardımcısı, 291 rehber öğretmen, 2998 kurs öğretmeni ve 1248 kadrolu usta öğretici görev yapmaktadır. Bu sayı sürekli artış eğilimi içerisinde (M.E.B. 1995).

Diğer taraftan Halk Eğitim Merkezlerinde görev yapan kadrolu usta öğreticilerin %4,7'si ilkokul, %12,4'ü ortaokul, %80,5'i lise ve sadece %2,3'ü yüksek okul mezunudur (M.E.B. 1995).

Rehber öğretmen ve kurs öğretmenlerini büyük çoğunluğu ise önlisans düzeyindeki Mesleki Teknik Okullar ile, Gezici Kadın Kurslarına Öğretmen Yetiştirme Merkezleri çıkışlılardan oluşmaktadır (Duman 1995 : 4).

Dolayısıyla mezun oldukları bu kurumlarda yetişkin eğitimiyle ilgili bir eğitim almadan bu alanda istihdam edilmektedirler.

Halen, yetişkin eğitimcisi yetiştirme konusunda;

1. Yetişkin eğitimcisinin rolü ve yeterliklerinin yeterince belirlenmemesi,
2. Yetişkin eğitimcisi temini, yetiştirilmesi ve istihdamındaki yetersizlikler,
3. İhtiyaca uygun program türlerini geliştirilememesi,

vb. sorunlar günceliğin korumaktadır (M.E.B. 1992 : 243).

Bu durum bir taraftan yetişkin eğitimcilerinin hizmet öncesinde nitelikli olarak yetiştirilmesini, diğer taraftan da halen bu alandaki yetişkin eğitimcisi açığını kapatan fakat yetişkin eğitimi ile ilgili bir eğitimden geçmemiş örgün eğitimci olarak yetişmiş ilkokul öğretmenlerinden, ortaokul ve dengi okul mezunu usta öğreticilerden oluşan eğitimci personelin hizmet içinde nitelikli olarak yetiştirilmesini gündeme getirmektedir.

Ancak, yetişkin eğitimiyle ilgili alanda görev alacak yetişkin eğitimcisi adaylarının hizmet-öncesinde, halen bu alanda görev yapmakta olan yetişkin eğitimcilerinin hizmet-içinde nitelikli olarak yetiştirilebilmesi amacıyla hazırlanacak programların, uygulanması ve amacına ulaşabilmesi için ilk aşamada ihtiyaç tespitine gerek vardır.

Eğitim ihtiyaacı saptama işlemi, programlı bir eğitim çalışmasını ilk kademesini oluşturmaktadır. Bu nedenle planlamanın zorunlu bir aşamasıdır. Bu aşama geilmedike diğer aşamalara geçmek mümkün olmamaktadır (Taymaz 1981 : 23). Hizmet içi eğitim ihtiyaacı personelde bulunması gereken özellikler ile personeldeki mevcut özellikler arasındaki farktır (Küçükahmet 1992 : 26). Eğitim ğretimde mevcut durum ile olması istenen beklenen durum arasındaki boşluk da eğitim ihtiyaacıdır (Tandoğan 1982 : 92). Bu boşlukta en sağlıklı bir biçimde eğitim ihtiyaacının belirlenmesiyle doldurulabilir.

Eğitim etkinliklerinde planlanan hedeflere gerçekten ulaşılmak isteniyorsa konuyla ilgili eğitim ihtiyaacı bilimsel olarak belirlenmelidir. Aksi takdirde ihtiyaç duyulan alanların haricinde düzenlenen eğitim programlarının başarıya ulaşması olanaksızdır.

Dolayısıyla bireyler ve kurumlar eğitimine ihtiyaç duydukları konuları çok iyi bir Şekilde belirleyerek çalışmalarını bu doğrultuda yürütmelidirler.

Kurumlardaki eğitim ihtiyaacı değişik Şekillerde ortaya çıkabilir . Bunlar:

1. Hizmete yeni alınma,
2. Personelin yapmakta olduğu işten başka bir işe geçirilmesi,
3. Kullanılan makine, teçhizat veya uygulanan mevzuattaki değişiklikler,
4. Personeli bir st kadroya hazırlama,
5. Hizmet ncesi dönemde alınan eğitimde kaynaklanan eksiklikler, Şeklinde sıralanmaktadır(Taymaz 1981:9)

Sıralanan Şekillerde ortaya çıkan eğitim ihtiyaçlarını saptanmasında ise; personel kayıtlarını incelenmesi, anketler, mülakatlar, testler, iş analizleri gibi yöntemler kullanılmaktadır.

İşte hizmet-içi eğitim programlarının hazırlanması ve uygulanmasında eğitim ihtiyaacı saptama bu derecede bir zorunluluk haline gelmişken ülkemizde 1989 yılında 135865 ğretmen ve personel için düzenlenen 423 kurs ve seminerin eğitim ihtiyaacı araştırılmalarına dayandırılmaksızın düzenlendiği görülmüştür (Gözütok 1990 : 5).

Diğer taraftan 1980-1996 yılları arasındaki onaltı yıllık zaman periyodu, yetişkin eğitimi ile ilgili olarak düzenlenen hizmet-içi eğitim seminerleri açısından irdelendiğinde konuyla ilgili kayda değer bir yaklaşıma rastlanmamıştır.

Bu nedenle alanda istihdam edilen eğitici personelin yetişkin eğitimiyle ilgili olarak hizmet içinde nitelikli olarak yetiştirilebilmesi için konuyla ilgili eğitim ihtiyaçlarının belirlenmesine gerek vardır.

Yukarıda da belirtildiği gibi, ülkemizde yetişkin eğitimi faaliyetlerinin en kapsamlısının yürütüldüğü Halk Eğitim Merkezlerinde genellikle yetişkin eğitimi alanında gerekli formasyona sahip olmayan elemanlardan yararlanılmaktadır. Bu durum yetişkin eğitiminin etkin bir şekilde yapılmasını olumsuz yönde etkilemekte, kalitenin düşmesine neden olmaktadır. Bu konuda yapıcı bir takım düzenlemelere gidilebilmesi için yetişkin eğitiminde görev alacak eğitici personelin yetişkin eğitimciliğiyle ilgili olarak mevcut durumun bilinmesi gerekmektedir.

İşte Halk Eğitim Merkezlerinde birer yetişkin eğitimcisi olarak görev yapmakta olan eğitici personelin yetişkin eğitimciliğiyle ilgili yeterliliklerinin ortaya konması ve bu konudaki eğitim ihtiyaçlarının saptanması bu araştırmada temel problem olarak ele alınmıştır.

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın genel amacı; Çıraklık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü'ne bağlı Halk Eğitim Merkezlerinde görev yapmakta olan eğitici personelin birer yetişkin eğitimcisi olarak eğitim ihtiyaçlarını saptanmasıdır.

Bu genel amacı uygun olarak aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır :

1. Halk Eğitim Merkezlerinde görev yapmakta olan eğitici personelin yetişkin eğitimiyle ilgili olarak insan ilişkileri, yetişkin öğretim ilke ve yöntemleri ve yetişkin psikolojisi boyutlarındaki yeterliklerine ilişkin;

- 1.Eğitici personel,
- 2.Kursiyer görüşleri nelerdir?

2. Yetişkin eğitimiyle ilgili boyutlardaki yeterliklere ilişkin eğitici personel ve kursiyer görüşleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

3. Yetişkin eğitimiyle ilgili boyutlardaki yeterliklere ilişkin eğitici personelin görüşleri;

1. Branşlarına

2. Eğitim seviyelerine göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?

4. Yetişkin eğitimiyle ilgili boyutlardaki yeterliliklere ilişkin kursiyer görüşleri;

1. Katıldıkları kurs türüne

2. Eğitim seviyesine göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?

1.3. Araştırmanın Önemi

Milli Eğitim Bakanlığı Çıraklık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü'ne bağlı Halk Eğitim Merkezlerinde görev yapmakta olan eğitici personelin birer yetişkin eğitimcisi olarak eğitim ihtiyacının tespit edilmesine yönelik olan bu araştırmanın;

1. Halk Eğitim Merkezlerinde görevli eğitici personelin birer yetişkin eğitimcisi olarak kendilerini ve kursiyerlerinde öğretmenlerini tanıyıp değerlendirmelerini sağlaması,

2. Yetişkin eğitimcisinin rolü ve yeterliklerinin tam olarak belirlenebilmesi konusunda katkı sağlanması,

3. İhtiyaca uygun program türlerini geliştirilebilmesine katkı sağlaması,

4. Halk Eğitim Merkezlerinde görev yapan eğitici personelin yetişkin eğitimiyle ilgili eğitim ihtiyaçları konusunda ilgili kurum ve kuruluşlara bilgi sağlaması,

5. Bu konuda yapılacak yeni araştırmalara zemin hazırlaması beklenmektedir.

1.4. Sayıtlar

1. Anketin geçerliliği konusunda uzman kanıları yeterlidir.

2. Denekler anketleri istekli olarak yanıtlamışlar, kişisel görüşlerini içtenlikle belirtmişlerdir.

3. Araştırma kapsamına alınan kurumlar yeterli olmuştur.

4. Araştırma kapsamına alınan kurumlardan sağlanan bilgiler gerçeği yansıtmaktadır.

1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları

Bu araştırma ;

1. Milli Eğitim Bakanlığı Çıraklık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü'ne bağlı, Ankara ili merkez ilçelerindeki Halk Eğitim Merkezlerinden Mamak, Keçiören, Yenimahalle ve Sincan Halk Eğitim Merkezleri ve bu merkezler bünyesinde sürdürülen giyim ve nakış kursları ile,

2. Bu merkezlerde kadrolu ve kadrosuz usta öğretmenler dışında görev yapan kadrolu giyim, nakış kursu öğretmenleri ve belirlenen kurslara katılan kursiyerler ile,

3. Yetişkin eğitimi kapsamında yalnızca insan ilişkileri, yetişkin öğretim ilke ve yöntemleri ve yetişkin psikoloji ile,

4. Uygulanan anketlerde elde edilen verilerle sınırlıdır.

1.6. Tanımlar

Yetişkin Eğitimi: Asıl işi okula gitmek olmayan, hayatta sorumluluk almış veya alma durumunda bulunan her seviye ve kademedeki fert ve toplumlara ihtiyaçlara dayalı programlar halinde uygulanan sosyal ve kültürel alanlarda ilerlemelerine yardım eden planla, sistemli bir şekilde yürütülen okul-dışı eğitim, öğretim ve rehberlik faaliyetleri (M.E.B. 1990 : 56).

Yetişkin Eğitimcisi : Yetişkinleri eğiten veya yetişkinlerin eğitimini düzenleyen kimse (Unesco 1985 : 68).

Eğitici Personel : Araştırmada kullanılan “Eğitici Personel” deyiminden Halk Eğitim Merkezlerinde görev yapan öğretmenler kastedilmektedir.

Eğitim İhtiyacı : Bir işin ya da hizmetin yerine getirilmesinde, o işte veya hizmette çalışan kişinin sahip olması gereken niteliklerle, kişinin sahip olduğu nitelikler arasındaki olumsuz fark (Arslan 1975 : 5).

Eğitim İhtiyacının Saptanması : Bir kurumda her bir personelin işindeki verimliliğini etkileyen eksikliğini çıkarma ile yapılan bir seri çalışma (Küçükahmet 1992 : 23).

Hizmetiçi Eğitimi : Özel ve tüzel kişilere ait işyerlerinde, belirli bir maaş karşılığında işe alınmış ve çalışmakta olan bireylere görevleri ile ilgili bilgi, beceri ve tutumları kazanmalarını sağlamak üzere yapılan eğitim (Taymaz 1981 : 4).

1.7.Kısaltmalar

H.E.M.: Halk Eğitim Merkezi

Nakış : Kursiyerlerin katıldıkları kurs türü için “Makina Nakışı” yerine kısaltılarak kullanılmıştır.

BÖLÜM II

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, evren, örneklem, verilerin toplanması ve verilerin analizi ele alınmıştır.

2.1 Araştırma Modeli

Bu araştırma tarama modelinde yapılmış betimsel bir araştırmadır. Halk Eğitim Merkezlerinde yetişkin eğitimcisi olarak görev yapmakta olan eğitici personelden birer yetişkin eğitimcisi olarak kendilerini, kursiyerlerin de öğretmenlerini, belirlenen boyutlarda değerlendirmelerine ilişkin görüşleri alınarak eğitici personelin yetişkin eğitimiyle ilgili eğitim ihtiyacı saptanmaya çalışılmıştır.

2.2. Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın çalışma evrenini Ankara ili merkez ilçelerindeki Halk Eğitim Merkezlerinde görev yapmakta olan kadrolu ve kadrosuz usta öğreticiler dışındaki, kadrolu eğitici personel ve bu merkezlerde açılan kurslara katılan kursiyerler oluşturmaktadır.

Araştırmanın örneklemini ise Ankara ili merkez ilçelerindeki Halk Eğitim Merkezlerinden Mamak, Keçiören, Yenimahalle ve Sincan Halk Eğitim Merkezlerinde görev yapan 70 giyim ve nakış öğretmeni ile bu alandaki kurslara katılan 340 kursiyer oluşturmaktadır.

Araştırmanın örneklemini belirlemede küme örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Öncelikle Ankara ili merkez ilçelerindeki 8 Halk Eğitim Merkezi arasından 4 tanesi random yöntemiyle seçilmiş, bu merkezlerde açılan kurslardan en çok katılımcısı olan iki kurs belirlenerek bu kurslarda görevli tüm eğici personele ve belirlenen kurslara katılan tüm kursiyerlere anket uygulanmıştır.

2.3. Veriler ve Toplanması

Araştırmada bilgi toplama aracı olarak kullanılan anketler araştırmacı tarafından geliştirilmiştir.

Anketin geliştirilmesine başlamadan önce, yetişkin eğitimi konusundaki ilgili literatür incelenmiştir. Halk Eğitim Merkezlerinde görevli eğitici personelin, yetişkin eğitimcisinin yeterlikleri konusunda kendilerini ve kursiyerlerin öğretmenlerini değerlendirmelerine ilişkin görüşlerini tespit etmek üzere hazırlanan anketler için uzman görüşleri alınmış ve bu görüşler doğrultusunda yapılan düzenlemelerden sonra yeniden anket taslakları geliştirilmiştir. Bu anketler yirmi kişilik öğretmen ve kırk kişilik kursiyer grubu üzerinde denenerek sonuca göre anketlere son şekli verilmiştir.

Anketler 15.04.1996 tarihinden itibaren araştırmacı tarafından Milli Eğitim Bakanlığı Çıraklık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğüne bağlı, Ankara ili merkez ilçelerindeki Halk Eğitim Merkezlerinden Mamak, Keçiören, Yenimahalle ve Sincan Halk Eğitim Merkezlerindeki 70 öğretmene ve 340 kursiyere bir aylık süre zarfında uygulanmıştır. Daha sonra anketler değerlendirmeye alınmıştır.

2.4. Verilerin Analizi

Anketler yoluyla toplanan veriler bilgisayarda değerlendirilmek üzere tek tek kodlanarak formlara aktarılmış, bilgilerle ilgili istatistiksel işlemler bilgisayarda SPSS (Statistical Package For Social Sciences) paket programı aracılığıyla yapılmıştır.

Öğretmen ve kursiyerlerin anketin üç bölümünde de yer alan yeterliklere ilişkin görüşleri (1) Hiç, (2) Çok az, (3) Kısmen, (4) Büyük ölçüde, (5) Tamamen şeklinde derecelendirilmiştir.

Anketlerdeki her sorunun frekans ve yüzde dağılımları alınmış; ortalama ve standart sapmaları hesaplanmıştır.

Her iki anket formunda da aynı olan sorular için öğretmenlerin verdikleri cevapların aritmetik ortalaması ile kursiyerlerin verdikleri cevapların aritmetik ortalaması

arasındaki fark “t” testine tabi tutulmuş ve farkın manidar olup olmadığı 0,05 düzeyinde kontrol edilmiş ve her bir soruya ilişkin veriler tablolaştırılmıştır.

BÖLÜM III

BULGULAR VE YORUMLAR

Bu bölümde, Halk Eğitim Merkezlerinde görev yapan eğitici personelin (öğretmenlerin) yetişkin eğitimi konusundaki yeterliliklerine ilişkin bulgular beş grupta ele alınmaktadır: Bu gruplarda;

1. Halk Eğitim Merkezlerinde çalışan ve örnekleme giren öğretmenlerin yetişmesi ve görev durumlarına ilişkin bilgiler,

2. Halk Eğitim Merkezlerinde açılan kurslara katılan ve örnekleme giren kursiyerlerin öğrenim durumları ve katıldıkları kurs türlerine ilişkin bilgiler,

3. Öğretmenlerin yetişkin eğitimiyle ilgili olarak “İnsan İlişkileri” boyutundaki yeterliklerde kendilerini ve kursiyerlerin öğretmenlerini değerlendirmeleri,

4. Öğretmenlerin yetişkin eğitimiyle ilgili olarak “Yetişkin Öğretim İlke ve Yöntemleri” boyutundaki yeterliklerde kendilerine ve kursiyerlerin öğretmenlerini değerlendirmeleri,

5. Öğretmenlerin yetişkin eğitimiyle ilgili olarak “Yetişkin Psikolojisi” boyutundaki yeterliklerde kendilerini ve kursiyerlerin öğretmenlerini değerlendirmelerine ilişkin sayısal bilgilere yer verilmekte, öğretmenlerin kendilerini ve kursiyerlerin öğretmenlerini değerlendirmeleri arasındaki ilişkiler ele alınmaktadır.

3.1. Öğretmenlerin Yetiştirilmesi ve Görev Durumlarına İlişkin Bilgiler

Bu grupta Halk Eğitim Merkezlerinde çalışan ve örnekleme giren öğretmenlerin yetişmesi ve görev durumlarına ilişkin bilgilere yer verilmektedir.

3.1.1. Öğretmenlerin Görev Yaptıkları ve Mezun Oldukları Kurumlara Göre Dağılımları

Anketi cevaplandıran öğretmenlerin görev yaptıkları ve mezun oldukları kurumlara göre dağılımları “tablo 3.1.” de verilmektedir.

Tablo 3.1. Öğretmenlerin Görev Yaptıkları ve Mezun Oldukları Kurumlara Göre Dağılımları

Görev Yapılan Kurum	Gezici Kadın Kurslarına Öğretmen Yetiştirme Merkezi		Kız Meslek Lisesi		Kız Sanat Yüksek Öğretmen Okulu		Fakülte		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Sincan H.E.M.	-	-	2	22,2	4	44,4	3	33,3	9	100
Mamak H.E.M.	5	33,3	-	-	8	53,3	2	13,3	15	100
Yenimah. H.E.M.	12	48	-	-	9	36	4	16	25	100
Keçiören H.E.M.	11	52,4	-	-	7	33,3	3	14,3	21	100
TOPLAM	28	40	2	2,9	28	40	12	17,1	70	100

“Tablo 3.1.”de görüldüğü gibi Halk Eğitim Merkezlerinde görev yapan ve örnekleimize giren öğretmenlerin beşte ikisi (%40) Gezici Kadın Kurslarına Öğretmen Yetiştirme Merkezi, beşte ikisi (%40) Kız Sanat Yüksek Öğretmen Okulu mezunları, %17’si fakülte mezunlarından oluşmaktadır. Kız Meslek Lisesi mezunlarının oranı ise (%3) yok denecek kadar azdır.

Dört Halk Eğitim Merkezinde görev yapan öğretmenlerin menşeleri incelendiğinde her kurumun üç farklı menşedeki öğretmenleri istihdam ettiği gözlenmektedir. Dolayısıyla hiçbir kurumda menşe birliğinden söz etmek mümkün değildir. Ancak menşe dağılımı bakımından, Gezici Kadın Kurslarına öğretmen Yetiştirme Merkezi ve Kız Sanat Yüksek Öğretmen Okulu menşeliler ilk sırada yer alırken bunları fakülte menşelilerin izlediği söylenebilir.

3.1.2. Öğretmenlerin Görev Yaptıkları Kurum ve Branşlarına Göre Dağılımları

Anketi cevaplandıran öğretmenlerin görev yaptıkları kurum ve branşlarına göre dağılımları “Tablo 3.2.” de verilmektedir.

Tablo 3.2. Öğretmenlerin Görev Yaptıkları Kurumlara ve Branşlarına Göre Dağılımları

Görev Yapılan Kurum \ Öğretim Alanı	Nakış		Giyim		Toplam	
	f	%	f	%	f	%
Sincan H.E.M.	4	44,4	5	55,6	9	100
Mamak H.E.M.	6	40	9	60	15	100
Yeni Mah. H.E.M.	13	52	12	48	25	100
Keçiören H.E.M.	9	42,9	12	57,1	21	100
Toplam	32	45,7	38	54,3	70	100

“Tablo 3.2.” de görüldüğü gibi Halk Eğitim Merkezlerinde çalışan ve örneklemeimize giren öğretmenlerin yarısından fazlası (%54) branşlarının giyim, yarıya yakını da (%46) nakış olduğunu belirtmişlerdir.

Görev yapılan kurumlara göre öğretmenlerin branşları bakımından dağılımları incelendiğinde ise adı geçen Halk Eğitim Merkezlerinde görev yapan öğretmenlerin genel olarak giyim branşında yoğunlaşarak çoğunluğu oluşturduğu söylenebilir.

3.1.3. Öğretmenlerin Branşlarına ve Mezun Oldukları Kurumlara Göre Dağılımları

Anketi cevaplandıran öğretmenlerin branşlarına ve mezun oldukları kuruma göre dağılımları “Tablo 3.3.” de verilmektedir.

Tablo 3.3. Öğretmenlerin Branşlarına ve Mezun Oldukları Kurumlara Göre Dağılımları

Branş \ Bitirilen Kurum	Gezici Kadın Kurslarına Öğretmen Yetiştirme Merkezi		Kız Meslek Lisesi		Kız Sanat Yüksek Öğretmen Okulu		Fakülte		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Giyim	17	44,7	-	-	16	42,1	5	13,2	38	100
Nakış	11	34,4	2	6,3	12	37,5	7	21,9	32	100

“Tablo 3.3.” de görüldüğü gibi giyim kursu öğretmenlerinin yarıya yakını (%45) Gezici Kadın Kurslarına Öğretmen Yetiştirme Merkezi, beşte ikisi (%42) Kız Sanat Yüksek Öğretmen Okulu, yedide biri de (%13) fakülte mezunudur.

Nakış kursu öğretmenlerin ise hemen hemen beşte ikisi (%38) Kız Sanat Yüksek Öğretmen Okulu, üçte biri (%34) Gezici Kadın Kurslarına Öğretmen Yetiştirme Merkezi, beşte biride (%22) fakülte mezunlarından oluşmaktadır. Kız Meslek Lisesi mezunlarının oranı ise (%5) yok denecek kadar azdır.

Sonuçta her iki branştaki öğretmenlerin çoğunluğunun Gezici Kadın Kurslarına Öğretmen Yetiştirme ve Kız Sanat Yüksek Öğretmen Okulu Mezunları oldukları söylenebilir.

3.2. Kursiyerlerin Öğrenim Durumları ve Katıldıkları Kurs Türlerine İlişkin Bilgiler

Bu grupta Halk Eğitim Merkezlerinde açılan kurslara katılan ve örnekleme giren kursiyerlerin öğrenim durumları ve katıldıkları kurs türüne ilişkin bilgilere yer verilmektedir.

3.2.1. Kursiyerlerin Kursa Katıldıkları ve Mezun Oldukları Kurumlara Göre Dağılımları

Anketi cevaplandıran kursiyerlerin kursa katıldıkları kurum ve mezun oldukları kuruma göre dağılımları “tablo 3.4.” de verilmektedir.

Tablo 3.4. Kursiyerlerin Kursa Katıldıkları ve Mezun Oldukları Kurumlara Göre Dağılımları

Bitirilen Kurum Devam Edilen Kurum	İlkokul		Ortaokul		Lise		Yüksekokul		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Sincan H.E.M.	35	35	21	21	43	43	1	1	100	100
Mamak H.E.M.	24	32	18	24	32	42,7	1	1,3	75	100
Yeni Mah. H.E.M.	25	35,7	12	17,1	31	44,3	2	2,9	70	100
Keçiören H.E.M.	25	26,3	20	21,1	47	49,5	3	3,2	95	100
Toplam	109	32,1	71	20,9	153	45	7	2,1	340	100

“Tablo 3.4.” de görüldüğü gibi Halk Eğitim Merkezlerindeki kurslara katılan ve örnekleme giren kursiyerlerin yarıya yakını (%45) lise, üçte biri (%32) ilkokul, beşte biri (%21) ortaokul ve çok az bir kısmı da (%2) yüksekokul mezunlarından oluşmaktadır.

Kursa katılan kurumlara göre öğrencilerin meselerinin dağılımı incelendiğinde de örnekleme giren farklı Halk Eğitim Merkezlerin tamamında lise mezunu kursiyerlerin çoğunluğu oluşturduğu bunu ilkokul ve ortaokul mezunu kursiyerlerin izlediği, yüksekokul mezunu kursiyerlerin ise yok denecek kadar az olduğu söylenebilir.

3.2.2. Kursiyerlerin Kursa Katıldıkları Kurum ve Kurs Türlerine Göre Dağılımları

Anketi cevaplandıran kursiyerlerin kursa katıldıkları kurum ve kurs türlerine göre dağılımları “Tablo 3.5.” de verilmektedir.

Tablo 3.5. Kursiyerlerin Kursa Katıldıkları Kurum ve Kurs Türlerine Göre Dağılımları

<i>Kurs Türü</i> <i>Devam Edilen Kurum</i>	<i>Nakış</i>		<i>Giyim</i>		<i>Toplam</i>	
	<i>f</i>	<i>%</i>	<i>f</i>	<i>%</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
Sincan H.E.M.	60	60	40	40	100	100
Mamak H.E.M.	40	53,3	35	46,7	75	100
Yeni Mah. H.E.M.	40	57,1	30	42,9	70	100
Keçiören H.E.M.	55	57,9	40	42,1	95	100
Toplam	195	57,4	145	42,6	340	100

“Tablo 3.5.” de görüldüğü gibi halk eğitim merkezlerindeki kurslara katılan ve örnekleme giren kursiyerlerin aşağı yukarı beşte üçü (%57) katıldıkları kurs türünün nakış, beşte ikisi ise (%43) giyim olduğunu belirtmişlerdir.

Kurumlara göre kursiyerlerin katıldıkları kurs türleri bakımından da dağılımları incelendiğinde örnekleme giren farklı Halk Eğitim Merkezlerinde nakış kurslarının giyim kurslarına kıyasla daha fazla katılımcıya sahip olduğu söylenebilir.

3.2.3. Kursiyerlerin Devam Ettikleri Kurs Türlerine ve Mezun Oldukları Kurumlara Göre Dağılımları

Anketi cevaplandıran kursiyerlerin devam ettikleri kurs türüne ve mezun oldukları kurumlara göre dağılımları “Tablo 3.6.” da verilmektedir.

Tablo 3.6. Kursiyerlerin Devam Ettikleri Kurs Türlerine ve Mezun Oldukları Kurumlara Göre Dağılımları

Kurs Türü \ Bitirilen Kurum	İlkokul		Ortaokul		Lise		Yüksekokul		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Giyim	65	39,2	38	22,9	60	36,1	3	1,8	166	100
Nakış	33	19	44	25,3	93	53,4	4	2,3	174	100

“Tablo 3.6.” da görüldüğü gibi giyim kursuna katılan kursiyerlerin beşte ikisi (%39) İlkokul, aşağı yukarı üçtebiri (%36) lise, hemen hemen dörtte biri (%23) ortaokul ve yok denecek az bir kısmı da (%2) yüksekokul mezunudur.

Nakış kursuna katılan kursiyerlerin ise aşağı yukarı yarısı (%53) lise, dörtte biri (%25) ortaokul, beşte biri (%19) ilkokul, çok az bir kısmı da (%2) yüksekokul mezunudur.

Elde edilen verilere dayanılarak nakış kursuna katılan kursiyerlerin eğitim seviyelerinin, giyim kursuna katılan kursiyerlere oranla daha yüksek olduğu söylenebilir.

3.3. İnsan İlişkilerindeki Yeterlikleri Bakımından Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri

Halk Eğitim Merkezlerinde çalışan öğretmenlerin kendilerini ve kursiyerlerin öğretmenlerini değerlendirmeleri istenen birinci yönleri “insan ilişkilerindeki yeterlikleri” dir. Bu bölümde yer alan onüç soru öğretmenlerin “insan ilişkilerindeki yeterliklerini” kapsamaktadır.

3.3.1. Dili Anlaşılır Bir Şekilde Kullanabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri

“Tablo 3.7” incelendiğinde örnekleme giren öğretmenleri aşağı yukarı üçte ikisi (%70) “Dili anlaşılır bir şekilde kullanabilme” konusunda kendilerini “tamamen”, üçte biri de (%30) “büyük ölçüde” yeterli bulmaktadırlar.

Diğer taraftan örnekleme giren kursiyerlerin hemen hemen yarısı (%48) “dili anlaşılır bir şekilde kullanabilme” konusunda öğretmenlerini “büyük ölçüde yarıya yakını (%46) “tamamen” yeterli bulmaktadırlar. Öğretmenlerini “kısmen”, “çok az” yeterli bulanların ve “hiç” yeterli bulmayanların oranı (%6) oldukça azdır.

“Dili anlaşılır bir şekilde kullanabilme” konusunda iki grup arasında görüş farklılığını olup olmadığını tespit etmek amacıyla yapılan “t” testi sınaması sonucunda iki grubun görüşleri arasında 0,05 düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur. Başka bir deyişle bu konuda öğretmenler kendilerini birinci derecede (%70) “tamamen”, ikinci derecede (%30) “büyük ölçüde” yeterli bulurken, kursiyer görüşleri de bu yönde bir dağılım göstermekte ancak, kursiyerlerde “büyük ölçüde” yeterli görüşünde olanların oranı %48’e yükselmekte, “tamamen” yeterli görüşünde olanların oranı ise %46’ya düşmektedir. Buradan yapılan “t” testi sonucunda farkın anlamlı çıkmasına rağmen “dili anlaşılır bir şekilde kullanabilme” konusunda öğretmenlerin kendilerini ve kursiyerlerin öğretmenlerini değerlendirmelerine ilişkin görüşlerinin “büyük ölçüde” ve “tamamen” yeterli seçeneklerinde yoğunlaştığı, dolayısıyla her iki grubun görüşlerine göre öğretmenlerin bu konuda yeterli oldukları söylenebilir.

“Tablo 3.7” öğretmenlerin branşlarına ve eğitim seviyelerine, kursiyerlerin devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre değerlendirmelere ilişkin de bilgi vermektedir.

Tablo 3.7. Dili Anlaşılır Bir Şekilde Kullanabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve "t" Testi Sonuçları

Değişken	Görüş		Hiç		Çok Az		Kısmen		Büyük Ölç.		Tamamen		Toplam		Sd	t	p	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%				$\bar{X}$
Öğretmen	Giyim	-	-	-	-	-	-	16	42,1	22	57,9	38	100	4,57	0,50	68	2,54	0,05*
		-	-	-	-	5	15,6	27	84,4	32	100	4,84	0,36					
Branşı	Nakış	-	-	-	-	-	-	3	10	27	90	30	100	4,90	0,30	68	3,60	0,05*
		-	-	-	-	18	45	22	55	40	100	4,55	0,50					
Öğretmen	Yük. Öğr. Kur. Mez. Olmayan	-	-	-	-	-	-	4	2,8	64	44	145	100	4,31	0,80	338	0,55	0,05
		-	-	-	-	3	1,5	2	1	92	47,2	93	47,7	195	100			
Eğit. Dur.	Yüksek Öğretim Kurumu Mez.	-	-	-	-	-	-	2	1,1	85	47,2	85	100	4,34	0,81	338	0,15	0,05
		-	-	-	-	3	1,7	4	2,5	78	48,8	72	45	160	100			
Kursiyer	Eğt. Sev. Düş. (İlkokl+Orta okl)	-	-	-	-	-	-	21	30	49	70	70	100	4,70	0,46	408	5,14	0,05*
		-	-	-	-	6	1,8	157	46,2	340	100	4,30	0,80					
Eğit. Dur.	Eğit. Sev. Yük. (Lise+Yüksekok)	-	-	-	-	-	-	6	1,8	157	46,2	340	100	4,30	0,80	408	5,14	0,05*
		-	-	-	-	8	2,4	157	46,2	340	100	4,30	0,80					
Toplam	Öğretmen	-	-	-	-	-	-	21	30	49	70	70	100	4,70	0,46	408	5,14	0,05*
		-	-	-	-	6	1,8	157	46,2	340	100	4,30	0,80					
Kursiyer	Kursiyer	-	-	-	-	-	-	6	1,8	157	46,2	340	100	4,30	0,80	408	5,14	0,05*
		-	-	-	-	8	2,4	157	46,2	340	100	4,30	0,80					

*P<0,05

“Dili anlaşılır bir şekilde kullanabilme” konusunda öğretmenlerin kendilerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri arasında branşlara göre anlamlı bir farklılık gözlenmektedir. Giyim kursu öğretmenleri kendilerini bu konuda birinci derecede (%58) “tamamen”, ikinci derecede (%42) “büyük ölçüde” yeterli bulurken, nakış kursu öğretmenlerinin görüşleri de bu yönde bir dağılım göstermekte, ancak nakış kursu öğretmenlerinde kendilerini “tamamen” yeterli bulanların oranı %84’e yükselmekte, “büyük ölçüde” yeterli bulanların oranı %16’ya düşmektedir. Buradan nakış kursu öğretmenlerini kendilerini “dili anlaşılır bir şekilde kullanabilme” konusunda giyim kursu öğretmenlerinden daha yeterli gördükleri söylenebilir. Bu görüşte branşların kendine has özelliklerini tanımlayan mesleki terimlerin branşlara göre fazlalığının veya azlığının ve bu terimlerin telaffuzunda karşılaşılan güçlüklerin önemli etkisinin olduğu düşünülmektedir.

“Dili anlaşılır bir şekilde kullanabilme” konusunda öğretmenlerin kendilerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri arasında eğitim seviyelerine göre de anlamlı bir farklılık gözlenmektedir. Yüksek öğretim kurumunu bitirmemiş öğretmenler kendilerini bu konuda birinci derecede (%90) “tamamen”, ikinci derecede (%10) “büyük ölçüde” yeterli bulurken, yüksek öğretim kurumunu bitirmiş öğretmenlerin görüşleri de bu yönde bir dağılım göstermekte ancak yüksek öğretim kurumunu bitirmiş öğretmenlerde kendilerini “tamamen” yeterli bulanların oranı %55’e düşmekte, “büyük ölçüde” yeterli bulunanların oranı ise %45’e yükselmektedir. Buradan yükseköğretim kurumunu bitirmemiş öğretmenlerin kendilerini “dili anlaşılır bir şekilde kullanabilme” konusunda yükseköğretim kurumunu bitirmiş öğretmenlerden daha yeterli gördükleri söylenebilir.

“Dili anlaşılır bir şekilde kullanabilme” konusunda kursiyerlerin öğretmenlerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre incelendiğinde, kursiyerlerin görüşleri gerek devam ettikleri kurs türlerine, gerekse eğitim seviyelerine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

3.3.2.Kursiyerlerle İletişim Kurma Açısından Rahat Bir Ortam Oluşturabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri

“Tablo 3.8.” incelendiğinde örnekleme giren öğretmenlerin üçte ikisi (%67) “Kursiyerlerle iletişim kurma açısından rahat bir ortam oluşturabilme” konusunda kendilerini “büyük ölçüde”, hemen hemen üçte biri (%31) “tamamen” yeterli bulmaktadırlar. Kendilerini “kısmen” yeterli bulanların oranı %1 olup yok denecek kadar azdır.

Diğer taraftan örnekleme giren kursiyerlerin dörtte üçü (%77) “kursiyerlerle iletişim kurma açısından rahat bir ortam oluşturabilme” konusunda öğretmenlerini “büyük ölçüde”, hemen hemen beşte biri (%18) “kısmen” yeterli bulmaktadırlar. Öğretmenlerini “tamamen” yeterli bulunanların oranı ise %5 olup oldukça azdır.

“Kursiyerlerle iletişim kurma açısından rahat bir ortam oluşturabilme” konusunda iki grup arasında görüş farklılığının olup olmadığını tespit etmek amacıyla yapılan “t” testi sınaması sonucunda iki grubun görüşleri arasında 0,05 düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur. Başka bir deyişle bu konuda öğretmenlerin hemen hemen tamamı (%98) “Kursiyerlerle iletişim kurma açısından rahat bir ortam oluşturabilme” konusunda kendilerini “büyük ölçüde” ve “tamamen” yeterli bulurken, bu oran kursiyerlerde daha çok “büyük ölçüde” seçeneğinde yoğunlaşarak %82’de kalmakta kursiyerlerin hemen hemen beşte biri (%18) bu konuda öğretmenlerini “kısmen” yeterli bulmaktadırlar. Buradan yapılan “t” testi sonucunda farkın anlamlı çıkmasına rağmen “kursiyerlerle iletişim kurma açısından rahat bir ortam oluşturabilme” konusundan öğretmenlerin kendilerini, kursiyerlerin öğretmenlerini değerlendirmelerine ilişkin görüşlerinin “büyük ölçüde” yeterli görüşünde yoğunlaştığı, dolayısıyla öğretmenlerin bu konuda yeterli oldukları söylenebilir.

“Tablo 3.8.” öğretmenlerin branşlarına ve eğitim seviyelerine, kursiyerlerin devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre değerlendirmelere ilişkin de bilgi vermektedir.

Tablo 3.8. Kursiyerlerle İletişim Kurma Açısından Rahat Bir Ortam Oluşturabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerini İlişkin Görüşlerini Yüzde Olarak Dağılımı ve “t” Testi Sonuçları

Değişken	Görüş		Hiç		Çok Az		Kısmen		Büyük Ölç.		Tamamen		Toplam		S	t	p
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%			
Öğretmen	Giyim	-	-	1	2,6	30	78,9	7	18,4	38	100	4,15	0,43	68	2,72	0,05*	
	Branş	-	-	-	-	17	53,1	15	46,9	32	100	4,46	0,50				
Öğretmen	Yük. Öğr. Kur.	-	-	-	-	17	56,7	13	43,3	30	100	4,43	0,50	68	1,98	0,05	
	Mez. Olmayan	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Eğit. Dur.	Yüksek Öğretim	-	-	1	2,5	30	75	9	22,5	40	100	4,20	0,46				
	Kurumu Mez.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Kur. Dev Et.	Giyim	-	-	-	-	27	18,6	110	75,9	8	5,5	3,87	0,46	338	0,06	0,05	
	Kurs Türü	-	-	-	-	35	17,9	150	76,9	10	5,1	3,86	0,47				
Kursiyer	Nakış	-	-	-	-	33	18,3	137	76,1	10	5,6	3,87	0,47	338	0,07	0,05	
	Eğt. Sev. Düş. (İlkokl+Orta okl)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Eğit. Dur.	Eğit. Sev. Yük. (Lise+Yüksekok)	-	-	29	18,1	123	76,9	8	5	160	100	3,86	0,46				
	Öğretmen	-	-	1	1,4	47	67,1	22	31,4	70	100	4,30	0,49	408	6,40	0,05*	
Toplam	Kursiyer	-	-	62	18,2	260	76,5	18	5,3	340	100	3,87	0,46				

* p < 0,05

“Kursiyerlerle iletişim kurma açısından rahat bir ortam oluşturabilme” konusunda öğretmenlerin kendilerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri arasında branşlarına göre anlamlı bir farklılık gözlenmektedir. Giyim kursu öğretmenleri bu konuda kendilerini birinci derecede (%79) “büyük ölçüde”, ikinci derecede (%18) “tamamen” yeterli bulurken, nakış kursu öğretmenlerinin görüşleri de bu yönde bir dağılım göstermekte ancak, nakış kursu öğretmenlerinde “büyük ölçüde” yeterli görüşünde olanların oranı %53’e düşmekte, “tamamen” yeterli görüşünde olanların oranı ise %47’ye çıkmaktadır. Buradan nakış kursu öğretmenlerini, giyim kursu öğretmenlerine göre kendilerini “kursiyerlerle iletişim kurma açısından rahat bir ortam oluşturabilme” konusunda daha yeterli buldukları söylenebilir. Bu sonucun ortaya çıkmasında, branşların özelliklerine bağlı olarak yapılan çalışmaların yapı itibarıyla sağladığı rahatlığın önemli rol oynadığı düşünülmektedir.

“Kursiyerlerle iletişim kurma açısından rahat bir ortam oluşturabilme” konusunda öğretmenlerin kendilerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri eğitim seviyelerine göre incelendiğinde eğitim seviyelerine göre öğretmenlerin görüşleri arasında anlamlı bir farklılık gözlenmemektedir.

“Kursiyerlerle iletişim kurma açısından rahat bir ortam oluşturabilme” konusunda, kursiyerlerin öğretmenlerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre incelendiğinde ise, gerek kursiyerlerin devam ettikleri kurs türlerine gerekse eğitim seviyelerine göre görüşleri arasında anlamlı bir farklılık gözlenmemektedir.

3.3.3. Ufak Tefek Hataları Hoşgörülle Karşılabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri

“Tablo 3.9.” incelendiğinde örnekleme giren öğretmenlerin hemen hemen dörtte üçü (%73) “ufak tefek hataları hoşgörülle karşılayabilme” konusunda kendilerini “büyük ölçüde”, aşağı yukarı beşte biri (%17) “tamamen” yeterli, ondan biri de (%10) “kısmen” yeterli bulmaktadırlar.

Diğer taraftan örnekleme giren kursiyerlerin dörtte üçü (%75) “ufak tefek hataları hoşgörülle karşılayabilme” konusunda öğretmenlerini “kısmen”, beşte biri

Tablo 3.9. Ufak Tefek Hataları Hoşgörüle Karşılabilir Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini

Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerin Yüzde Olarak Dağılımı ve "t" Testi Sonuçları

Değişken	Görüş		Hiç		Çok Az		Kısmen		Büyük Ölç.		Tamamen		Toplam		S	t	p		
			f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%				X̄	
Öğretmen	Giyim		-	-	-	-	3	7,9	28	73,7	7	18,4	38	100	4,10	0,50	68	0,59	0,05
	Nakış		-	-	-	-	4	12,5	23	71,9	5	15,6	32	100	4,03	0,53			
Öğretmen	Yük. Öğr. Kur.		-	-	-	-	3	10	22	73,3	5	16,7	30	100	4,06	0,52	68	0,07	0,05
	Mez. Olmayan		-	-	-	-	4	10	29	72,5	7	17,5	40	100	4,07	0,52			
Eğit. Dur.	Yüksek Öğretim		-	-	-	-	4	10	29	72,5	7	17,5	40	100	4,07	0,52			
	Kurumu Mez.		-	-	-	-	4	10	29	72,5	7	17,5	40	100	4,07	0,52			
Kur.Dev. Et.	Giyim		-	-	-	-	107	73,8	34	23,4	4	2,8	145	100	3,28	0,51	338	0,61	0,05
	Nakış		-	-	-	-	149	76,4	42	21,5	4	2,1	195	100	3,25	0,48			
Kursiyer	Eğt. Sev. Düş.		-	-	-	-	136	75,6	40	22,2	4	2,2	180	100	3,26	0,49	338	0,15	0,05
	(İlkokl+Orta okl.)		-	-	-	-	136	75,6	40	22,2	4	2,2	180	100	3,26	0,49			
Eğit. Dur.	Eğit. Sev. Yük.		-	-	-	-	120	75	36	22,5	4	2,5	160	100	3,27	0,50			
	(Lise+Yüksekok.)		-	-	-	-	120	75	36	22,5	4	2,5	160	100	3,27	0,50			
Toplam	Öğretmen		-	-	-	-	7	10	51	72,9	12	17,1	70	100	4,07	0,52	408	11,83	0,05*
	Kursiyer		-	-	-	-	256	75,3	76	22,4	8	2,4	340	100	3,27	0,49			

* p < 0,05

(%22), “büyük ölçüde” yeterli bulmaktadırlar. Öğretmenlerini “tamamen” yeterli bulanların oranı ise %2 olup yok denecek kadar azdır.

“Ufak tefek hataları hoşgörülle karşılayabilme” konusunda iki grup arasında görüş farklılığının olup olmadığını tespit etmek amacıyla yapılan “t” testi sınaması sonucunda iki grubun görüşleri arasında 0,05 düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur. Başka bir deyişle öğretmenlerin tamamına yakını (%90) “Ufak tefek hataları hoşgörülle karşılayabilme” konusunda kendilerini “büyük ölçüde” ve “tamamen” yeterli bulunurken kursiyerlerde bu oran daha çok “büyük ölçüde” yeterli görüşünde yoğunlaşarak %25’e düşmekte, kursiyerlerin dörtte üçü (%75) bu konuda öğretmenlerini “kısmen” yeterli bulmaktadırlar. Sonuç olarak bu konuda öğretmen ve öğrencilerin tutum ve beklentileri farklı olacağından böyle bir sonucu doğal karşılamak gerekir.

“Tablo 3.9.” öğretmenlerin branşlarına ve eğitim seviyelerine, kursiyerlerin devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre değerlendirmelere ilişkin bilgi vermektedir.

“Ufak tefek hataları hoşgörülle karşılayabilme” konusunda öğretmenlerin kendilerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri branşlarına ve eğitim seviyelerine göre anlamlı bir farklılık göstermezken, kursiyerlerin bu konuda öğretmenlerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri de devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

3.3.4.Kursiyerlere Karşı Samimi Davranabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri

“Tablo 3.10.” incelendiğinde örnekleme giren öğretmenlerin aşağı yukarı beşte üçü (%57) “kursiyerlere karşı samimi davranabilme konusunda kendilerini “büyük ölçüde”, hemen hemen üçte biri (%31) “tamamen”, dokuzda biri de (%11) “kısmen” yeterli bulmaktadırlar.

Diğer taraftan örnekleme giren kursiyerlerin aşağı yukarı üçte ikisi (%69) “kursiyerlere karşı samimi davranabilme” konusunda öğretmenlerini “büyük ölçüde”, dörtte birinden fazlası (%29) “kısmen” yeteli bulmaktadırlar. Öğretmenlerini “tamamen” yeterli bulanların oranı ise %2 olup son derece azdır.

Tablo 3.10. Kursiyelere Karşı Samimi Davranabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılım ve “t” Testi Sonuçları

Değişken	Görüş	Hiç		Çok Az		Kısmen		Büyük Ölç.		Tamamen		Toplam		Sd	t	p		
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%				X	S
Öğretmen	Giyim	-	-	-	-	5	13,2	24	63,2	9	23,7	38	100	68	1,38	0,05		
	Nakış	-	-	-	-	3	9,4	16	50	13	40,6	32	100	68	1,38	0,05		
Öğretmen	Yük. Öğr. Kur. Mez. Olmayan	-	-	-	-	4	13,3	14	46,7	12	40	30	100	68	0,77	0,05		
	Yüksek Öğretim Kurumu Mez.	-	-	-	-	4	10	26	65	10	25	40	100	68	0,77	0,05		
Kur.Dev. Et. Kurs. Türü	Giyim	-	-	-	-	40	27,6	102	70,3	3	2,1	145	100	338	0,60	0,05		
	Nakış	-	-	-	-	59	30,3	133	68,2	3	1,5	195	100	338	0,60	0,05		
Kursiyer	Eğt. Sev. Düş. (İlkokl+Orta okl.)	-	-	-	-	54	30	123	68,3	3	1,7	180	100	338	0,40	0,05		
	Eğit. Sev. Yük. (Lise+Yüksekok.)	-	-	-	-	45	28,1	112	70	3	1,9	160	100	338	0,40	0,05		
Toplam	Öğretmen	-	-	-	-	8	11,4	40	57,1	22	31,4	70	100	408	5,96	0,05*		
	Kursiyer	-	-	-	-	99	29,1	235	69,1	6	1,8	70	100	408	5,96	0,05*		

* p < 0,05

“Kursiyerlere karşı samimi davranabilme” konusunda iki grup arasında görüş farklılığının olup olmadığını tespit etmek amacıyla yapılan “t” testi sınaması sonucunda iki grubun görüşleri arasında 0,05 düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur. Başka bir deyişle öğretmenlerin beşte dördünden fazlası (%88) “kursiyerlere karşı samimi davranabilme” konusunda kendilerini “büyük ölçüde” ve “tamamen” yeterli bulurken kursiyerlerde bu oran daha çok “büyük ölçüde” yeterli görüşünde yoğunlaşarak %71’de kalmakta kursiyerlerin dörtte birinden fazlası (%29) bu konuda öğretmenlerini “kısmen” yeterli bulmaktadırlar. Buradan, yapılan “t” testi sonucunda farkın anlamlı çıkmasına rağmen “kursiyerlere karşı samimi davranabilme” konusunda öğretmenlerin kendilerini değerlendirmelerine ve kursiyerlerin öğretmenlerini değerlendirmelerine ilişkin görüşlerinin daha çok “büyük ölçüde” yeterli görüşünde yoğunlaştığı dolayısıyla her iki grubun görüşleri doğrultusunda öğretmenlerin bu konuda yeterli oldukları söylenebilir.

“Tablo 3.10.” öğretmenlerin branşlarına ve eğitim seviyelerine, kursiyerlerin devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre değerlendirmelere ilişkin de bilgi vermektedir.

“Kursiyerlere karşı samimi davranabilme” konusunda öğretmenlerin kendilerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri branşlarına ve eğitim seviyelerine göre anlamlı bir farklılık göstermezken, kursiyerlerin bu konuda öğretmenlerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri de devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre de anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

3.3.5.Kursiyerlerin Fikir ve Değer Yargılarına Saygı Gösterebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri

“Tablo 3.11.” incelendiğinde örnekleme giren öğretmenlerin üçte ikisi (%67) “kursiyerlerin fikir ve değer yargılarına saygı gösterebilme” konusunda kendilerini büyük ölçüde”, dörtte birinden fazlası (%29) “tamamen” yeterli bulmaktadırlar. Kendilerini “kısmen” yeterli bulanların oranı ise %4 olup oldukça azdır.

Tablo 3.11. Kursiyerlerin Fikir ve Değer Yargularına Saygı Gösterebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve “t” Testi Sonuçları

Değişken	Görüş		Hiç		Çok Az		Kısmen		Büyük Ölç.		Tamamen		Toplam		Sd	t	p
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%			
Öğretmen	Giyim	-	-	2	5,3	25	65,8	11	28,9	38	100	4,23	0,54	68	0,10	0,05	
	Bransı	-	-	-	-	-	-	1	3,1	22	68,8	9	28,1	32	100	4,25	0,50
Öğretmen	Yük. Öğr. Kur.	-	-	-	-	20	66,7	8	26,7	30	100	4,20	0,55	68	0,59	0,05	
	Mez. Olmayan	-	-	-	-	-	-	1	2,5	27	67,5	12	30	40	100	4,27	0,50
Eğit. Dur.	Yüksek Öğretim	-	-	-	-	-	-	1	2,5	27	67,5	12	30	40	100	4,27	0,50
	Kurumu Mez.	-	-	-	-	-	-	1	2,5	27	67,5	12	30	40	100	4,27	0,50
Kur.Dev. Et. Türü	Et. Giyim	-	-	3	2,1	92	63,4	48	33,1	2	1,4	2	1,4	145	338	0,01	0,05
	Nakış	-	-	1	0,5	129	66,2	63	32,3	2	1	2	1	195	338	0,01	0,05
Kursiyer	Eğit. Sev. Düş.	-	-	1	0,6	118	65,6	59	32,8	2	1,1	2	1,1	180	338	0,23	0,05
	(İlkokl+Orta okl.)	-	-	1	0,6	118	65,6	59	32,8	2	1,1	2	1,1	180	338	0,23	0,05
Eğit. Dur.	Eğit. Sev. Yük.	-	-	3	1,9	103	64,4	52	32,5	2	1,3	2	1,3	160	338	0,23	0,05
	(Lise+Yüksekok.)	-	-	3	1,9	103	64,4	52	32,5	2	1,3	2	1,3	160	338	0,23	0,05
Toplam	Öğretmen	-	-	-	-	3	4,3	47	67,1	20	28,6	70	100	408	13,22	0,05*	
	Kursiyer	-	-	4	1,2	221	65	111	32,6	4	1,2	340	100	3,33	0,52	0,05*	

* P < 0,05

Diğer taraftan örnekleme giren kursiyerlerin üçte ikisi (%65) “kursiyerlerin fikir ve değer yargılarına saygı gösterebilme” konusunda öğretmenlerini “kısmen”, üçte biri (%33) “büyük ölçüde” yeterli bulmaktadırlar. Öğretmenlerini “çok az” yeterli bulanların oranı %1 ve “tamamen” yeterli bulanların oranı %1 olup yok denecek kadar azdır.

“Kursiyerlerin fikir ve değer yargılarına saygı gösterebilme” konusunda iki grup arasında görüş farklılığının olup olmadığının tespit etmek amacıyla yapılan “t” testi sınaması sonucunda iki grubun görüşleri arasında 0,05 düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur. Başka bir deyişle öğretmenlerin tamamına yakını (%96) “kursiyerlerin fikir ve değer yargılarına saygı gösterebilme” konusunda kendilerini “büyük ölçüde” ve “tamamen” yeterli bulurken, kursiyerlerde bu oran daha çok “büyük ölçüde” yeterli görüşünde yoğunlaşarak %34’e düşmekte, kursiyerlerin üçte ikisi (%66) bu konuda öğretmenlerini “kısmen” ve “çok az” yeterli bulmaktadırlar. Buradan öğretmenlerin tamamına yakınının (%96) “kursiyerlerin fikir ve değer yargılarına saygı gösterebilme” konusunda kendilerini yeterli buldukları ancak kursiyerlerin üçte ikisinin (%66) bu yöndeki öğretmen görüşlerine katılmadığından hareketle öğretmenlerini bu konuda tam anlamıyla yeterli bulmadıkları söylenebilir. Buna göre bu konuda kursiyerlerin öğretmenlerinden beklentileri olduğu düşünülmektedir. Çünkü her yetişkin kendine özgüdür. Bu nedenle birtakım konularda karar verirken veya fikir beyan ederken bunları kendi değerlerine dayandırır ve bunlara saygı duyulmasını ister. Zira bu yapılmadığı müddetçe ilişkileri düzenlemek zorlaşır (Bilen 1994 : 10).

“Tablo 3.11.” öğretmenlerin branşlarına ve eğitim seviyelerine, kursiyerlerin devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre değerlendirmelere ilişkin de bilgi vermektedir.

“Kursiyerlerin fikir ve değer yargılarına saygı gösterebilme” konusunda öğretmenlerin kendilerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri branşlarına ve eğitim seviyelerine göre anlamlı bir farklılık göstermezken, kursiyerlerin bu konuda öğretmenlerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri de devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

3.3.6. Kursiyerlerle Olan İlişkilerinde Yansız Davranabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri

“Tablo 3.12.” incelendiğinde örnekleme giren öğretmenlerin beşte ikisinden fazlası (%44) “kursiyerlerle olan ilişkilerinde yansız davranabilme” konusunda kendilerini “büyük ölçüde”, hemen hemen üçte biri (%31) “tamamen”, hemen hemen dörtte biri de (%23) “kısmen” yeterli bulmaktadırlar. Kendilerini “çok az” yeterli bulanların oranı ise %1 olup yok denecek kadar azdır.

Diğer taraftan örnekleme giren kursiyerlerin aşağı yukarı yarısı (%53) “kursiyerlerle olan ilişkilerinde yansız davranabilme” konusunda öğretmenlerini “büyük ölçüde”, beşte ikisinde fazlası (%45), “kısmen” yeterli bulmaktadırlar. Öğretmenlerini “çok az” yeterli bulanların oranı ise %2 olup yok denecek kadar azdır.

“Kursiyerlerle olan ilişkilerinde yansız davranabilme” konusunda iki grup arasında görüş farklılığının olup olmadığını tespit etmek amacıyla yapılan “t” testi sınaması sonucunda iki grubun görüşleri arasında 0,05 düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur. Başka bir deyişle öğretmenlerin dörtte üçü (%75) “kursiyerlerle olan ilişkilerinde yansız davranabilme” konusunda kendilerini “büyük ölçüde” ve “tamamen” yeterli bulurken, kursiyerlerde bu oran sadece büyük ölçüde” yeterli görüşünde yoğunlaşarak %53’te kalmakta, kursiyerlerin diğer yarısı (%47) bu konuda öğretmenlerini “kısmen”, “çok az” yeterli bulmakta ve “hiç” yeterli bulmamaktadırlar. Buradan öğretmenlerin dörtte üçünün (%75) “kursiyerlerle olan ilişkilerinde yansız davranabilme” konusunda kendilerini yeterli buldukları ancak kursiyerlerin yarısının (%47) bu görüşlerin aksine görüş bildirdikleri ve öğretmenlerini bu konuda tam anlamıyla yeterli bulmadıkları söylenebilir. Bu sonuçta bize kursiyerlerin öğretmenlerinden daha yansız davranmaları beklentisi içinde olduklarını göstermektedir.

“Tablo 3.12.” öğretmenlerin branşlarına ve eğitim seviyelerine, kursiyerlerin devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre değerlendirmelere ilişkin de bilgi vermektedir.

“Kursiyerlerle olan ilişkilerinde yansız davranabilme” konusunda öğretmenlerin kendilerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri branşlarına ve eğitim seviyelerine göre anlamlı bir farklılık göstermezken, kursiyerlerin bu konuda öğretmenlerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri de devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

Tablo 3.12. Kursiyerlerle Olan İlişkilerinde Yansız Davranabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve “t” Testi Sonuçları

Değişken	Görüş		Hiç		Çok Az		Kısmen		Büyük Ölç.		Tamamen		Toplam		S	Sd	t	p
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%				
Öğretmen	Giyim	-	-	7	18,4	19	50	11	28,9	38	100	4,05	0,76	68	0,05	0,05		
	Nakış	-	-	9	28,1	12	37,5	11	34,4	32	100	4,06	0,80					
Öğretmen	Yük. Öğr. Kur. Mez. Olmayan	-	-	7	23,3	12	40	11	36,7	30	100	4,13	0,77	68	0,71	0,05		
	Yüksek Öğretim Kurumu Mez.	-	-	1	2,5	19	47,5	11	27,5	40	100	4	0,78					
Kur.Dev. Et. Kurs. Türü	Giyim	2	1,4	64	44,1	77	53,1	-	-	145	100	3,48	0,60	338	0,12	0,05		
	Nakış	2	1	88	45,1	103	52,8	-	-	180	100	3,50	0,58					
Kursiyer	Eğit. Sev. Düş. İlkokl+Orta okl.	2	1,1	79	43,9	97	53,8	-	-	180	100	3,50	0,58	338	0,38	0,05		
	Eğit. Sev. Yük. Lise+Yüksekok.	2	1,3	73	45,6	83	51,9	-	-	160	100	3,48	0,59					
Toplam	Öğretmen	-	-	1	1,4	16	22,9	31	44,3	22	31,4	4,05	0,77	408	6,88	0,05*		
	Kursiyer	4	1,2	152	44,7	180	52,9	-	-	340	100	3,49	0,58					

* P < 0,05

3.3.7. Kursiyelerde Güven Uyandıracak Davranışlarda Bulunabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerine ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri

“Tablo 3.13.” incelendiğinde örnekleme giren öğretmenlerin beşte üçü (%61) “kursiyelerde güven uyandıracak davranışlarda bulunabilme” konusunda kendilerini “büyük ölçüde”, aşağı yukarı beşte ikisi (%37) “tamamen” yeterli bulmaktadırlar. Kendilerini “kısmen” yeterli bulanların oranı ise % 1 olup yok denecek kadar azdır.

Diğer taraftan örnekleme giren kursiyerlerin aşağı yukarı beşte üçü (%57) “kursiyelerde güven uyandıracak davranışlar da bulunabilme” konusunda öğretmenlerini “kısmen”, beşte ikisi (%39) “büyük ölçüde” yeterli bulmaktadırlar. Öğretmenlerini “tamamen” yeterli bulanların oranı % 2 ve “çok az” yeterli bulanların oranı % 2 olup yok denecek kadar azdır.

“Kursiyelerde güven uyandıracak davranışlarda bulunabilme” konusunda iki grup arasında görüş farklılığının olup olmadığını tespit etmek amacıyla yapılan “t” testi sinaması sonucunda iki grubun görüşleri arasında 0,05 düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur. Başka bir deyişle öğretmenlerin hemen hemen tamamı (%98) “kursiyelerde güven uyandıracak davranışlarda bulunabilme” konusunda kendilerini “büyük ölçüde” ve “tamamen” yeterli bulurken, kursiyelerde bu oran daha çok “büyük ölçüde” yeterli görüşünde yoğunlaşarak % 41’e düşmekte, kursiyerlerin beşte üçü (%59) bu konuda öğretmenlerini “kısmen” ve “çok az” yeterli bulmaktadırlar. Buradan, öğretmenlerin hemen hemen tamamının (%98) “kursiyelerde güven uyandıracak davranışlarda bulunabilme” konusunda kendilerini yeterli buldukları ancak kursiyerlerin beşte üçünün (%59) bu konuda öğretmenlerini aksine görüş bildirdikleri ve öğretmenlerini tam anlamıyla yeterli bulmadıkları söylenebilir.

“Tablo 3.13.” öğretmenlerin branşlarına ve eğitim seviyelerine, kursiyerlerin devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre değerlendirmelere ilişkin de bilgi vermektedir.

Tablo 3.13. Kursiyelerde Güven Uyandıracak Davranışlarda Bulunabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve “t” Testi Sonuçları

Değişken	Görüş		Hiç		Çok Az		Kısmen		Büyük Ölç.		Tamamen		Toplam		Sd	t	p	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%				X̄
Öğretmen	Giyim	-	-	-	-	-	27	71,1	11	28,9	38	100	4,28	0,46	68	1,19	0,05	
	Nakış	-	-	-	-	1	3,1	16	50	15	46,9	32	100	4,18	0,56			
Öğretmen	Yük. Öğr. Kur.	-	-	-	-	1	3,3	16	53,3	13	43,3	30	100	4,40	0,56	68	0,60	0,05
	Mez. Olmayan	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Eğit. Dur.	Yüksek Öğretim	-	-	-	-	-	27	67,5	13	32,5	40	100	4,32	0,47				
	Kurumu Mez.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Kur.Dev. Et. Kurs. Türü	Giyim	-	-	2	1,4	82	56,6	58	40	3	2,1	145	100	3,40	0,55	338	0,37	0,05
	Nakış	-	-	3	1,5	113	57,9	76	39	3	1,5	195	100	3,42	0,56			
Kursiyer	Eğt. Sev. Düş.	-	-	3	1,7	106	58,9	68	37,8	3	1,7	180	100	3,39	0,55	338	0,71	0,05
	(İlkokl+Orta okl.)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Eğit. Dur.	Eğit. Sev. Yük.	-	-	2	1,3	89	55,6	66	41,3	3	1,9	160	100	3,43	0,55			
	(Lise+Yüksekok.)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Toplam	Öğretmen	-	-	-	-	1	1,4	43	61,4	26	37,1	70	100	4,35	0,51	408	13,82	0,05*
	Kursiyer	-	-	5	1,5	195	57,4	134	39,4	6	1,8	340	100	3,41	0,55			

* P < 0,05

Kursiyelerde güven uyandıracak davranışlarda bulunabilme” konusunda öğretmenlerin kendilerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri branşlarına ve eğitim seviyelerine göre anlamlı bir farklılık göstermezken, kursiyerlerin bu konuda öğretmenlerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri de devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

3.3.8.Kursiyerleri Arkadaşlarıyla Uyumlu İlişkiler Kurmaları İçin Yönlendirebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri

“Tablo 3.14.” incelendiğinde örnekleme giren öğretmenlerin üçtüs ikisinden fazlası (%70) “kursiyerleri arkadaşlarıyla uyumlu ilişkiler kurmaları için yönlendirebilme” konusunda “büyük ölçüde”, dördte biri (%27) “tamamen” yeterli bulmaktadırlar. Kendilerini “kısmen” yeterli bulanların oranı ise % 3 olup yok denecek kadar azdır.

Diğer taraftan örnekleme giren kursiyerlerin yarısı (%51) “kursiyerleri arkadaşlarıyla uyumlu ilişkiler kurmaları için yönlendirebilme” konusunda öğretmenlerini “kısmen”, aşağı yukarı diğer yarısı da (%47) “büyük ölçüde” yeterli bulmaktadırlar. Öğretmenlerini “çok az” yeterli bulanların oranı (%2) yok denecek kadar azdır.

“Kursiyerleri arkadaşlarıyla uyumlu ilişkiler kurmaları için yönlendirebilme” konusunda iki grup arasında görüş farklılığının olup olmadığını tespit etmek amacıyla yapılan “t” testi sınaması sonucunda iki grubun görüşleri arasında 0,05 düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur. Başka bir deyişle öğretmenlerin hemen hemen tamamı (%97) “kursiyerleri arkadaşlarıyla uyumlu ilişkiler kurmaları için yönlendirebilme” konusunda kendilerini “büyük ölçüde” ve “tamamen” yeterli bulurken, kursiyerler de bu oran sadece “büyük ölçüde” yeterli görüşünde yoğunlaşarak %47’ ye düşmekte, kursiyerlerin aşağı yukarı yarısı (%53) bu konuda öğretmenlerini “kısmen” ve “çok az” yeterli bulmaktadırlar. Buradan, öğretmenlerin hemen hemen tamamının (%97) “kursiyerleri arkadaşlarıyla uyumlu ilişkiler kurmaları için yönlendirebilme” konusunda kendilerini yeterli buldukları ancak kursiyerlerin yarısının (%53) bu konuda aksi yönde görüş bildirdikleri ve öğretmenlerini yeterli bulmadıkları söylenebilir.

“Tablo 3.14.” öğretmenlerin branşlarına ve eğitim seviyelerine, kursiyerlerin devam ettikleri kurs türüne göre değerlendirmelere ilişkin bilgi vermektedir.

Tablo 3.14. Kursiyerleri Arkadaşlarıyla Uyumlu İlişkiler Kurmaları İçin Yönlendirebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve “t” Testi Sonuçları

Değişken	Görüş		Hiç		Çok Az		Kısmen		Büyük Ölç.		Tamamen		Toplam		S	t	p	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%				$\bar{x}$
Öğretmen	Giyim	-	-	-	-	-	-	-	27	71,1	11	28,9	38	100	4,28	68	-0,86	0,05
	Nakış	-	-	-	-	2	6,3	2	22	68,8	8	25	32	100	4,18	68	-0,86	0,05
Öğretmen	Yük. Öğr. Kur.	-	-	-	-	2	6,7	2	20	66,7	8	26,7	30	100	4,20	68	-0,63	0,05
	Mez. Olmayan	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	68	-0,63	0,05
Eğit. Dur.	Yüksek Öğretim	-	-	-	-	-	-	-	29	72,5	11	27,5	40	100	4,27	338	0,40	0,05
	Kurumu Mez.	-	-	-	-	5	3,4	73	67	46,2	-	-	145	100	3,42	338	0,40	0,05
Kur.Dev. Et. Kurs. Türü	Giyim	-	-	3	1,5	101	51,8	91	46,7	-	-	195	100	3,45	338	0,40	0,05	
	Nakış	-	-	3	1,7	93	51,7	84	46,7	-	-	180	100	3,45	338	0,40	0,05	
Kursiyer	Eğt. Sev. Düş. (İlkokl+Orta okl.)	-	-	5	3,1	81	50,6	74	46,3	-	-	160	100	3,43	408	12,14	0,05*	
	Eğit. Sev. Yük. (Lise+Yüksekok.)	-	-	-	-	2	2,9	49	70	27,1	-	-	70	100	4,24	408	12,14	0,05*
Toplam	Öğretmen	-	-	8	2,4	174	51,2	158	46,5	-	-	340	100	3,44	408	12,14	0,05*	
	Kursiyer	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

* P < 0,05

“Kursiyerleri arkadaşlarıyla uyumlu ilişkileri kurmaları için yönlendirebilme konusunda öğretmenlerin kendilerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri branşlarına ve eğitim seviyelerine göre anlamlı bir farklılık göstermezken, kursiyerlerin bu konuda öğretmenlerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri de devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

3.3.9. Birtakım Konularda Karar Verirken, Kursiyerlerin Katılımını Sağlayabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerine ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri

“Tablo 3.15.” incelendiğinde örnekleme giren öğretmenlerin yaklaşık olarak dörtte üçü (%71) “birtakım konularda karar verirken, kursiyerlerin katılımı sağlayabilme” konusunda kendilerini “büyük ölçüde”, dörtte biri (%27) “tamamen” yeterli bulmaktadırlar. Kendilerini “kısmen” yeterli bulanların oranı ise (%1) yok denecek kadar azdır.

Diğer taraftan örnekleme giren kursiyerlerin beşte üçünden fazlası (%64) “birtakım konularda karar verirken, kursiyerlerin katılımını sağlayabilme” konusunda öğretmenlerini “kısmen”, üçte biri (%32) “büyük ölçüde” yeterli bulmaktadırlar. Öğretmenlerini “tamamen” yeterli bulanların oranı (%2) ve “çok az” yeterli bulanların oranı (%2) yok denecek kadar azdır.

“Birtakım konularda karar verirken, kursiyerlerin katılımını sağlayabilme” konusunda iki grup arasında görüş farklılığının olup olmadığını tespit etmek amacıyla yapılan “t” testi sınaması sonucunda iki grubun görüşleri arasında 0,05 düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur. Başka bir deyişle öğretmenlerin hemen hemen tamamı (%98) “birtakım konularda karar verirken, kursiyerlerin katılımını sağlayabilme” konusunda kendilerini “büyük ölçüde” ve “tamamen” yeterli bulurken, kursiyerlerde bu oran daha çok “büyük ölçüde” yeterli görüşünde yoğunlaşarak %34’e düşmekte, kursiyerlerin üçte ikisi (%66) bu konuda öğretmenlerini “kısmen” ve “çok az” yeterli bulmaktadırlar. Buradan, öğretmenlerin hemen hemen tamamının (%98) “birtakım konularda karar

Tablo 3.15. Birtakım Konularda Karar Verirken Kursiyerlerde Katılımı Sağlayabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve "t" Testi Sonuçları

Değişken	Görüş	Hiç		Çok Az		Kısmen		Büyük Ölç.		Tamamen		Toplam		Sd	t	p
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%			
Öğretmen	Giyim	-	-	-	-	-	-	28	73,7	10	26,3	38	100	68	-0,12	0,05
	Nakış	-	-	-	-	1	3,1	22	68,8	9	28,1	32	100			
Öğretmen	Yük. Öğr. Kur.	-	-	-	-	1	3,3	19	63,3	10	33,3	30	100	68	0,63	0,05
	Mez. Olmayan	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
Eğit. Dur.	Yüksek	-	-	-	-	-	-	31	77,5	9	22,5	40	100			
	Öğretim	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
Kur.Dev. El. Kurs. Türü	Kurumu Mez.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
	Giyim	-	-	2	1,4	96	66,2	44	30,3	3	2,1	145	100	338	0,21	0,05
Kursiyer	Nakış	-	-	4	2,1	123	63,1	65	33,3	3	1,5	195	100			
	Eğt. Sev. Düş.	-	-	4	2,2	111	61,7	62	34,4	3	1,7	180	100	338	0,62	0,05
Eğit. Dur.	İlkokl+Orta okl.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
	Eğit. Sev. Yük.	-	-	2	1,3	108	67,5	47	29,4	3	1,9	160	100			
Toplam	Lise+Yüksekok.	-	-	-	-	1	1,4	50	71,4	19	27,1	70	100	408	14,44	0,05*
	Öğretmen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
Kursiyer	Kursiyer	-	-	6	1,8	219	64,4	109	32,1	6	1,8	340	100			
		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			

* P < 0,05

verirken, kursiyerlerin katılımını sağlayabilme” konusunda kendilerini yeterli buldukları ancak kursiyerlerin üçte ikisine göre (%66) kursiyerlerin kursun yürütülmesi konusunda verilen kararlara tam olarak ortak edilmedikleri dolayısıyla öğretmenlerini bu konuda tam anlamıyla yeterli bulmadıkları söylenebilir.

Kursun yürütülmesi ile ilgili birtakım konularda karar verirken kursiyerlerinde karar verme sürecine ortak edilmesi kursiyerleri pasif durumdan aktif hale getirmede güdüleyici bir etken olarak görülmektedir (Güneş 1992 : 44). Bulgular sonucu ortaya çıkan görüş farklılığında öğretmenlerin daha çok öğretmen merkezli bir yaklaşım izleme eğiliminin önemli bir etken olabileceği düşünülmektedir.

“Tablo 3.15.” öğretmenlerin branşlarına ve eğitim seviyelerine, kursiyerlerin devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre değerlendirmelere ilişkin de bilgi vermektedir.

“Birtakım konularda karar verirken, kursiyerlerin katılımını sağlayabilme” konusunda öğretmenlerin kendilerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri branşlarına ve eğitim seviyelerine göre anlamlı bir farklılık göstermezken, kursiyerlerin bu konuda öğretmenlerine değerlendirmelerine ilişkin görüşleri de devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

3.3.10. Kendi Davranışlarını Objektif Olarak Değerlendirebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri

“Tablo 3.16.” incelendiğinde örnekleme giren öğretmenlerin beşte üçü (%60) “kendi davranışlarını objektif olarak değerlendirebilme” konusunda kendilerini “büyük ölçüde”, beşte biri (%20) “kısmen”, beşte biri de (%19) “tamamen” yeterli bulmaktadırlar. Kendilerini “çok az” yeterli bulanların oranı ise %1 olup yok denecek kadar azdır.

Diğer taraftan, örnekleme giren kursiyerlerin yarısı (%50) “kendi davranışlarını objektif olarak değerlendirebilme” konusunda öğretmenlerini “kısmen”, beşte ikisinden fazlası (%45) “büyük ölçüde” yeterli bulmaktadırlar. Öğretmenlerini “tamamen” yeterli bulanların oranı %3, “çok az” yeterli bulanların ve “hiç” yeterli bulmayanların oranı ise %2 olup yok denecek kadar azdır.

Tablo 3.16. Kendi Davranışlarını Objektif Olarak Değerlendirebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve "t" Testi Sonuçları

Değişken	Görüş		Hiç		Çok Az		Kısmen		Büyük Ölç.		Tamamen		Toplam		Sd	t	p		
			f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%				X̄	S
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%							
Öğretmen	Giyim	-	-	1	2,6	10	26,3	21	55,3	6	15,8	38	100	3,84	0,71	68	1,59	0,05	
	Nakış	-	-	-	-	4	1,25	21	65,6	7	21,9	32	100	4,09	0,58				
Öğretmen	Yük. Öğr. Kur.	-	-	-	-	4	13,3	20	66,7	6	20	30	100	4,06	0,58	68	1,19	0,05	
	Mez. Olmayan	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Eğit. Dur.	Yüksek Öğretim	-	-	1	2,5	10	25	22	55	7	17,5	40	100	3,87	0,72				
	Kurumu Mez.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Kur.Dev. Et. Kurs. Türü	Giyim	-	-	2	1,4	74	51	64	44,1	5	3,4	145	100	3,49	0,59	338	-0,37	0,05	
	Nakış	2	1	2	1	97	49,7	90	46,2	4	2,1	195	100	3,47	0,61				
Kursiyer	Eğt. Sev. Düş. (İlkokl+Orta okl.)	2	1,1	2	1,1	86	47,8	86	47,8	4	2,2	180	100	3,48	0,62	338	0,21	0,05	
	Eğit. Sev. Yüksek. (Lise+Yüksekok.)	-	-	2	1,3	85	53,1	68	42,5	5	3,1	160	100	3,47	0,58				
Toplam	Öğretmen	-	-	1	1,4	14	20	42	60	13	18,6	70	100	3,95	0,66	408	5,50	0,05*	
	Kursiyer	2	0,6	4	1,2	171	50,3	154	45,3	9	2,6	340	100	3,48	0,60				

* P < 0,05

“Kendi davranışlarının objektif olarak değerlendirebilme” konusunda iki grup arasında görüş farklılığının olup olmadığını tespit etmek amacıyla yapılan “t” testi sınaması sonucunda iki grubun görüşleri arasında 0,05 düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur. Başka bir deyişle öğretmenlerin beşte dördü (%79) “kendi davranışlarını objektif olarak değerlendirebilme” konusunda kendilerini “büyük ölçüde” ve “tamamen” yeterli bulurken, kursiyerlerde bu oran daha çok “büyük ölçüde” yeterli görüşünde yoğunlaşarak %48’e düşmekte, kursiyerlerin yarısı (%52) bu konuda öğretmenlerini “kısmen”, “çok az” yeterli bulmakta ve “hiç” yeterli bulmamaktadır. Buradan öğretmenlerin beşte dördünün (%79) “kendi davranışlarını objektif olarak değerlendirebilme” konusunda kendilerini yeterli buldukları ancak kursiyerlerin yarısının (%52) öğretmenlerin bu yöndeki görüşlerini paylaşmadıkları ve bu konuda öğretmenlerini tam anlamıyla yeterli bulmadıkları söylenebilir.

“Tablo 3.16.” öğretmenlerin branşlarına ve eğitim seviyelerine, kursiyerlerin devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre değerlendirmelere ilişkin de bilgi vermektedir.

“Kendi davranışlarını objektif olarak değerlendirebilme” konusunda öğretmenlerin kendilerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri branşlarına ve eğitim seviyelerine göre anlamlı bir farklılık göstermezken, kursiyerlerin bu konuda öğretmenlerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri de devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

3.3.11. Kendine Yönelik Eleştirileri Hoşgörüyle Karşılatabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri

“Tablo 3.17.” incelendiğinde örnekleme giren öğretmenlerin yaklaşık olarak beşte üçü (%56) “kendine yönelik eleştirileri hoşgörüyle karşılayabilme” konusunda kendilerini “büyük ölçüde”, üçte biri (%33) “tamamen” onda biri de (%10) “kısmen” yeterli bulmaktadırlar. Kendilerini “çok az” yeterli bulanların oranı ise %1 olup yok denecek kadar azdır.

Tablo 3.17. Kendine Yönelik Eleştirilerin Hoşgörüle Karşılatabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve “t” Testi Sonuçları

Değişken	Görüş		Hiç		Çok Az		Kısmen		Büyük Ölç.		Tamamen		Toplam		S	Sd	t	p	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%					X̄
Öğretmen Branşı	Giyim	-	-	4	10,5	21	55,3	13	34,2	38	100	4,23	0,63	68	-0,50	0,05			
	Nakış	-	-	3	9,4	18	56,3	10	31,3	32	100	4,15	0,72						
Öğretmen	Yük. Öğr. Kur.	-	-	3	10	16	53,3	10	33,3	30	100	4,16	0,74	68	-0,36	0,05			
	Mez. Olmayan	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
Eğit. Dur.	Yüksek Öğretim Kurumu Mez.	-	-	4	10	23	57,5	13	32,5	40	100	4,22	0,62						
	Kur.Dev. Et. Giyim Kurs. Türü	3	2,1	6	4,1	87	60	44	30,3	5	3,4	3,28	0,69	338	0,48	0,05			
Kursiyer	Nakış	-	-	3	1,5	130	66,7	58	29,7	4	2,1	3,32	0,54						
	Eğit. Sev. Düş. (İlkokl+Orta okl.)	-	-	3	1,7	122	67,8	51	28,3	4	2,2	3,31	0,54	338	0,07	0,05			
Eğit. Dur.	Eğit. Sev. Yük. (Lise+Yüksekok.)	3	1,9	6	3,8	95	59,4	51	31,9	5	3,1	3,30	0,68						
	Öğretmen	-	-	1	1,4	7	10	39	55,7	23	32,9	4,20	0,67	408	10,92	0,05*			
Toplam	Kursiyer	3	0,9	9	2,6	217	63,8	102	30	9	2,6	3,30	0,61						

* P < 0,05

Diğer taraftan örnekleme giren kursiyerlerin beşte üçünden fazlası (%64) “kendine yönelik eleştirileri hoşgörüyü karşılayabilme” konusunda öğretmenlerini “kısmen”, üçte biri (%30) “büyük ölçüde” yeterli bulmaktadırlar. Öğretmenlerini “tamamen” yeterli bulanların oranı %3, “çok az” yeterli bulanların ve “hiç” yeterli bulmayanların oranı ise %4 olup oldukça azdır.

“Kendine yönelik eleştirileri hoşgörüyü karşılayabilme” konusunda iki grup arasında görüş farklılığının olup olmadığını tespit etmek amacıyla yapılan “t” testi sınaması sonucunda iki grubun görüşleri arasında 0,05 düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur. Başka bir deyişle öğretmenlerin beşte dördünden fazlası (%89) “kendine yönelik eleştirileri hoşgörüyü karşılayabilme” konusunda kendilerini “büyük ölçüde” ve “tamamen” yeterli bulurken, kursiyerlerde bu oran daha çok “büyük ölçüde” yeterli görüşünde yoğunlaşarak %33’e düşmekte kursiyerlerin üçte ikisi (%68) bu konuda öğretmenlerini “kısmen”, “çok az” yeterli bulmakta ve “hiç” yeterli bulmamaktadırlar. Buradan öğretmenlerin beşte dördünden fazlasının (%89) “kendine yönelik eleştirileri hoşgörüyü karşılayabilme” konusunda kendilerini yeterli buldukları ancak kursiyerlerin üçte ikisinin (%68) öğretmenlerin bu yöndeki görüşlerine katılmadıkları ve öğretmenlerini bu konuda tam anlamıyla yeterli bulmadıkları söylenebilir. Bu sonuca ulaşmada yetişkin kendine has gelişim özelliklerinin de etkili olduğu düşünülmektedir. Çünkü yetişkinler çocuklarda olmayan bir düşünüş biçimi ile olgunluğa sahiptirler. Yetişkinler bir konuyu düşünürken analiz ve sentez yapabilmekte gerektiğinde kişileri seviyeli bir şekilde eleştirebilmektedirler. Kursiyerlere ilişkin bulgular bu görüşü desteklerken, gruplar arası görüş farklılığı kursiyerlerin, “öğretmenlerin kendilerine yönelik eleştirileri hoşgörüyü karşılamaları” konusunda farklı beklentilerinin olduğunu düşündürmektedir.

“Tablo 3.17.” öğretmenlerin branşlarına ve eğitim seviyelerine, kursiyerlerin devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre değerlendirmelere ilişkin bilgi vermektedir.

“Kendine yönelik eleştirileri hoşgörüyü karşılayabilme” konusunda öğretmenlerin kendilerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri branşlarına ve eğitim seviyelerine göre anlamlı bir farklılık göstermezken, kursiyerlerin bu konuda

öğretmenlerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri de devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

3.3.12. Kursiyerlerle Uyumlu ve Dengeli İlişkiler Kurabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri

“Tablo 3.18.” incelendiğinde örnekleme giren öğretmenlerin üçte ikisinden fazlası (%69) “kursiyerlerle uyumlu ve dengeli ilişkiler kurabilme” konusunda kendilerini “büyük ölçüde”, yaklaşık olarak üçte biride (%30) “tamamen” yeterli bulmaktadırlar. Kendilerini “kısmen” yeterli bulanların oranı ise %1 olup yok denecek kadar azdır.

Diğer taraftan örnekleme giren kursiyerlerin yarısı (%52) “kursiyerlerle uyumlu ve dengeli ilişkiler kurabilme” konusunda öğretmenlerini “büyük ölçüde”, beşte ikisinden fazlası (%46) “kısmen” yeterli bulmaktadırlar. Öğretmenlerini “çok az” yeterli bulanların ve “hiç” yeterli bulmayanların oranı %2, “tamamen” yeterli bulanların oranı %1 olup yok denecek kadar azdır.

“Kursiyerlerle uyumlu ve dengeli ilişkiler kurabilme” konusunda iki grup arasında görüş farklılığının olup olmadığını tespit etmek amacıyla yapılan “t” test sınaması sonucunda iki grubun görüşleri arasında 0,05 düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur. Başka bir deyişle öğretmenlerin tamamı (%99) “kursiyerlerle uyumlu ve dengeli ilişkiler kurabilme” konusunda kendilerini “büyük ölçüde” ve “tamamen” yeterli bulurken, kursiyerlerde bu oran daha çok “büyük ölçüde” yeterli görüşünde yoğunlaşarak %53’e düşmekte, kursiyerlerin diğer yarısı (%47) bu konuda öğretmenlerin “kısmen”, “çok az” yeterli bulmakta ve “hiç” yeterli bulmamaktadırlar. Buradan öğretmenlerin tamamının (%99) “kursiyerlerle uyumlu ve dengeli ilişkiler kurabilme” konusunda kendilerini yeterli buldukları ancak kursiyerlerin yarısının (%47) bu konuda aksi görüş belirttikleri ve öğretmenlerini bu konuda tam anlamıyla yeterli bulmadıkları söylenebilir.

“Tablo 3.18.” öğretmenlerin branşlarına ve eğitim seviyelerine, kursiyerlerin devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre değerlendirmelere ilişkin bilgi vermektedir.

Tablo 3.18. Kursiyerlerle Uyumlu ve Dengeli İlişkiler Kurabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve “t” Testi Sonuçları

Değişken	Görüş	Hiç		Çok Az		Kısmen		Büyük Ölç.		Tamamen		Toplam		S	t	p	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%				X
Öğretmen Branşı	Giyim	-	-	-	-	-	-	28	73,7	10	26,3	38	100	4,26	68	0,42	0,05
	Nakış	-	-	-	-	1	3,1	20	62,5	11	34,4	32	100	4,31	68	0,42	0,05
Öğretmen	Yük. Öğr. Kur. Mez. Olmayan	-	-	-	-	1	3,3	20	66,7	9	30	100	4,26	68	-0,28	0,05	
	Yüksek Öğretim Kurumu Mez.	-	-	-	-	-	-	28	70	12	30	100	4,30	68	-0,28	0,05	
Kur.Dev. Kurs. Türü	Et. Giyim	-	-	-	-	67	46,2	78	53,8	-	-	145	100	3,53	338	-0,85	0,05
	Nakış	2	1	3	1,5	90	46,2	98	50,3	2	1	195	100	3,48	338	-0,85	0,05
Kursiyer	Eğt. Sev. Yük. (İlkokl+Orta okl.)	2	1,1	3	1,7	83	46,1	90	50	2	1,1	180	100	3,48	338	-0,90	0,05
	Eğit. Sev. Yük. (Lise+Yüksekok.)	-	-	-	-	74	46,3	86	53,8	-	-	160	100	3,53	338	-0,90	0,05
Toplam	Öğretmen	-	-	-	-	1	1,4	48	68,6	21	30	70	100	4,28	408	11,85	0,05*
	Kursiyer	2	0,6	3	0,9	157	46,2	176	51,8	2	0,6	340	100	3,50	408	11,85	0,05*

* P < 0,05

“Kursiyerlerle uyumlu ve dengeli ilişkiler kurabilme” konusunda öğretmenlerin kendilerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri branşlarına ve eğitim seviyelerine göre anlamlı bir farklılık göstermezken, kursiyerlerin bu konuda öğretmenlerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri de devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

3.3.1 3. Kursiyerlerin Sınıf İçindeki Sorunlarıyla İlgilenebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri

“Tablo 3.19.” incelendiğinde örnekleme giren öğretmenlerin aşağı yukarı beşte üçü (%63) “kursiyerlerin sınıf içindeki sorunlarıyla ilgilenilme” konusunda kendilerini “büyük ölçüde”, üçte biri (%33) “tamamen” yeterli bulmaktadırlar. Kendilerini “kısmen” yeterli bulanların oranı ise %4 olup çok azdır.

Diğer taraftan örnekleme giren kursiyerlerin aşağı yukarı dörtte üçü (%72) “kursiyerlerin sınıf içindeki sorunlarıyla ilgilenilme” konusunda öğretmenlerini “kısmen”, beşte birinden fazlası (%23) “büyük ölçüde” yeterli bulmaktadırlar. Öğretmenlerini “çok az” yeterli bulanların ve “hiç” yeterli bulmayanların oranı %4, “tamamen” yeterli bulanların oranı %2 olup oldukça azdır.

“Kursiyerlerin sınıf içindeki sorunlarıyla ilgilenilme” konusunda iki grup arasında görüş farklılığının olup olmadığını tespit etmek amacıyla yapılan “t” testi sınaması sonucunda iki grubun görüşleri arasında 0,05 düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur. Başka bir deyişle öğretmenlerin tamamına yakını (%96) “kursiyerlerin sınıf içindeki sorunlarıyla ilgilenilme” konusunda kendilerini “büyük ölçüde” ve “tamamen” yeterli bulurken, kursiyerlerde bu oran daha çok “büyük ölçüde” yeterli görüşünde yoğunlaşarak %25’e düşmekte, kursiyerlerin dörtte üçü (%76) bu konuda öğretmenlerini “kısmen”, “çok az” yeterli bulmakta ve “hiç” yeterli bulmamaktadırlar. Buradan öğretmenlerin tamamına yakınının (%96) “kursiyerlerin sınıf içindeki sorunlarıyla ilgilenilme” konusunda kendilerini yeterli buldukları ancak kursiyerlerin dörtte üçününün (%76) öğretmenlerini bu konuda tam anlamıyla yeterli bulmadıkları ve bu konuda beklentilerinin olduğu söylenebilir.

Tablo 3.19. Kursiyerlerin Sınıf İçindeki Sorunlarıyla İlgilenebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve “t” Testi Sonuçları

Değişken	Görüş		Hiç		Çok Az		Kısmen		Büyük Ölç.		Tamamen		Toplam		$\bar{X}$	S	Sd	t	p
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%					
Öğretmen	-	-	-	-	-	-	24	63,2	14	36,8	38	100	4,36	0,48	68	-1,40	0,05		
Bransı	-	-	-	-	3	9,4	20	62,5	9	28,1	32	100	4,18	0,59					
Öğretmen	-	-	-	-	3	10	19	63,3	8	26,7	30	100	4,16	0,59	68	-1,57	0,05		
Eğit. Dur.	-	-	-	-	-	-	25	62,5	15	37,5	40	100	4,37	0,49					
Kur.Dev. Et. Kurs. Türü	3	2,1	3	2,1	104	71,7	33	22,8	2	1,4	145	100	3,19	0,56	338	0,19	0,05		
	3	1,5	4	2,1	141	72,3	44	22,6	3	1,5	195	100	3,20	0,57					
Kursiyer	3	1,7	4	2,2	132	73,3	38	21,1	3	1,7	180	100	3,18	0,57	338	-0,37	0,05		
Eğit. Dur.	3	1,9	3	1,9	113	70,6	39	24,4	2	1,3	160	100	3,21	0,58					
Öğretmen	-	-	-	-	3	4,3	44	62,9	23	32,9	70	100	4,28	0,54	408	14,40	0,05*		
Kursiyer	6	1,8	7	2,1	245	72,1	77	22,6	5	1,5	340	100	3,20	0,58					

* P < 0,05

“Tablo 3.19.” öğretmenlerin branşlarına ve eğitim seviyelerine, kursiyerlerin devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre değerlendirmelere ilişkin de bilgi vermektedir.

“Kursiyerlerin sınıf içindeki sorunlarıyla ilgilenebilme” konusunda öğretmenlerin kendilerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri branşlarına ve eğitim seviyelerine göre anlamlı bir farklılık göstermezken, kursiyerlerin bu konuda öğretmenlerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri de devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

3.3.14. İnsan İlişkileri Boyutundaki Tüm Yeterliklerde Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri

Öğretmenlerin kendilerini, kursiyerlerin öğretmenlerini konuyla ilgili tüm yeterliklerde değerlendirmelerine ilişkin görüşleri analiz edilerek analiz sonucu bulgular “Tablo 3.20.”de verilmiştir.

Tablo 3.20. İnsan İlişkileri Boyutundaki Tüm Yeterliklerde Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin “t” Testi Sonuçları

Yeterlik Boyutu	Öğretmen			Kursiyer			t
	N	$\bar{X}_1$	S_1	N	$\bar{X}_1$	S_1	
İnsan İlişkileri	70	4,24	0,19	340	3,51	0,12	29,8*

* P < 0,05 SD =408

“Tablo 3.20.” incelendiğinde hesaplanan “t” (29,8) değerinin tablo’dan bulunan “t” (1,96) değerinden büyük olduğu dikkate alınarak öğretmenlerin “insan ilişkileri” boyutunda kendilerini değerlendirmeleri ile kursiyerlerin aynı konuda öğretmenlerini değerlendirmelerine ilişkin görüşlerinde ortalamalar arasında 0,05 düzeyinde ve 408 serbestlik derecesinde anlamlı bir farklılığın olduğu görülmektedir.

Bu verilere dayanarak öğretmenlerin kendilerini “insan ilişkileri” boyutunda yeterli bulmalarına karşın, kursiyerlerin öğretmenlerini bu konuda tam anlamıyla yeterli bulmadıkları söylenebilir

Diğer taraftan “insan ilişkileri” boyutundaki yeterlikler konusunda öğretmen ve kursiyer görüşlerine göre bazı kritik dağılımlar şöyle açıklanabilir :

Öğretmenler “insan ilişkileri” ile ilgili yeterliklerden birincisinde (Dili anlaşılır bir şekilde kullanabilme) kendilerini, diğer yeterliklere kıyasla daha yüksek oranda (%70) “tamamen” yeterli olarak değerlendirmişlerdir. “İnsan ilişkileri” ile ilgili birinci yeterlik haricindeki yeterliklerle ilgili tüm öğretmen görüşleri birinci derecede “büyük ölçüde” ikinci derecede “tamamen” yeterli görüşlerinde yoğunlaşmaktadır.

Öğretmenler özellikle (kursiyerlerle uyumlu ve dengeli ilişkiler kurabilme), (kursun yürütülmesi ile ilgili birtakım konularda karar verirken kursiyerlerinde katılımını sağlayabilme), (kursiyerlerle iletişim kurma açısından rahat bir ortam oluşturabilme), (kursiyerleri arkadaşlarıyla uyumlu ilişkiler kurmaları için yönlendirebilme), (kursiyerlerin fikir ve değer yargılarına saygı gösterebilme), (kursiyerlerin sınıf içindeki sorunlarıyla ilgilenebilme) gibi “insan ilişkileri” ile ilgili yeterliklerde kendilerini diğer yeterliklere kıyasla daha yüksek oranda (en az %96) “büyük ölçüde” ve “tamamen” yeterli olarak değerlendirmişlerdir. Bunun yanısıra öğretmenler “kursiyerlerin fikir ve değer yargılarına saygı gösterebilme) ve (kendi davranışlarını objektif olarak değerlendirebilme) gibi “insan ilişkileri” ile ilgili yeterliklerde kendilerini diğer yeterliklere kıyasla daha yüksek oranda (en az %20) “kısmen” yeterli olarak değerlendirmişlerdir.

Kursiyerler “insan ilişkileri” ile ilgili yeterliklerden birincisinde (dili anlaşılır bir şekilde kullanabilme) öğretmenlerini, diğer yeterliklere oranla daha yüksek oranda (%46) “tamamen” yeterli bulmaktadırlar. Bunun yanısıra (kursiyerlerle iletişim kurma açısından rahat bir ortam oluşturabilme), (kursiyerlere karşı samimi davranabilme), (kursiyerlerle olan ilişkilerinde yansız davranabilme), (kursiyerlerle uyumlu ve dengeli ilişkiler kurabilme) gibi “insan ilişkileri” ile ilgili yeterliklerden öğretmenlerini diğer yeterliklere kıyasla daha yüksek oranda (en az %52) “büyük ölçüde” yeterli bulmaktadırlar. “insan ilişkileri” ile ilgili belirtilen bu yeterlikler haricindeki yeterliklerle ilgili tüm kursiyer görüşleri birinci derecede “kısmen” yeterli görüşünde yoğunlaşmaktadır. Kursiyerler özellikle (ufak tefek hataları hoşgörüyü karşılayabilme), (kursiyerleri sınıf içindeki

sorunlarıyla ilgilenebilme), (kursiyerlerin fikir ve değer yargularına saygı gösterebilme), (kursun yürütülmesi ile ilgili birtakım konularda karar verirken kursiyerlerinde katılımını sağlayabilme), (kendine yönelik eleştirileri hoşgörüyle karşılayabilme) gibi “insan ilişkileri” ile ilgili yeterliklerde öğretmenlerini diğer yeterliklere kıyasla daha yüksek oranda (en az %64) “kısmen” yeterli bulmaktadırlar.

Tüm bu bulgulara göre bu konularda öğrencilerin öğretmenlerinden olumlu yönde davranış göstermeleri beklentisi içerisinde oldukları düşünülebilir. Öğretmenlerin bu konuda kendilerini yeniden değerlendirmelerinin yararlı olacağı söylenebilir.

3.3.14.1. Farklı Branşlardaki Öğretmenlerin İnsan İlişkileri Boyutundaki Tüm Yeterliklerde Kendilerini Değerlendirmeleri

Öğretmenlerin kendilerini konuyla ilgili tüm yeterliklerde değerlendirmelerine ilişkin görüşleri branşlarına göre analiz edilerek analiz sonucu bulgular “Tablo 3.21.”de verilmiştir.

Tablo 3.21. Farklı Branşlardaki Öğretmenlerin İnsan İlişkileri Boyutundaki Tüm Yeterliklerde Kendilerini Değerlendirmelerine İlişkin “t” Testi Sonuçları

Yeterlik Boyutu	Nakış			Giyim			t
	N	$\bar{X}_1$	S_1	N	$\bar{X}_2$	S_2	
İnsan İlişkileri	32	4,27	0,21	38	4,21	0,17	1,33

SD= 68

“Tablo 3.21.” incelendiğinde hesaplanan “t” (1,33) değerinin tablo’dan bulunan “t” (2,00) değerinden küçük olduğunu dikkate alınarak, branşlara göre öğretmenlerin “insan ilişkileri” ile ilgili yeterlikler konusundaki görüşlerinde ortalamalar arasında 0,05 düzeyinde ve 68 serbestlik derecesinde anlamlı bir farklılığın olmadığı görülmektedir.

3.3.14.2. Farklı Eğitim Seviyelerindeki Öğretmenlerin İnsan İlişkileri Boyutundaki Tüm Yeterliklerde Kendilerini Değerlendirmeleri

Öğretmenlerin kendilerini konuyla ilgili tüm yeterliklerde değerlendirmelerine ilişkin görüşleri eğitim seviyelerine göre analiz edilerek analiz sonucu bulgular “tablo 3.22.”de verilmiştir.

Tablo 3.22. Farklı Eğitim Seviyelerindeki Öğretmenlerin İnsan İlişkileri Boyutundaki Tüm Yeterliklerde Kendilerini Değerlendirmelerine İlişkin “t” Testi Sonuçları

Yeterlik Boyutu	Yüksek Öğrt. Kur. Mez. Olmayan			Yüksek Öğrt. Kur. Mezunu			t
	N	$\bar{x}_1$	S_1	N	$\bar{x}_2$	S_2	
İnsan İlişkileri	30	4,27	0,23	40	4,21	0,15	1,11

SD = 68

“Tablo 3.22.”in incelendiğinde hesaplanan “t” (1,11) değerinin tablo’ dan bulunan “t” (2,00) değerinden küçük olduğu dikkate alınarak, eğitim seviyelerine göre öğretmenlerin “insan ilişkileri” ile ilgili yeterlikler konusunun kendilerini değerlendirmelerine ilişkin görüşlerinde ortalamalar arasında 0,05 düzeyinde 68 serbestlik derecesinde anlamlı bir farklılığın olmadığı görülmektedir.

3.3.14.3. Devam Ettikleri Kurs Türülerine Göre Kursiyerlerin İnsan İlişkileri Boyutundaki Tüm Yeterliklerde Öğretmenlerini Değerlendirmeleri

Kursiyerlerin öğretmenlerini konuyla ilgili tüm yeterliklerde değerlendirmelerine ilişkin görüşleri devam ettikleri kurs türüne göre analiz edilerek analiz sonucu bulgular “tablo 3.23.”de verilmiştir.

Tablo 3.23. Devam Ettikleri Kurs Türüne Göre Kursiyerlerin İnsan İlişkileri Boyutundaki Tüm Yeterliklerde Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin “t” Testi Sonuçları

Yeterlik Boyutu	Nakış			Giyim			t
	N	$\bar{X}_1$	S_1	N	$\bar{X}_2$	S_2	
İnsan İlişkileri	195	3,52	0,14	145	3,51	0,12	0,07

SD = 338

“Tablo 3.23.” incelendiğinde hesaplanan “t” (0,07) değerinin tablo’ dan bulunan “t” (1,96) değerinden küçük olduğunu dikkate alınarak, devam ettikleri kurs türüne göre

kursiyerlerin “insan ilişkileri” ile ilgili yeterlikler konusunda öğretmenleri değerlendirmelerine ilişkin görüşlerinde ortalamalar arasında 0,05 düzeyinde 338 serbestlik derecesinde anlamlı bir farklılık gözlenmemektedir.

3.3.14.4. Eğitim seviyelerine göre kursiyerlerin insan ilişkileri boyutundaki tüm yeterliklerde, öğretmenlerini değerlendirmeleri

Kursiyerlerin öğretmenlerini konuyla ilgili tüm yeterliklerde değerlendirmelerine ilişkin görüşleri eğitim seviyelerine göre analiz edilerek analiz sonucu bulgular”tablo 3.24.”de verilmiştir.

Tablo 3.24. Eğitim Seviyelerine Göre Kursiyerlerin İnsan İlişkileri Boyutundaki Tüm Yeterliklerde, Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin “t” Testi Sonuçları

Yeterlik Boyutu	Eğt.Sev.Düş. (İlk ve Orta Okl. Mez.)			Eğt. Sev. Yük. (Lise ve Yük. Okl. Mez.)			t
	N	$\bar{X}_1$	S_1	N	$\bar{X}_2$	S_1	
İnsan İlişkileri	180	3,52	0,14	160	3,51	0,12	0,09

SD =338

“Tablo 3.24.” incelendiğinde hesaplanan “t” (0,09) değerinin tablo’dan bulunan “t” (1,96) değerinden küçük olduğu dikkate alınarak, eğitim seviyelerine göre kursiyerlerin “İnsan ilişkileri” ile ilgili yeterlikler konusunda öğretmenlerini değerlendirmelerine ilişkin görüşlerinden ortalamalar arasında 0,05 düzeyinde 338 serbestlik derecesinde anlamlı bir farklılık gözlenmemektedir.

3.4. Yetişkin Öğretim İlke ve Yöntemlerindeki Yeterlikleri Bakımından Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri

Halk Eğitim Merkezlerinde çalışan öğretmenlerin kendilerini, kursiyerlerin öğretmenlerini değerlendirmeleri istenen ikinci yönleri “yetişkin öğretim ilke ve yöntemlerindeki yeterlikleri”dir. Bu bölümde yer alan yirmidokuz soru öğretmenlerin “yetişkin öğretim ilke ve yöntemlerindeki yeterliklerini” kapsamaktadır.

3.4.1. *Çalışmaları Bir Plan Dahilinde Sürdürebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri*

“Tablo 3.25.” incelendiğinden örnekleme giren öğretmenlerin beşte üçü (%59) “çalışmaları bir plan dahilinde sürdürebilme” konusunda kendilerini “büyük ölçüde”, hemen hemen üçte biri (%31) “tamamen”, onda biri de (%10) “kısmen” yeterli bulmaktadırlar.

Diğer taraftan örnekleme giren kursiyerlerin dörtte üçü (%74) “çalışmaları bir plan dahilinde sürdürebilme” konusunda öğretmenlerini “büyük ölçüde”, hemen hemen dörtte biri (%23) “kısmen” yeterli bulmaktadırlar. Öğretmenlerini “tamamen” yeterli bulanların oranı ise %2 olup yok denecek kadar azdır.

“Çalışmaları bir plan dahilinde sürdürebilme” konusunda iki grup arasında görüş farklılığının olup olmadığını tespit etmek amacıyla yapılan “t” testi sınaması sonucunda iki grubun görüşleri arasında 0,05 düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur. Başka bir deyişle öğretmenlerin tamamına yakını (%90) “çalışmaları bir plan dahilinde sürdürebilme” konusunda kendilerini “büyük ölçüde” ve “tamamen” yeterli bulurken, kursiyerlerde bu oran daha çok “büyük ölçüde” yeterli görüşünde yoğunlaşarak %76’da kalmakta kursiyerlerin hemen hemen dörtte biri (%23) bu konuda öğretmenlerin “kısmen” yeterli bulmaktadırlar.

Buradan yapılan “t” testi sonucunda farkın anlamlı çıkmasına rağmen “çalışmaları bir plan dahilinde sürdürebilme” konusunda öğretmenlerin kendilerini, kursiyerlerin öğretmenlerini değerlendirmelerine ilişkin görüşlerinin “büyük ölçüde” yeterli seçeneğinde yoğunlaştığı, dolayısıyla öğretmenlerin bu konuda yeterli oldukları söylenebilir.

“Tablo 3.25.” öğretmenlerin branşlarına ve eğitim seviyelerine, kursiyerlerin devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre değerlendirmelere ilişkin de bilgi vermektedir.

Tablo 3.25. Çalışmaları Bir Plan Dahilinde Sürdürebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve "t" Testi Sonuçları

Değişken	Görüş	Hiç		Çok Az		Kısmen		Büyük Ölç.		Tamamen		Toplam		$\bar{X}$	S	Sd	t	p
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%					
Öğretmen	Giyim	-	-	-	-	2	5,3	27	71,1	9	23,7	38	100	4,18	0,51	68	0,43	0,05
	Nakış	-	-	-	-	5	15,6	14	43,8	13	40,6	32	100	4,25	0,71			
Öğretmen	Yük. Öğr. Kur. Mez. Olmayan	-	-	-	-	7	23,3	9	30	14	46,7	30	100	4,23	0,81	68	0,21	0,05
	Yüksek Öğretim Kurumu Mez.	-	-	-	-	-	-	32	80	8	20	40	100	4,20	0,40			
Kur.Dev. Et. Kurs. Türü	Giyim	-	-	-	-	32	22,1	109	75,2	4	2,8	145	100	3,80	0,46	338	-0,54	0,05
	Nakış	-	-	-	-	47	24,1	144	73,8	4	2,1	195	100	3,77	0,46			
Kursiyer	Eğl. Sev. Düş. (İlkokl+Orta okl.)	-	-	-	-	39	21,7	137	76,1	4	2,2	180	100	3,80	0,45	338	-0,54	0,05
	Eğit. Sev. Yük. (Lise+Yüksekok.)	-	-	-	-	40	25	116	72,5	4	2,5	160	100	3,77	0,47			
Toplam	Öğretmen	-	-	-	-	7	10	41	58,6	22	31,4	70	100	4,21	0,61	408	5,48	0,05*
	Kursiyer	-	-	-	-	79	23,2	253	74,4	8	2,4	340	100	3,79	0,46			

* P < 0,05

“Çalışmaları bir plan dahilinde sürdürebilme” konusunda öğretmenlerin kendilerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri branşlarına ve eğitim seviyelerine göre anlamlı bir farklılık göstermezken, kursiyerlerin bu konuda öğretmenlerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri de devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

3.4.2. Kursiyerlere, Yapılacak Çalışmaların Amacını ve Önemini Açıklayabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri

“Tablo 3.26.” incelendiğinde örnekleme giren öğretmenlerin aşağı yukarı üçte ikisi (%63) “kursiyerlere, yapılacak çalışmaların amacını ve önemini açıklayabilme” konusunda kendilerini “büyük ölçüde”, %33’ü “tamamen” yeterli bulmaktadırlar. Kendilerini “kısmen” yeterli bulanların oranı ise %4 olup yok denecek kadar azdır.

Diğer taraftan örnekleme giren kursiyerlerin yaklaşık olarak dörtte üçü (%71) “kursiyerlere yapılacak çalışmaların amacını ve önemini açıklayabilme” konusunda öğretmenlerini “kısmen”, %24’ü “büyük ölçüde” yeterli bulmaktadırlar. Öğretmenlerini “çok az” yeterli bulanların ve “hiç” yeterli bulmayanların oranı ise %5 olup oldukça azdır.

“Kursiyerlere, yapılacak çalışmaların amacını ve önemini açıklayabilme”, konusunda iki grup arasında görüş farklılığının olup olmadığını tespit etmek amacıyla yapılan “t” testi sınaması sonucunda iki grubun görüşleri arasında 0,05 düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur. Başka bir deyişle öğretmenlerin tamamına yakınının (%96) “kursiyerlere, yapılacak çalışmaların amacını ve önemini açıklayabilme” konusunda kendilerini “büyük ölçüde” ve “tamamen” yeterli bulurken, kursiyerlerde bu oran sadece “büyük ölçüde” yeterli görüşünde yoğunlaşarak %24.’e düşmekte, kursiyerlerin dörtte üçü (%76) bu konuda öğretmenlerini “kısmen”, “çok az” yeterli bulmakta “hiç” yeterli bulmamaktadırlar. Buradan öğretmenlerin tamamına yakınının (%96) “kursiyerlere,

Tablo 3.26. Kursiyelere, Yapılacak Çalışmaların Amacını ve Önemini Açıklayabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve “t” Testi Sonuçları

Değişken	Görüş		Hiç		Çok Az		Kısmen		Büyük Ölç.		Tamamen		Toplam		S	t	p
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%			
Öğretmen	-	-	1	2,6	27	71,1	10	26,3	38	100	4,23	0,49	68	0,81	0,05		
Branşı	-	-	2	6,3	17	53,1	13	40,6	32	100	4,34	0,60					
Öğretmen Eğit. Dur.	-	-	3	10	16	53,3	11	36,7	30	100	4,26	0,64	68	-0,25	0,05		
Kur.Dev. Et. Kurs. Türü	4	2,8	100	69	37	25,5	-	-	145	100	3,17	0,60	338	0,30	0,05		
Kursiyer Eğit. Dur.	4	2,1	141	72,3	46	23,6	-	-	195	100	3,17	0,55					
Toplam	-	-	3	4,3	44	62,9	23	32,9	70	100	4,28	0,54	408	14,84	0,05*		
	8	2,4	241	70,9	83	24,4	-	-	340	100	3,17	0,57					

* P < 0,05

yapılacak çalışmaların amacını ve önemini açıklayabilme” konusunda kendilerini yeterli buldukları ancak kursiyerlerin dörtte üçünün (%76) aksi yönde görüş belirttiği dikkati çekmektedir. Yetişkinin, almış olduğu eğitimin değerine ve önemine inanması başarılı bir yetişkin eğitiminin ön koşuludur. Bu önkoşulun gerçekleşmesi ise sorunların çözümünde eğitimin yararlı olacağı inancını yetişkinde yerleşmesiyle mümkündür (Geray 1978 : 26). Bu konudaki bulgular birer yetişkin olan kursiyerlerde bu inancın yerleşmediğini düşündürmektedir.

“Tablo 3.26.” öğretmenlerin branşlarına ve eğitim seviyelerine, kursiyerlerin devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre değerlendirmelerine ilişkin de bilgi vermektedir.

"Kursiyerlere, yapılacak çalışmaların amacını ve önemini açıklayabilme" konusunda, öğretmenlerin kendilerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri branşlarına ve eğitim seviyelerine göre anlamlı bir farklılık göstermezken, kursiyerlerin bu konuda öğretmenlerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri de devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

3.4.3. Çalışmalarla İlgili Düzenleme Yapmadan Önce, Kursiyer Eğilimlerini Belirleyebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri

"Tablo 3.27" incelendiğinde örnekleme giren öğretmenlerin üçte ikisi (%67) "Çalışmalarla ilgili düzenleme yapmadan önce, kursiyer eğilimlerini belirleyebilme" konusunda kendilerini "büyük ölçüde", üçte biri (%31) "tamamen yeterli bulmaktadırlar. Kendilerini "kısmen" yeterli bulanların oranı ise (%1) yok denecek kadar azdır.

Diğer taraftan örnekleme giren kursiyerlerin yarısı (%50) "Çalışmalarla ilgili düzenleme yapmadan önce, kursiyer eğilimlerini belirleyebilme "konusunda öğretmenlerini "büyük ölçüde" yarıya yakını (%46) "kısmen" yeterli bulmaktadırlar. Öğretmenlerini "tamamen" yeterli bulanların oranı %3, "çok az", yeterli bulanların oranı %1 olup yok denecek kadar azdır.

Tablo 3.27. Çalışmalarla İlgili Düzenleme Yapmadan Önce Kursiyer Eğitlimlerini Belirleyebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve “t” Testi Sonuçları

Değişken	Görüş	Hiç		Çok Az		Kısmen		Büyük Ölç.		Tamamen		Toplam		Sd	t	p
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%			
Öğretmen Branşı	Giyim	-	-	-	-	-	-	27	71,1	11	28,9	38	100	68	0,19	0,05
	Nakış	-	-	-	-	1	3,1	20	62,5	11	34,4	32	100	68	0,19	0,05
Öğretmen Eğit. Dur.	Yük. Öğr. Kur. Mez. Olmayan	-	-	-	-	-	-	16	53,3	14	46,7	30	100	68	2,50	0,05*
	Yüksek Öğretim Kurumu Mez.	-	-	-	-	1	2,5	31	77,5	8	20	40	100	68	2,50	0,05*
Kur. Dev Et. Kurs Türü	Giyim	-	-	2	1,4	65	44,8	73	50,3	5	3,4	145	100	338	-0,40	0,05
	Nakış	-	-	2	1	92	47,2	96	49,2	5	26	195	100	338	-0,40	0,05
Kursiyer Eğit. Dur.	Eğt. Sev. Düş. (İlkokl+Orta okl)	-	-	2	1,1	81	45	92	51,1	5	2,8	180	100	338	0,39	0,05
	Eğit. Sev. Yük. (Lise+Yüksekok)	-	-	2	1,3	76	47,5	77	48,1	5	3,1	160	100	338	0,39	0,05
Toplam	Öğretmen	-	-	-	-	1	1,4	47	67,1	22	31,4	70	100	408	11,35	0,05*
	Kursiyer	-	-	4	1,2	157	46,2	169	49,7	10	2,9	340	100	408	11,35	0,05*

* p < 0,05

"Çalışmalarla ilgili düzenleme yapmadan önce, kursiyer eğilimlerini belirleyebilme" konusunda iki grup arasında görüş farklılığının olup olmadığını tespit etmek amacıyla yapılan "t" testi sınaması sonucunda iki grubun görüşleri arasında 0,05 düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur. Başka bir deyişle öğretmenlerin hemen hemen tamamı (%98) "çalışmalarla ilgili düzenleme yapmadan önce, kursiyer eğilimlerini belirleyebilme" konusunda kendilerini "büyük ölçüde" ve "tamamen" yeterli bulurken, kursiyerlerde bu oran daha çok "büyük ölçüde" yeterli görüşünde yoğunlaşarak %53'e düşmekte, kursiyerlerin diğer yarısı (%47) bu konuda öğretmenlerini "kısmen" ve "çok az" yeterli bulmaktadırlar. Buradan öğretmenlerin hemen hemen tamamının (%98) "çalışmalarla ilgili düzenleme yapmadan önce, kursiyer eğilimlerini belirleyebilme" konusunda kendilerini yeterli buldukları, ancak kursiyerlerin yarısının (%47) aksine görüş belirttikleri ve bu konuda öğretmenlerini yeterli bulmadıkları söylenebilir.

"Tablo 3.27" Öğretmenlerin branşlarına ve eğitim seviyelerine, kursiyerlerin devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre değerlendirmelerine ilişkin de bilgi vermektedir.

"Çalışmalarla ilgili düzenleme yapmadan önce, kursiyer eğilimlerini belirleyebilme" konusunda öğretmenlerin kendilerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri, branşları açısından incelendiğinde her iki farklı branştaki öğretmenlerin görüşleri arasında anlamlı bir farklılık gözlenmemektedir.

"Çalışmalarla ilgili düzenleme yapmadan önce, kursiyer eğilimlerini belirleyebilme" konusunda öğretmenlerin kendilerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri eğitim seviyeleri açısından incelendiğinde ise her iki farklı eğitim seviyesindeki öğretmenlerin görüşleri arasında anlamlı bir farklılık gözlenmektedir. Yüksek öğretim kurumunu bitirmemiş öğretmenler kendilerin bu konuda birinci derecede (%53) "büyük ölçüde", ikinci derecede (%47) "tamamen" yeterli bulunurken, yüksek öğretim kurumunu bitirmiş öğretmenlerin görüşleri de bu yönde bir dağılım göstermekte, ancak yüksek öğretim kurumunu bitirmiş öğretmenlerde kendilerini "büyük ölçüde" yeterli bulanların oranı %76'ya yükselmekte, "tamamen" yeterli bulanların oranı %20'ye düşmektedir. Buradan yüksek öğretim kurumunu bitirmemiş öğretmenlerin kendilerini "çalışmalarla ilgili düzenleme yapmadan önce, kursiyerlerin eğilimlerini belirleyebilme"

konusunda yüksek öğretim kurumunu bitirmiş öğretmenlerden daha yeterli gördükleri söylenebilir.

"Çalışmalarla ilgili düzenleme yapmadan önce, kursiyer eğilimlerin belirleyebilme" konusunda kursiyerlerin öğretmenlerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri incelendiğinde ise, kursiyerlerin görüşleri devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

3.4.4. Çalışmaları Kursiyerlerin İlgisi ve İhtiyaçlarına Göre Düzenleyebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri

"Tablo 3.28" incelendiğinde örnekleme giren öğretmenlerin beşte üçü (%60) çalışmaları kursiyerlerin ilgi ve ihtiyaçlarına göre düzenleyebilme" konusunda kendilerini "büyük ölçüde", dördte biri (%24) "tamamen", altıda biri de (%16) "kısmen" yeterli bulmaktadırlar.

Diğer taraftan örnekleme giren kursiyerlerin dördte üçü (%76)"çalışmaları kursiyerlerin ilgi ve ihtiyaçlarına göre düzenleyebilme" konusunda öğretmenlerini "kısmen", altıda biri (%17) "büyük ölçüde" yeterli bulmaktadırlar. Öğretmenlerini "çok az" yeterli bulanların ve "hiç" yeterli bulmayanların oranı ise %7 olup, oldukça azdır.

"Çalışmaları kursiyerlerin ilgi ve ihtiyaçlarına göre düzenleyebilme" konusunda iki grup arasında görüş farklılığının olup olmadığını tespit etmek amacıyla yapılan "t" testi sınaması sonucunda iki grubun görüşleri arasında 0,05 düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur. Başka bir deyişle, öğretmenlerin beşte dördünden fazlası (%84) "çalışmaları kursiyerlerin ilgi ve ihtiyaçlarına göre düzenleyebilme" konusunda kendilerini "büyük ölçüde" ve "tamamen" yeterli bulurken, kursiyerlerde bu oran sadece "büyük ölçüde" yeterli görüşünde yoğunlaşarak %17' ye düşmekte, kursiyerlerin aşağı yukarı beşte dördü (%83) bu konuda öğretmenlerini "kısmen", "çok az" yeterli bulmakta ve "hiç" yeterli bulmamaktadırlar. Buradan öğretmenlerin aşağı yukarı beşte dördünden fazlasının (%84) "çalışmaları, kursiyerlerin ilgi ve ihtiyaçlarına göre düzenleyebilme" konusunda kendilerini yeterli buldukları ancak kursiyerlerin çok azının görüşlerinin bu yöndeki öğretmen görüşleriyle paralellik gösterdiği kursiyerlerin aşağı yukarı beşte

Tablo 3.28. Çalışmaları Kursiyerlerin ilgi ve ihtiyaçlarına Göre Düzenleyebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve “t” Testi Sonuçları.

Değişken	Görüş		Hiç		Çok Az		Kısmen		Büyük Ölç.		Tamamen		Toplam		Sd	t	p	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%				S
Öğretmen Branşı	Giyim	-	-	4	10,5	26	68,4	8	21,1	38	100	4,10	0,55	68	-0,28	0,05		
	Nakış	-	-	7	21,9	16	50	9	28,1	32	100	4,06	0,71					
Öğretmen Eğit. Dur.	Yük. Öğr. Kur. Mez. Olmayan	-	-	6	20	15	50	9	30	30	100	4,10	0,71	68	0,16	0,05		
	Yüksek Öğretim Kurumu Mez.	-	-	5	12,5	27	67,5	8	20	40	100	4,07	0,57					
Kur. Dev Et. Kurs Türü	Giyim	6	4,1	110	75,9	22	15,2	-	-	145	100	3,02	0,60	338	-0,29	0,05		
	Nakış	6	3,1	148	75,9	35	17,9	-	-	195	100	3,08	0,57					
Kursiyer Eğit. Dur.	Eğt. Sev. Düş. (İlkokl+Orta okl)	6	3,3	141	78,3	27	15	-	-	180	100	3,05	0,56	338	-0,29	0,05		
	Eğit. Sev. Yük. (Lise+Yüksekok)	6	3,8	117	73,1	30	18,8	-	-	160	100	3,06	0,61					
Toplam	Öğretmen	-	-	11	15,7	42	60	17	24,3	70	100	4,08	0,63	408	12,54	0,05*		
	Kursiyer	12	3,5	258	75,9	57	16,8	-	-	340	100	3,05	0,58					

* p < 0,05

(%83) öğretmenlerin bu konuda yeterli olmadıkları görüşünde hemfikir oldukları söylenebilir. Diğer taraftan yetişkin eğitimi gönüllülüğe dayanmaktadır. Yetişkin, eğer kurs faaliyetleri ilgi ve ihtiyaçlarına uygun düşerse faaliyetlere katılmakta, değilse zaman zaman devam etmekte veya kursu bırakmaktadır. Elde edilen bulgular kursiyerlerin faaliyetlere isteksiz olarak katıldıklarını düşündürmektedir.

"Tablo 3.28" Öğretmenlerin branşlarına ve eğitim seviyelerine, kursiyerlerin devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre değerlendirmelere ilişkin de bilgi vermektedir.

"Çalışmaları, kursiyerin ilgi ve ihtiyaçlarına göre düzenleyebilme" konusunda öğretmenlerin kendilerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri branşlarına ve eğitim seviyelerine göre anlamlı bir farklılık göstermezken, kursiyerlerin bu konuda öğretmenlerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri de devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyeleri ne göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

3.4.5. Kursiyerlerin Yeteneklerini Belirleyici Çalışmalar Düzenleyebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri

"Tablo 3.29" incelendiğinde örnekleme giren öğretmenlerin yarısı (%51) "kursiyerlerin yeteneklerini belirleyici çalışmalar düzenleyebilme" konusunda kendilerini "büyük ölçüde", dörtte biri (%24) "kısmen", hemen hemen dörtte biri de (%23) "tamamen" yeterli bulmaktadırlar. Kendilerini "çok az" yeterli bulanların oranı ise %1 olup, yok denecek kadar azdır.

"Diğer taraftan örnekleme giren kursiyerlerin aşağı yukarı dörtte üçü (%72) "kursiyerlerin yeteneklerini belirleyici çalışmalar düzenleyebilme" konusunda öğretmenlerini "kısmen", %25'i "büyük ölçüde" yeterli bulmaktadırlar. Öğretmenlerini "çok az" yeterli bulanların ve "hiç" yeterli bulmayanların oranı %3 olup, yok denecek kadar azdır.

"Kursiyerlerin yeteneklerini belirleyici çalışmalar düzenleyebilme" konusunda iki grup arasında görüş farklılığının olup olmadığını tesbit etmek amacıyla yapılan "t" testi

Tablo 3. 29. Kursiyerlerin Yeteneklerini Belirleyici Çalışmalar Düzenleyebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve “t” Testi Sonuçları.

Değişken	Görüş		Hiç		Çok Az		Kısmen		Büyük Ölç.		Tamamen		Toplam		S	Sd	t	p	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%					x̄
Öğretmen Branşı	Giyim	-	-	1	2,6	7	18,4	23	60,5	7	18,4	38	100	3,94	0,69	68	0,12	0,05	
	Nakış	-	-	-	-	10	31,3	13	40,6	9	28,1	32	100	3,96	0,78				
Öğretmen Eğit. Dur.	Yük. Öğr. Kur. Mez. Olmayan	-	-	-	-	11	36,7	11	36,7	8	26,7	30	100	3,90	0,80	68	-0,55	0,05	
	Yüksek Öğretim Kurumu Mez.	-	-	1	2,5	6	15	25	62,5	8	20	40	100	4	0,67				
Kur. Dev Et. Kurs Türü	Giyim	4	2,8	2	1,4	107	73,8	32	22,1	-	-	145	100	3,15	0,56	338	1,30	0,05	
	Nakış	3	1,5	2	1	137	70,3	53	27,2	-	-	195	100	3,23	0,54				
Kursiyer Eğit. Dur.	Eğt. Sev. Düş. (İlkokl+Orta okl)	3	1,7	2	1,1	126	70	49	27,2	-	-	180	100	3,22	0,54	338	1,09	0,05	
	Eğit. Sev. Yük. (Lise+Yüksekok)	4	2,5	2	1,3	118	73,8	36	22,5	-	-	160	100	3,16	0,56				
Toplam	Öğretmen	-	-	1	1,4	17	24,3	36	51,4	16	22,9	70	100	3,95	0,73	408	8,23	0,05*	
	Kursiyer	7	2,1	4	1,2	244	71,8	85	25	-	-	340	100	3,19	0,55				

* p < 0,05

sınaması sonucunda iki grubun görüşleri arasında 0,05 düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur. Başka bir deyişle öğretmenlerin dörtte üçü (%74) "kursiyerlerin yeteneklerini belirleyici çalışmalar düzenleyebilme" konusunda kendilerini "büyük ölçüde" ve "tamamen" yeterli bulurken, kursiyerlerde bu oran sadece "büyük ölçüde" yeterli görüşünde yoğunlaşarak %25'e düşmekte, kursiyerlerin dörtte üçü (%75) bu konuda öğretmenlerini "kısmen", "çok az" yeterli bulmakta ve "hiç" yeterli bulmamaktadırlar. Buradan öğretmenlerin dörtte üçünün (%74) "kursiyerlerin yeteneklerini belirleyici çalışmalar düzenleyebilme" konusunda kendilerini yeterli buldukları, ancak kursiyerlerin dörtte üçünün (%75) öğretmenlerin görüşlerinin aksine görüş bildirdikleri ve öğretmenleri bu konuda tam anlamıyla yeterli bulmadıkları söylenebilir.

"Tablo 3.29" Öğretmenlerin branşlarına ve eğitim seviyelerine, kursiyerlerin devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre değerlendirmelere ilişkin de bilgi vermektedir.

"Kursiyerlerin yeteneklerini belirleyici çalışmalar düzenleyebilme" konusunda öğretmenlerin kendilerin değerlendirmelerine ilişkin görüşleri branşlarına ve eğitim seviyelerine göre anlamlı bir farklılık göstermezken, kursiyerlerin bu konuda öğretmenlerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri de devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

3.4.6. Çalışmaları Kursiyerlerin Yeteneklerini Geliştirici Yönde Düzenleyebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri

"Tablo 3.30" incelendiğinde örnekleme giren öğretmenlerin aşağı yukarı beşte üçü (%57) "çalışmaları, kursiyerlerin yeteneklerini geliştirici yönde düzenleyebilme" konusunda kendilerini "büyük ölçüde", hemen hemen üçte biri (%31) "tamamen", dokuzda biri de (%11) "kısmen" yeterli bulmaktadırlar.

Diğer taraftan örnekleme giren kursiyerlerin dörtte üçü (%77) "çalışmaları kursiyerlerin yeteneklerini geliştirici yönde düzenleyebilme" konusunda öğretmenlerini "kısmen", beşte biri (%21) "büyük ölçüde" yeterli bulmaktadırlar. Öğretmenlerini " çok

Tablo 3.30. Çalışmaları Kursiyerlerin Yeteneklerini Geliştirici Yönde Düzenleyebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve "t" Testi Sonuçları.

Değişken	Görüş		Hiç		Çok Az		Kısmen		Büyük Ölç.		Tamamen		Toplam		S	t	p
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%			
Öğretmen Branşı	Giyim	-	-	2	5,3	22	57,9	14	36,8	38	100	4,31	0,57	68	-1,70	0,05	
	Nakış	-	-	6	18,8	18	56,3	8	25	32	100	4,06	0,66	68	-1,70	0,05	
Öğretmen Eğit. Dur.	Yük. Öğr. Kur. Mez. Olmayan	-	-	6	20	16	53,3	8	26,7	30	100	4,06	0,49	68	-1,55	0,05	
	Yüksek Öğretim Kurumu Mez.	-	-	2	5	24	60	14	35	40	100	4,30	0,56	68	-1,55	0,05	
Kur. Dev Et. Kurs Türü	Giyim	3	2,1	112	77,2	28	19,3	-	-	145	100	3,13	0,52	338	0,65	0,05	
	Nakış	3	1,5	148	75,9	42	21,5	-	-	195	100	3,17	0,50	338	0,65	0,05	
Kursiyer Eğit. Dur.	Eğt. Sev. Düş. (İlkokl+Orta okl)	3	1,7	135	75	40	22,2	-	-	180	100	3,17	0,52	338	0,72	0,05	
	Eğit. Sev. Yük. (Lise+Yüksekok)	3	1,9	125	78,1	30	18,8	-	-	160	100	3,13	0,50	338	0,72	0,05	
Toplam	Öğretmen	-	-	8	11,4	40	57,1	22	31,4	70	100	4,20	0,62	408	13,01	0,05*	
	Kursiyer	6	1,8	260	76,5	70	20,6	-	-	340	100	3,15	0,51	408	13,01	0,05*	

* p < 0,05

az" yeterli bulanların ve "hiç" yeterli bulmayanların oranı ise %3 olup, yok denecek kadar azdır.

"Çalışmaları kursiyerlerin yeteneklerini geliştirici yönde düzenleyebilme" konusunda iki grup arasında görüş farklılığının olup olmadığını tesbit etmek amacıyla yapılan "t" testi sınaması sonucunda iki grubun görüşleri arasında 0,05 düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur. Başka bir deyişle öğretmenlerin beşte dördü (%79)"çalışmaları kursiyerlerin yeteneklerini geliştirici yönde düzenleyebilme" konusunda kendilerini "büyük ölçüde"ve "tamamen" yeterli bulurken, kursiyerlerde bu oran sadece "büyük ölçüde" yeterli görüşünde yoğunlaşarak (%21)'e düşmekte, kursiyerlerin beşte dördü (%80) bu konuda öğretmenlerini "kısmen", "çok az" yeterli bulmakta ve "hiç" yeterli bulmamaktadır. Buradan öğretmenlerin beşte dördünün (%79) "çalışmaları kursiyerlerin yeteneklerini geliştirici yönde düzenleyebilme" konusunda kendilerini yeterli buldukları, ancak kursiyerlerin beşte dördünün (%80) aksine görüş bildirdikleri ve bu konuda öğretmenlerini yeterli bulmadıkları söylenebilir.

"Tablo 3.30." Öğretmenlerin branşlarına ve eğitim seviyelerine, kursiyerlerin devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre değerlendirmelere ilişkin de bilgi vermektedir.

"Çalışmaları kursiyerlerin yeteneklerini geliştirici yönde düzenleyebilme" konusunda öğretmenlerin kendilerini değerlendirebilmelerine ilişkin görüşleri branşlarına ve eğitim seviyelerine göre anlamlı bir farklılık göstermezken, kursiyerlerin bu konuda öğretmenlerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri de devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

3.4.7.Kursiyerleri Çalışmalarına Aktif Olarak Katılmaları İçin İsteklendirebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri

"Tablo 3.31," İncelendiğinde örnekleme giren öğretmenlerin beşte üçünden fazlası (%62) "kursiyerleri, çalışmalara aktif olarak katılmaları için isteklendirebilme" konusunda kendilerini "büyük ölçüde" hemen hemen üçte biri (%31) "tamamen" yeterli

Tablo 3.31. Kursiyerleri Çalışmalara Aktif Olarak Katılmaları İçin İsteklendirebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve "t" Testi Sonuçları.

Değişken	Görüş		Hiç		Çok Az		Kısmen		Büyük Ölç.		Tamamen		Toplam		Sd	t	p
			f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%			
Öğretmen Branşı	Giyim		-	-	-	-	1	2,6	30	78,9	7	18,4	38	100	68	1,59	0,05
	Nakış		-	-	-	-	3	9,4	14	43,8	15	46,9	32	100			
Öğretmen Eğit. Dur.	Yük. Öğr. Kur. Mez. Olmayan		-	-	-	-	2	6,7	14	46,7	14	46,7	30	100	68	1,80	0,05
	Yüksek Öğretim Kurumu Mez.		-	-	-	-	2	5	30	75	8	20	40	100			
Kur. Dev Et. Kurs Türü	Giyim		-	-	3	2,1	68	46,9	71	49	3	2,1	145	100	338	-0,21	0,05
	Nakış		-	-	3	1,5	95	48,7	94	48,2	3	1,5	195	100			
Kursiyer Eğit. Dur.	Eğt. Sev. Düş. (İlkokl+Orta okl)		-	-	3	1,7	86	47,8	88	48,9	3	1,7	180	100	338	0,9	0,05
	Eğit. Sev. Yük. (Lise+Yüksekok)		-	-	3	1,9	77	48,1	77	48,1	3	1,9	160	100			
Toplam	Öğretmen		-	-	-	-	4	5,7	44	62,3	22	31,4	70	100	408	10,29	0,05*
	Kursiyer		-	-	6	1,8	163	47,9	165	48,5	6	1,8	340	100			

* p < 0,05

bulmaktadırlar. Kendilerini "kısmen" yeterli bulanların oranı ise %6 olup, oldukça azdır.

Diğer taraftan örnekleme giren kursiyerlerin dörtte ikisi (%49) çalışmalara aktif olarak katılmaları için kursiyerleri isteklendirebilme konusunda öğretmenlerini "büyük ölçüde", %48' i "kısmen" yeterli bulmaktadırlar. Öğretmenlerini "tamamen" yeterli bulanların oranı %2 ve "çok az" yeterli bulanların oranı %2 olup, yok denecek kadar azdır.

"Çalışmalara aktif olarak katılmaları için kursiyerleri isteklendirebilme" konusunda iki grup arasında görüş farklılığının olup olmadığını tesbit etmek amacıyla yapılan "t" testi sınaması sonucunda iki grubun görüşleri arasında 0,05 düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur. Başka bir deyişle öğretmenlerin tamamına yakını (%94) "çalışmalara aktif olarak katılmaları için kursiyerleri isteklendirebilme" konusunda kendilerini "büyük ölçüde" ve "tamamen" yeterli bulurken, kursiyerlerde bu oran daha çok "büyük ölçüde" yeterli görüşünde yoğunlaşarak % 50'de kalmakta, kursiyerlerin diğer yarısı (%50) bu konuda öğretmenlerini "kısmen" ve "çok az" yeterli bulmaktadırlar. Buradan öğretmenlerin tamamına yakınının (%94) "Çalışmalara aktif olarak katılmaları için kursiyerleri isteklendirebilme" konusunda kendilerini büyük oranda yeterli buldukları, ancak kursiyerlerin yarısının (%50) bu konuda olumsuz görüş belirterek bu konudaki motivasyon eksikliğini dile getirdikleri söylenebilir.

"Tablo 3.31." Öğretmenlerin branşlarına ve eğitim seviyelerine kursiyerlerin devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre değerlendirmelere ilişkin bilgi vermektedir.

"Çalışmalara aktif olarak katılmaları için kursiyerleri isteklendirebilme" konusunda öğretmenlerin kendilerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri, branşlarına ve eğitim seviyelerine göre farklılık göstermezken, kursiyerlerin bu konuda öğretmenlerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri de devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre farklılık göstermemektedir.

3.4.8. Konuları, Kursiyerlerin Anlayabileceği Şekilde Basitten Karmaşığa Doğru İşleyebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri

"Tablo 3.32" incelendiğinde örnekleme giren öğretmenlerin aşağı yukarı beşte üçü (%63) "konuları, kursiyerlerin anlayabileceği şekilde basitten karmaşığa doğru işleyebilme" konusunda kendilerini "büyük ölçüde", üçte biri (%34) "tamamen" yeterli bulmaktadırlar. Kendilerini "kısmen" yeterli bulanların oranı ise %3 olup, yok denecek kadar azdır.

Diğer taraftan örnekleme giren kursiyerlerin beşte üçü (%62) "konuları, kursiyerlerin anlayabileceği şekilde basitten karmaşığa doğru işleyebilme" konusunda öğretmenlerini "kısmen", hemen hemen beşte ikisi (%38) "büyük ölçüde" yeterli bulmaktadırlar.

"Konuları, kursiyerlerin anlayabileceği şekilde basitten karmaşığa doğru işleyebilme" konusunda iki grup arasında görüş farklılığının olup olmadığını tesbit etmek amacıyla yapılan "t" testi sınaması sonucunda iki grubun görüşleri arasında 0,05 düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur. Başka bir deyişle öğretmenlerin hemen hemen tamamının (%97) "konuları, kursiyerlerin anlayabileceği şekilde basitten karmaşığa doğru işleyebilme" konusunda kendilerini "büyük ölçüde" ve "tamamen" yeterli bulurken, kursiyerlerde bu oran sadece "büyük ölçüde" yeterli görüşünde yoğunlaşarak .%38'e düşmekte, kursiyerlerin beşte üçü (%62) bu konuda öğretmenlerini "kısmen" yeterli bulmaktadırlar. Buradan öğretmenlerin hemen hemen tamamının (%97) "konuları kursiyerlerin anlayabileceği şekilde basitten karmaşığa doğru işleyebilme" konusunda kendilerini yeterli buldukları, ancak kursiyer görüşlerinin aksi yönde bir dağılım gösterdiği ve kursiyerlerin beşte üçünün (%62) öğretmenleri bu konuda tam anlamıyla yeterli bulmadıkları söylenebilir. Ayrıca bu durum kursiyerlerin birtakım şeyleri öğrenmede, öğrenme güçlüğü çektiklerini de düşündürmektedir.

"Tablo 3.32": Öğretmenlerin branşlarına ve eğitim seviyelerine, kursiyerlerin devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre değerlendirmelere ilişkin de bilgi vermektedir.

Tablo 3.32. Konuları Kursiyelerlerin Anlayabileceği şekilde Basitten Karmaşığa Doğru İşleyebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve “t” Testi Sonuçları.

Değişken	Görüş		Hiç		Çok Az		Kısmen		Büyük Ölç.		Tamamen		Toplam		S	t	p
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%			
Öğretmen	Giyim	-	-	-	2	5,3	25	65,8	11	28,9	38	100	4,23	0,54	68	1,35	0,05
	Nakış	-	-	-	-	19	59,4	13	40,6	32	100	4,40	0,49				
Öğretmen	Yük. Öğr. Kur. Mez. Olmayan	-	-	-	2	6,7	16	53,3	12	40	30	100	4,33	0,60	68	0,25	0,05
	Yüksek Öğretim Kurumu Mez.	-	-	-	-	-	28	70	12	30	40	100	4,30	0,46			
Kur. Dev Et. Kurs Türü	Giyim	-	-	-	91	62,8	54	37,2	-	-	145	100	3,37	0,48	338	0,32	0,05
	Nakış	-	-	-	119	61	76	39	-	-	195	100	3,38	0,48			
Kursiyer	Eğt. Sev. Düş. (İlkokl+Orta okl)	-	-	-	114	63,3	66	36,7	-	-	180	100	3,36	0,48	338	-0,63	0,05
	Eğit. Sev. Yük. (Lise+Yüksekok)	-	-	-	96	60	64	40	-	-	160	100	3,40	0,49			
Toplam	Öğretmen	-	-	-	2	2,9	44	62,9	24	34,3	70	100	4,31	0,52	408	14,39	0,05*
	Kursiyer	-	-	-	210	61,8	130	38,2	-	-	340	100	3,38	0,48			

* p < 0,05

"Konuları kursiyerlerin anlayabileceği şekilde basitten karmaşığa doğru işleyebilme" konusunda öğretmenlerin kendilerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri branşlarına ve eğitim seviyelerine göre farklılık göstermezken, kursiyerlerin bu konuda öğretmenlerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri de devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre farklılık göstermemektedir.

3.4.9. Bir Konudan Yeni Bir Konuya Geçerken, Önceki Konuyla Yeni Konu Arasında Bağ Kurabilme Hususunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirebilmeleri

"Tablo 3.33." incelendiğinde örnekleme giren öğretmenlerin aşağı yukarı beşte üçü (%63) "bir konudan yeni bir konuya geçerken, önceki konuyla yeni konu arasında bağ kurabilme" hususunda kendilerini "büyük ölçüde", üçte biri (%34) "tamamen" yeterli bulmaktadırlar. Kendilerini "kısmen" ve "çok az" yeterli bulanların oranı ise %3 olup, yok denecek kadar azdır.

Diğer taraftan örnekleme giren kursiyerlerin üçte ikisi (%68) "bir konudan yeni bir konuya geçerken, önceki konuyla yeni konu arasında bağ kurabilme" hususunda öğretmenlerini "kısmen", aşağı yukarı dörtte biri (%28) "büyük ölçüde" yeterli bulmaktadırlar. Öğretmenlerini "çok az" yeterli bulanların ve "hiç yeterli bulmayanların oranı ise %4 olup, oldukça azdır.

"Bir konudan yeni bir konuya geçerken, önceki konuyla yeni konu arasında bağ kurabilme" hususunda iki grup arasında görüş farklılığının olup olmadığını tesbit etmek amacıyla yapılan "t" testi sınaması sonucunda iki grubun görüşleri arasında 0,05 düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur. Başka bir deyişle öğretmenlerin hemen hemen tamamı (%97) "bir konudan yeni bir konuya geçerken önceki konuyla yeni konu arasında bağ kurabilme" hususunda kendilerini "büyük ölçüde" ve "tamamen" yeterli bulurken kursiyerlerde bu oran sadece "büyük ölçüde" yeterli görüşünde yoğunlaşarak %28'e düşmekte kursiyerlerin aşağı yukarı dörtte üçü (%72) bu konuda öğretmenlerini "kısmen", "çok az" yeterli bulmakta ve "hiç" yeterli bulmamaktadırlar. Buradan, öğretmenlerin hemen hemen tamamının (%97) "bir konudan yeni bir konuya geçerken, önceki konuyla yeni konu arasında bağ kurabilme" hususunda kendilerini yeterli

Tablo 3.33. Bir Konudan Yeni Bir Konuya Geçerken Önceki Konuyla Yeni Konu Arasında Bağ Kurabilme Hususunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzdeler Olarak Dağılımı ve “t” Testi Sonuçları.

Değişken	Görüş		Hiç		Çok Az		Kısmen		Büyük Ölç.		Tamamen		Toplam		Sd	t	p	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%				S
Öğretmen Bransı	Giyim	-	-	1	2.6	-	-	26	68.4	11	28.9	38	100	4,23	0.59	68	1.00	0.05
	Nakış	-	-	-	-	1	3.1	18	56.3	13	40.6	32	100	4.37	0.55			
Öğretmen Eğit. Dur.	Yük. Öğr. Kur. Mez. Olmayan	-	-	1	3.3	1	3.3	16	53.3	12	40	30	100	4.30	0.70	68	0.00	0.05
	Yüksek Öğretim Kurumu Mez.	-	-	-	-	-	-	28	70	12	30	40	100	4.30	0.46			
Kur. Dev Et. Kurs Türü	Giyim	3	2.1	4	2.8	98	67.6	40	27.6	-	-	145	100	3.20	0.58	338	0.30	0.05
	Nakış	3	1.5	4	2.1	134	68.7	54	27.7	-	-	195	100	3.22	0.55			
Kursiyer Eğit. Dur.	Eğt. Sev. Düş. (İlkokl+Orta okl)	3	1.7	4	2.2	122	67.8	51	28.3	-	-	180	100	3.22	0.56	338	0.35	0,05
	Eğit. Sev. Yük. (Lise+Yüksekok)	3	1.9	4	2.5	110	68.8	43	26.9	-	-	160	100	3.20	0.57			
Toplam	Öğretmen	-	-	1	1.4	1	1.4	44	62.9	24	34.3	70	100	4.30	0.57	408	14.47	0,05*
	Kursiyer	6	1.8	8	2.4	232	68.2	94	27.6	-	-	340	100	3.21	0.56			

* p < 0,05

buldukları, ancak kursiyerlerin dörtte üçünün (%72) bu konuda aksi görüş belirttikleri ve öğretmenlerini tam anlamıyla yeterli bulmadıkları söylenebilir.

"Tablo 3.33." Öğretmenlerin branşlarına ve eğitim seviyelerine, kursiyerlerin devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre değerlendirmelere ilişkin de bilgi vermektedir.

"Bir konudan yeni bir konuya geçerken, önceki konuyla yeni konu arasında bağ kurabilme" hususunda öğretmenlerin kendilerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri, branşlarına ve eğitim seviyelerine göre farklılık göstermezken, kursiyerlerin bu konuda öğretmenlerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri de devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre farklılık göstermemektedir.

3.4.10. Kurslar Yoluyla Alınan Eğitimin, Toplumun Sosyal, Ekonomik ve Kültürel Gelişmesine Sağlayacağı Katkı Hakkında Kursiyerleri Aydınlatabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri

"Tablo 3.34." incelendiğinde örnekleme giren öğretmenlerin beşte dördü (%80) "Kurslar yoluyla alınan eğitimin, toplumun sosyal, ekonomik ve kültürel gelişmesine sağlayacağı katkı hakkında kursiyerleri aydınlatabilme" konusunda kendilerini "büyük ölçüde", beşte biri (%20) "tamamen" yeterli bulmaktadırlar.

Diğer taraftan örnekleme giren kursiyerlerin aşağı yukarı dörtte üçü (%71) "kurslar yoluyla alınan eğitimin, toplumun sosyal, ekonomik ve kültürel gelişmesine sağlayacağı katkı hakkında kursiyerleri aydınlatabilme" konusunda öğretmenlerini "kısmen" %28'i "büyük ölçüde" yeterli bulmaktadırlar. Öğretmenlerini "çok az" yeterli bulanların oranı ise %2 olup yok denecek kadar azdır.

"Kurslar yoluyla alınan eğitimin, toplumun sosyal, ekonomik ve kültürel gelişmesine sağlayacağı katkı hakkında kursiyerleri aydınlatabilme" konusunda iki grup arasında görüş farklılığının olup olmadığını tesbit etmek amacıyla yapılan "t" testi sınaması sonucunda iki grubun görüşleri arasında 0,05 düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur. Başka bir deyişle öğretmenlerin tamamı (%100) "kurslar yoluyla alınan

Tablo 3.3.4. Kurslar Yoluyla Alınan Eğitimin, Toplumun Sosyal, Ekonomi ve Kültürel Gelişmesine Sağlayacağı Katkı Hakkında Kursiyerleri Aydınlatılabilir Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve “t” Testi Sonuçları.

Değişken	Görüş	Hiç		Çok Az		Kısmen		Büyük Ölç.		Tamamen		Toplam		Sd	t	p
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%			
Öğretmen Branşı	Giyim	-	-	-	-	-	-	30	78.9	8	21.1	38	100	68	-0.24	0.05
	Nakış	-	-	-	-	-	-	26	81.3	6	18.8	32	100	68	-0.24	0.05
Öğretmen Eğit. Dur.	Yük. Öğr. Kur. Mez. Olmayan	-	-	-	-	-	-	26	86.7	4	13.3	30	100	68	-1.24	0.05
	Yüksek Öğretim Kurumu Mez.	-	-	-	-	-	-	30	75	10	25	40	100	68	-1.24	0.05
Kur. Dev Et. Kurs Türü	Giyim	-	-	-	-	103	71	42	29	-	-	145	100	338	-0.84	0.05
	Nakış	-	-	5	2.6	137	70.3	53	27.1	-	-	195	100	338	-0.84	0.05
Kursiyer Eğit. Dur.	Eğit. Sev. Düş. (İlkokl+Orta okl)	-	-	5	2.8	123	68.3	52	28.9	-	-	180	100	338	-0.15	0.05
	Eğit. Sev. Yük. (Lise+Yüksekok)	-	-	-	-	117	73.1	43	26.9	-	-	160	100	338	-0.15	0.05
Toplam	Öğretmen	-	-	-	-	-	-	56	80	14	20	70	100	408	17.13	0,05*
	Kursiyer	-	-	5	1.5	240	70.6	95	27.9	-	-	340	100	408	17.13	0,05*

* p < 0,05

eğitimin, toplumun sosyal, ekonomik ve kültürel gelişmesine sağlayacağı katkı hakkında kursiyerleri aydınlatabilme" konusunda kendilerini "büyük ölçüde" ve "tamamen" yeterli bulurken, kursiyerlerde bu oran sadece "büyük ölçüde" yeterli görüşünde yoğunlaşarak %28'e düşmekte, kursiyerlerin hemen hemen dörtte üçü (%73) bu konuda öğretmenlerini "kısmen" ve "çok az" yeterli bulmaktadırlar. Buradan öğretmenlerin tamamının (%100) "kurslar yoluyla alınan eğitimin, toplumun sosyal, ekonomik ve kültürel gelişmesine sağlayacağı katkı hakkında kursiyerleri aydınlatabilme" konusunda kendilerini yeterli buldukları, ancak kursiyerlerin dörtte üçü (%73) öğretmenlerin aksine görüş belirttikleri ve bu konuda öğretmenlerini tam anlamıyla yeterli bulmadıkları söylenebilir.

"Tablo 3.34" öğretmenlerin branşlarına ve eğitim seviyelerine, kursiyerlerin devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre değerlendirmelere ilişkin de bilgi vermektedir.

"Kurslar yoluyla alınan eğitimin, toplumun sosyal, ekonomik ve kültürel gelişmesine sağlayacağı katkı hakkında kursiyerleri aydınlatabilme" konusunda öğretmenlerin kendilerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri branşlarına ve eğitim seviyelerinde farklılık göstermezken, kursiyerlerin bu konuda öğretmenlerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri de devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

3.4.11. Kursiyerlere, Anlamakta Güçlük Çektikleri Konulardaki Soruları Rahatlıkla Sorabilecekleri Bir Ortam Oluşturabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri

"Tablo 3.35" incelendiğinde örnekleme giren öğretmenlerin üçte ikisi (%67) "kursiyerlere anlamakta güçlük çektikleri konulardaki soruları rahatlıkla sorabilecekleri bir ortam oluşturabilme" konusunda kendilerini "büyük ölçüde" üçte biri (%33) "tamamen" yeterli bulmaktadırlar.

Diğer taraftan örnekleme giren kursiyerlerin hemen hemen dörtte üçü (%73) "kursiyerlere, anlamakta güçlük çektikleri konulardaki soruları rahatlıkla sorabilecekleri bir ortam oluşturabilme" konusunda öğretmenlerini "büyük ölçüde", dörtte biri (%26)

Tablo 3.35. Kursiyelere Anlamakta Güçlük Çektikleri Sorularını Rahatlıkla Sorabilecekleri Bir Ortam Oluşturabilme

Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde

Olarak Dağılımı ve "t" Testi Sonuçları.

Değişken	Görüş		Hiç		Çok Az		Kısmen		Büyük Ölç.		Tamamen		Toplam		Sd	t	p
			f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%			
Öğretmen	Branşı	Giyim	-	-	-	-	30	78.9	8	21.1	38	100	4.21	0.41	68	2.31	0.05*
		Nakış	-	-	-	-	17	53.1	15	46.9	32	100	4.46	0.50			
Öğretmen	Eğit. Dur.	Yük. Öğr. Kur. Mez. Olmayan	-	-	-	-	14	46.7	16	53.3	30	100	4.53	0.50	68	3.23	0.05*
		Yüksek Öğretim Kurumu Mez.	-	-	-	-	33	82.5	7	17.5	40	100	4.17	0.38			
Kur. Dev Et. Kurs Türü		Giyim	-	-	41	28.3	101	69.7	3	2.1	145	100	3.73	0.48	338	0.32	0.05
		Nakış	-	-	48	24.6	147	75.4	-	-	195	100	3.75	0.43			
Kursiyer	Eğit. Dur.	Eğt. Sev. Düş. (İlkokl+Orta okl)	-	-	45	25	135	75	-	-	180	100	3.75	0.43	338	0.13	0.05
		Eğit. Sev. Yük. (Lise+Yüksekok)	-	-	44	27.5	113	70.6	3	1.9	160	100	3.74	0.47			
Toplam		Öğretmen	-	-	-	-	47	67.1	23	32.9	70	100	4.32	0.47	408	9.67	0.05*
		Kursiyer	-	-	89	26.2	248	72.9	3	0.9	340	100	3.74	0.45			

* p < 0,05

"kısmen" yeterli bulmaktadırlar. Öğretmenlerini "tamamen" yeterli bulanların oranı ise %1 olup, yok denecek kadar azdır.

"Kursiyerlere, anlamakta güçlük çektikleri konulardaki soruları rahatlıkla sorabilecekleri bir ortam oluşturabilme" konusunda iki grup arasında görüş farklılığının olup olmadığını tesbit etmek amacıyla yapılan "t" testi sınaması sonucunda iki grubun görüşleri arasında 0,05 düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur. Başka bir deyişle öğretmenlerin tamamı (%100) "kursiyerlere, anlamakta güçlük çektikleri konulardaki soruları rahatlıkla sorabilecekleri bir ortam oluşturabilme" konusunda kendilerini "büyük ölçüde" ve "tamamen" yeterli bulurken, kursiyerlerde bu oran daha çok "büyük ölçüde" yeterli görüşünde yoğunlaşarak %74'de kalmakta, kursiyerlerin dörtte biri (%26) bu konuda öğretmenlerini "kısmen" yeterli bulmaktadır. Buradan, yapılan "t" testi sonucunda farkın anlamlı çıkmasına rağmen "kursiyerlere, anlamakta güçlük çektikleri konulardaki soruları rahatlıkla sorabilecekleri bir ortam oluşturabilme" konusunda öğretmenlerin kendilerini, kursiyerlerin öğretmenlerini değerlendirmelerine ilişkin görüşlerinin "büyük ölçüde" yeterli görüşünde yoğunlaştığı, dolayısıyla öğretmenlerin bu konuda yeterli oldukları söylenebilir.

"Tablo 3.35" öğretmenlerin branşlarına ve eğitim seviyelerine, kursiyerlerin devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre değerlendirmelere ilişkin de bilgi vermektedir.

"Kursiyerlere, anlamakta güçlük çektikleri konulardaki soruları rahatlıkla sorabilecekleri bir ortam oluşturabilme" konusunda öğretmenlerin kendilerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri arasında branşlarına göre anlamlı bir farklılık gözlenmektedir. Giyim kursu öğretmenleri bu konuda kendilerini birinci derecede (%79) "büyük ölçüde", ikinci derecede (%21) "tamamen" yeterli bulurken, nakış kursu öğretmenlerinin görüşleri de bu yönde bir dağılım göstermekte, ancak nakış kursu öğretmenlerinde "büyük ölçüde" yeterli görüşünde olanların oranı %53'e düşmekte, "tamamen" yeterli görüşünde olanların oranı %47'ye yükselmektedir. Buradan nakış kursu öğretmenlerinin, giyim kursu öğretmenlerine göre kendilerini "kursiyerlere, anlamakta güçlük çektikleri konulardaki soruları rahatlıkla sorabilecekleri bir ortam

oluşturabilme" konusunda giyim kursu öğretmenlerine göre daha yeterli buldukları söylenebilir.

"Kursiyerlere anlamakta güçlük çektikleri konulardaki soruları rahatlıkla sorabilecekleri bir ortam oluşturabilme" konusunda öğretmenlerin kendilerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri arasında eğitim seviyelerine göre de anlamlı bir farklılık gözlenmektedir. Yüksek öğretim kurumunu bitirmemiş öğretmenler bu konuda kendilerini birinci derecede (%53) "tamamen", ikinci derecede (%47) "büyük ölçüde" yeterli bulurken, yüksek öğretim kurumunu bitirmiş öğretmenlerin görüşleri de bu yönde bir dağılım göstermekte ancak, yükseköğretim kurumunu bitirmiş öğretmenlerde "tamamen" yeterli görüşünde olanların oranı %18'e düşmekte, "büyük ölçüde" yeterli görüşünde olanların oranı %83'e çıkmaktadır. Buradan yüksek öğretim kurumunu bitirmemiş öğretmenlerin kendilerini "kursiyerlere, anlamakta güçlük çektikleri konulardaki soruları rahatlıkla sorabilecekleri bir ortam oluşturabilme" konusunda yüksek öğretim kurumunu bitirmiş öğretmenlere göre daha yeterli buldukları söylenebilir.

"Kursiyerlere, anlamakta güçlük çektikleri konulardaki soruları rahatlıkla sorabilecekleri bir ortam oluşturabilme" konusunda, kursiyerlerin öğretmenlerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre incelendiğinde ise, gerek kursiyerlerin devam ettikleri kurs türlerine, gerekse eğitim seviyelerine göre görüşleri arasında anlamlı bir farklılık gözlenmemektedir.

3.4.12. Konularla İlgili Anlaşılmayan Noktalara, Tatmin Edici Bir Şekilde Açıklık Getirebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri

"Tablo 3.36" incelendiğinde örnekleme giren öğretmenlerini üçte ikisi (%67) "konularla ilgili anlaşılmayan noktalara, tatmin edici bir şekilde açıklık getirebilme" konusunda kendilerini "büyük ölçüde", hemen hemen üçte biri (%31) "tamamen" yeterli bulmaktadırlar. Kendilerini "kısmen" yeterli bulanların oranı ise (%1) yok denecek kadar azdır.

Tablo 3.36. Konularla İlgili Anlaşılmayan Noktalara, Tatmin Edici Bir Şekilde Açıklık Getirebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve “t” Testi Sonuçları.

Değişken	Görüş		Hiç		Çok Az		Kısmen		Büyük Ölç.		Tamamen		Toplam		Sd	t	p		
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%				x̄	S
Öğretmen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Branşı	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Öğretmen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Eğit. Dur.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kur. Dev Et. Kurs Türü	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kursiyer	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Eğit. Dur.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Toplam	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

* p < 0,05

Diğer taraftan örnekleme giren kursiyerlerin yarısı (%50) "konularla ilgili anlaşılmayan noktaları, tatmin edici bir şekilde açıklık getirebilme" konusunda öğretmenlerini "kısmen", diğer yarısında (%50) "büyük ölçüde" yeterli bulmaktadırlar.

"Konularla ilgili anlaşılmayan noktaları, tatmin edici bir şekilde açıklık getirebilme" konusunda iki grubun arasında görüş farklılığının olup olmadığını tesbit etmek amacıyla yapılan "t" testi sınavı sonucunda iki grubun görüşleri arasında 0,05 düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur. Başka bir deyişle öğretmenlerin tamamı (%98) "konularla ilgili anlaşılmayan noktalara tatmin edici bir şekilde açıklık getirebilme" konusunda kendilerini "büyük ölçüde" ve "tamamen" yeterli bulurken, kursiyerlerde bu oran sadece "büyük ölçüde" yeterli görüşünde yoğunlaşarak %50'de kalmakta kursiyerlerin diğer yarısı (%50) bu konuda öğretmenlerini "kısmen" yeterli bulmaktadırlar. Buradan öğretmenlerin tamamının (%98) "konularla ilgili anlaşılmayan noktaları, tatmin edici bir şekilde açıklık getirebilme" konusunda kendilerin yeterli buldukları ancak kursiyerlerin yarısının (%50) öğretmenlerini bu konu tam anlamıyla yeterli bulmadıklarını belirterek bu konuda tatminsizliklerini ortaya koydukları söylenebilir.

"Tablo 3.36" öğretmenlerin branşlarına ve eğitim seviyelerine, kursiyerlerin devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre değerlendirmelere ilişkin de bilgi vermektedir.

"Konularla ilgili anlaşılmayan noktalara, tatmin edici bir şekilde açıklık getirebilme" konusunda öğretmenlerin kendilerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri arasında branşlarına göre anlamlı bir farklılık gözlenmektedir. Giyim kursu öğretmenleri bu konuda kendilerini birinci derecede (%87) "büyük ölçüde", ikinci derecede (%13) "tamamen" yeterli bulurken, nakış kursu öğretmenlerinin görüşleri de bu yönde bir dağılım göstermekte ancak nakış kursu öğretmenlerinde "büyük ölçüde" yeterli görüşünde olanların oranı %44'e düşmekte, "tamamen" yeterli görüşünde olanların oranı %53'e yükselmektedir. Buradan nakış kursu öğretmenlerinin kendilerini "konularla ilgili anlaşılmayan noktaları, tatmin edici bir şekilde açıklık getirebilme" konusunda giyim kursu öğretmenlerinden daha yeterli gördükleri söylenebilir.

"Konularla ilgili anlaşılmayan noktalara, tatmin edici bir şekilde açıklık getirebilme" konusunda öğretmenlerin kendilerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri

arasında eğitim seviyelerine göre de anlamlı bir farklılık gözlenmektedir. Yüksek öğretim kurumunu bitirmemiş öğretmenler bu konuda kendilerin birinci derecede (%57) "tamamen", ikinci derecede "büyük ölçüde" yeterli bulurken, yükseköğretim kurumunu bitirmiş öğretmenlerin görüşleri de bu yönde bir dağılım göstermekte ancak, yüksek öğretim kurumunu bitirmiş öğretmenlerde "tamamen" yeterli görüşünde olanların oranı %13'e düşmekte, "büyük ölçüde" yeterli görüşünde olanların oranı %88'e çıkmaktadır. Buradan yükseköğretim kurumunu bitirmemiş öğretmenlerin kendilerini "konularla ilgili anlaşılmayan noktaları, tatmin edici bir şekilde açıklık getirebilme" konusunda yüksek öğretim kurumunu bitirmiş öğretmenlere göre daha yeterli buldukları söylenebilir.

"Konularla ilgili anlaşılmayan noktalara, tatmin edici bir şekilde açıklık getirebilme" konusunda kursiyerlerin öğretmenlerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre farklılık göstermemektedir.

3.4.13. Çalışmaları Yürütürken Aceleci Bir Tutum Yerine Sabırlı Davranışlar Gösterebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri

"Tabl 3.37" incelendiğinde örnekleme giren öğretmenlerin aşağı yukarı beşte üçü (%57) "çalışmaları yürütürken aceleci bir tutum yerine sabırlı davranışlar gösterebilme" konusunda kendilerini "büyük ölçüde", dördte biri (%24) "tamamen", beşte biri (%19) "kısmen" yeterli bulmaktadırlar.

Diğer taraftan örnekleme giren kursiyerlerin yarısı (%52) "çalışmaları yürütürken aceleci bir tutum yerine sabırlı davranışlar gösterebilme" konusunda öğretmenlerini "kısmen", diğer yarısı da (%49) "büyük ölçüde" yeterli bulmaktadırlar.

"Çalışmaları yürütürken aceleci bir tutum yerine sabırlı davranışlar gösterebilme" konusunda iki grup arasında görüş farklılığının olup olmadığını tesbit etmek amacıyla yapılan "t" testi sınaması sonucunda iki grubun görüşleri arasında 0,05 düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur. Başka bir deyişle öğretmenlerin beşte dördü (%81) "çalışmaları yürütürken aceleci bir tutum yerine sabırlı davranışlar gösterebilme" konusunda kendilerini "büyük ölçüde" ve "tamamen" yeterli bulurken, kursiyerlerde bu oran sadece "büyük ölçüde" yeterli görüşünde yoğunlaşarak %49'da kalmakta, kursiyerlerin diğer

Tablo 3.37. Çalışmaları Yürütürken Aceleci Bir Tutum Yerine Sabırlı Davranışlar Gösterebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve “t” Testi Sonuçları.

Değişken	Görüş		Hiç		Çok Az		Kısmen		Büyük Ölç.		Tamamen		Toplam		S	Sd	t	p
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%				
Öğretmen Branşı	Giyim	-	-	10	26.3	20	52.6	8	21.2	38	100	3.94	0.69	68	1.54	0.05		
	Nakış	-	-	3	9.4	20	62.5	9	28.1	32	100	4.18	0.59	68	1.54	0.05		
Öğretmen Eğit. Dur.	Yük. Öğr. Kur. Mez. Olmayan	-	-	4	13.3	18	60	8	26.7	30	100	4.13	0.62	68	0.84	0.05		
	Yüksek Öğretim Kurumu Mez.	-	-	9	22.5	22	55	9	22.5	40	100	4.00	0.67	68	0.84	0.05		
Kur. Dev Et. Kurs Türü	Giyim	-	-	78	53.8	67	46.2	-	-	145	100	3.46	0.50	338	0.74	0.05		
	Nakış	-	-	97	49.7	98	50.3	-	-	195	100	3.50	0.50	338	0.74	0.05		
Kursiyer Eğit. Dur.	Eğt. Sev. Düş. (İlkokl+Orta okl)	-	-	91	50.6	89	49.4	-	-	180	100	3.49	0.50	338	0.36	0.05		
	Eğit. Sev. Yük. (Lise+Yüksekok)	-	-	84	52.5	76	47.5	-	-	160	100	3.47	0.50	338	0.36	0.05		
Toplam	Öğretmen	-	-	13	18.6	40	57.1	17	24.3	70	100	4.05	0.65	408	8.22	0,05*		
	Kursiyer	-	-	175	51.5	165	48.5	-	-	340	100	3.48	0.50	408	8.22	0,05*		

* p < 0,05

yanısı (%52) bu konuda öğretmenlerini "kısmen yeterli bulmaktadırlar. Buradan öğretmenlerin beşte dördünün (%81) "çalışmaları yürütürken aceleci bir tutum yerine sabırlı davranışlar gösterebilme" konusunda kendilerini yeterli buldukları, kursiyerlerin yarısının ise (%52) bu konuda öğretmen görüşlerinin aksine görüşte yoğunlaştıkları ve öğretmenlerini bu konuda tam anlamıyla yeterli bulmadıkları söylenebilir. Bu sonuca ulaşmada, öğretmenlerin kabul ettiği öğrenme hızı ile yetişkinin öğrenme hızının birbirini tutmamasının etkili olduğu düşünülebilir. Çünkü öğretmenler genellikle programı bitirmede aceleci ve sabırsız davranırken, yetişkinler her öğrenme aşamasında güvenle ve emin adımlarla ilerlemeye ihtiyaç hissederler (Güneş 1992:47).

"Tablo 3.37" öğretmenlerin branşlarına ve eğitim seviyelerine, kursiyerlerin devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre değerlendirmelere ilişkin de bilgi vermektedir.

"Çalışmaları yürütürken aceleci bir tutum yerine sabırlı davranışlar gösterebilme" konusunda öğretmenlerin kendilerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri branşlarına ve eğitim seviyelerine göre farklılık göstermezken, kursiyerlerin bu konuda öğretmenlerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri de devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre farklılık göstermemektedir.

3.4.14 Kursiyerlere, Çalışmalarını Sürdürürken Yapmış Oldukları Hataları Kendi Kendilerine Düzeltmeleri İçin Fırsat Tanıyabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri

"Tablo 3.38" incelendiğinde örnekleme giren öğretmenlerin aşağı yukarı üçte ikisi (%69) kursiyerlere, çalışmalarını sürdürürken yapmış oldukları hataları kendi kendilerine düzeltmeleri için fırsat tanıyabilme" konusunda kendilerini "büyük ölçüde", dörtte biri (%26) "tamamen" yeterli bulmaktadır. Kendilerini "kısmen" yeterli bulanların oranı ise %6 olup, oldukça azdır.

Diğer taraftan örnekleme giren kursiyerlerin yarısı (% 49) "kursiyerlere, çalışmalarını sürdürürken yapmış oldukları hataları kendi kendilerine düzeltmeleri için fırsat tanıyabilme " konusunda öğretmenlerini "kısmen" yarıya yakını (%46)

Tablo 3.38. Kursiyerlerin, Çalışmalarını Sürdürürken Yapmış Oldukları Hataları Kendi Kendilerine Düzeltmeleri İçin Fırsat Tanıyabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve "t" Testi Sonuçları.

Değişken	Görüş		Hiç		Çok Az		Kısmen		Büyük Ölç.		Tamamen		Toplam		S	t	p	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%				x̄
Öğretmen Branşı	-	-	-	-	-	-	1	2.6	27	71.1	10	26.3	38	100	4,23	68	-0.63	0.05
	-	-	-	-	-	-	3	9.4	21	65.6	8	25	32	100	4,15			
Öğretmen Eğit. Dur.	-	-	-	-	-	-	4	13.3	19	63.3	7	23.3	30	100	4,10	68	-1.38	0.05
	-	-	-	-	-	-	-	-	29	72.5	11	27.5	40	100	4,27			
Kur. Dev Et. Kurs Türü	3	2.1	3	2.1	3	2.1	70	48.3	66	45.5	3	2.1	145	100	3,43	338	0.24	0.05
	2	1	3	1.5	97	49.7	91	46.7	2	1	195	100	3,45	0.60				
Kursiyer Eğit. Dur.	2	1.1	3	1.7	87	48.3	86	47.8	2	1.1	2	1.1	180	100	3,46	338	0.52	0.05
	3	1.9	3	1.9	80	50	71	44.4	3	1.9	3	1.9	160	100	3,42			
Toplam	-	-	-	-	4	5.7	48	68.6	18	25.7	70	100	4,20	0.52	408	10.53	0,05*	
	5	1.5	6	1.8	167	49.1	157	46.2	5	1.5	340	100	3,44	0.63				

* p < 0,05

"büyük ölçüde", yeterli bulmaktadırlar. Öğretmenlerini "çok az" yeterli bulanların ve "hiç" yeterli bulmayanların oranı % 3 "tamamen" yeterli bulanların oranı % 2 olup oldukça azdır.

"Kursiyerlere, çalışmalarını sürdürürken yapmış oldukları hataları kendi kendilerine düzeltmeleri için fırsat tanıyabilme" konusunda iki grup arasında görüş farklılığının olup olmadığını tesbit etmek amacıyla yapılan "t" testi sınaması sonucunda iki grubun görüşleri arasında 0,05 düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur. Başka bir deyişle öğretmenlerin tamamına yakınının (%94) "kursiyerlere, çalışmalarını sürdürürken yapmış oldukları hataları kendi kendilerine düzeltmeleri için fırsat tanıyabilme" konusunda kendilerini "büyük ölçüde" ve "tamamen" yeterli bulurken, kursiyerlerde bu oran daha çok "büyük ölçüde" yeterli görüşünde yoğunlaşarak %48'e düşmekte, kursiyerlerin diğer yarısı (%52) bu konuda öğretmenlerini "kısmen", "çok az" yeterli bulmakta ve "hiç" yeterli bulmamaktadırlar. Buradan öğretmenlerin tamamına yakınının (%94) "kursiyerlere, çalışmalarını sürdürürken yapmış oldukları hataları kendi kendilerine düzeltmeleri için fırsat tanıyabilme" konusunda kendilerini yeterli buldukları, ancak kursiyerlerin yarısının (%52) bu görüşün aksinde bir eğilim gösterdikleri ve öğretmenlerini bu konuda tam anlamıyla yeterli bulmadıkları söylenebilir. Bu sonuçta öğretmenlerin, kursiyerlerin yanlış yapmalarını engellemek amacıyla sürekli düzeltici bir tutum içerisine girme eğilimi göstermelerinin etkili olabileceği düşünülmektedir.

"Tablo 3.38" öğretmenlerin branşlarına ve eğitim seviyelerine, kursiyerlerin devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre değerlendirmelere ilişkin de bilgi vermektedir.

"Kursiyerlere, çalışmalarını sürdürürken yapmış oldukları hataları kendi kendilerine düzeltmeleri için fırsat tanıyabilme" konusunda öğretmenlerin kendilerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri branşlarına ve eğitim seviyelerine göre farklılık göstermezken, kursiyerlerin bu konuda öğretmenlerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri de devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre farklılık göstermemektedir.

3.4.15. Hoş Olmayan Ufak Tefek Olayları Şakaya Dönüştürebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri

"Tablo 3.39" incelendiğinde örnekleme giren öğretmenlerin beşte üçü (%60) "hoş olmayan ufak tefek olayları şakaya dönüştürebilme" konusunda kendilerini "büyük ölçüde", aşağı yukarı beşte ikisi (%37) "tamamen" yeterli bulmaktadırlar. Kendilerini "kısmen yeterli" bulanların oranı ise %3 olup, yok denecek kadar azdır.

Diğer taraftan örnekleme giren kursiyerlerin beşte dördünden fazlası (%83) "hoş olmayan ufak tefek olayları şakaya dönüştürebilme" konusunda öğretmenlerini "kısmen", sekizde biri (%12) "büyük ölçüde" yeterli bulmaktadırlar. Öğretmenlerini "çok az yeterli bulanların ve "hiç" yeterli bulmayanların oranı % 5 olup, oldukça azdır.

"Hoş olmayan ufak tefek olayları şakaya dönüştürebilme konusunda iki grup arasında görüş farklılığının olup olmadığını tesbit etmek amacıyla yapılan "t" testi sınaması sonucunda iki grubun görüşleri arasında 0,05 düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur. Başka bir deyişle öğretmenlerin hemen hemen tamamı (%97) "hoş olmayan ufak tefek olayları şakaya dönüştürebilme" konusunda kendilerini "büyük ölçüde" ve "tamamen" yeterli bulurken kursiyerlerde bu oran sadece "büyük ölçüde" yeterli görüşünde yoğunlaşarak %12'ye düşmekte, kursiyerlerin beşte dördünden fazlası (%88) bu konuda öğretmenlerini "kısmen", "çok az" yeterli bulmakta ve "hiç" yeterli bulmamaktadırlar. Buradan öğretmenlerin hemen hemen tamamının (%97) "hoş olmayan ufak olayları şakaya dönüştürebilme" konusunda kendilerini yeterli buldukları ancak kursiyerlerin beşte dördünden fazlasının (%88) aksi yönde görüş belirterek bu konudaki sorunu dile getirdikleri söylenebilir.

"Tablo 3.39" öğretmenlerin branşlarına ve eğitim seviyelerine, kursiyerlerin devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre değerlendirmelere ilişkin de bilgi vermektedir.

"Hoş olmayan ufak tefek olayları şakaya dönüştürebilme" konusunda öğretmenlerin kendilerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri branşlarına ve eğitim seviyelerine göre farklılık göstermezken, kursiyerlerin bu konuda öğretmenlerini

Tablo 3.39. Hoş Olmayan Ufak Tefek Olayları Şakaya Dönüştürülebilirliği Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve “t” Testi Sonuçları.

Değişken	Görüş		Hiç		Çok Az		Kısmen		Büyük Ölç.		Tamamen		Toplam		S	t	p
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%			
Öğretmen Branşı	Giyim	-	-	-	1	2.6	24	63.2	13	34.2	38	100	4.31	68	0.52	0.46	0.05
	Nakış	-	-	-	1	3.1	18	56.3	13	40.6	32	100	4.37	68	0.55		
Öğretmen Eğit. Dur.	Yük. Öğr. Kur. Mez. Olmayan	-	-	-	2	6.7	18	60	10	33.3	30	100	4.26	68	0.58	-1.03	0.05
	Yüksek Öğretim Kurumu Mez.	-	-	-	-	-	24	60	16	40	40	100	4.40	68	0.49		
Kur. Dev Et. Kurs Türü	Giyim	2	1.4	5	3.4	123	84.8	15	10.3	-	-	145	3.04	338	0.43	0.19	0.05
	Nakış	4	2.1	7	3.6	159	81.5	25	12.8	-	-	195	3.05	338	0.49		
Kursiyer Eğit. Dur.	Eğt. Sev. Düş. (İlkokl+Orta okl)	4	2.2	7	3.9	146	81.1	23	12.8	-	-	180	3.04	338	0.50	-0.11	0,05
	Eğit. Sev. Yük. (Lise+Yüksekok)	2	1.3	5	3.1	136	85	17	10.6	-	-	160	3.05	338	0.43		
Toplam	Öğretmen	-	-	-	-	2	2.9	42	60	26	37.1	70	4.34	408	0.53	18.81	0.05*
	Kursiyer	6	1.8	12	3.5	282	82.9	40	11.8	-	-	340	3.04	408	0.47		

* p < 0,05

değerlendirmelerine ilişkin görüşleri de devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre farklılık göstermemektedir.

3.4.16. Kursiyerleri Gereğinden Fazla Sıkmayacak, Aynı Zamanda da Dersin Ahengini Bozmayacak Bir Disiplin Ortamı Oluşturabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri

"Tablo 3.40," incelendiğinde örnekleme giren öğretmenlerin aşağı yukarı üçte ikisi (%63) "kursiyerleri gereğinden fazla sıkmayacak, aynı zamanda da dersin ahengini bozmayacak bir disiplin ortamı oluşturabilme" konusunda kendilerini "büyük ölçüde", üçte biri (%34) "tamamen" yeterli bulmaktadırlar. Kendilerini "kısmen" yeterli bulanların oranı ise % 3 olup yok denecek kadar azdır.

Diğer taraftan örnekleme giren kursiyerlerin yarısı (%52) "kursiyerleri gereğinden fazla sıkmayacak, aynı zamanda da dersin ahengini bozmayacak bir disiplin ortamı oluşturabilme" konusunda öğretmenlerini "kısmen", beşte ikisinden fazlası (%43) "büyük ölçüde" yeterli bulmaktadırlar. Öğretmenlerini "tamamen" yeterli bulanların oranı %3, "çok az" yeterli bulanların ve hiç yeterli bulmayanların oranı ise % 2 olup, yok denecek kadar azdır.

Kursiyerleri gereğinden fazla sıkmayacak, aynı zamanda da dersin ahengini bozmayacak bir disiplin ortamı oluşturabilme" konusunda iki grup arasında görüş farklılığının olup olmadığını tesbit etmek amacıyla yapılan "t" testi sınaması sonucunda, iki grubun görüşleri arasında 0,05 düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur. Başka bir deyişle öğretmenlerin hemen hemen tamamı (%97) "kursiyerleri gereğinden fazla sıkmayacak, aynı zamanda da dersin ahengini bozmayacak bir disiplin ortamı oluşturabilme" konusunda kendilerini "büyük ölçüde" ve "tamamen" yeterli bulurken kursiyerlerde bu oran daha çok "büyük ölçüde" yeterli görüşünde yoğunlaşarak % 46'ya düşmekte, kursiyerlerin yarıdan fazlası (%55) bu konuda öğretmenlerini "kısmen", "çok az" yeterli bulmakta ve "hiç" yeterli bulmamaktadırlar. Buradan öğretmenlerin hemen hemen tamamının (%97) "kursiyerleri gereğinden fazla sıkmayacak, aynı zamanda da dersin ahengini bozmayacak bir disiplin ortamı oluşturabilme" konusunda kendilerini "büyük ölçüde" ve "tamamen" yeterli bulurken, kursiyerlerde bu oran daha çok "büyük ölçüde" yeterli görüşünde yoğunlaşarak % 46'ya düşmekte kursiyerlerin yarısından

Tablo 3.40. Kursiyerleri Gereğinden Fazla Sıkıyacak Aynı Zamanda da Dersin Ahengini Bozmayacak Bir Disiplin Oratımı Oluşturabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve “t” Testi Sonuçları.

Değişken	Görüş		Hiç		Çok Az		Kısmen		Büyük Ölç.		Tamamen		Toplam		Sd	t	p	
			f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%				S
Öğretmen	Giyim		-	-	-	-	-	-	26	68.4	12	31.6	38	100	0.47	-0.03	0.05	
Bransı	Nakış		-	-	-	-	2	6.3	18	56.3	12	37.5	32	100	0.59			
Öğretmen	Yük. Öğr. Kur. Mez. Olmayan		-	-	-	-	2	6.7	15	50	13	43.3	30	100	0.61			
Eğit. Dur.	Yüksek Öğretim Kurumu Mez.		-	-	-	-	-	-	29	72.5	11	27.5	40	100	0.45	0.69	0.05	
Kur. Dev Et. Kurs Türü	Giyim		5	3.4	2	1.4	75	51.7	58	40	5	3.4	145	100	0.73			
	Nakış		-	-	-	-	103	52.8	87	44.6	5	2.6	195	100	0.55	1.53	0.05	
Kursiyer	Eğit. Sev. Düş. (İlkokl+Orta okl)		-	-	-	-	98	54.4	77	42.8	5	2.8	180	100	0.55			
Eğit. Dur.	Eğit. Sev. Yük. (Lise+Yüksekok)		5	3.1	2	1.3	80	50	68	42.5	5	3.1	160	100	0.72	1.01	0.05	
Toplam	Öğretmen		-	-	-	-	2	2.9	44	62.9	24	34.3	70	100	0.52			
	Kursiyer		5	1.5	2	0.6	178	52.4	145	42.6	10	2.9	340	100	0.63	12.04	0.05*	

* p < 0,05

fazlasının (%55) bu konuda olumsuz görüş bildirdikleri ve öğretmenlerini tam anlamıyla yeterli bulmadıkları söylenebilir.

"Tablo 3.40." öğretmenlerin branşlarına ve eğitim seviyelerine, kursiyerlerin devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre değerlendirmelere ilişkin de bilgi vermektedir.

"Kursiyerleri gereğinden fazla sıkmayacak, aynı zamanda da dersin ahengini bozmayacak bir disiplin ortamı oluşturabilme" konusunda öğretmenlerin kendilerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri, branşlarına ve eğitim seviyelerine göre farklılık göstermezken, kursiyerlerin bu konuda öğretmenlerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri de devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre farklılık göstermemektedir.

3.4.17.Kursiyerlere, Öğrendiklerini Uygulayabilecekleri Bir Ortam Oluşturabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri

"Tablo 3.41." incelendiğinde örnekleme giren öğretmenlerin dörtte üçü (%74) "kursiyerlere öğrendiklerini uygulayabilecekleri bir ortam oluşturabilme" konusunda kendilerini "büyük ölçüde", dörtte biri (%24) "tamamen" yeterli bulmaktadırlar. Kendilerini "kısmen" yeterli bulanların oranı ise % 1 olup, yok denecek kadar azdır.

Diğer taraftan örnekleme giren kursiyerlerin hemen hemen dörtte ikisi (%48) "kursiyerlere, öğrendiklerini uygulayabilecekleri bir ortam oluşturabilme" konusunda öğretmenlerini "büyük ölçüde", % 47' si "kısmen" yeterli bulmaktadırlar. Öğretmenlerini "tamamen" yeterli bulanların oranı % 2, "çok az" yeterli bulanların ve "hiç" yeterli bulmayanların oranı ise % 3 olup, yok denecek kadar azdır.

"Kursiyerlere, öğrendiklerini uygulayabilecekleri bir ortam oluşturabilme" konusunda iki grup arasında görüş farklılığının olup olmadığını tesbit etmek amacıyla yapılan "t" testi sınaması sonucunda iki grubun görüşleri arasında 0,05 düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur. Başka bir deyişle öğretmenlerin tamamı (%99) "kursiyerlere öğrendiklerini uygulayabilecekleri bir ortam oluşturabilme" konusunda kendilerini

Tablo 3.41. Kursiyelere Öğrendiklerini Uygulayabilecekleri Bir Ortam Oluşturabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve “t” Testi Sonuçları.

Değişken	Görüş		Hiç		Çok Az		Kısmen		Büyük Ölç.		Tamamen		Toplam		Sd	t	p
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%			
Öğretmen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	33	86.8	5	13.2	38	68	1.91	0.05
Branşı	-	-	-	-	-	-	-	-	19	59.4	12	37.5	32	68	1.91	0.05	
																	-
Öğretmen	-	-	-	-	-	-	-	-	17	56.7	12	40	30	68	2.11	0.05*	
																	-
Eğit. Dur.	-	-	-	-	-	-	-	-	35	87.5	5	12.5	40	338	-0.20	0.05	
																	-
Kur. Dev Et. Kurs Türü	3	2.1	3	2.1	2	1	92	47.2	98	50.3	-	-	195	338	-0.20	0.05	
																	-
Kursiyer	3	1.7	2	1.1	83	46.1	92	51.1	-	-	-	-	180	338	-0.03	0.05	
																	-
Eğit. Dur.	3	1.9	3	1.9	76	47.5	72	45	6	3.8	6	24.3	160	408	11.73	0.05*	
																	-
Toplam	-	-	-	-	1	1.4	52	74.3	17	24.3	70	100	408	408	11.73	0.05*	
																	-
Kursiyer	6	1.8	5	1.5	159	46.8	164	48.2	6	1.8	340	100	408	408	11.73	0.05*	
																	-

* p < 0,05

"büyük ölçüde" ve "tamamen" yeterli bulurken, kursiyerlerde bu oran daha çok "büyük ölçüde" yeterli görüşünde yoğunlaşarak %50' ye düşmekte, kursiyerlerin diğer yarısı (%50) bu konuda öğretmenleri "kısmen", "çok az" yeterli bulmakta ve "hiç" yeterli bulmamaktadırlar. Buradan öğretmenlerin tamamının (%99) "kursiyerlere, öğrendiklerini uygulayabilecekleri bir ortam oluşturabilme" konusunda kendilerini yeterli buldukları, ancak kursiyerlerin yarısının (%50) bu konuda olumsuz görüş bildirerek öğretmenlerini tam anlamıyla yeterli bulmadıkları ve bu konuda sıkıntılarının olduğu söylenebilir.

"Tablo 3.41." öğretmenlerin branşlarına ve eğitim seviyelerine, kursiyerlerin devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre değerlendirmelere ilişkin de bilgi vermektedir.

"Kursiyerlere, öğrendiklerini uygulayabilecekleri bir ortam oluşturabilme" konusunda öğretmenlerin kendilerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri, branşlarına ve eğitim seviyelerine göre farklılık göstermezken, kursiyerlerin bu konuda öğretmenlerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri de devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre farklılık göstermemektedir.

3.4.18. İşe Uygun Malzemenin Seçiminde Kursiyerlere Gerekli Yardımı Yapabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri

"Tablo 3.42." incelendiğinde örnekleme giren öğretmenlerin yaklaşık olarak beşte üçü (%57) "işe uygun malzemenin seçiminde kursiyerlere gerekli yardımı yapabilme" konusunda kendilerini "büyük ölçüde", aşağı yukarı beşte ikisi (%43) "tamamen" yeterli bulmaktadırlar.

Diğer taraftan örnekleme giren kursiyerlerin üçte ikisi (%65) "işe uygun malzemenin seçiminde kursiyerlere gerekli yardımı yapabilme" konusunda öğretmenlerini "büyük ölçüde", dörtte birinden fazlası (%29) "tamamen" yeterli bulmaktadırlar. Öğretmenlerini "çok az" yeterli bulanların ve "hiç" yeterli bulmayanların oranı % 6 olup, oldukça azdır.

Tablo 3.42. İşe Uygun Malzemenin Seçiminde Kursiyerlere Gerekli Yardımı Yapabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve “t” Testi Sonuçları.

Değişken	Görüş		Hiç		Çok Az		Kısmen		Büyük Ölç.		Tamamen		Toplam		S	Sd	t	p	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%					$\bar{X}$
Öğretmen	Giyim	-	-	-	-	-	-	24	63.2	14	36.8	38	100	4.36	68	1.10	0.05		
		-	-	-	-	-	-	16	50	16	50	32	100	4.50					
Öğretmen	Yük. Öğr. Kur. Mez. Olmayan	-	-	-	-	-	-	12	40	18	60	30	100	4.60	68	2.59	0.05*		
		-	-	-	-	-	-	28	70	12	30	40	100	4.30					
Kursiyer	Eğit. Dur.	Eğit. Sev. Düş. (İlkokl+Orta okl)	5	3.4	3	2.1	-	-	94	64.8	43	29.7	145	100	4.15	338	-0.20	0.05	
			7	3.6	5	2.6	-	-	126	64.6	57	29.2	195	100	4.13				
Kursiyer	Eğit. Dur.	Eğit. Sev. Yüksek (Lise+Yüksekok)	5	3.1	3	1.9	-	-	105	65.6	47	29.4	160	100	4.16	338	-0.45	0.05	
			7	3.9	5	2.8	-	-	115	63.9	53	29.4	180	100	4.12				
Toplam	Öğretmen	-	-	-	-	-	-	40	57.1	30	42.9	70	100	4.42	408	2.80	0.05*		
		12	3.5	8	2.4	-	-	220	64.7	100	29.4	340	100	4.15					

* p < 0,05

"İşe uygun malzemenin seçiminde kursiyerlere gerekli yardımı yapabilme" konusunda iki grup arasında görüş farklılığının olup olmadığını tesbit etmek amacıyla yapılan "t" testi sınaması sonucunda iki grubun görüşleri arasında 0,05 düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur. Başka bir deyişle, öğretmenler bu konuda kendilerini birinci derecede (%57) "büyük ölçüde" , ikinci derecede (%43) "tamamen" yeterli bulurken, kursiyer görüşleri de bu yönde bir dağılım göstermekte, ancak kursiyerlerde "büyük ölçüde" yeterli görüşünde olanların oranı %65' e yükselmekte, "tamamen" yeterli görüşünde olanların oranı % 29' a düşmektedir. Buradan yapılan "t" testi sınaması sonucunda, farkın anlamlı çıkmasına rağmen "işe uygun malzemenin seçiminde kursiyerlere gerekli yardımı yapabilme" konusunda öğretmenlerin kendilerini, kursiyerlerin öğretmenlerini değerlendirmelerine ilişkin görüşlerinin "büyük ölçüde" yeterli ve "tamamen" yeterli seçeneklerinde yoğunlaştığı, dolayısıyla öğretmenlerin bu konuda yeterli oldukları söylenebilir.

"Tablo 3.42" öğretmenlerin branşlarına ve eğitim seviyelerine, kursiyerlerin devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre değerlendirmelere ilişkin de bilgi vermektedir.

"İşe uygun malzemenin seçiminde kursiyerlere gerekli yardımı yapabilme" konusunda öğretmenlerin kendilerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri arasında branşlara göre anlamlı bir farklılık gözlenmemektedir.

"İşe uygun malzemenin seçiminde kursiyerlere gerekli yardımı yapabilme" konusunda öğretmenlerin kendilerinin değerlendirmelerine ilişkin görüşleri eğitim seviyeleri açısından incelendiğinde iki grubun görüşleri arasında anlamlı bir farklılık gözlenmektedir. Yüksek öğretim kurumunu bitirmemiş öğretmenler kendilerini bu konuda birinci derecede (%60) "tamamen" , ikinci derecede (%40) "büyük ölçüde" yeterli bulurken, yüksek öğretim kurumunu bitirmiş öğretmenlerin görüşleri de bu yönde bir dağılım göstermekte ancak yüksek öğretim kurumunu bitirmiş öğretmenlerde kendilerini "tamamen" yeterli bulanların oranı % 30' a düşmekte, "büyük ölçüde" yeterli bulanların oranı %70' e çıkmaktadır. Buradan yükseköğretim kurumunu bitirmemiş öğretmenlerin "işe uygun malzemenin seçiminde kursiyerlere gerekli yardımı yapabilme"

konusunda kendilerini yüksek öğretim kurumunu bitirmiş öğretmenlerden daha yeterli buldukları söylenebilir.

"İşe uygun malzemenin seçiminde kursiyerlere gerekli yardımı yapabilme" konusunda kursiyerlerin öğretmenlerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre incelendiğinde, gerek devam ettikleri kurs türlerine, gerekse eğitim seviyelerine göre farklılık göstermemektedir.

3.4.19. Konulara İlişkin Uygulamalar Sırasında Kursiyerlerle de Yeterince İlgilenebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri

"Tablo 3.43." incelendiğinde örnekleme giren öğretmenlerin beşte üçü (%61) "konulara ilişkin uygulamalar sırasında kursiyerlerle de yeterince ilgilenilme" konusunda kendilerini "büyük ölçüde" , aşağı yukarı beşte ikisi de (%37) "tamamen" yeterli bulmaktadırlar. Kendilerini "kısmen" yeterli bulanların oranı ise %1 olup, yok denecek kadar azdır.

Diğer taraftan örnekleme giren kursiyerlerin yaklaşık olarak dörtte üçü (%71) "konulara ilişkin uygulamalar sırasında kursiyerlerle de yeterince ilgilenilme" konusunda öğretmenlerini "kısmen", %26' sı "büyük ölçüde" yeterli bulmaktadırlar. Öğretmenlerini "çok az" yeterli bulanların ve "hiç" yeterli bulmayanların oranı % 2 ve "tamamen" yeterli bulanların oranı % 1 olup, yok denecek kadar azdır.

"Konulara ilişkin uygulamalar sırasında kursiyerlerle de yeterince ilgilenilme" konusunda iki grup arasında görüş farklılığının olup olmadığını tesbit etmek amacıyla yapılan "t" testi sınaması sonucunda iki grubun görüşleri arasında 0,05 düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur. Başka bir deyişle öğretmenlerin hemen hemen tamamı (%98) "konulara ilişkin uygulamalar sırasında kursiyerlerle de yeterince ilgilenilme" konusunda kendilerini "büyük ölçüde" ve "tamamen" yeterli bulurken, kursiyerlerde bu oran daha çok "büyük ölçüde" yeterli görüşünde yoğunlaşarak %27' ye düşmekte, kursiyerlerin hemen hemen dörtte üçü (%73) öğretmenlerini "kısmen", "çok az" yeterli bulmakta ve "hiç" yeterli bulmamaktadırlar. Buradan öğretmenlerin hemen hemen tamamının (%98) "konulara ilişkin uygulamalar sırasında kursiyerlerle de yeterince

Tablo 3.43. Konulara İlişkin Uygulamalar Sırasında Kursiyerlerle de Yeterince İlgilenebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve "t" Testi Sonuçları.

Değişken	Görüş		Hiç		Çok Az		Kısmen		Büyük Ölç.		Tamamen		Toplam		Sd	t	p		
			f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%				S	X̄
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%							
Öğretmen			-	-	-	-	-	-	28	73.7	10	26.3	38	100	0.44	1.66	0.05		
Branş			-	-	-	-	1	3.1	15	46.9	16	50	32	100	0.56				
Öğretmen			-	-	-	-	1	3.3	17	56.7	12	40	30	100	0.55				
Eğit. Dur.			-	-	-	-	-	-	26	65	14	35	40	100	0.48	0.13	0.05		
Kur. Dev Et. Kurs Türü			3	2.1	1	0.7	101	69.7	40	27.6	-	-	145	100	0.56	0.48	0.05		
			2	1	1	0.5	140	71.8	49	25.1	3	1.5	195	100	0.54	0.48	0.05		
Kursiyer			2	1.1	1	0.6	126	70	48	26.7	3	1.7	180	100	0.55	1.00	0.05		
Eğit. Dur.			3	1.9	1	0.6	115	71.9	41	25.6	-	-	160	100	0.54	1.00	0.05		
Toplam			-	-	-	-	1	1.4	43	61.4	26	37.1	70	100	0.51	15.58	0.05*		
			5	1.5	2	0.6	241	70.9	89	26.2	3	0.9	340	100	0.55				

* p < 0,05

ilgilenebilme" konusunda kendilerini yeterli buldukları ancak kursiyerlerin dörtte üçünün (%73) bu konuda öğretmenlerini yeterli bulmadıkları ve bu konudaki sıkıntılarını dile getirdikleri söylenebilir.

"Tablo 3.43." öğretmenlerin branşlarına ve eğitim seviyelerine, kursiyerlerin devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre değerlendirmelere ilişkin de bilgi vermektedir.

"Konulara ilişkin uygulamalar sırasında kursiyerlerle de yeterince ilgilenilme" konusunda öğretmenlerin kendilerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri branşlarına ve eğitim seviyelerine göre farklılık göstermezken, kursiyerlerin bu konuda öğretmenlerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri de devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre farklılık göstermemektedir.

3.4.20. Kursiyerlerin Çalışmalarını Yapıcı Bir Şekilde Kontrol Edebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri

"Tablo 3.44." incelendiğinde örnekleme giren öğretmenlerin aşağı yukarı üçte ikisi (%63) "kursiyerlerin çalışmalarını yapıcı bir şekilde kontrol edebilme" konusunda kendilerini "büyük ölçüde" %33 'ü "tamamen" yeterli bulmaktadırlar. Kendilerini "kısmen" yeterli bulanların oranı ise % 4 olup, oldukça azdır.

Diğer taraftan örnekleme giren kursiyerlerin aşağı yukarı yarısı (%53) "kursiyerlerin çalışmalarını yapıcı bir şekilde kontrol edebilme" konusunda öğretmenlerini "büyük ölçüde", beşte ikisi (%42) "kısmen" yeterli bulmaktadırlar. Öğretmenlerini "tamamen" yeterli bulanların oranı % 3, "çok az" yeterli bulanların oranı % 2 olup, oldukça azdır.

"Kursiyerlerin çalışmalarının yapıcı bir şekilde kontrol edebilme" konusunda iki grup arasında görüş farklılığının olup olmadığını tesbit etmek amacıyla yapılan "t" testi sınaması sonucunda iki grubun görüşleri arasında 0,05 düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur. Başka bir deyişle öğretmenlerin tamamına yakını (%96) "kursiyerlerin çalışmalarını yapıcı bir şekilde kontrol edebilme" konusunda kendilerini "büyük ölçüde"

Tablo 3.44. Kursiyerlerin Çalışmalarını Yapıcı Bir Şekilde Kontrol Edebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve “t” Testi Sonuçları.

Değişken	Görüş		Hiç		Çok Az		Kısmen		Büyük Ölç.		Tamamen		Toplam		Sd	t	p	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%				
Öğretmen Bransı	Giyim	-	-	-	1	2.6	25	65.8	12	31.6	38	100	4.28	0.51	68	-0.06	0.05	
	Nakış	-	-	-	-	2	6.3	19	59.4	11	34.4	32	100	4.28				0.58
Öğretmen Eğit. Dur.	Yük. Öğr. Kur. Mez. Olmayan	-	-	-	-	3	10	14	46.7	13	43.3	30	100	4.33	0.66	68	0.60	0.05
	Yüksek Öğretim Kurumu Mez.	-	-	-	-	-	-	30	75	10	25	40	100	4.25	0.43			
Kur. Dev Et. Kurs Türü	Giyim	5	3.4	63	43.4	73	50.3	4	2.8	-	-	145	100	3.52	0.61	338	0.86	0.05
	Nakış	-	-	3	1.5	81	41.5	106	54.4	5	2.6	195	100	3.57	0.57			
Kursiyer Eğit. Dur.	Eğt. Sev. Düş. (İlkokl+Orta okl)	-	-	3	1.7	76	42.2	96	53.3	5	2.8	180	100	3.57	0.57	338	0.54	0.05
	Eğit. Sev. Yük. (Lise+Yüksekok)	-	-	5	3.1	68	42.5	83	51.9	4	2.5	160	100	3.53	0.60			
Toplam	Öğretmen	-	-	-	-	3	4.3	44	62.9	23	32.9	70	100	4.28	0.54	408	10.10	0.05*
	Kursiyer	-	-	8	2.4	144	42.4	179	52.6	9	2.6	340	100	3.55	0.59			

* p < 0,05

ve "tamamen" yeterli bulurken, kursiyerlerde bu oran daha çok "büyük ölçüde" yeterli görüşünde yoğunlaşarak %56'ya düşmekte, kursiyerlerin beşte ikisinden fazlası (%44) bu konuda öğretmenlerini "kısmen" ve "çok az" yeterli bulmaktadırlar. Buradan öğretmenlerin tamamına yakınının (%96) "kursiyerlerin çalışmalarını yapıcı bir şekilde kontrol edebilme" konusunda kendilerini yeterli buldukları ancak kursiyerlerin beşte ikisinden fazlasının (%44) aksi yönde görüş belirterek öğretmenlerini bu konuda tam anlamıyla yeterli bulmadıkları söylenebilir.

"Tablo 3.44." öğretmenlerin branşlarına ve eğitim seviyelerine, kursiyerlerin devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre değerlendirmelere ilişkin de bilgi vermektedir.

"Kursiyerlerin çalışmalarını yapıcı bir şekilde kontrol edebilme" konusunda öğretmenlerin kendilerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri branşlarına ve eğitim seviyelerine göre farklılık göstermezken, kursiyerlerin bu konuda öğretmenlerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri de devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre farklılık göstermemektedir.

3.4.21. Konuyu Anlatırken Kursiyerlerin de Katılımını Sağlayabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri

"Tablo 3.45." incelendiğinde örnekleme giren öğretmenlerin dörtte üçü (%77) "konuyu anlatırken kursiyerlerin de katılımını sağlayabilme" konusunda kendilerini "büyük ölçüde", beşte biri (%21) "tamamen" yeterli bulmaktadırlar. Kendilerini "kısmen" yeterli bulanların oranı ise %1 olup, yok denecek kadar azdır.

Diğer taraftan örnekleme giren kursiyerlerin üçte ikisi (%65) "konuyu anlatırken kursiyerlerinde katılımını sağlayabilme" konusunda öğretmenlerini "büyük ölçüde", üçte biri de (%32) "kısmen" yeterli bulmaktadırlar. Öğretmenlerini "tamamen" yeterli bulanların oranı ise %3 olup, yok denecek kadar azdır.

"Konuyu anlatırken kursiyerlerinde katılımını sağlayabilme" konusunda iki grup arasında görüş farklılığının olup olmadığını tesbit etmek amacıyla yapılan "t" testi

Tablo 3.45. Konuyu Anlatırken Kursiyerlerinde Katılımı Sağlayabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve “χ” Testi Sonuçları.

Değişken	Görüş	Hiç		Çok Az		Kısmen		Büyük Ölç.		Tamamen		Toplam		Sd	t	p
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%			
Öğretmen Branşı	Giyim	-	-	-	-	-	-	31	81.6	7	18.4	38	100	68	0.33	0.05
	Nakış	-	-	-	-	1	3.1	23	71.9	8	25	32	100			
Öğretmen Eğit. Dur.	Yük. Öğr. Kur. Mez. Olmayan	-	-	-	-	1	3.3	23	76.7	6	20	30	100			
	Yüksek Öğretim Kurumu Mez.	-	-	-	-	-	-	31	77.5	9	22.5	40	100			
Kur. Dev Et. Kurs Türü	Giyim	-	-	-	-	47	32.4	91	62.8	7	4.8	145	100	338	-0.29	0.05
	Nakış	-	-	-	-	61	31.3	130	66.7	4	2.1	195	100			
Kursiyer Eğit. Dur.	Eğt. Sev. Düş. (İlkokl+Orta okl)	-	-	-	-	59	32.8	117	65	4	2.2	180	100			
	Eğit. Sev. Yük. (Lise+Yüksekok)	-	-	-	-	49	30.6	104	65	7	4.4	160	100			
Toplam	Öğretmen	-	-	-	-	1	1.4	54	77.1	19	21.4	70	100	408	8.17	0,05*
	Kursiyer	-	-	-	-	108	31.8	221	65	11	3.2	340	100			

* p < 0,05

sınaması sonucunda iki grubun görüşleri arasında 0,05 düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur. Başka bir deyişle öğretmenlerin hemen hemen tamamı (%98) "konuyu anlatırken kursiyerlerinde katılımını sağlayabilme" konusunda kendilerini "büyük ölçüde" ve "tamamen" yeterli bulurken, kursiyerlerde bu oran daha çok "büyük ölçüde" yeterli görüşünde yoğunlaşarak %68' de kalmakta, kursiyerlerin üçte biri (%32) öğretmenlerini "kısmen" yeterli bulmaktadırlar. Buradan öğretmenlerin hemen hemen tamamı (%98) "konuyu anlatırken kursiyerlerinde katılımını sağlayabilme" konusunda kendilerini yeterli buldukları ve kursiyerlerinde üçte biri (%32) haricindekilerin öğretmenlerini bu konuda yeterli buldukları söylenebilir.

"Tablo 3.45." öğretmenlerin branşlarına ve eğitim seviyelerine, kursiyerlerin devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre değerlendirmelere ilişkin de bilgi vermektedir.

"Konuyu anlatırken kursiyerlerinde katılımını sağlayabilme" konusunda öğretmenlerin kendilerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri, branşlarına ve eğitim seviyelerine göre farklılık göstermezken, kursiyerlerin bu konuda öğretmenlerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri de devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre farklılık göstermemektedir.

3.4.22. Uygulaması Yapılacak Konuyu, Uygulama Öncesinde Anlaşılır Bir Şekilde İzah Edebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri

"Tablo 3.46." incelendiğinde örnekleme giren öğretmenlerin üçte ikisi (%66) "uygulaması yapılacak konuyu, uygulama öncesinde anlaşılır bir şekilde izah edebilme" konusunda kendilerini "büyük ölçüde", üçte biri (%34) "tamamen" yeterli bulmaktadırlar.

Diğer taraftan örnekleme giren kursiyerlerin beşte üçü (%62) "uygulaması yapılacak konuyu, uygulama öncesinde anlaşılır bir şekilde izah edebilme" konusunda öğretmenlerini "kısmen", üçte biri (%33) "büyük ölçüde" yeterli bulmaktadırlar. Öğretmenlerini "çok az" yeterli bulanların ve "hiç" yeterli bulmayanların oranı %3, "tamamen" yeterli bulanların oranı %2 olup yok denecek kadar azdır.

Tablo 3.46. Uygulamasını Yapılacak Konuya Uygulama Öncesinde Anlaşılır Bir Şekilde İzahl Edebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve “t” Testi Sonuçları.

Değişken	Görüş		Hiç		Çok Az		Kısmen		Büyük Ölç.		Tamamen		Toplam		Sd	t	p			
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%				x̄	S	
Öğretmen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Branşı	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Öğretmen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Eğit. Dur.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kur. Dev Et. Kurs Türü	3	1.4	3	3.4	90	62.1	45	31	3	2.1	145	328	0.63	338	0.90	0.05	0.05	0.05	0.05	0.05
Kursiyer	1	0.5	3	1.5	121	62.1	67	34.4	3	1.5	195	334	0.56	338	0.90	0.05	0.05	0.05	0.05	0.05
Eğit. Dur.	2	1.3	5	3.1	98	61.3	52	32.5	3	1.9	160	330	0.62	338	0.50	0.05	0.05	0.05	0.05	0.05
Toplam	3	0.9	8	2.4	211	62.1	112	32.9	6	1.8	340	332	0.59	408	13.44	0.05*	0.05*	0.05*	0.05*	0.05*

* p < 0,05

"Uygulaması yapılacak konuyu, uygulama öncesinde anlaşılır bir şekilde izah edebilme" konusunda iki grup arasında görüş farklılığının olup olmadığını tesbit etmek amacıyla yapılan "t" testi sınaması sonucunda iki grubun görüşleri arasında 0,05 düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur. Başka bir deyişle öğretmenlerin tamamı (%100) "uygulaması yapılacak konuyu, uygulama öncesinde anlaşılır bir şekilde izah edebilme" konusunda kendilerini "büyük ölçüde" ve "tamamen" yeterli bulurken, kursiyerlerde bu oran daha çok "büyük ölçüde" yeterli görüşünde yoğunlaşarak %35'e düşmekte, kursiyerlerin üçte ikisi (%65) bu konuda öğretmenlerini "kısmen", "çok az" yeterli bulmakta ve "hiç" yeterli bulmamaktadırlar. Buradan öğretmenlerin tamamının (%100) "uygulaması yapılacak konuyu, uygulama öncesinde anlaşılır bir şekilde izah edebilme" konusunda kendilerini yeterli buldukları, ancak kursiyerlerin üçte ikisinin (%65) aksine görüş belirttikleri ve bu konuda öğretmenlerini tam anlamıyla yeterli bulmadıkları söylenebilir.

"Tablo 3.46" öğretmenlerin branşlarına ve eğitim seviyelerine kursiyerlerin devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre değerlendirmelere ilişkin de bilgi vermektedir.

"Uygulaması yapılacak konuyu, uygulama öncesinde anlaşılır bir şekilde izah edebilme" konusunda öğretmenlerin kendilerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri, branşlarına ve eğitim seviyelerine göre farklılık göstermezken, kursiyerlerin bu konuda öğretmenlerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri de devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre farklılık göstermemektedir.

3.4.23. Konularla İlgili İşleri Aşama Aşama Yaparak Gösterebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri

"Tablo 3.47" incelendiğinde örnekleme giren öğretmenlerin yarısı (%51) "konularla ilgili işleri aşama aşama yaparak gösterebilme" konusunda kendilerini "büyük ölçüde", beşte ikisi (%41) "tamamen" yeterli bulmaktadırlar. Kendilerini "kısmen" ve "çok az" yeterli bulanların oranı ise %7 olup çok azdır.

Tablo 3.47. Konularla İlgili İşleri Aşama Aşama Yaparak Gösterebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve “t” Testi Sonuçları.

Değişken	Görüş		Hiç		Çok Az		Kısmen		Büyük Ölç.		Tamamen		Toplam		S	t	p	
			f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%				
Öğretmen	Giyim		-	-	1	2.6	3	7.9	22	57.9	12	31.6	38	100	0.69	68	2.06	0.05*
	Nakış		-	-	-	-	1	3.1	14	43.8	17	53.1	32	100	0.56			
Öğretmen	Yük. Öğr. Kur. Mez. Olmayan		-	-	-	-	1	3.3	11	36.7	18	60	30	100	0.56	68	2.77	0.05*
	Yüksek Öğretim Kurumu Mez.		-	-	1	2.5	3	7.5	25	62.5	11	27.5	40	100	0.66			
Kur. Dev Et. Kurs Türü	Giyim		-	-	2	1.4	66	45.5	77	53.1	-	-	145	100	0.52	338	-1.18	0.05
	Nakış		3	1.5	5	2.6	90	46.2	97	49.7	-	-	195	100	0.62			
Kursiyer	Eğt. Sev. Düş. (İlkokl+Orta okl)		3	1.7	5	2.8	81	45	91	50.6	-	-	180	100	0.63	338	-0.98	0.05
	Eğit. Sev. Yük. (Lise+Yüksekok)		-	-	2	1.3	75	46.9	83	51.9	-	-	160	100	0.52			
Toplam	Öğretmen		-	-	1	1.4	4	5.7	36	51.4	29	41.4	70	100	0.65	408	10.88	0.05*
	Kursiyer		3	0.9	7	2.1	156	45.9	174	51.2	-	-	340	100	0.58			

* p < 0,05

Diğer taraftan örnekleme giren kursiyerlerin yarısı (%51) "konularla ilgili işleri aşama aşama yaparak gösterebilme" konusunda öğretmenlerini "büyük ölçüde" yarıya yakını da (%46) "kısmen" yeterli bulmaktadırlar. Öğretmenlerini "çok az" yeterli bulanların ve "hiç yeterli" bulmayanların oranı %3 olup yok denecek kadar azdır.

"Konularla ilgili işleri aşama aşama yaparak gösterebilme" konusunda iki grup arasında görüş farklılığının olup olmadığını tespit etmek amacıyla yapılan "t" testi sınaması sonucunda iki grubun görüşleri arasında 0,05 düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur. Başka bir deyişle öğretmenlerin tamamına yakını (%92) konularla ilgili işleri aşama aşama yaparak gösterebilme" konusunda kendilerini "büyük ölçüde" ve "tamamen" yeterli bulurken, kursiyerlerde bu oran sadece "büyük ölçüde" yeterli görüşünde yoğunlaşarak %51'e düşmekte, kursiyerlerin yarıya yakını (%45) öğretmenlerini "kısmen", "çok az" yeter bulmakta ve "hiç" yeterli bulmamaktadırlar. Buradan öğretmenlerin tamamına yakınının (%92) "konularla ilgili işleri aşama aşama yaparak gösterebilme" konusunda kendilerini yeterli buldukları ancak kursiyerlerin yarısının (%49) öğretmenlerinin aksine görüş belirttikleri ve bu konuda öğretmenlerini yeterli bulmadıkları söylenebilir.

"Tablo 3.47." öğretmenlerin branşlarına ve eğitim seviyelerine, kursiyerlerin devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre değerlendirmelerine ilişkin de bilgi vermektedir.

"Konularla ilgili işleri aşama aşama yaparak gösterebilme" konusunda öğretmenlerin kendilerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri arasında branşlarına göre farklılık göstermektedir. Giyim kursu öğretmenleri kendilerini bu konuda birinci derecede (%58) "büyük ölçüde" ikinci derecede (%32) "tamamen" yeterli bulurken, nakış kursu öğretmenlerinin görüşlerinde bu yönde bir dağılım göstermekte ancak nakış kursu öğretmenlerinde kendilerini "büyük ölçüde" yeterli bulanların oranı %44'e düşmekte, "tamamen" yeterli bulanların oranı %53'e çıkmaktadır. Buradan "konularla ilgili işleri aşama aşama yaparak gösterebilme" konusunda nakış kursu öğretmenlerinin kendilerini, giyim kursu öğretmenlerine göre daha yeterli buldukları söylenebilir.

"Konularla ilgili işleri aşama aşama yaparak gösterebilme" konusunda öğretmenlerin kendilerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri eğitim seviyelerine göre farklılık göstermektedir. Yüksek öğretim kurumunu bitirmemiş öğretmenler kendilerini bu konuda birinci derecede (%60) "tamamen", ikinci derecede (%37) "büyük ölçüde" yeterli bulurken, yüksek öğretim kurumunu bitirmiş öğretmenlerin görüşleri de bu yönde bir dağılım göstermekte, ancak yüksek öğretim kurumunu bitirmiş öğretmenlerde "tamamen" yeterli görüşünde olanların oranı %28'e düşmekte, "büyük ölçüde" yeterli görüşünde olanların oranı %63'e çıkmaktadır. Buradan "konularla ilgili işleri aşama aşama yaparak gösterebilme" konusunda yüksek öğretim kurumunu bitirmemiş öğretmenlerin kendilerini, yüksek öğretim kurumunu bitirmiş öğretmenlerden daha yeterli gördükleri söylenebilir.

"Konularla ilgili işleri aşama aşama yaparak gösterebilme" konusunda kursiyerlerin öğretmenlerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri gerek devam ettikleri kurs türlerine, gerekse eğitim seviyelerine göre farklılık göstermemektedir.

3.4.24. Konuları İşlerken Her Aşamadaki Önemli Noktaların ve Özel Tekniklerin Üzerinde Önemle Durabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri

"Tablo 3.48" incelendiğinde örnekleme giren öğretmenlerin beşte üçü (%61) "konuları işlerken her aşamadaki önemli noktaların ve özel tekniklerin üzerinde önemle durabilme" konusunda kendilerini "büyük ölçüde", aşağı yukarı beşte ikisi de (%37) "tamamen" yeterli bulmaktadırlar. Kendilerini "kısmen" yeterli bulanların oranı %1 olup yok denecek kadar azdır.

Diğer taraftan örnekleme giren kursiyerlerin yarısından fazlası (%54) "konuları işlerken her aşamadaki önemli noktaların ve özel tekniklerin üzerinde önemle durabilme" konusunda öğretmenlerini "kısmen" diğer yarıya yakını da (%46) "büyük ölçüde" yeterli bulmaktadırlar.

"Konuları işlerken her aşamadaki önemli noktaların ve özel tekniklerin üzerinde önemle durabilme" konusunda iki grup arasında görüş farklılığının olup olmadığını tesbit etmek amacıyla yapılan "t" testi sınaması sonucunda iki grubun görüşleri arasında 0,05

Tablo 3.48. Konuları İşlerken Her Aşamadaki Önemli Noktaların ve Özel Tekniklerin Üzerinde Önemle Durabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve “t” Testi Sonuçları.

Değişken	Görüş	Hiç		Çok Az		Kısmen		Büyük Ölç.		Tamamen		Toplam		Sd	t	p
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%			
Öğretmen Branşı	Giyim	-	-	-	-	-	-	25	65.8	13	34.2	38	100	68	0.27	0.05
	Nakış	-	-	-	-	1	3.1	18	56.3	13	40.6	32	100	68	0.27	0.05
Öğretmen Eğit. Dur.	Yük. Öğr. Kur. Mez. Olmayan	-	-	-	-	1	3.3	15	50	14	46.7	30	100	68	1.05	0.05
	Yüksek Öğretim Kurumu Mez.	-	-	-	-	-	-	28	70	12	30	40	100	68	1.05	0.05
Kur. Dev Et. Kurs Türü	Giyim	-	-	-	-	81	55.9	64	44.1	-	-	145	100	338	0.56	0.05
	Nakış	-	-	-	-	103	52.8	92	47.2	-	-	195	100	338	0.56	0.05
Kursiyer Eğit. Dur.	Eğt. Sev. Düş. (İlkokl+Orta okl)	-	-	-	-	99	55	81	45	-	-	180	100	338	-0.35	0,05
	Eğit. Sev. Yük. (Lise+Yüksekok)	-	-	-	-	85	53.1	75	46.9	-	-	160	100	338	-0.35	0,05
Toplam	Öğretmen	-	-	-	-	1	1.4	43	61.4	26	37.1	70	100	408	13.66	0.05*
	Kursiyer	-	-	-	-	184	54.1	156	45.9	-	-	340	100	408	13.66	0.05*

* p < 0,05

düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur. Başka bir deyişle öğretmenlerin tamamı (%98) "konuları işlerken her aşamadaki önemli noktaların ve özel tekniklerin üzerinde önemle durabilme" konusunda kendilerini "büyük ölçüde" ve "tamamen" yeterli bulurken, kursiyerlerde bu oran sadece "büyük ölçüde" yeterli görüşünde yoğunlaşarak %46'ya düşmekte, kursiyerlerin yarıdan fazlası (%54) bu konuda öğretmenlerini "kısmen" yeterli bulmaktadır. Buradan öğretmenlerin tamamının (%98) "konuları işlerken her aşamadaki önemli noktaların ve özel tekniklerin üzerinde önemle durabilme" konusunda kendilerini yeterli buldukları ancak kursiyerlerin yarısından fazlasının (%54) öğretmenlerinin görüşlerinin aksine görüş belirterek bu konuda öğretmenlerini yeterli bulmadıkları söylenebilir.

"Tablo 3.48" öğretmenlerin branşlarına ve eğitim seviyelerine, kursiyerlerin devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre değerlendirmelere ilişkin de bilgi vermektedir.

"Konuları işlerken her aşamadaki önemli noktaların ve özel tekniklerin üzerinde önemle durabilme" konusunda öğretmenlerin kendilerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri branşlarına ve eğitim seviyelerine göre farklılık göstermezken, kursiyerlerin bu konuda öğretmenlerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri de devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre farklılık göstermemektedir.

3.4.25. Konuları İşlerken Her Aşamanın Süresini Kursiyerlerin Önemli Noktaları ve Özel Teknikleri Anlayabileceği Şekilde Ayarlayabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri

"Tablo 3.49" incelendiğinde örnekleme giren öğretmenlerin üçte ikisi (%67) "konuları işlerken her aşamanın süresini kursiyerlerin önemli noktaları ve özel teknikleri anlayabileceği şekilde ayarlayabilme" konusunda kendilerini "büyük ölçüde" %30'u "tamamen" yeterli bulmaktadırlar. Kendilerini "kısmen" yeterli bulanların oranı ise %3 olup oldukça azdır.

Diğer taraftan örnekleme giren kursiyerlerin yarısı (%51) "konuları işlerken her aşamanın süresini kursiyerlerin önemli noktaları ve özel teknikleri anlayabileceği şekilde

Tablo 3.49. Konuları İşlerken Her Aşamının Süresini Kursiyerlerin Önemi Noktaları İle Özel Teknikleri Anlayabileceği Şekilde Ayarlayabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve "t" Testi Sonuçları.

Değişken	Görüş		Hiç		Çok Az		Kısmen		Büyük Ölç.		Tamamen		Toplam		Sd	t	p		
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%				x̄	S
Öğretmen	-	-	-	-	-	-	-	-	27	71.1	11	28.9	38	100	4.28	0.46	68	-0.32	0.05
	-	-	-	-	-	-	-	-	20	62.5	10	31.3	32	100	4.25	0.56			
Öğretmen	-	-	-	-	-	-	-	-	19	63.3	9	30	30	100	4.23	0.56	68	-0.54	0.05
	-	-	-	-	-	-	-	-	28	70	12	30	40	100	4.30	0.46			
Kur. Dev Et. Kurs Türü	-	-	-	-	-	-	-	-	74	51	-	-	145	100	3.51	0.50	338	-0.14	0.05
	-	-	-	-	-	-	-	-	98	50.3	-	-	195	100	3.50	0.50			
Kursiyer	-	-	-	-	-	-	-	-	90	50	-	-	180	100	3.50	0.50	338	-0.23	0,05
	-	-	-	-	-	-	-	-	82	51.3	-	-	160	100	3.51	0.50			
Toplam	-	-	-	-	-	-	-	-	47	67.1	21	30	70	100	4.27	0.50	408	11.50	0.05*
	-	-	-	-	-	-	-	-	172	50.6	-	-	340	100	3.50	0.50			

* p < 0,05

ayarlayabilme" konusunda öğretmenlerini "büyük ölçüde", diğer yarısı da (%49) "kısmen" yeterli bulmaktadırlar."Konuları işlerken her aşamanın süresini kursiyerlerin önemli noktaları ve özel teknikleri anlayabileceği şekilde ayarlayabilme" konusunda iki grup arasında görüş farklılığının olup olmadığını tesbit etmek amacıyla yapılan "t" testi sınaması sonucunda iki grubun görüşleri arasında 0,05 düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur. Başka bir deyişle öğretmenlerin hemen hemen tamamı (%97) "konuları işlerken her aşamanın süresini kursiyerlerin önemli noktaları ve özel teknikleri anlayabileceği şekilde ayarlayabilme" konusunda kendilerini "büyük ölçüde" ve "tamamen" yeterli bulurken, kursiyerlerde bu oran sadece "büyük ölçüde" yeterli görüşünde yoğunlaşarak %51'e düşmekte, kursiyerlerin diğer yarısı (%49) bu konuda öğretmenlerini "kısmen" yeterli bulmaktadır. Buradan öğretmenlerin hemen hemen tamamının (%97) "konuları işlerken her aşamanın süresini kursiyerlerin önemli noktaları ve özel teknikleri anlayabilecekleri şekilde ayarlayabilme" konusunda kendilerini yeterli buldukları ancak kursiyerlerin yarısının (%49) öğretmenlerinin görüşlerinin aksine görüş belirterek bu konuda öğretmenlerini tam anlamıyla yeterli bulmadıkları söylenebilir.

Tablo 3.49." öğretmenlerin branşlarına ve eğitim seviyelerine göre ve kursiyerlerin devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre değerlendirmelere ilişkin de bilgi vermektedir.

"Konuları işlerken her aşamanın süresini kursiyerlerin önemli noktaları ve özel teknikleri anlayabilecekleri şekilde ayarlayabilme" konusunda öğretmenlerin kendilerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri branşlarına ve eğitim seviyelerine göre farklılık göstermezken, kursiyerleri bu konuda öğretmenlerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri de devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre farklılık göstermemektedir.

3.4.26. İşlenen Konularla İlgili Olarak Uygun Yerlere Geziler Düzenleyebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri

"Tablo 3.50." incelendiğinde örnekleme giren öğretmenlerin yarısından fazlası (%54) "işlenen konularla ilgili olarak uygun yerlere geziler düzenleyebilme" konusunda kendilerini "büyük ölçüde", dörtte biri (%24) "kısmen", sekizde biri (%13) "tamamen"

yeterli bulmaktadırlar. Kendilerini "çok az" yeterli bulanların ve "hiç" yeterli bulmayanların oranı %9'dur.

Diğer taraftan örnekleme giren kursiyerlerin yarısı (%50) "işlenen konularla ilgili olarak uygun yerlere geziler düzenleyebilme" konusunda öğretmenlerini "çok az" yeterli bulmakta, yarıya yakını (%46) "hiç" yeterli bulmamaktadır. Öğretmenlerini "kısmen yeterli bulanların oranı ise %4 olup, oldukça azdır.

"İşlenen konularla ilgili olarak uygun yerlere geziler düzenleyebilme" konusunda iki grup arasında görüş farklılığının olup olmadığını tesbit etmek amacıyla yapılan "t" testi sınaması sonucunda iki grubun görüşleri arasında 0,05 düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur. Başka bir deyişle öğretmenlerin aşağı yukarı üçte ikisi (%67) "işlenen konularla ilgili olarak uygun yerlere geziler düzenleyebilme" konusunda kendilerini "büyük ölçüde" yeterli ve "tamamen" yeterli bulurken, kursiyerlerin tamamına yakını (%96) öğretmenleriyle ilgili olarak bu konuda "çok az" yeterli ve "hiç" yeterli değil şeklinde görüş belirtmektedirler. Buradan öğretmenlerin aşağı yukarı üçte ikisinin (%67) "işlenen konularla ilgili olarak uygun yerlere geziler düzenleyebilme" konusunda kendilerini tam anlamıyla yeterli gördükleri, ancak kursiyerlerin tamamına yakın bir bölümüne göre ise (%96) öğretmenlerin bu konuda tam anlamıyla yeterli olmadıkları söylenebilir. Ancak bu konudaki görüş farklılığında gezi düzenlemek için izin alma güçlüğü ve sorumluluk almadan çekinme gibi nedenlerin etkisinin olabileceği düşünülmektedir.

"Tablo 3.50" öğretmenlerin branşlarına ve eğitim seviyelerine, kursiyerlerin devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre değerlendirmelere ilişkin de bilgi vermektedir.

"İşlenen konularla ilgili olarak uygun yerlere geziler düzenleyebilme" konusunda öğretmenlerin kendilerin değerlendirmelerine ilişkin görüşleri branşlarına göre anlamlı bir farklılık göstermektedir. Giyim kursu öğretmenlerinin beşte dördü (%82) "işlenen konularla ilgili olarak uygun yerlere geziler düzenleyebilme" konusunda kendilerini "büyük ölçüde" yeterli ve "tamamen" yeterli bulurken, bu oran nakış kursu öğretmenlerinde daha çok "büyük ölçüde" yeterli görüşünde yoğunlaşarak %50'ye

Tablo 3.50. İşlenen Konularla İlgili Olarak Uygun Yerlere Geziler Düzenleyebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve “t” Testi Sonuçları.

Değişken	Görüş	Hiç		Çok Az		Kısmen		Büyük Ölç.		Tamamen		Toplam		S	t	p	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%				
		Öğretmen	Giyim	-	-	1	2.6	6	15.8	24	63.2	7	18.4				38
Branş	Nakış	1	3.1	4	12.5	11	34.4	14	43.8	2	6.3	32	100	0.90			
Öğretmen	Yük. Öğr. Kur. Mez. Olmayan	1	3.3	5	16.7	9	30	14	46.7	1	3.3	30	100	0.91	68	-3.58	0.05*
Eğit. Dur.	Yüksek Öğretim Kurumu Mez.	-	-	-	-	8	20	24	60	8	20	40	100	0.64			
Kur. Dev Et. Kurs Türü	Giyim	67	46.2	71	49	7	4.8	-	-	-	-	145	100	0.58	338	-0.03	0.05
	Nakış	89	45.6	98	50.3	8	4.1	-	-	-	-	195	100	0.57			
Kursiyer	Eğit. Sev. Düş. (İlkokl+Orta okl)	86	47.8	86	47.8	8	4.4	-	-	-	-	180	100	0.58	338	-0.63	0,05
Eğit. Dur.	Eğit. Sev. Yük. (Lise+Yüksekok)	70	43.8	83	51.9	7	4.4	-	-	-	-	160	100	0.57			
Toplam	Öğretmen	1	1.4	5	7.1	17	24.3	38	54.3	9	12.9	70	100	0.84	408	20.11	0.05*
	Kursiyer	156	45.9	169	49.7	15	4.4	-	-	-	-	340	100	0.57			

* p < 0,05

düşmekte, nakış kursu öğretmenlerinin diğer yarısı (%50) kendilerini "kısmen" yeterli, "çok az" yeterli bulmakta ve "hiç" yeterli bulmamaktadırlar.

Buradan giyim kursu öğretmenlerinin "işlenen konularla ilgili olarak uygun yerlere geziler düzenleyebilme" konusunda kendilerini, nakış kursu öğretmenlerinden daha çok yeterli gördükleri söylenebilir. Bu görüş farklılığında kişisel olarak düzenlenen gezi organizasyonlarının etkili olduğu düşünülmektedir.

"İşlenen konularla ilgili olarak uygun yerlere geziler düzenleyebilme" konusunda öğretmenlerin kendilerin değerlendirmelerine ilişkin görüşleri" eğitim seviyelerine göre de anlamlı bir farklılık göstermektedir. Yüksek öğretim kurumunu bitirmemiş öğretmenlerin yarısı (%50) "işlenen konularla ilgili olarak uygun yerlere geziler düzenleyebilme" konusunda kendilerini "büyük ölçüde" ve "tamamen" yeterli, diğer yarısı da (%50) "kısmen", "çok az" yeterli bulurken, yüksek öğretim kurumunu bitirmiş öğretmenlerde kendilerini "büyük ölçüde" ve "tamamen" yeterli bulanların oranı %80'e çıkmakta, "kısmen" yeterli bulanların oranı %20' de kalmaktadır. Buradan yüksek öğretim kurumunu bitirmiş öğretmenlerin "işlenen konularla ilgili olarak uygun yerlere geziler düzenleyebilme" konusunda kendilerini yüksek öğretim kurumunu bitirmemiş öğretmenlere kıyasla daha yeterli buldukları söylenebilir.

"İşlenen konularla ilgili uygun yerlere geziler düzenleyebilme" konusunda kursiyerlerin öğretmenlerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri gerek devam ettikleri kurs türlerine gerekse eğitim seviyelerine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

3.4.27. Kursiyerlere, Arkadaşlarıyla Birlikte Çalışabilecekleri Şekilde Öğretim Faaliyetleri Düzenleyebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri

"Tablo 3.51." incelendiğinde örnekleme giren öğretmenlerin beşte üçü (%61) "kursiyerlere, arkadaşlarıyla birlikte çalışabilecekleri şekilde öğretim faaliyetleri hazırlayabilme" konusunda kendilerini "büyük ölçüde" hemen hemen dörtte biri (%23) "tamamen", altıda biri de (%16) "kısmen" yeterli bulmaktadırlar.

Tablo 3.51. Kursiyerlere Arkadaşları İle Birlikte Çalışabilecekleri Şekilde Öğretim Faaliyetleri Düzenleyebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve “t” Testi Sonuçları.

Değişken	Görüş		Hiç		Çok Az		Kısmen		Büyük Ölç.		Tamamen		Toplam		Sd	t	p		
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%				x̄	S
Öğretmen	-	-	-	-	-	-	4	10.5	25	65.8	9	23.7	38	100	4.13	0.57	68	-0.88	0.05
	-	-	-	-	-	-	7	21.9	18	56.3	7	21.9	32	100	4.00	0.67			
Öğretmen	-	-	-	-	-	-	6	20	17	56.7	7	23.3	30	100	4.03	0.66	68	-0.44	0.05
	-	-	-	-	-	-	5	12.5	26	45	9	22.5	40	100	4.10	0.59			
Kur. Dev Et. Kurs Türü	7	4.8	16	11	87	60	35	24.1	-	-	-	-	145	100	3.03	0.74	338	0.67	0.05
	8	4.1	17	8.7	120	61.5	50	25.6	-	-	-	-	195	100	3.08	0.70			
Kursiyer	8	4.4	15	8.3	108	60	49	27.2	-	-	-	-	180	100	3.10	0.72	338	0.96	0,05
	7	4.4	18	11.3	99	61.9	36	22.5	-	-	-	-	160	100	3.02	0.71			
Toplam	-	-	-	-	11	15.7	43	61.4	16	22.9	70	100	4.07	0.62	408	10.87	0.05*		
	15	4.4	33	9.7	207	60.9	85	25	-	-	-	-	340	100				3.06	0.71

* p < 0,05

Diğer taraftan örnekleme giren kursiyerlerin beşte üçü (%61) "kursiyerlere, arkadaşlarıyla birlikte çalışabilecekleri şekilde öğretim faaliyetleri düzenleyebilme" konusunda öğretmenlerini "kısmen", dörtte biri (%25) "büyük ölçüde" yeterli bulmaktadırlar. Kursiyerlerin hemen hemen altıda biri de (%14) öğretmenlerini "çok az" yeterli bulmakta ve "hiç" yeterli bulmamaktadırlar.

"Kursiyerlere, arkadaşlarıyla birlikte çalışabilecekleri şekilde öğretim faaliyetleri düzenleyebilme" konusunda iki grup arasında görüş farklılığının olup olmadığını tesbit etmek amacıyla yapılan "t" testi sınavı sonucunda iki grubun görüşleri arasında 0,05 düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur. Başka bir deyişle öğretmenlerin beşte dördünden fazlası (%84) "kursiyerlere, arkadaşlarıyla birlikte çalışabilecekleri şekilde öğretim faaliyetleri düzenleyebilme" konusunda kendilerini "büyük ölçüde" ve "tamamen yeterli bulurken, kursiyerlerde bu oran sadece "büyük ölçüde" yeterli görüşünde yoğunlaşarak %25'e düşmekte, kursiyerlerin dörtte üçü (%75) bu konuda öğretmenlerini "kısmen", "çok az" yeterli bulmakta ve "hiç" yeterli bulmamaktadırlar. Buradan öğretmenlerin beşte dördünden fazlasının (%84) "kursiyerlere, arkadaşlarıyla birlikte çalışabilecekleri şekilde öğretim faaliyetleri düzenleyebilme" konusunda kendilerini yeterli buldukları, ancak kursiyerlerin dörtte üçünün (%75) öğretmenlerinin aksine görüş belirterek öğretmenlerini bu konuda tam anlamıyla yeterli bulmadıkları ve bu konuda yoğun bir hoşnutsuzluk içerisinde buldukları söylenebilir.

"Tablo 3.51." öğretmenlerin branşlarına ve eğitim seviyelerine, kursiyerlerin devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre değerlendirmelere ilişkin de bilgi vermektedir.

"Kursiyerlere, arkadaşlarıyla birlikte çalışabilecekleri şekilde öğretim faaliyetleri düzenleyebilme" konusunda öğretmenlerin kendilerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri branşlarına ve eğitim seviyelerine göre farklılık göstermezken, kursiyerlerin bu konuda öğretmenlerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri de devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre farklılık göstermemektedir.

3.4.28. Ders İşlerken, Dersle İlgili Mevcut Araç ve Gereçlerden Yeterince Faydalanabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerin Değerlendirmeleri

“Tablo 3.52” incelendiğinde örnekleme giren öğretmenlerin üçte ikisi (%66) “ders işlerken dersle ilgili mevcut araç ve gereçlerden yeterince faydalanabilme” konusunda kendilerini “büyük ölçüde”, üçte biride (%34) tamamen yeterli bulmaktadırlar.

Diğer taraftan örnekleme giren kursiyerlerin yaklaşık dörtte üçü (%71) "ders işlerken, dersle ilgili mevcut araç ve gereçlerden yeterince faydalanabilme" konusunda öğretmenlerin "kısmen" dörtte biri (%27) "büyük ölçüde" yeterli bulmaktadırlar. Öğretmenlerini "tamamen" yeterli bulanların oranı ise %2 olup, yok denecek kadar azdır.

"Ders işlerken, dersle ilgili mevcut araç ve gereçlerden yeterince faydalanabilme" konusunda iki grup arasında görüş farklılığının olup olmadığını tesbit etmek amacıyla yapılan "t" testi sınaması sonucunda iki grubun görüşleri arasında 0,05 düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur. Başka bir deyişle öğretmenlerin tamamı (%100) "ders işlerken, dersle ilgili mevcut araç ve gereçlerden yeterince faydalanabilme" konusunda kendilerini "büyük ölçüde" ve "tamamen" yeterli bulurken, kursiyerlerde bu oran daha çok "büyük ölçüde" yeterli görüşünde yoğunlaşarak %29'a düşmekte, kursiyerlerin yaklaşık olarak dörtte üçü (%71) bu konuda öğretmenlerini "kısmen" yeterli bulmaktadırlar. Buradan öğretmenlerin tamamının (%100) "ders işlerken, dersle ilgili mevcut araç ve gereçlerden yeterince faydalanabilme" konusunda kendilerini tam anlamıyla yeterli buldukları, ancak kursiyerlerin yaklaşık olarak dörtte üçünün (%71) öğretmenlerinin aksine görüş belirttikleri ve bu konuda öğretmenlerini yeterli bulmadıkları söylenebilir.

"Tablo 3.52" öğretmenlerin branşlarına ve eğitim seviyelerine, kursiyerlerin devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre değerlendirmelere ilişkin de bilgi vermektedir.

Tablo 3.52. Ders İşlerken, Dersle İlgili Mevcut Araç ve Gereçlerden: Yeterince Faydalanabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve “t” Testi Sonuçları.

Değişken	Görüş	Hiç		Çok Az		Kısmen		Büyük Ölç.		Tamamen		Toplam		Sd	t	p
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%			
Öğretmen	Giyim	-	-	-	-	-	-	28	73.7	10	26.3	38	100	68	1.52	0.05
		-	-	-	-	-	-	18	56.3	14	43.8	32	100			
Öğretmen	Yük. Öğr. Kur. Mez. Olmayan	-	-	-	-	-	-	17	56.7	13	43.3	30	100	68	1.36	0.05
		-	-	-	-	-	-	29	72.5	11	27.5	40	100			
Kursiyer	Eğit. Dur.	-	-	-	-	102	70.3	39	26.9	4	2.8	145	100	338	-0.48	0.05
		-	-	-	-	140	71.8	52	26.7	3	1.5	195	100			
Kursiyer	Eğit. Dur.	-	-	-	-	131	72.8	46	25.6	3	1.7	180	100	338	-0.77	0.05
		-	-	-	-	111	69.4	45	28.1	4	2.5	160	100			
Toplam	Öğretmen	-	-	-	-	-	-	46	65.7	24	34.3	70	100	408	15.73	0.05*
		-	-	-	-	242	71.2	91	26.8	7	2.1	340	100			

* p < 0,05

"Ders işlerken, desle ilgili mevcut araç ve gereçlerden yeterince faydalanabilme" konusunda öğretmenlerin kendilerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri branşlarına ve eğitim seviyelerine göre farklılık göstermezken, kursiyerlerin bu konuda öğretmenlerin değerlendirmelerine ilişkin görüşleri de devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre farklılık göstermemektedir.

3.4.29. Çalışmalarla İlgili Anlaşılır Ders Notları Hazırlayabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri

"Tablo 3.53." incelendiğinde örnekleme giren öğretmenlerin aşağı yukarı üçte ikisi (%69) "çalışmalarla ilgili anlaşılır ders notları hazırlayabilme" konusunda kendilerini "büyük ölçüde" , dörtte biri (%27) "tamamen" yeterli bulmaktadırlar. Kendilerini "kısmen", "çok az" yeterli bulanların ve "hiç" yeterli bulmayanların oranı ise %4 olup, oldukça azdır.

Diğer taraftan örnekleme giren kursiyerlerin aşağı yukarı beşte üçü (%57) "çalışmalarla ilgili anlaşılır ders notları hazırlayabilme" konusunda öğretmenlerini "kısmen" beşte ikisi (%40) "çok az" yeterli bulmaktadırlar. Öğretmenlerini "büyük ölçüde" ve "tamamen" yeterli bulanların oranı ise %4 olup, oldukça azdır.

"Çalışmalarla ilgili anlaşılır ders notları hazırlayabilme" konusunda iki grup arasında görüş farklılığının olup olmadığını tesbit etmek amacıyla yapılan "t" testi sınavı sonucunda iki grubun görüşleri arasında 0,05 düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur. Başka bir deyişle öğretmenlerin tamamına yakını (%96) "çalışmalarla ilgili anlaşılır ders notları hazırlayabilme" konusunda kendilerini "büyük ölçüde" ve "tamamen" yeterli bulurken, kursiyerlerde bu oran %4'e düşmekte kursiyerlerin hemen hemen tamamı (%97) bu konuda öğretmenlerini "kısmen" ve "çok az" yeterli bulmaktadırlar. Buradan öğretmenlerin tamamına yakınının (%96) "çalışmalarla ilgili anlaşılır ders notları hazırlayabilme" konusunda kendilerini yeterli buldukları ancak kursiyerlerin hemen hemen tamamınının (%97) öğretmenlerinin aksine görüş belirterek bu konuda öğretmenlerinin yeterli olmadığını belirttikleri ve bu konudaki eksikliği dile getirdikleri söylenebilir.

Tablo 3.53. Çalışmalarla İlgili Anlaşılır Ders Notları Hazırlayabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve “t” Testi Sonuçları.

Değişken	Görüş		Hiç		Çok Az		Kısmen		Büyük Ölç.		Tamamen		Toplam		S	Sd	t	p
			f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%				
Öğretmen	Bransı	Giyim	--	-	1	2.6	-	-	27	71.1	10	26.3	38	100	0.57	68	-0.34	0.05
		Nakış	1	3.1	-	-	1	3.1	21	65.6	9	28.1	32	100	0.76			
Öğretmen	Eğit. Dur.	Yük. Öğr. Kur. Mez. Olmayan	1	3.3	1	3.3	1	3.3	20	66.7	7	23.3	30	100	0.85	68	-1.68	0.05
		Yüksek Öğretim Kurumu Mez.	-	-	-	-	-	-	28	70	12	30	40	100	0.46			
Kur. Dev Et. Kurs Türü		Giyim	-	-	56	38.6	82	56.6	5	3.4	2	1.4	145	100	0.61	338	-0.69	0.05
		Nakış	-	-	80	41	110	56.4	2	1	3	1.5	195	100	0.58			
Kursiyer	Eğit. Dur.	Eğt. Sev. Düş. (İlkokl+Orta okl)	-	-	73	40.6	102	56.7	2	1.1	3	1.7	180	100	0.59	338	-0.36	0.05
		Eğit. Sev. Yük. (Lise+Yüksekok)	-	-	63	39.4	90	56.3	5	3.1	2	1.3	160	100	0.60			
Toplam		Öğretmen	1	1.4	1	1.4	1	1.4	48	68.6	19	27.1	70	100	0.66	408	19.17	0.05*
		Kursiyer	-	-	136	40	192	56.5	7	2.1	5	1.5	340	100	0.59			

* p < 0,05

"Tablo 3.53." öğretmenlerin branşlarına ve eğitim seviyelerine, kursiyerlerin devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre değerlendirmelere ilişkin de bilgi vermektedir.

"Çalışmalarla ilgili olarak anlaşılır ders notları hazırlayabilme" konusunda öğretmenlerin kendilerin değerlendirmelerine ilişkin görüşleri branşlarına ve eğitim seviyelerine göre farklılık göstermezken, kursiyerlerin bu konuda öğretmenlerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri de devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre farklılık göstermemektedir.

3.4.30.Yetişkin Öğretim İlke ve Yöntemleri Boyutundaki Tüm Yeterliklerde Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri

Öğretmenlerin kendilerini ve kursiyerlerin öğretmenlerini konuyla ilgili tüm yeterliklerde değerlendirmelerine ilişkin görüşleri analiz edilerek analiz sonucu bulgular "tablo 3.54." de verilmiştir.

Tablo 3.54.Yetişkin Öğretim İlke ve Yöntemleri Boyutundaki Tüm Yeterliklerde Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin "t" Testi Sonuçları.

Yeterlik Boyutu	Öğretmen			Kursiyer			t
	N	$\bar{X}_1$	S ₁	N	$\bar{X}_2$	S ₂	
Yetişkin Öğretim ilke ve Yöntemleri	70	4,23	0,14	340	3,37	0,09	50.00*

* P < 0,05 SD = 408

"Tablo 3.54" incelendiğinde hesaplanan "t" (50,00) değerinin tablodan bulunan "t" (1,96) değerinden büyük olduğu dikkate alınarak öğretmenlerin "Yetişkin Öğretim İlke ve Yöntemleri" boyutunda kendilerini değerlendirmeleri ile kursiyerlerin aynı konuda öğretmenlerini değerlendirmelerine ilişkin görüşlerinde ortalamalar arasında 0,05 düzeyinde ve 408 serbestlik derecesinde anlamlı bir farklılığın olduğu görülmektedir.

Bu verilere dayanarak öğretmenlerin kendilerini "Yetişkin Öğretim İlke ve Yöntemleri" boyutunda yeterli bulmalarına karşın, kursiyerlerin öğretmenlerini bu konuda tam anlamıyla yeterli bulmadıkları söylenebilir.

Diğer taraftan "Yetişkin Öğretim İlke ve Yöntemleri" ile ilgili yeterlilikler konusunda öğretmen ve kursiyer görüşlerine göre bazı kritik dağılımlar şöyle açıklanabilir:

Öğretmenlerin "Yetişkin Öğretim İlke ve Yöntemleri" boyutundaki tüm yeterliklerle ilgili görüşleri birinci derecede "büyük ölçüde" ikinci derecede "tamamen" yeterli görüşlerinde yoğunlaşmaktadır. Özellikle (Kurslar yoluyla alınan eğitimin, toplumun sosyal, ekonomik ve kültürel gelişmesine sağlayacağı katkı hakkında kursiyerleri aydınlatabilme), (Kursiyerlere, anlamakta güçlük çektikleri konulardaki soruları rahatlıkla sorabilecekleri bir ortam oluşturabilme), (İşe uygun malzemenin seçiminde kursiyerlere gerekli yardımı yapabilme), (Uygulaması yapılacak konuyu uygulama öncesinde anlaşılır bir şekilde izah edebilme), (Ders işlerken, dersle ilgili mevcut araç ve gereçlerden yeterince faydalanabilme) gibi "Yetişkin Öğretim İlke ve Yöntemleri" boyutu ile ilgili yeterliklerde öğretmenler kendilerini diğer yeterliklere kıyasla daha yüksek oranda (%100) "büyük ölçüde" ve "tamamen" yeterli bulmaktadırlar. Bunun yanı sıra öğretmenler (Kursiyerlerin yeteneklerini belirleyici çalışmalar düzenleyebilme), (İşlenen konularla ilgili olarak uygun yerlere geziler düzenleyebilme), (Çalışmaları yürütürken aceleci bir tutum yerine sabırlı davranışlar gösterebilme), (Kursiyerlere, arkadaşlarıyla birlikte çalışabilecekleri şekilde öğretim faaliyetleri düzenleyebilme) gibi "Yetişkin Öğretim İlke ve Yöntemleri" boyutuyla ilgili yeterliklerde kendilerini diğer yeterliklere kıyasla daha yüksek oranda (en az %16) "kısmen" yeterli bulmaktadırlar.

Kursiyerler "Yetişkin Öğretim İlke ve Yöntemleri" boyutundaki (Çalışmaları bir plan dahilinde sürdürebilme), (Kursiyerlere, anlamakta güçlük çektikleri konulardaki soruları rahatlıkla sorabilecekleri bir ortam oluşturabilme), (Konuyu anlatırken kursiyerlerinde katılımını sağlayabilme), (İşe uygun malzemenin seçiminde kursiyerlere gerekli yardımı sağlayabilme) gibi yeterliklerde kursiyerler öğretmenlerini diğer yeterliklere kıyasla daha yüksek oranda (en az %65) "büyük ölçüde" yeterli

bulmaktadırlar. "Yetişkin Öğretim İlke ve Yöntemleri" ile ilgili belirtilen bu yeterlikler haricindeki tüm yeterliklerle ilgili kursiyer görüşleri genel olarak birinci derecede "kısmen" yeterli görüşünde yoğunlaşmaktadır. Kursiyerler özellikle (Hoş olmayan ufak tefek olayları şakaya dönüştürebilme), (Çalışmaları kursiyerlerin yeteneklerini geliştirici yönde düzenleyebilme), (Çalışmalarla ilgili düzenleme yapmadan önce kursiyerlerin eğilimlerini belirleyebilme), (Kursiyerlerin yeteneklerini belirleyici çalışmalar düzenleyebilme), (Ders işlerken dersle ilgili mevcut araç ve gereçlerden yeterince faydalanabilme) gibi "Yetişkin Öğretim İlke ve Yöntemleri" boyutuyla ilgili yeterliklerde öğretmenlerini diğer yeterliklere kıyasla daha yüksek oranda (en az %71) "kısmen", (İşlenen konularla ilgili olarak uygun yerlere geziler düzenleyebilme), (Çalışmalarla ilgili anlaşılır ders notları hazırlayabilme) gibi yeterliklerde ise (en az %40) "çok az" yeterli bulmaktadırlar.

Tüm bu konularda elde edilen bulgular değerlendirildiğinde "Yetişkin Öğretim İlke ve Yöntemleri" boyutunda özellikle yukarıda değinilen konularda gözardı edilemeyecek sonuçlar ortaya çıkmaktadır. Bu durumda öğretmenlerin belirlenen bu konularda eğitime ihtiyaçlarının olduğunu göstermektedir.

3.4.30.1.Farklı Branşlardaki Öğretmenlerin Yetişkin Öğretim İlke ve Yöntemleri Boyutundaki Tüm Yeterliklerde Kendilerini Değerlendirmeleri

Öğretmenlerin kendilerini konuyla ilgili tüm yeterliklerde değerlendirmelerine ilişkin görüşler branşlarına göre analiz edilerek, analiz sonucu bulgular "tablo 4.55." de verilmiştir.

Tablo 3.55:Farklı Branşlardaki Öğretmenlerin Yetişkin Öğretim ilke ve Yöntemleri Boyutundaki Tüm Yeterliklerde Kendilerini Değerlendirmelerine İlişkin "t" Testi Sonuçları

Yeterlik Boyutu	Nakış			Giyim			t
	N	$\bar{X}_1$	S ₁	N	$\bar{X}_2$	S ₂	
Yetişkin Öğretim ilke ve Yöntemleri	38	4,20	0,18	32	4,26	0,09	1.56

SD = 68

"Tablo 3.55:" incelendiğinde hesaplanan "t" (1.56) değerinin tablo'dan bulunan "t" (2.00) değerinden küçük olduğu dikkate alınarak, branşlara göre öğretmenlerin "Yetişkin Öğretim İlke ve Yöntemleri" boyutuyla ilgili yeterlikler konusundaki görüşlerinde ortalamalar arasında 0,05 düzeyinde ve 68 serbestlik derecesinde anlamlı bir farklılığın olmadığı görülmektedir.

3.4.30.2. Farklı Eğitim Seviyelerindeki Öğretmenlerin Yetişkin Öğretim İlke ve Yöntemleri Boyutundaki Tüm Yeterliklerde Kendilerini Değerlendirmeleri

Öğretmenlerin kendilerini konuyla ilgili tüm yeterliklerde değerlendirmelerine ilişkin görüşleri eğitim seviyelerine göre analiz edilerek analiz sonucu bulgular "tablo 3.56." da verilmiştir.

Tablo 3.56: Farklı Eğitim Seviyesindeki öğretmenlerin Yetişkin Öğretim İlke ve Yöntemleri Boyutundaki Yeterliklerde Kendilerini Değerlendirmelerine: İlişkin "t" Testi Sonuçları

Yeterlik Boyutu	Yüksek Öğrt. Kur. Mezun Olmayan			Yüksek Öğrt. Kur. Mezun			t
	N	$\bar{X}_1$	S ₁	N	$\bar{X}_2$	S ₂	
Yetişkin Öğretim İlke ve Yöntemleri	30	4,25	0,19	40	4,21	0,08	1.08

SD =68

"Tablo 3.56:" incelendiğinde hesaplanan "t" (1,08) değerinin tablo'dan bulunan "t" (2.00) değerinden küçük olduğu dikkate alınarak, eğitim seviyelerine göre öğretmenlerini "Yetişkin Öğretim İlke ve Yöntemleri" boyutuyla ilgili yeterlikler konusundaki görüşlerinde ortalamalar arasında 0,05 düzeyinde ve 68 serbestlik derecesinde anlamlı bir farklılığın olmadığı görülmektedir.

3.4.30.3.Devam Ettikleri Kurs Türlerine Göre Kursiyerlerin Yetişkin Öğretim İlke ve Yöntemleri Boyutundaki Tüm Yeterliklerde Öğretmenlerini Değerlendirmeleri

Kursiyerlerin öğretmenlerini konuyla ilgili tüm yeterliklerde değerlendirmelerine ilişkin görüşleri devam ettikleri kurs türlerine göre analiz edilerek analiz sonucu bulgular "tablo 3.57." de verilmiştir.

Tablo 3.57. Devam Ettikleri Kurs Türlerine Göre Kursiyerlerin Yetişkin Öğretim İlke ve Yöntemleri Boyutundaki Tüm Yeterliklerde Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin "t" Testi Sonuçları

Yeterlik Boyutu	Nakış			Giyim			t
	N	$\bar{X}_1$	S_1	N	$\bar{X}_2$	S_2	
Yetişkin Öğretim İlke ve Yöntemleri	195	3,33	0,12	145	3,32	0,12	0.89

SD = 338

"Tablo 3.57." incelendiğinde hesaplanan "t" (0,89) değerinin tablo'dan bulunan "t" (1,96) değerinden küçük olduğu dikkate alınarak, devam ettikleri kurs türlerine göre kursiyerlerin "Yetişkin Öğretim İlke ve Yöntemleri" boyutuyla ilgili yeterlikler konusunda görüşlerinde ortalamalar arasında 0,05 düzeyinde ve 338 serbestlik derecesinde anlamlı bir farklılığın olmadığı görülmektedir.

3.4.30.4. Eğitim Seviyelerine Göre Kursiyerlerin Yetişkin Öğretim İlke ve Yöntemleri Boyutundaki Tüm Yeterliklerde Öğretmenlerini Değerlendirmeleri

Kursiyerlerin öğretmenlerini konuyla ilgili tüm yeterliklerde değerlendirmelerine ilişkin görüşleri eğitim seviyelerine göre analiz edilerek, analiz sonucu bulgular "tablo 3.58." de verilmiştir.

Tablo 3.58. Eğitim Seviyelerine Göre Kursiyerlerin Yetişkin Öğretim İlke ve Yöntemleri Boyutundaki Tüm Yeterliklerde Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin "t" Testi Sonuçları

Yeterlik Boyutu	Eğt. Sev. Düş. (İlk.Ok.ve Orta.Ok.Mez)			Eğt. Sev. Yük. (Lise ve Yük.Okul Mes)			t
	N	$\bar{X}_1$	S ₁	N	$\bar{X}_2$	S ₂	
Yetişkin Öğretim ilke ve Yöntemleri	180	3,33	0,12	160	3,32	0,11	0,66

SD = 338

"Tablo 3.58." incelendiğinde hesaplanan "t" (0,66) değerinin tablo'dan bulunan "t" (1,96) değerinden küçük olduğu dikkate alınarak, eğitim seviyelerine göre kursiyerlerin "Yetişkin Öğretim İlke ve Yöntemleri" boyutuyla ilgili yeterlikler konusundaki görüşlerinde ortalamalar arasında 0,05 düzeyinde ve 338 serbestlik derecesinde anlamlı bir farklılığın olmadığı görülmektedir.

3.5. Yetişkin Psikolojisindeki Yeterlikleri Bakımından Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri

Halk eğitim merkezlerinde çalışan öğretmenlerin kendilerini, kursiyerlerin öğretmenlerini değerlendirmeleri istenen üçüncü yönleri "Yetişkin Psikolojisindeki Yeterlikleri" dir. Bu bölümde yer alan onbeş soru öğretmenlerin "Yetişkin Psikolojisindeki Yeterliklerini" kapsamaktadır.

3.5.1. Yerine Göre Kursiyerlerin Kişisel Sorunlarıyla İlgilenebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri

"Tablo 3.59." incelendiğinde örnekleme giren öğretmenlerin aşağı yukarı beşte üçü (%57) "yerine göre kursiyerlerin kişisel sorunlarıyla ilgilenebilme" konusunda kendilerini "büyük ölçüde" , beşte ikisi (%40) "tamamen" yeterli bulmaktadırlar. Kendilerini "kısmen" yeterli bulanların oranı ise %3 olup, yok denecek kadar azdır.

Tablo 3.59. Yerine Göre Kursiyerlerin Kişisel Sorunları ile İlgilenebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve “t” Testi Sonuçları.

Değişken	Görüş		Hiç		Çok Az		Kısmen		Büyük Ölç.		Tamamen		Toplam		S	t	p	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%				
Öğretmen	Giyim	-	-	-	-	-	-	26	68.4	12	31.6	38	100	4.31	0.47	68	0.91	0.05
	Nakış	-	-	-	-	2	6.3	14	43.8	16	50	32	100	4.43	0.61			
Öğretmen	Yük. Öğr. Kur. Mez. Olmayan	-	-	-	-	2	6.7	12	40	16	53.3	30	100	4.46	0.62	68	1.22	0.05
	Yüksek Öğretim Kurumu Mez.	-	-	-	-	-	-	28	70	12	30	40	100	4.30	0.46			
Kur. Dev Et. Kurs Türü	Giyim	-	-	6	4.1	104	71.7	35	24.1	-	-	145	100	3.20	0.49	338	-0.28	0.05
	Nakış	-	-	11	5.6	137	70.3	47	24.1	-	-	195	100	3.18	0.51			
Kursiyer	Eğt. Sev. Düş. (İlkokl+Orta okl)	-	-	11	6.1	128	71.1	41	22.8	-	-	180	100	3.16	0.51	338	-0.95	0.05
	Eğit. Sev. Yük. (Lise+Yüksekok)	-	-	6	3.8	113	70.6	41	25.6	-	-	160	100	3.21	0.49			
Toplam	Öğretmen	-	-	-	-	2	2.9	40	57.1	28	40	70	100	4.37	0.54	408	16.75	0.05*
	Kursiyer	-	-	17	5	241	70.9	82	24.1	-	-	340	100	3.19	0.50			

* p < 0,05

Diğer taraftan örnekleme giren kursiyerlerin aşağı yukarı dörtte üçü (%71) "yerine göre kursiyerlerin kişisel sorunlarıyla ilgilenebilme" konusunda öğretmenlerini "kısmen" %24'ü "büyük ölçüde" yeterli bulmaktadırlar. Öğretmenlerini "çok az" yeterli bulanların oranı ise %5 olup, oldukça azdır.

"Yerine göre kursiyerlerin kişisel sorunlarıyla ilgilenebilme" konusunda iki grup arasında görüş farklılığının olup olmadığını tesbit etmek amacıyla yapılan "t" testi sınaması sonucunda iki grubun görüşleri arasında 0,05 düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur. Başka bir deyişle öğretmenlerin tamamı (%97) "yerine göre kursiyerlerin kişisel sorunlarıyla ilgilenebilme" konusunda kendilerini "büyük ölçüde" ve "tamamen" yeterli bulurken kursiyerlerde bu oran sadece "büyük ölçüde" yeterli görüşünde yoğunlaşarak %24'e düşmekte, kursiyerlerin beşte dördünden fazlası (%86) bu konuda öğretmenlerini "kısmen" ve "çok az" yeterli bulmaktadırlar. Buradan öğretmenlerin tamamının (%97) "yerine göre kursiyerlerin kişisel sorunlarıyla ilgilenebilme" konusunda kendilerini tam anlamıyla yeterli buldukları, ancak kursiyerlerin beşte dördünden fazlasının (%86) öğretmenlerin aksine görüş belirttikleri ve bu konuda öğretmenlerini tam anlamıyla yeterli bulmadıkları söylenebilir.

"Tablo 3.59" öğretmenlerin branşlarına ve eğitim seviyelerine, kursiyerlerin devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre değerlendirmelere ilişkin de bilgi vermektedir.

"Yerine göre kursiyerlerin kişisel sorunlarıyla ilgilenebilme" konusunda öğretmenlerin kendilerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri branşlarına ve eğitim seviyelerine göre farklılık göstermezken, kursiyerlerin bu konuda öğretmenlerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri de devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre farklılık göstermemektedir.

3.5.2.Kursiyerlerle İyi İlişkiler Kurma Bakımından İstekli Davranabilme Konusunda Öğretmenlerini Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri

"Tablo 3.60." incelendiğinde örnekleme giren öğretmenlerin hemen hemen dörtte üçü (%73) "kursiyerlerle iyi ilişkiler kurma bakımından istekli davranabilme" konusunda kendilerini "büyük ölçüde" , dörtte biri (%27) "tamamen" yeterli bulmaktadırlar.

Diğer taraftan örnekleme giren kursiyerlerin aşağı yukarı yarısı (%53) "kursiyerlerle iyi ilişkiler kurma bakımından istekli davranabilme" konusunda öğretmenlerini "kısmen", yarıya yakını (%45) "büyük ölçüde" yeterli bulmaktadırlar. Öğretmenlerini "çok az" yeterli bulanların ve "hiç" yeterli bulmayanların oranı ise %3 olup, yok denecek kadar azdır.

"Kursiyerlerle iyi ilişkiler kurma bakımından istekli davranabilme" konusunda iki grup arasında görüş farklılığının olup olmadığını tesbit etmek amacıyla yapılan "t" testi sınaması sonucunda iki grubun görüşleri arasında 0,05 düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur. Başka bir deyişle öğretmenlerin tamamı (%100) "kursiyerlerle iyi ilişkiler kurma bakımından istekli davranabilme" konusunda kendilerini "büyük ölçüde" ve "tamamen" yeterli bulurken, kursiyerlerde bu oran sadece "büyük ölçüde" yeterli görüşünde yoğunlaşarak %45'e düşmekte, kursiyerlerin aşağı yukarı beşte üçü (%56) bu konuda öğretmenlerini "kısmen", "çok az" yeterli ve "hiç" yeterli bulmamaktadırlar. Buradan öğretmenlerin tamamının (%100) "kursiyerlerle iyi ilişkiler kurma bakımından istekli davranabilme" konusunda kendilerini yeterli buldukları, ancak kursiyerlerin beşte üçünün (%56) bu görüşe katılmadığı ve bu konuda öğretmenlerini tam anlamıyla yeterli bulmadıkları söylenebilir.

"Tablo 3.60." öğretmenlerin branşlarına ve eğitim seviyelerine, kursiyerlerin devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre değerlendirmelere ilişkin de bilgi vermektedir.

"Kursiyerlerle iyi ilişkiler kurma bakımından istekli davranabilme" konusunda öğretmenlerin kendilerin değerlendirmelerine ilişkin görüşleri branşlarına göre

Tablo 3.60. Kursiyerlerle İyi İlişkiler Kurma Bakımından İstekli Davranabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve "t" Testi Sonuçları.

Değişken	Görüş		Hiç		Çok Az		Kısmen		Büyük Ölç.		Tamamen		Toplam		Sd	t	p		
			f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%				S	X̄
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%							
Öğretmen Branşı	Giyim	-	-	-	-	-	-	30	78.9	8	21.1	38	100	0.41	68	1.23	0.05		
	Nakış	-	-	-	-	-	-	21	65.6	11	34.4	32	100	0.48					
Öğretmen Eğit. Dur.	Yük. Öğr. Kur. Mez. Olmayan	-	-	-	-	-	-	18	60	12	40	30	100	0.49	68	2.06	0.05*		
	Yüksek Öğretim Kurumu Mez.	-	-	-	-	-	-	33	82.5	7	17.5	40	100	0.38					
Kur. Dev Et. Kurs Türü	Giyim	2	1.4	3	2.1	76	52.4	64	44.1	-	-	145	100	0.60	338	0.53	0.05		
	Nakış	2	1	2	1	103	52.8	88	45.1	-	-	195	100	0.57					
Kursiyer Eğit. Dur.	Eğt. Sev. Düş. (İlkokl+Orta okl)	2	1.1	2	1.1	98	54.4	78	43.3	-	-	180	100	0.57	338	-0.29	0,05		
	Eğit. Sev. Yük. (Lise+Yüksekok)	2	1.3	3	1.9	81	50.6	74	46.3	-	-	160	100	0.59					
Toplam	Öğretmen	-	-	-	-	-	-	51	72.9	19	27.1	70	100	0.44	408	13.86	0.05*		
	Kursiyer	4	1.2	5	1.5	179	52.6	152	44.7	-	-	340	100	0.58					

* p < 0,05

incelendiğinde, branşlarına göre öğretmenlerin görüşleri arasında anlamlı bir farklılık gözlenmemektedir.

"Kursiyerlerle iyi ilişkiler kurma bakımından istekli davranabilme" konusunda öğretmenlerin kendilerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri eğitim seviyeleri açısından incelendiğinde ise eğitim seviyelerine göre öğretmenlerin görüşleri arasında anlamlı bir farklılık gözlenmektedir. Yüksek öğretim kurumunu bitirmemiş öğretmenler kendilerini bu konuda birinci derecede (%60) "büyük ölçüde" , ikinci derecede (%40) "tamamen" yeterli bulurken, yüksek öğretim kurumunu bitirmiş öğretmenlerin görüşleri de bu yönde bir dağılım göstermekte, ancak yüksek öğretim kurumunu bitirmiş öğretmenlerde kendilerini "büyük ölçüde" yeterli bulanların oranı %83'e yükselmekte, "tamamen" yeterli bulanların oranı %18'e düşmektedir. Buradan yüksek öğretim kurumunu bitirmemiş öğretmenlerin "kursiyerlerle iyi ilişkiler kurma bakımından istekli davranabilme" konusunda kendilerini yüksek öğretim kurumunu bitirmiş öğretmenlerden daha yeterli buldukları söylenebilir.

"Kursiyerlerle iyi ilişkiler kurma bakımından istekli davranabilme" konusunda kursiyerlerin öğretmenlerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre incelendiğinde, gerek devam ettikleri kurs türlerine ve gerekse eğitim seviyelerine göre görüşleri arasında anlamlı bir farklılık gözlenmemektedir.

3.5.3.Kursiyerleri Bir Yetişkin Olarak Algılayabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri

"Tablo 3.61." incelendiğinde örnekleme giren öğretmenlerin üçte ikisi (%67) "kursiyerleri bir yetişkin olarak algılayabilme" konusunda kendilerini "büyük ölçüde" , dörtte birinden fazlası (%29) "tamamen" yeterli bulmaktadırlar. Öğretmenlerini "kısmen" yeterli bulanların oranı ise %4 olup, oldukça azdır.

Diğer taraftan örnekleme giren kursiyerlerin yarısı (%50) "kursiyerleri bir yetişkin olarak algılayabilme" konusunda öğretmenlerini "büyük ölçüde" , diğer yarıda

(%49) "kısmen" yeterli bulmaktadırlar. Öğretmenlerini "tamamen" yeterli bulanların oranı ise %1 olup, yok denecek kadar azdır.

"Kursiyerleri bir yetişkin olarak algılayabilme" konusunda iki grup arasında görüş farklılığının olup olmadığını tesbit etmek amacıyla yapılan "t" testi sınaması sonucunda iki grubun görüşleri arasında 0,05 düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur. Başka bir deyişle öğretmenlerin tamamına yakını (%96) "kursiyerleri bir yetişkin olarak algılayabilme" konusunda kendilerini "büyük ölçüde" ve "tamamen" yeterli bulurken, bu oran kursiyerlerde daha çok "büyük ölçüde" yeterli görüşünde yoğunlaşarak %51'e düşmekte, kursiyerlerin diğer yarısı (%49) bu konuda öğretmenlerini "kısmen" yeterli bulmaktadırlar. Buradan öğretmenlerin tamamına yakın bir bölümünün (%96) "kursiyerleri bir yetişkin olarak algılayabilme" konusunda kendilerini yeterli buldukları, ancak kursiyerlerin yarısının (%49) öğretmenlerinin aksine görüş belirttikleri ve bu konuda öğretmenlerin tam anlamıyla yeterli bulmadıkları söylenebilir.

"Tablo 3.61" öğretmenlerin branşlarına ve eğitim seviyelerine, kursiyerlerin devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre değerlendirmelere ilişkin de bilgi vermektedir.

"Kursiyerleri bir yetişkin olarak algılayabilme" konusunda öğretmenlerin kendilerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri branşlarına göre incelendiğinde, branşlarına göre öğretmenlerin görüşleri arasında anlamlı bir farklılık gözlenmemektedir.

"Kursiyerleri bir yetişkin olarak algılayabilme" konusunda öğretmenlerin kendilerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri eğitim seviyeleri açısından incelendiğinde ise eğitim seviyelerine göre öğretmenlerin görüşleri arasında anlamlı bir farklılık gözlenmektedir. Yüksek öğretim kurumunu bitirmemiş öğretmenler kendilerini bu konuda birinci derecede (%57) "büyük ölçüde" , ikinci derecede (%43) "tamamen" yeterli bulurken, yüksek öğretim kurumunu bitirmiş öğretmenlerin görüşleri de bu yönde bir dağılım göstermekte, ancak yüksek öğretim kurumunu bitirmiş öğretmenlerde kendilerini "büyük ölçüde" yeterli bulunların oranı %88'e yükselmekte, "tamamen" yeterli bulanların oranı %13'e düşmektedir. Buradan yüksek öğretim kurumunu bitirmemiş öğretmenlerin "kursiyerleri bir yetişkin olarak algılayabilme" konusunda

Tablo 3.61. Kursiyerleri Bir Yetişkin Olarak Algılayabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve "χ" Testi Sonuçları.

Değişken	Görüş	Hiç		Çok Az		Kısmen		Büyük Ölç.		Tamamen		Toplam		S	sd	t	p
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%				
Öğretmen Branşı	Giyim	-	-	-	-	-	-	31	81.6	7	18.4	38	100	0.39	68	1.50	0.05
	Nakış	-	-	-	-	-	-	21	65.6	11	34.4	32	100	0.48			
Öğretmen Eğit. Dur.	Yük. Öğr. Kur. Mez. Olmayan	-	-	-	-	-	-	17	56.7	13	43.3	30	100	0.50	68	2.90	0.05*
	Yüksek Öğretim Kurumu Mez.	-	-	-	-	-	-	35	87.5	5	12.5	40	100	0.33			
Kur. Dev Et. Kurs Türü	Giyim	-	-	-	-	74	51	69	47.6	2	1.4	145	100	0.52	338	0.35	0.05
	Nakış	-	-	-	-	93	47.7	102	52.3	-	-	195	100	0.50			
Kursiyer Eğit. Dur.	Eğt. Sev. Düş. (İlkokl+Orta okl)	-	-	-	-	82	45.6	98	54.4	-	-	180	100	0.49	338	1.14	0,05
	Eğit. Sev. Yük. (Lise+Yüksekok)	-	-	-	-	85	53.1	83	45.6	2	1.3	160	100	0.52			
Toplam	Öğretmen	-	-	-	-	3	4.3	47	67.1	20	28.6	70	100	0.52	408	10.65	0.05*
	Kursiyer	-	-	-	-	167	49.1	171	50.3	2	0.6	340	100	0.51			

* p < 0,05

kendilerini yüksek öğretim kurumunu bitirmiş öğretmenlerden daha yeterli gördükleri söylenebilir.

"Kursiyerleri bir yetişkin olarak algılayabilme" konusunda kursiyerlerin öğretmenlerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre incelendiğinde gerek devam ettikleri kurs türlerine gerekse eğitim seviyelerine göre görüşleri arasında anlamlı bir farklılık gözlenmemektedir.

3.5.4.Kursiyerlere Bir Yetişkin Olarak Yaklaşabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri

"Tablo 3.62." incelendiğinde örnekleme giren öğretmenlerin yarısı (%49) "kursiyerlere bir yetişkin olarak yaklaşabilme" konusunda kendilerini "büyük ölçüde" , aşağı yukarı beşte ikisi (%37) "tamamen" yeterli bulmaktadırlar. Kendilerini "kısmen", "çok az" yeterli bulanların ve "hiç" yeterli bulmayanların oranı %14' dür.

Diğer taraftan örnekleme giren kursiyerlerin aşağı yukarı üçte ikisi (%63) "kursiyerlere bir yetişkin olarak yaklaşabilme" konusunda öğretmenlerini "kısmen", üçte biri (%35) "büyük ölçüde" yeterli bulmaktadırlar. Öğretmenlerini "çok az" yeterli bulanların ve "hiç" yeterli bulmayanların oranı %2, "tamamen" yeterli bulanların oranı %1 olup, yok denecek kadar azdır.

"Kursiyerlere bir yetişkin olarak yaklaşabilme" konusunda iki grup arasında görüş farklılığının olup olmadığını tesbit etmek amacıyla yapılan "t" testi sınaması sonucunda iki grubun görüşleri arasında 0,05 düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur. Başka bir deyişle öğretmenlerin beşte dördünden fazlası (%86) "kursiyerlere bir yetişkin olarak yaklaşabilme" konusunda kendilerini "büyük ölçüde" ve "tamamen" yeterli bulurken, bu oran kursiyerlerde daha çok "büyük ölçüde" yeterli görüşünde yoğunlaşarak %35'e düşmekte, kursiyerlerin üçte ikisi (%65) bu konuda öğretmenlerini "kısmen", "çok az" yeterli bulduklarını ve "hiç" yeterli bulmadıklarını belirtmektedirler. Buradan öğretmenlerin beşte dördünden fazlasının (%86) "kursiyerlere bir yetişkin olarak yaklaşabilme" konusunda kendilerini yeterli buldukları, ancak kursiyerlerin üçte ikisinin

(%65) öğretmenlerin aksine görüş belirttikleri , öğretmenlerini bu konuda yeterli bulmadıkları söylenebilir.

"Tablo 3.62." öğretmenlerin branşlarına ve eğitim seviyelerine, kursiyerlerin devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre değerlendirmelere ilişkin de bilgi vermektedir.

"Kursiyerlere bir yetişkin olarak yaklaşabilme" konusunda öğretmenlerin kendilerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri branşlarına göre incelendiğinde, branşlarına göre öğretmenlerin görüşleri arasında anlamlı bir farklılık gözlenmemektedir.

"Kursiyerlere bir yetişkin olarak yaklaşabilme" konusunda öğretmenlerin kendilerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri eğitim seviyeleri açısından incelendiğinde ise eğitim seviyelerine göre öğretmenlerin görüşleri arasında anlamlı bir farklılık gözlenmektedir. Yüksek öğretim kurumunu bitirmemiş öğretmenlerin tamamı (%100) "kursiyerlere bir yetişkin olarak yaklaşabilme" konusunda kendilerini "büyük ölçüde" ve "tamamen" yeterli bulurken, bu oran yüksek öğretim kurumunu bitirmiş öğretmenlerde daha çok "büyük ölçüde" yeterli görüşünde yoğunlaşarak %75'e düşmekte, yüksek öğretim kurumunu bitirmiş öğretmenlerin dörtte biri (%25) bu konuda kendilerini "kısmen", "çok az" yeterli bulmakta ve "hiç" yeterli bulmamaktadırlar. Buradan yüksek öğretim kurumunu bitirmemiş öğretmenlerin "kursiyerlere bir yetişkin olarak yaklaşabilme" konusunda kendilerini yüksek öğretim kurumunu bitirmiş öğretmenlerden daha yeterli gördükleri söylenebilir.

"Kursiyerlere bir yetişkin olarak yaklaşabilme" konusunda kursiyerlerin öğretmenlerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre incelendiğinde gerek devam ettikleri kurs türlerine, gerekse eğitim seviyelerine göre görüşleri arasında anlamlı bir farklılık gözlenmemektedir.

Tablo 3.62. Kursiyelere Bir Yetişkin Olarak Yaklaşılma Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve "t" Testi Sonuçları.

Değişken	Görüş		Hiç		Çok Az		Kısmen		Büyük Ölç.		Tamamen		Toplam		Sd	t	p		
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%				S	X̄
Öğretmen Branşı	-	-	1	2.6	5	13.2	20	52.6	12.	31.6	38	100	4.13	0.74	68	-0.03	0.05		
	2	6.3	2	6.3	-	-	14	43.8	14	43.8	32	100	4.12	1.12					
Öğretmen Eğit. Dur.	-	-	-	-	-	-	17	56.7	13	43.3	30	100	4.43	0.50	68	2.70	0.05*		
	2	5	3	7.5	5	12.5	17	42.5	13	32.5	40	100	3.90	1.10					
Kur. Dev Et. Kurs Türü	2	1.4	3	2.1	86	59.3	52	35.9	2	1.4	145	100	3.33	0.61	338	0.01	0.05		
	-	-	-	-	129	66.2	66	33.8	-	-	195	100	3.33	0.47					
Kursiyer Eğit. Dur.	-	-	-	-	115	63.9	65	36.1	-	-	180	100	3.36	0.48	338	0.83	0,05		
	2	1.3	3	1.9	100	62.5	53	33.1	2	1.3	160	100	3.31	0.59					
Toplam	2	2.9	3	4.3	5	7.1	34	48.6	26	37.1	70	100	4.12	0.93	408	6.87	0.05*		
	2	0.6	3	0.9	215	63.2	118	34.7	2	0.6	340	100	3.33	0.53					

* p < 0,05

3.5.5.Kursiyerlere Yönelik Yapıcı Eleştirilerde Bulunabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri

"Tablo 3.63." incelendiğinde örnekleme giren öğretmenlerin üçte ikisinden fazlası (%70) "kursiyerlere yönelik yapıcı eleştirilerde bulunabilme" konusunda kendilerini "büyük ölçüde", aşağı yukarı üçte biri (%30) "tamamen" yeterli bulmaktadırlar.

Diğer taraftan örnekleme giren kursiyerlerin aşağı yukarı dörtte üçü (%72) "kursiyerlere yönelik yapıcı eleştirilerde bulunabilme" konusunda öğretmenlerini "kısmen", beşte biri (%21) "büyük ölçüde" yeterli bulmaktadırlar. Öğretmenlerini "çok az" yeterli bulanların oranı ise %6 olup, oldukça azdır.

"Kursiyerlere yönelik yapıcı eleştirilerde bulunabilme" konusunda iki grup arasında görüş farklılığının olup olmadığını tesbit etmek amacıyla yapılan "t" testi sonucunda iki grubun görüşleri arasında 0,05 düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur. Başka bir deyişle öğretmenlerin tamamı (%100) "kursiyerlere yönelik yapıcı eleştirilerde bulunabilme" konusunda kendilerini "büyük ölçüde" ve "tamamen" yeterli bulurken, bu oran kursiyerlerde daha çok "büyük ölçüde" yeterli görüşünde yoğunlaşarak %22' ye düşmekte, kursiyerlerin hemen hemen beşte dördü (%78) bu konuda öğretmenlerini "kısmen" ve "çok az" yeterli bulmaktadırlar. Buradan öğretmenlerin tamamının (%100) "kursiyerlere yönelik yapıcı eleştirilerde bulunabilme" konusunda kendilerini yeterli buldukları, ancak kursiyerlerin beşte dördünün (%78) aksine görüş belirttikleri ve bu konuda öğretmenlerini tam anlamıyla yeterli bulmadıkları söylenebilir.

"Tablo 3.63." öğretmenlerin branşlarına ve eğitim seviyelerine, kursiyerlerin devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre değerlendirmelere ilişkin bilgi vermektedir.

"Kursiyerlere yönelik yapıcı eleştirilerde bulunabilme" konusunda öğretmenlerin kendilerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri branşlarına ve eğitim seviyelerine göre farklılık göstermezken, kursiyerlerin bu konuda öğretmenlerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri de devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre farklılık göstermemektedir.

Tablo 3.63. Kursiyelere Yönelik Yapıcı Eleştirilerde Bulunabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve "t" Testi Sonuçları.

Değişken	Görüş	Hiç		Çok Az		Kısmen		Büyük Ölç.		Tamamen		Toplam		Sd	t	p
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%			
												$\bar{x}$	S			
Öğretmen Bransı	Giyim	-	-	-	-	-	-	29	76.3	9	23.7	38	100	68	1.24	0.05
	Nakış	-	-	-	-	-	-	20	62.5	12	37.5	32	100			
Öğretmen Eğit. Dur.	Yük. Öğr. Kur. Mez. Olmayan	-	-	-	-	-	-	18	60	12	40	30	100	68	1.55	0.05
	Yüksek Öğretim Kurumu Mez.	-	-	-	-	-	-	31	77.5	9	22.5	40	100			
Kur. Dev Et. Kurs Türü	Giyim	-	-	8	5.5	104	71.7	31	21.4	2	1.4	145	100	338	-0.47	0.05
	Nakış	-	-	12	6.2	142	72.8	39	20	2	1	195	100			
Kursiyer Eğit. Dur.	Eğt. Sev. Düş. (İfkokl+Orta okl)	-	-	12	6.7	129	71.7	37	21.6	2	1.1	180	100	338	-0.35	0.05
	Eğit. Sev. Yük. (Lise+Yüksekok)	-	-	8	5	117	73.1	33	20.6	2	1.3	160	100			
Toplam	Öğretmen	-	-	-	-	-	-	49	70	21	30	70	100	408	16.51	0.05*
	Kursiyer	-	-	20	5.9	246	72.4	70	20.6	4	1.2	340	100			

* p < 0,05

3.5.6.Kendilerini Yeterince İfade Edebilmeleri İçin Kursiyerlere İmkan Sağlayabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri

"Tablo 3.64." incelendiğinde örnekleme giren öğretmenlerin üçte ikisinden fazlası (%70) "kendilerini yeterince ifade edebilmeleri için kursiyerlere imkan sağlayabilme" konusunda kendilerini "büyük ölçüde", dörtte biri (%27) "tamamen" yeterli bulmaktadırlar. Kendilerini "kısmen" yeterli bulanların oranı ise %3 olup, yok denecek kadar azdır.

Diğer taraftan örnekleme giren kursiyerlerin beşte üçü (%59) "kendilerini yeterince ifade edebilmeleri için kursiyerlere imkan sağlayabilme" konusunda öğretmenlerini "kısmen", %37' si "büyük ölçüde" yeterli bulmaktadırlar. Öğretmenlerini "tamamen" yeterli bulanların oranı %2, "çok az" yeterli bulanların oranı %2 olup, yok denecek kadar azdır.

"Kendilerini yeterince ifade edebilmeleri için kursiyerlere imkan sağlayabilme" konusunda iki grup arasında görüş farklılığının olup olmadığını tesbit etmek amacıyla yapılan "t" testi sınaması sonucunda iki grubun görüşleri arasında 0,05 düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur. Başka bir deyişle öğretmenlerin tamamı (%97) "kendilerini yeterince ifade edebilmeleri için kursiyerlere imkan sağlayabilme" konusunda kendilerini "büyük ölçüde" ve "tamamen" yeterli bulurken, kursiyerlerde bu oran daha çok "büyük ölçüde" yeterli görüşünde yoğunlaşarak %39'a düşmekte, kursiyerlerin beşte üçü (%61) bu konuda öğretmenlerini "kısmen" ve "çok az" yeterli bulmaktadırlar. Buradan öğretmenlerin tamamının (%97) "kendilerini yeterince ifade edebilmeleri için kursiyerlere imkan sağlayabilme" konusunda kendilerini yeterli buldukları, ancak kursiyerlerin beşte üçünün (%61) aksine görüş belirttikleri ve bu konuda öğretmenlerini yeterli bulmadıkları ve beklenti içerisinde oldukları söylenebilir.

"Tablo 3.64." öğretmenlerin branşlarına ve eğitim seviyelerine, kursiyerlerin devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre değerlendirmelere ilişkin de bilgi vermektedir.

Tablo 3.64. Kendilerini Yeterince İfade Edebilmeleri İçin Kursiyerlere İmkan Sağlayabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve “t” Testi Sonuçları.

Değişken	Görüş		Hiç		Çok Az		Kısmen		Büyük Ölç.		Tamamen		Toplam		Sd	t	p	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%				
Öğretmen Branşı	Giyim	-	-	-	-	-	30	78.9	8	21.1	38	100	4.21	0.41	68	0.58	0.05	
	Nakış	-	-	-	-	2	6.3	19	59.4	11	34.4	32	100	4.28				0.58
Öğretmen Eğit. Dur.	Yük. Öğr. Kur. Mez. Olmayan	-	-	-	-	2	6.7	19	63.3	9	30	100	4.23	0.56	68	-0.14	0.05	
	Yüksek Öğretim Kurumu Mez.	-	-	-	-	-	-	30	75	10	25	100	4.25	0.43				
Kur. Dev Et. Kurs Türü	Giyim	-	-	3	2.1	86	59.3	53	36.6	3	2.1	145	100	3.38	0.56	338	0.23	0.05
	Nakış	-	-	2	1	116	59.5	74	37.9	3	1.5	195	100	3.40	0.54			
Kursiyer Eğit. Dur.	Eğt. Sev. Düş. (İlkokl+Orta okl)	-	-	2	1.1	110	61.1	65	36.1	3	1.7	180	100	3.38	0.54	338	-0.38	0,05
	Eğit. Sev. Yük. (Lise+Yüksekok)	-	-	3	1.9	92	57.5	62	38.8	3	1.9	160	100	3.40	0.56			
Toplam	Öğretmen	-	-	-	-	2	2.9	49	70	19	27.1	70	100	4.24	049	408	12.81	0.05*
	Kursiyer	-	-	5	1.5	202	59.4	127	37.4	6	1.8	340	100	3.39	0.55			

* p < 0,05

"Kendilerini yeterince ifade edebilmeleri için kursiyerlere imkan sağlayabilme" konusunda öğretmenlerin kendilerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri branşlarına ve eğitim seviyelerine göre farklılık göstermezken, kursiyerlerin bu konuda öğretmenlerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri de devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre farklılık göstermemektedir.

3.5.7.Kursiyerlerin Çalışmalarına Sınırlama Getirmeksizin Yardımda Bulunabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerin Değerlendirmeleri

"Tablo 3.65." incelendiğinde örnekleme giren öğretmenlerin üçte ikisi (%66) "kursiyerlerin çalışmalarına sınırlama getirmeksizin yardımda bulunabilme" konusunda kendilerini "büyük ölçüde", üçte biri (%34) "tamamen" yeterli bulmaktadırlar.

Diğer taraftan örnekleme giren kursiyerlerin yarısı (%50) "kursiyerlerin çalışmalarına sınırlama getirmeksizin yardımda bulunabilme" konusunda öğretmenlerini "kısmen", hemen hemen beşte ikisi (%38) "büyük ölçüde" yeterli bulmaktadırlar. Kursiyerlerin onda biri (%11) öğretmenlerini bu konuda "çok az" yeterli bulmakta ve "hiç" yeterli bulmamaktadırlar.

"Kursiyerlerin çalışmalarına sınırlama getirmeksizin yardımda bulunabilme" konusunda iki grup arasında görüş farklılığının olup olmadığını tespit etmek amacıyla yapılan "t" testi sınaması sonucunda iki grubun görüşleri arasında 0,05 düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur. Başka bir deyişle öğretmenlerin tamamı (%100) "Kursiyerlerin çalışmalarına sınırlama getirmeksizin yardımda bulunabilme" konusunda kendilerini "büyük ölçüde" ve "tamamen" yeterli bulurken, kursiyerlerde bu oran daha çok "büyük ölçüde" yeterli görüşünde yoğunlaşarak %39'a düşmekte, kursiyerlerin beşte üçü (%61) bu konuda öğretmenlerini "kısmen", "çok az" yeterli ve "hiç" yeterli bulmamakta dırlar. Buradan öğretmenlerin tamamının (%100) "kursiyerlerin çalışmalarına sınırlama getirmeksizin yardımda bulunabilme" konusunda kendilerini yeterli buldukları, ancak kursiyerlerin beşte üçünün (%61) aksine görüş belirttikleri ve bu konuda öğretmenlerini tam anlamıyla yeterli bulmadıkları söylenebilir.

Tablo 3.65. Kursiyerlerin Çalışmalarına Sınırlama Getirmeksizin Yardımda Bulunabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve "t" Testi Sonuçları.

Değişken	Görüş		Hiç		Çok Az		Kısmen		Büyük Ölç.		Tamamen		Toplam		Sd	t	p	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%				
Öğretmen	Giyim	-	-	-	-	-	-	-	-	24	63.12	14	36.8	38	100	68	-0.48	0.05
		-	-	-	-	-	-	-	-	22	68.8	10	31.3	32	100	68	-0.48	0.05
Öğretmen	Yük. Öğr. Kur. Mez. Olmayan	-	-	-	-	-	-	-	-	18	60	12	40	30	100	68	0.86	0.05
		-	-	-	-	-	-	-	-	28	70	12	30	40	100	68	0.86	0.05
Kursiyer	Eğit. Sev. Düş. (İlkokl+Orta okl)	-	-	15	10.3	75	51.7	53	36.6	76	39	2	1	145	100	338	-0.03	0.05
		2	1.1	20	10.3	95	48.7	65	36.1	76	39	2	1	195	100	338	-0.03	0.05
Öğretmen	Eğit. Sev. Yük. (Lise+Yüksekok)	-	-	-	-	-	-	-	-	64	40	2	1.3	160	100	338	-1.09	0.05
		-	-	-	-	-	-	-	-	46	65.7	24	34.3	70	100	338	-1.09	0.05
Toplam	Kursiyer	2	0.6	35	10.3	170	50	129	37.9	4	1.2	340	100	3.28	0.68	408	15.46	0.05*
		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

* p < 0.05

"Tablo 3.65." öğretmenlerin branşlarına ve eğitim seviyelerine, kursiyerlerin devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre değerlendirmelere ilişkin de bilgi vermektedir.

"Kursiyerlerin çalışmalarına sınırlama getirmeksizin yardımda bulunabilme" konusunda öğretmenlerin kendilerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri branşlarına ve eğitim seviyelerine göre farklılık göstermezken, kursiyerlerin bu konuda öğretmenlerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri de devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre farklılık göstermemektedir.

3.5.8. Güncel Olaylara Objektif Olarak Yaklaşabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri

"Tablo 3.66." incelendiğinde örnekleme giren öğretmenlerin beşte üçü (%61) "güncel olaylara objektif olarak yaklaşabilme" konusunda kendilerini "büyük ölçüde" yeterli, aşağı yukarı üçte biri (%36) "tamamen" yeterli bulmaktadırlar. Kendilerini "kısmen" yeterli bulanların oranı %3 olup, yok denecek kadar azdır.

Diğer taraftan örnekleme giren kursiyerlerin dörtte üçü (%75) "güncel olaylara objektif olarak yaklaşabilme" konusunda öğretmenlerini "kısmen", beşte biri (%20) "büyük ölçüde" yeterli bulmaktadırlar. Öğretmenlerini "çok az" yeterli bulanların oranı ise %5 olup, oldukça azdır.

"Güncel olaylara objektif olarak yaklaşabilme" konusunda iki grup arasında görüş farklılığının olup olmadığını tespit etmek amacıyla yapılan "t" testi sınaması sonucunda iki grubun görüşleri arasında 0,05 düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur. Başka bir deyişle öğretmenlerin tamamı (%97) "güncel olaylara objektif olarak yaklaşabilme" konusunda kendilerini "büyük ölçüde" ve "tamamen" yeterli bulurken, kursiyerlerde bu oranda sadece "büyük ölçüde" yeterli görüşünde yoğunlaşarak %20'ye düşmekte, kursiyerlerin beşte dördü (%80) bu konuda öğretmenlerini "kısmen" ve "çok az" yeterli bulmaktadırlar. Buradan öğretmenlerin tamamının (%97) "güncel olaylara objektif olarak yaklaşabilme" konusunda kendilerini yeterli buldukları ancak

Tablo 3.66. Güncel Olaylara Objektif olarak Yaklaşabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve "χ" Testi Sonuçları.

Değişken	Görüş		Hiç		Çok Az		Kısmen		Büyük Ölç.		Tamamen		Toplam		Sd	t	p
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	x̄	S			
Öğretmen Branşı	Giyim	-	-	-	-	-	25	65.8	13	34.2	3.8	100	4.34	0.48	68	-0.23	0.05
	Nakış	-	-	2	6.3	18	56.3	12	37.5	32	100	4.31	0.59				
Öğretmen Eğit. Dur.	Yük. Öğr. Kur. Mez. Olmayan	-	-	2	6.7	19	63.3	9	30	30	100	4.23	0.56	68	-1.31	0.05	
	Yüksek Öğretim Kurumu Mez.	-	-	-	-	24	60	16	40	40	100	4.40	0.49				
Kur. Dev Et. Kurs Türü	Giyim	-	-	6	4.1	111	76.6	28	19.3	-	-	145	3.15	0.46	338	-0.06	0.05
	Nakış	-	-	11	5.6	144	73.8	40	20.5	-	-	195	3.14	0.49			
Kursiyer Eğit. Dur.	Eğt. Sev. Düş. (İlkokl+Orta okl)	-	-	11	6.1	131	72.8	38	21.1	-	-	180	3.15	0.50	338	0.00	0.05
	Eğit. Sev. Yük. (Lise+Yüksekok)	-	-	6	3.8	124	77.5	30	18.8	-	-	160	3.15	0.45			
Toplam	Öğretmen	-	-	2	2.9	43	61.4	25	35.7	70	100	4.32	0.53	408	17.20	0.05*	
	Kursiyer	-	-	17	5	255	75	20	-	340	100	3.15	0.47				

* p < 0,05

kursiyerlerin beşte dördünün (%80) aksine görüş belirttiği ve bu konuda öğretmenlerini tam anlamıyla yeterli bulmadıkları söylenebilir.

"Tablo 3.66." öğretmenlerin branşlarına ve eğitim seviyelerine, kursiyerlerin devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre değerlendirmelerine ilişkin de bilgi vermektedir.

"Güncel olaylara objektif olarak yaklaşabilme" konusunda öğretmenlerin kendilerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri branşlarına ve eğitim seviyelerine göre değişmezken, kursiyerlerin bu konuda öğretmenlerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri de devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre farklılık göstermemektedir.

3.5.9.Sorunların Çözümünde Kursiyerlerin Tecrübelerinden de Faydalanabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri

"Tablo 3.67" incelendiğinde örnekleme giren öğretmenlerin aşağı yukarı yarısı (%47) "sorunların çözümünde kursiyerlerin tecrübelerinden de faydalanabilme" konusunda kendilerini "büyük ölçüde", dörtte birinden fazlası (%29) "tamamen", hemen hemen dörtte biri (%23) "kısmen" yeterli bulmaktadırlar. Kendilerini "çok az" yeterli bulanların oranı ise %1 olup, yok denecek kadar azdır.

Diğer taraftan örnekleme giren kursiyerlerin dörtte üçü (%75) "sorunların çözümünde kursiyerlerin tecrübelerinden de faydalanabilme" konusunda öğretmenlerini "kısmen", beşte biri (%20) "büyük ölçüde" yeterli bulmaktadırlar. Öğretmenlerini "çok az" yeterli bulanların oranı ise %5 olup, oldukça azdır.

"Sorunların çözümünde kursiyerlerin tecrübelerinden de faydalanabilme" konusunda iki grup arasında görüş farklılığının olup olmadığını tesbit etmek amacıyla yapılan "t" testi sınaması sonucunda iki grubun görüşleri arasında 0,05 düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur. Başka bir deyişle öğretmenlerin dörtte üçü (%76) "sorunların çözümünde kursiyerlerin tecrübelerinden de faydalanabilme" konusunda kendilerini "büyük ölçüde" ve "tamamen" yeterli bulurken, kursiyerlerde bu oran sadece "büyük

Tablo 3.67. Sorunların Çözümünde Kursiyerlerin Tecrübelerinden de Faydalanabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve “t” Testi Sonuçları.

Değişken	Görüş		Hiç		Çok Az		Kısmen		Büyük Ölç.		Tamamen		Toplam		Sd	t	p		
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%				x̄	S
Öğretmen Branşı	-	-	1	2.6	9	23.7	21	55.3	7	18.4	38	100	3.89	0.72	68	1.62	0.05		
	-	-	-	-	7	21.9	12	37.5	13	40.6	32	100	4.18	0.78					
Öğretmen Eğit. Dur.	-	-	-	-	7	23.3	9	30	46.7	14	46.7	100	4.23	0.81	68	1.94	0.05		
	-	-	1	2.5	9	22.5	24	60	15	38.7	40	100	3.87	0.68					
Kur. Dev Et. Kurs Türü	-	-	7	4.8	111	76.6	27	18.6	-	-	145	100	3.13	0.46	338	0.20	0.05		
	-	-	11	5.6	144	73.8	40	20.5	-	-	195	100	3.14	0.49					
Kursiyer Eğit. Dur.	-	-	11	6.1	136	75.6	33	18.3	-	-	180	100	3.12	0.48	338	-0.89	0.05		
	-	-	7	4.4	119	74.4	34	21.3	-	-	160	100	3.16	0.47					
Toplam	-	-	1	1.4	16	2.9	33	47.1	20	28.6	70	100	4.02	0.76	408	9.35	0.05*		
	-	-	18	5.3	255	75	19.7	-	-	340	100	3.14	0.47						

* p < 0,05

"büyük ölçüde" yeterli görüşünde yoğunlaşarak %20'ye düşmekte, kursiyerlerin beşte dördü (%80) bu konuda öğretmenlerini "kısmen" ve "çok az" yeterli bulmaktadırlar. Buradan öğretmenlerin dörtte üçünün (%76) "sorunların çözümünde kursiyerlerin tecrübelerinden de faydalanabilme" konusunda kendilerini yeterli buldukları, ancak kursiyerlerin beşte dördünün (%80) öğretmenlerin görüşlerinin aksine görüşde buldukları söylenebilir. Bu sonuç kursiyerlerin çalışmalarda kendi tecrübelerinden de faydalanılması konusunda beklenti içerisinde oldukları şeklinde de yorumlanabilir.

"Tablo 3.67" öğretmenlerin branşlarına ve eğitim seviyelerine, kursiyerlerin devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre değerlendirmelere ilişkin de bilgi vermektedir.

"Sorunların çözümünde kursiyerlerin tecrübelerinden de faydalanabilme" konusunda öğretmenlerin kendilerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri branşlarına ve eğitim seviyelerine göre değişmezken kursiyerlerin bu konuda öğretmenlerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri de devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre farklılık göstermemektedir.

3.5.10. Kursiyerlerin, Çalışmalarıyla İlgili Orjinal Düşüncelerini Uygulamaya Dönüştürme Yönündeki Çabalarını Dikkate Alabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri

"Tablo 3.68" incelendiğinde örnekleme giren öğretmenlerin beşte dördü (%80) "kursiyerlerin, çalışmalarıyla ilgili orjinal düşüncelerini uygulamaya dönüştürme yönündeki çabalarını dikkate alabilme" konusunda kendilerini "büyük ölçüde" , altıda biri (%16) "tamamen" yeterli bulmaktadırlar. Kendilerini "kısmen" ve "çok az" yeterli bulanların oranı ise %4 olup, oldukça azdır.

Diğer taraftan örnekleme giren kursiyerlerin üçte ikisi (%67) "kursiyerlerin, çalışmalarıyla ilgili orjinal düşüncelerini uygulamaya dönüştürme yönündeki çalışmaları dikkate alabilme" konusunda öğretmenlerini "kısmen", %29'u "büyük ölçüde" yeterli bulmaktadırlar. Öğretmenlerini "çok az" yeterli bulanların ve "hiç" yeterli bulmayanların oranı ise % 4 olup, oldukça azdır.

Tablo 3.68. Kursiyerlerin Çalışmalarıyla İlgili Orijinal Düşüncelerini Uygulamaya Dönüştürebilme Yönündeki Çabalarını Dikkate Alabilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve "t" Testi Sonuçları.

Değişken	Görüş	Hiç		Çok Az		Kısmen		Büyük Ölç.		Tamamen		Toplam		Sd	t	p
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%			
Öğretmen Branşı	Giyim	-	-	-	-	2	5.3	31	81.6	5	13.2	38	100	68	0.39	0.05
	Nakış	-	-	1	3.1	-	-	25	78.1	6	18.8	32	100	68	0.39	0.05
Öğretmen Eğit. Dur.	Yük. Öğr. Kur. Mez. Olmayan	-	-	1	3.3	-	-	22	73.3	7	23.3	30	100	68	0.94	0.05
	Yüksek Öğretim Kurumu Mez.	-	-	-	-	2	5	34	85	4	10	40	100	68	0.94	0.05
Kur. Dev Et. Kurs Türü	Giyim	3	2.1	5	3.4	94	64.8	43	29.7	-	-	145	100	338	0.24	0.05
	Nakış	3	1.5	4	2.1	132	67.7	56	28.7	-	-	195	100	338	0.24	0.05
Kursiyer Eğit. Dur.	Eğit. Sev. Düş. (İlkokl+Orta okl)	3	1.7	4	2.2	120	66.7	53	29.4	-	-	180	100	338	0.32	0,05
	Eğit. Sev. Yük. (Lise+Yüksekok)	3	1.9	5	3.1	106	66.3	46	28.8	-	-	160	100	338	0.32	0,05
Toplam	Öğretmen	-	-	1	1.4	2	2.9	56	80	11	15.7	70	100	408	13.18	0.05*
	Kursiyer	6	1.8	9	2.6	226	66.5	99	29.1	-	-	340	100	408	13.18	0.05*

* p < 0,05

"Kursiyerlerin, çalışmalarlarıyla ilgili orjinal düşüncelerini uygulamaya dönüştürme yönündeki çabalarını dikkate alabilme" konusunda iki grup arasında görüş farklılığının olup olmadığını tesbit etmek amacıyla yapılan "t" testi sınaması sonucunda iki grubun görüşleri arasında 0,05 düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur. Başka bir deyişle öğretmenlerin tamamına yakını (%96) "kursiyerlerin, çalışmalarlarıyla ilgili orjinal düşüncelerini uygulamaya dönüştürme yönündeki çabalarını dikkate alabilme" konusunda kendilerini "büyük ölçüde" ve "tamamen" yeterli bulurken kursiyerlerde bu oran sadece "büyük ölçüde" yeterli görüşünde yoğunlaşarak %29'a düşmekte kursiyerlerin aşağı yukarı dörtte üçü (%71) bu konuda öğretmenlerini "kısmen", "çok az" yeterli bulmakta ve "hiç" yeterli bulmamaktadırlar. Buradan öğretmenlerin tamamına yakınının (%96) "kursiyerlerin, çalışmalarlarıyla ilgili orjinal düşüncelerini uygulamaya dönüştürme yönündeki çabalarını dikkate alabilme" konusunda kendilerini yeterli buldukları , ancak kursiyerlerin dörtte üçünün (%71) görüşlerinin öğretmen görüşlerinin aksine bir eğilim gösterdiği ve bu konuda öğretmenlerini tam anlamıyla yeterli bulmadıkları söylenebilir.

"Tablo 3.68" öğretmenlerin branşlarına ve eğitim seviyelerine, kursiyerlerin devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre değerlendirmelere ilişkin bilgi vermektedir.

"Kursiyerlerin, çalışmalarlarıyla ilgili orjinal düşüncelerini uygulamaya dönüştürme yönündeki çabalarını dikkate alabilme" konusunda öğretmenlerin kendilerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri, branşlarına ve eğitim seviyelerine göre değişmezken, kursiyerlerin bu konuda öğretmenlerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri de devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre farklılık göstermemektedir.

3.5.11.Kursiyerleri, Kurs Alanlarıyla İlgili Orjinal Çalışmalara Yönlendirebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri

"Tablo 3.69" incelendiğinde örnekleme giren öğretmenlerin beşte üçü (%59) "kursiyerleri, kurs alanlarıyla ilgili orjinal çalışmalara yönlendirebilme" konusunda kendilerini "büyük ölçüde" , beşte ikisi (%41) "tamamen" yeterli bulmaktadırlar.

Tablo 3.69. Kursiyerlerin Kurs Alanlarıyla İlgili Orijinal Çalışmalarla Yönlendirebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve "t" Testi Sonuçları.

Değişken	Görüş		Hiç		Çok Az		Kısmen		Büyük Ölç.		Tamamen		Toplam		Sd	t	p
			f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%			
Öğretmen Branşı	Giyim		-	-	-	-	-	-	24	63.2	1.4	36.8	38	100	68	0.84	0.05
	Nakış		-	-	-	-	-	-	17	53.1	15	46.9	32	100			
Öğretmen Eğit. Dur.	Yük. Öğr. Kur. Mez. Olmayan		-	-	-	-	-	-	17	56.7	13	43.3	30	100	68	0.28	0.05
	Yüksek Öğretim Kurumu Mez.		-	-	-	-	-	-	24	60	16	40	40	100			
Kur. Dev Et. Kurs Türü	Giyim		-	-	5	3.4	74	51	64	44.1	2	1.4	145	100	338	0.11	0.05
	Nakış		-	-	4	2.1	101	51.8	90	46.2	-	-	195	100			
Kursiyer Eğit. Dur.	Eğt. Sev. Düş. (İlkokl+Orta okl)		-	-	4	2.2	96	53.3	80	44.4	-	-	180	100	338	-0.56	0.05
	Eğit. Sev. Yük. (Lise+Yüksekok)		-	-	5	3.1	79	49.4	74	46.3	2.	1.3	160	100			
Toplam	Öğretmen		-	-	-	-	-	-	41	58.6	29	41.4	70	100	408	13.56	0.05*
	Kursiyer		-	-	9	2.6	175	51.5	154	45.3	2	0.6	360	100			

* p < 0,05

Diğer taraftan örnekleme giren öğretmenlerin yarısı (%52) "kursiyerleri, kurs alanlarıyla ilgili orjinal çalışmalara yönlendirebilme" konusunda öğretmenlerini "kısmen", beşte ikisinden fazlası (%45) "büyük ölçüde" yeterli bulmaktadırlar. Öğretmenlerini "çok az" yeterli bulanların oranı %3 ve "tamamen" yeterli bulanların oranı %1 olup, yok denecek kadar azdır.

"Kursiyerleri, kurs alanlarıyla ilgili orjinal çalışmalara yönlendirebilme" konusunda iki grup arasında görüş farklılığı olup olmadığını tespit etmek amacıyla yapılan "t" testi sınavı sonucunda iki grubun görüşleri arasında 0,05 düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur. Başka bir deyişle öğretmenlerin tamamı (%100) "kursiyerleri, kurs alanlarıyla ilgili orjinal çalışmalara yönlendirebilme" konusunda kendilerini "büyük ölçüde" ve "tamamen" yeterli bulurken, kursiyerlerde bu oran daha çok "büyük ölçüde" görüşünde yoğunlaşarak %46'ya düşmekte kursiyerlerin yarıdan fazlası (%54) bu konuda öğretmenlerini "kısmen" ve "çok az" yeterli bulmaktadırlar.

Buradan öğretmenlerin tamamının (%100) "kursiyerleri, kurs alanlarıyla ilgili orjinal çalışmalara yönlendirebilme" konusunda kendilerini yeterli buldukları ancak kursiyerlerin yarısından fazlasının (%54) öğretmenlerinin görüşlerinin aksine görüş belirttikleri ve bu konuda öğretmenlerini tam anlamıyla yeterli bulmadıkları söylenebilir.

"Tablo 3.69" öğretmenlerin branşlarına ve eğitim seviyelerine, kursiyerlerin devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre değerlendirmelere ilişkin bilgi vermektedir.

"Kursiyerleri, kurs alanlarıyla ilgili orjinal çalışmalara yönlendirebilme" konusunda öğretmenlerin kendilerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri branşlarına ve eğitim seviyelerine göre değişmezken, kursiyerlerin bu konuda öğretmenlerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri de devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre farklılık göstermemektedir.

3.5.12.Kursiyerlerin Öğrenmek İçin Gösterdikleri Çabayı Farkedebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri

"Tablo 3.70." incelendiğinde örnekleme giren öğretmenlerin aşağı yukarı üçte ikisi (%69) kursiyerlerin öğrenmek için gösterdikleri çabayı farkedebilme" konusunda kendilerini "büyük ölçüde" aşağı yukarı üçte biri (%30) "tamamen" yeterli bulmaktadırlar. Kendilerini "kısmen" yeterli bulanların oranı ise %1 olup, yok denecek kadar azdır.

Diğer taraftan örnekleme giren kursiyerlerin dörtte üçü (%74) "kursiyerlerin öğrenmek için gösterdikleri çabayı fark edebilme" konusunda öğretmenlerini "kısmen", altıda biri (%16) "büyük ölçüde" yeterli bulmaktadırlar. Öğretmenlerini "çok az" yeterli ve "hiç" yeterli bulmayanların oranı %10, "tamamen" yeterli bulanların oranı ise %1'dir.

"Kursiyerlerin öğrenmek için gösterdikleri çabayı fark edebilme" konusunda iki grup arasında görüş farklılığının olup olmadığını tespit etmek amacıyla yapılan "t" testi sınaması sonucunda iki grubun görüşleri arasında 0,05 düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur. Başka bir deyişle öğretmenlerin tamamı (%99) "kursiyerlerin öğrenmek için gösterdikleri çabayı fark edebilme" konusunda kendilerini "büyük ölçüde" ve "tamamen" yeterli bulurken, kursiyerlerde bu oran daha çok "büyük ölçüde" yeterli görüşünde yoğunlaşarak %17' ye düşmekte, kursiyerlerin beşte dördünden fazlası (%84) bu konuda öğretmenlerini "kısmen", "çok az" yeterli bulmakta ve "hiç" yeterli bulmamaktadırlar.

Buradan öğretmenlerin tamamının (%99) "kursiyerlerin öğrenmek için gösterdikleri çabayı fark edebilme" konusunda kendilerini yeterli buldukları, ancak kursiyerlerin beşte dördünden fazlasının (%84) öğretmenlerin görüşlerinin aksine görüş belirttikleri ve bu konuda öğretmenlerin tam anlamıyla yeterli bulmadıkları ve bu konuda hassas bir tutum içerisinde buldukları söylenebilir.

"Tablo 3.70." öğretmenlerin branşlarına ve eğitim seviyelerine, kursiyerlerin devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre değerlendirmelere ilişkinde bilgi vermektedir.

Tablo 3.70. Kursiyerlerin Öğrenmek için Gösterdikleri Çabayı Farkedebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve "t" Testi Sonuçları.

Değişken	Görüş		Hiç		Çok Az		Kısmen		Büyük Ölç.		Tamamen		Toplam		S	Sd	t	p
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%				
Öğretmen	Giyim	-	-	-	-	-	-	-	30	78.9	8	21.1	38	100	4.21	68	1.39	0.05
		Nakış	-	-	-	-	1	3.1	18	56.3	13	40.6	32	100	4.37	0.55		
Öğretmen	Yük. Öğr. Kur. Mez. Olmayan		-	-	-	-	1	3.3	15	50	14	46.7	30	100	4.43	68	2.15	0.05*
		Eğit. Dur.	Yüksek Öğretim Kurumu Mez.	-	-	-	-	-	33	82.8	7	17.5	40	100	4.17	0.38		
Kursiyer	Kurs Türü			Giyim	5	3.4	9	6.2	105	72.4	24	16.6	2	1.4	145	306	0.64	338
		Eğit. Dur.	Nakış		4	2.1	15	7.7	146	74.9	30	15.4	-	-	195	303	0.56	
Kursiyer	Eğit. Dur.			Eğt. Sev. Düş. (İlkokl+Orta okl)	4	2.2	15	8.3	131	72.8	30	16.7	-	-	180	303	0.58	338
		Toplam	Eğit. Dur.		Eğit. Sev. Yük. (Lise+Yüksekok)	8	3.1	9	5.6	120	75	24	15	2	1.3	160	305	0.61
Toplam	Öğretmen			-		-	-	-	1	1.4	48	68.6	21	30	70	100	4.28	408
		Kursiyer	Kursiyer	9	2.6	24	7.1	251	73.8	54	15.9	2	0.6	360	304	0.59		

* p < 0,05

"Kursiyerlerin öğrenmek için gösterdikleri çabayı fark edebilme" konusunda öğretmenlerin kendilerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri branşlarına göre incelendiğinde, branşlarına göre öğretmenlerin görüşleri arasında anlamlı bir farklılık gözlenmemektedir.

"Kursiyerlerin öğrenmek için gösterdikleri çabayı fark edebilme" konusunda öğretmenlerin kendilerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri eğitim seviyeleri açısından incelendiğinde ise, eğitim seviyelerine göre öğretmenlerin görüşleri arasında anlamlı bir farklılık gözlenmektedir. Yüksek öğretim kurumunu bitirmemiş öğretmenler kendilerini bu konuda birinci derecede (%50) "büyük ölçüde" ikinci derecede (%41) "tamamen" yeterli bulurken, yüksek öğretim kurumunu bitirmiş öğretmenlerin görüşleri de bu yönde bir dağılım göstermekte, ancak yüksek öğretim kurumunu bitirmiş öğretmenlerde kendilerini "büyük ölçüde" yeterli bulanların oranı %83'e yükselmekte, "tamamen" yeterli bulanların oranı %18'e düşmektedir. Buradan yüksek öğretim kurumunu bitirmemiş öğretmenlerin "kursiyerlerin öğrenmek için gösterdikleri çabayı fark edebilme" konusunda kendilerini yüksek öğretim kurumunu bitirmiş öğretmenlerden daha yeterli gördükleri söylenebilir.

"Kursiyerlerin öğrenmek için gösterdikleri çabayı fark edebilme" konusunda kursiyerlerin öğretmenlerin değerlendirmelerine ilişkin görüşleri devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre incelendiğinde gerek devam ettikleri kurs türlerine gerekse eğitim seviyelerine göre kursiyerlerin görüşleri arasında anlamlı bir farklılık gözlenmemektedir.

3.5.13.Kursiyerlerin Öğrenmek İçin Gösterdikleri Çabayı Takdir Edebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri

"Tablo 3.71." incelendiğinde örnekleme giren öğretmenlerin aşağı yukarı beşte üçü (%57) "kursiyerlerin öğrenmek için gösterdikleri çabayı takdir edebilme" konusunda kendilerini "büyük ölçüde" , dörtte biri (%26) "tamamen", aşağı yukarı beşte biri de (%17) "kısmen" yeterli bulmaktadırlar.

Tablo 3.71. Kursiyerlerin Öğrenmek İçin Gösterdikleri Çabayı Takdir Edebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve “t” Testi Sonuçları.

Değişken	Görüş		Hiç		Çok Az		Kısmen		Büyük Ölç.		Tamamen		Toplam		S	Sd	t	p
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%				
Öğretmen Branşı	Giyim	-	-	4	10.5	23	60.5	11	28.9	38	100	4.18	0.60	68	-1.38	0.05		
	Nakış	-	-	8	25	17	53.1	7	21.9	32	100	3.96	0.69	68	-1.38	0.05		
Öğretmen Eğit. Dur.	Yük. Öğr. Kur. Mez. Olmayan	-	-	7	23.3	14	46.7	9	30	30	100	4.06	0.74	68	-0.21	0.05		
	Yüksek Öğretim Kurumu Mez.	-	-	5	12.5	26	65	9	22.5	40	100	4.10	0.59	68	-0.21	0.05		
Kur. Dev Et. Kurs Türü	Giyim	-	-	72	49.7	73	50.3	-	-	145	100	3.50	0.50	338	0.08	0.05		
	Nakış	-	-	96	49.2	99	50.8	-	-	195	100	3.50	0.50	338	0.08	0.05		
Kursiyer Eğit. Dur.	Eğt. Sev. Düş. (İlkokl+Orta okl)	-	-	86	47.8	94	52.2	-	-	180	100	3.52	0.50	338	0.64	0.05		
	Eğit. Sev. Yük. (Lise+Yüksekok)	-	-	82	51.3	78	48.8	-	-	160	100	3.48	0.50	338	0.64	0.05		
Toplam	Öğretmen	-	-	12	17.1	40	57.1	18	25.7	70	100	4.08	0.65	408	8.34	0.05*		
	Kursiyer	-	-	168	49.4	172	50.6	-	-	340	100	3.50	0.50	408	8.34	0.05*		

* p < 0.05

Diğer taraftan örnekleme giren kursiyerlerin yarısı (%51) "kursiyerlerin öğrenmek için gösterdikleri çabayı takdir edebilme" konusunda öğretmenlerini "büyük ölçüde", diğer yarısında (%49) "kısmen" yeterli bulmamaktadırlar.

"Kursiyerlerin öğrenmek için gösterdikleri çabayı takdir edebilme" konusunda iki grup arasında görüş farklılığının olup olmadığını tespit etmek amacıyla yapılan "t" testi sonucunda iki grubun görüşleri arasında 0,05 düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur. Başka bir deyişle öğretmenlerin aşağı yukarı beşte dördü (%83) "kursiyerlerin öğrenmek için gösterdikleri çabayı takdir edebilme" konusunda kendilerini "büyük ölçüde" ve "tamamen" yeterli bulurken, kursiyerlerde bu oran sadece "büyük ölçüde" görüşünde yoğunlaşarak %51'e düşmekte, kursiyerlerin diğer yarısı (%49) bu konuda öğretmenlerini "kısmen" yeterli bulmaktadırlar. Buradan öğretmenlerin aşağı yukarı beşte dördünün (%83) "kursiyerlerin öğrenmek için gösterdikleri çabayı takdir edebilme" konusunda kendilerini yeterli buldukları, ancak kursiyerlerin yarısının (%49) öğretmenlerin görüşlerinin aksine görüş belirttikleri ve bu konuda öğretmenlerini tam anlamıyla yeterli bulmadıkları söylenebilir.

"Tablo 3.71." öğretmenlerin branşlarına ve eğitim seviyelerine, kursiyerlerin devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre değerlendirmelere ilişkin bilgi vermektedir.

"Kursiyerlerin öğrenmek için gösterdikleri çabayı takdir edebilme" konusunda öğretmenlerin kendilerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri branşlarına ve eğitim seviyelerine göre değişmezken, kursiyerlerin bu konuda öğretmenlerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri de devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre farklılık göstermemektedir.

3.5.14.Kursiyerlerin Çalışmalarla İlgili Öğrenme Korkularını Farkedebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri

"Tablo 3.72." incelendiğinde örnekleme giren öğretmenlerin aşağı yukarı üçte ikisi (%70) "kursiyerlerin çalışmalarla ilgili öğrenme korkularını farkedebilme" konusunda kendilerini "büyük ölçüde" , dörtte biri (%27) "tamamen" yeterli

Tablo 3.72. Kursiyerlerin Çalışmalarıyla İlgili Öğrenme Korkularını Farkedebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve “t” Testi Sonuçları.

Değişken	Görüş		Hiç		Çok Az		Kısmen		Büyük Ölç.		Tamamen		Toplam		Sd	t	p
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%			
Öğretmen Branşı	Giyim	-	-	-	-	-	-	29	76.3	9	23.7	38	100	4.23	68	-0.33	0.05
	Nakış	1	3.1	-	-	1	3.1	20	62.5	10	31.3	32	100	4.18	0.78		
Öğretmen Eğit. Dur.	Yük. Öğr. Kur. Mez. Olmayan	1	3.3	-	-	1	3.3	16	53.3	12	40	30	100	4.26	68	0.56	0.05
	Yüksek Öğretim Kurumu Mez.	-	-	-	-	-	-	30	75	10	25	40	100	4.17	0.38		
Kur. Dev Et. Kurs Türü	Giyim	-	-	9	6.2	102	70.3	34	23.4	-	-	145	100	3.17	338	-0.24	0.05
	Nakış	-	-	12	6.2	140	71.8	43.	22.1	-	-	195	100	3.15	0.50		
Kursiyer Eğit. Dur.	Eğt. Sev. Düş. (İlkokl+Orta okl)	-	-	11	6.1	127	70.6	42	23.3	-	-	180	100	3.17	338	0.29	0.05
	Eğit. Sev. Yük. (Lise+Yüksekok)	-	-	10	6.3	115	71.9	35	21.9	-	-	160	100	3.15	0.50		
Toplam	Öğretmen	1	1.4	-	-	1	1.4	49	70	19	27.1	70	100	4.21	408	15.09	0.05*
	Kursiyer	-	-	21	6.2	242	71.2	77	22.6	-	-	340	100	3.16			

* p < 0,05

bulmaktadırlar. Kendilerini "kısmen" yeterli bulanların oranı ise %1 olup, yok denecek kadar azdır.

Diğer taraftan örnekleme giren kursiyerlerin aşağı yukarı dörtte üçü (%71) "kursiyerlerin çalışmalarla ilgili öğrenme korkularını farkedebilme" konusunda öğretmenlerini "kısmen, aşağı yukarı beşte biri (%23) "büyük ölçüde" yeterli bulmaktadırlar. Öğretmenlerini "çok az" yeterli bulanların oranı ise % 6 olup, oldukça azdır.

"Kursiyerlerin çalışmalarla ilgili öğrenme korkularını farkedebilme" konusunda iki grup arasında görüş farklılığının olup olmadığını tespit etmek amacıyla yapılan "t" testi sınaması sonucunda iki grubun görüşleri arasında 0,05 düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur. Başka bir deyişle öğretmenlerin tamamı (%97) "kursiyerlerin çalışmalarla ilgili öğrenme korkularını farkedebilme" konusunda kendilerini "büyük ölçüde" ve "tamamen" yeterli bulurken, kursiyerlerde bu oran sadece "büyük ölçüde" görüşünde yoğunlaşarak %23'e düşmekte, kursiyerlerin aşağı yukarı beşte dördü (%71) bu konuda öğretmenlerini "kısmen" ve "çok az" yeterli bulmaktadırlar.

Buradan öğretmenlerin tamamının (%97) "kursiyerlerin çalışmalarla ilgili öğrenme korkularını farkedebilme" konusunda kendilerini yeterli buldukları, ancak kursiyerlerin beşte dördünün (%77) öğretmenlerin görüşlerinin aksine görüş belirterek bu konuda öğretmenlerini tam anlamıyla yeterli bulmadıkları ve kursiyerlerin öğrenme korkusunu içerisinde faaliyetlere katıldıkları söylenebilir.

"Tablo 3.72." öğretmenlerin branşlarına ve eğitim seviyelerine, kursiyerlerin devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre değerlendirmelere ilişkin bilgi vermektedir.

"Kursiyerlerin çalışmalarla ilgili öğrenme korkularını farkedebilme" konusunda kendilerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri branşlarına ve eğitim seviyelerine göre değişmezken, kursiyerlerin bu konuda öğretmenlerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri de devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre farklılık göstermemektedir.

3.5.15.Kursiyerleri, Çalışmalarla İlgili Öğrenme Korkularını Yenmeleri İçin Cesaretlendirebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri

"Tablo 3.73." incelendiğinde örnekleme giren öğretmenlerin aşağı yukarı üçte ikisi (%63) "kursiyerleri, çalışmalarla ilgili öğrenme korkularını yenmeleri için cesaretlendirebilme" konusunda kendilerini "büyük ölçüde" , aşağı yukarı beşte ikisi (%37) "tamamen" yeterli bulmaktadırlar.

Diğer taraftan örnekleme giren kursiyerlerin dörtte üçü (%77) "kursiyerleri, çalışmalarla ilgili öğrenme korkularını yenmeleri için cesaretlendirebilme" konusunda "kısmen", aşağı yukarı beşte biri (%17) "büyük ölçüde" yeterli bulmaktadırlar. Öğretmenlerini "çok az" yeterli bulanların oranı ise %7 olup, oldukça azdır.

"Kursiyerleri, çalışmalarla ilgili öğrenme korkularını yenmeleri için cesaretlendirebilme" konusunda iki grup arasında görüş farklılığının olup olmadığını tespit etmek amacıyla yapılan "t" testi sınavı sonucunda iki grubun görüşleri arasında 0,05 düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur. Başka bir deyişle öğretmenlerin tamamı (%100) "kursiyerleri, çalışmalarla ilgili öğrenme korkularını yenmeleri için cesaretlendirebilme" konusunda kendilerini "büyük ölçüde" ve "tamamen" yeterli bulurken, kursiyerlerde bu oran sadece "büyük ölçüde" görüşünde yoğunlaşarak %17'ye düşmekte, kursiyerlerin beşte dördünden fazlası (%84) bu konuda öğretmenlerini "kısmen"ve "çok az" yeterli bulmaktadırlar.Buradan öğretmenlerin tamamının (%100) "kursiyerleri, çalışmalarla ilgili öğrenme korkularını yenmeleri için cesaretlendirebilme" konusunda kendilerini yeterli buldukları, ancak kursiyerlerin beşte dördünden fazlasının (%84) öğretmenlerinin aksine görüş belirterek bu konuda öğretmenlerini tam anlamıyla yeterli bulmadıkları söylenebilir.

"Tablo 3.73." öğretmenlerin branşlarına ve eğitim seviyelerine, kursiyerlerin devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre değerlendirmelere ilişkin bilgi vermektedir.

"Kursiyerleri, çalışmalarla ilgili öğrenme korkularını yenmeleri için cesaretlendirebilme" konusunda öğretmenlerin kendilerini değerlendirmelerine ilişkin

Tablo 3.73. Kursiyerleri, Çalışmalarla İlgili Öğrenme Korkularını Yenmeler İçin Cesaretlendirebilme Konusunda Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin Görüşlerinin Yüzde Olarak Dağılımı ve “t” Testi Sonuçları.

Değişken	Görüş	Hiç		Çok Az		Kısmen		Büyük Ölç.		Tamamen		Toplam		S	Sd	t	p
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%				
Öğretmen	Giyim	-	-	-	-	-	-	26	68.4	12	31.6	38	100	0.47	68	1.04	0.05
	Nakış	-	-	-	-	-	-	18	56.3	14	43.8	32	100	0.50			
Öğretmen	Yük. Öğr. Kur. Mez. Olmayan	-	-	-	-	-	-	14	46.7	16	53.3	30	100	0.50	68	2.45	0.05*
	Yüksek Öğretim Kurumu Mez.	-	-	-	-	-	-	30	75	10	25	40	100	0.43			
Kur. Dev Et. Kurs Türü	Giyim	-	-	11	7.6	111	76.6	23	15.9	-	-	145	100	0.47	338	0.78	0.05
	Nakış	-	-	11	5.6	149	76.4	35	17.9	-	-	195	100	0.47			
Kursiyer	Eğt. Sev. Düş. (İlkokl+Orta okl)	-	-	12	6.7	138	76.7	30	16.7	-	-	180	100	0.47	338	-0.24	0,05
	Eğit. Sev. Yük. (Lise+Yüksekok)	-	-	10	6.3	122	76.3	28	17.5	-	-	160	100	0.47			
Toplam	Öğretmen	-	-	-	-	-	-	44	62.9	26	37.1	70	100	0.48	408	19.90	0.05*
	Kursiyer	-	-	22	6.5	260	76.5	58	17.1	-	-	340	100	0.47			

* p < 0,05

görüşleri branşlarına göre incelendiğinde, branşlarına göre öğretmen görüşleri arasında anlamlı bir farklılık gözlenmemektedir.

"Kursiyerleri, çalışmalarla ilgili öğrenme korkularını yenmeleri için cesaretlendirebilme" konusunda kendilerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri eğitim seviyeleri açısından incelendiğinde ise, eğitim seviyelerine göre öğretmenlerin görüşleri arasında anlamlı bir farklılık gözlenmektedir. Yüksek öğretim kurumunu bitirmemiş öğretmenler kendilerini bu konuda birinci derecede (%53) "tamamen", ikinci derecede (%47) "büyük ölçüde" yeterli bulurken, yüksek öğretim kurumunu bitirmiş öğretmenlerin görüşleri de bu yönde bir dağılım göstermekte, ancak yüksek öğretim kurumunu bitirmiş öğretmenlerde kendilerini "büyük ölçüde" yeterli bulanların oranı %75'e yükselmekte, "tamamen" yeterli bulanların oranı %25'e düşmektedir.

Buradan yüksek öğretim kurumunu bitirmemiş öğretmenlerin "kursiyerleri, çalışmalarla ilgili öğrenme korkularını yenmeleri için cesaretlendirebilme" konusunda kendilerini yüksek öğretim kurumunu bitirmiş öğretmenlerden daha yeterli gördükleri söylenebilir.

"Kursiyerleri, çalışmalarla ilgili öğrenme korkularını yenmeleri için cesaretlendirebilme" konusunda kursiyerlerin öğretmenlerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri devam ettikleri kurs türlerine ve eğitim seviyelerine göre incelendiğinde gerek devam ettikleri kurs türlerine gerekse eğitim seviyelerine göre kursiyerlerin görüşleri arasında anlamlı bir farklılık gözlenmemektedir.

3.5.16. Yetişkin Psikolojisi Boyutundaki Tüm Yeterliklerde Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmeleri

Öğretmenlerin Kendilerini ve Kursiyerlerin öğretmenlerini konuyla ilgili tüm yeterliklerde değerlendirmelerine ilişkin görüşler analiz edilerek analiz sonucu bulgular " tablo 3.74."de verilmiştir.

Tablo 3.74. Öğretmenlerin Yetişkin Psikolojisi Boyutundaki Tüm Yeterliklerde Kendilerini ve Kursiyerlerin Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin "t" Testi Sonuçları.

Yeterlik Boyutu	Öğretmen			Kursiyer			t
	N	$\bar{X}_1$	S ₁	N	$\bar{X}_2$	S ₂	
Yetişkin Psikolojisi	70	4,24	0,17	340	3,27	0,11	44.8*

* P < 0,05 SD = 408

"Tablo 3.74." incelendiğinde hesaplanan "t" (44,8) değerinin tablodan bulunan "t" (1,96) değerinden büyük olduğu dikkate alınarak öğretmenlerin "Yetişkin Psikolojisi" boyutunda kendilerini değerlendirmelerine ilişkin görüşlerinde ortalamalar arasında 0,05 düzeyinde ve 408 serbestlik derecesinde anlamlı bir farklılığın olduğu görülmektedir.

Bu verilere dayanarak öğretmenlerin kendilerini "Yetişkin Psikolojisi" boyutunda yeterli bulmalarına karşın, kursiyerlerin öğretmenlerini bu konuda tam anlamıyla yeterli bulmadıkları söylenebilir.

Diğer taraftan "Yetişkin Psikolojisi" boyutuyla ilgili yeterlikler konusunda öğretmen ve kursiyer görüşlerine göre bazı kritik dağılımlar şöyle açıklanabilir:

Öğretmenlerin "Yetişkin Psikolojisi" boyutundaki tüm yeterliklerle ilgili görüşleri birinci derecede "büyük ölçüde" , ikinci derecede "tamamen" yeterli görüşünde yoğunlaşmaktadır. Özellikle (Kursiyerlerin öğrenmek için gösterdikleri çabayı fark edebilme), (Yerine göre kursiyerlerin kişisel sorunlarıyla ilgilenebilme) gibi yeterliklerde öğretmenler kendilerini diğer yeterliklere kıyasla daha yüksek oranda (en az %40) "tamamen" yeterli bulmaktadırlar. Ayrıca (Kursiyerlerle iyi ilişkiler kurma bakımından istekli davranabilme), (Kursiyerlere yönelik yapıcı eleştirilerde bulunabilme), (Güncel olaylara objektif olarak yaklaşabilme), (Kursiyerleri, çalışmalarla ilgili öğrenme korkularını yenmeleri için cesaretlendirebilme) gibi "Yetişkin Psikolojisi" boyutuyla ilgili yeterliklerde öğretmenler kendilerini diğer yeterliklere kıyasla daha yüksek oranda (%100) "büyük ölçüde" ve "tamamen" yeterli bulmaktadırlar. Bunun yanısıra öğretmenler (Kursiyerlerin çalışmalarıyla ilgili orjinal düşüncelerini uygulamaya

dönüştürebilme yönündeki çabalarını dikkate alabilme), (Kursiyerlerin öğrenmek için gösterdikleri çabayı takdir edebilme) gibi yeterliklerde kendilerini diğer yeterliklere kıyasla daha yüksek oranda (en az %17) "kısmen" yeterli bulmaktadırlar.

Kursiyerlerin "Yetişkin Psikolojisi" boyutundaki tüm yeterliklerle ilgili görüşleri birinci derecede "kısmen" yeterli görüşünde yoğunlaşmaktadır. Özellikle (Kursiyerleri, çalışmalarla ilgili öğrenme korkularını yenmeleri için cesaretlendirebilme), (Sorunların çözümünde kursiyerlerin tecrübelerinden de faydalanabilme), (Kursiyerlerin, çalışmalarıyla ilgili orjinal düşüncelerini uygulamaya dönüştürme yönündeki çabalarını dikkate alabilme), (Kursiyerlerin çalışmalarına sınırlama getirmeksizin yardımda bulunabilme), (Kursiyerlere yönelik yapıcı eleştirilerde bulunabilme), (Kursiyerlerin çalışmalarla ilgili öğrenme korkularını farkedebilme), (Yerine göre kursiyerlerin kişisel sorunlarıyla ilgilenebilme) gibi "Yetişkin Psikolojisi" boyutuyla ilgili yeterliklerde öğretmenler kendilerini diğer yeterliklere kıyasla daha yüksek oranda (en az %71) "kısmen" yeterli bulmaktadırlar.

Tüm bu konularda elde edilen bulgular özellikle yukarıda belirtilen konuların üzerinde önemle durulması gerektiğini ortaya çıkarmaktadır. Bulgular değerlendirildiğinde ise öğretmenlerin belirlenen bu konularda eğitime ihtiyaçlarının olduğunu göstermektedir.

3.5.16.1. Farklı Branşlardaki Öğretmenlerin Yetişkin Psikolojisi Boyutundaki Tüm Yeterliklerde Kendilerini Değerlendirmeleri

Öğretmenlerin kendilerini konuyla ilgili tüm yeterliklerde değerlendirmelerine ilişkin görüşleri branşlarına göre analiz edilerek analiz sonucu bulgular "tablo 3.75." de verilmiştir.

Tablo 3.75. Farklı Branşlardaki Öğretmenlerin "Yetişkin Psikolojisi Boyutundaki Tüm Yeterliklerde Kendilerini Değerlendirmelerine İlişkin "t" Testi Sonuçları.

Yeterlik Boyutu	Nakış			Giyim			t
	N	$\bar{X}_1$	S ₁	N	$\bar{X}_2$	S ₂	
Yetişkin Psikolojisi	38	4,21	0,15	32	4,28	0,18	1.62

SD = 68

"Tablo 3.75." incelendiğinde hesaplanan "t" (1,62) değerinin tablo"dan bulunan "t" (2,00) değerinden küçük olduğu dikkate alınarak, baranşlara göre öğretmenlerin "Yetişkin Psikolojisi" boyutuyla ilgili yeterlikler konusundaki görüşlerinde ortalamalar arasında 0,05 düzeyinde ve 68 serbestlik derecesinde anlamlı bir farklılığın olmadığı görülmektedir.

3.5.16.2. Farklı Eğitim Seviyesindeki Öğretmenlerin Yetişkin Psikolojisi Boyutundaki Tüm Yeterliklerde Kendilerini Değerlendirmelerine İlişkin "t" Testi Sonuçları

Öğretmenlerin kendilerini konuyla ilgili tüm yeterliklerde değerlendirmelerine ilişkin görüşleri eğitim seviyelerine göre analiz edilerek analiz sonucu bulgular "tablo 3.76." da verilmiştir.

Tablo 3.76. Farklı Eğitim Seviyesindeki Öğretmenlerin Yetişkin Psikolojisi Boyutundaki Tüm Yeterliklerde Kendilerini Değerlendirmelerine İlişkin "t" Testi Sonuçları.

Yeterlik Boyutu	Yüksek Öğrt. Kur. Mezun Olmayan			Yüksek Öğrt. Kurumu Mezunu			t
	N	$\bar{X}_1$	S ₁	N	$\bar{X}_2$	S ₂	
Yetişkin Öğretim ilke ve Yöntemleri	30	4,34	0,18	40	4,18	0,12	4.40*

* P < 0,5 SD = 68

"Tablo 3.76." incelendiğinde hesaplanan "t" (4,40) değerinin tablo"dan bulunan "t" (2,00) değerinden büyük olduğu dikkate alınarak, eğitim seviyelerine göre öğretmenlerin "Yetişkin Psikolojisi" boyutuyla ilgili yeterlikler konusundaki görüşlerinde ortalamalar arasında 0,05 düzeyinde ve 68 serbestlik derecesinde yüksek öğretim kurumundan mezun olmayan öğretmenlerin lehine anlamlı bir farklılık görülmektedir. Elde edilen bulgular yüksek öğretim kurumunu bitirmemiş öğretmenlerin "Yetişkin Psikolojisi" boyutundaki yeterliklerde kendilerini yüksek öğretim kurumunu bitirmiş öğretmenlere kıyasla daha çok yeterli bulduklarını göstermektedir. Bu beklenen bir sonuç değildir. Ancak yüksek öğretim kurumunu bitirmemiş öğretmenlerin

çoğunluğunun Gezici Kadın Kurslarına Öğretmen Yetiştirme menşeli olması ve bu kurumların geçmişinin oldukça eskiye uzanması ve dolayısıyla da bu öğretmenlerin daha kıdemli olmasının görüşlerinde tecrübeyi ön plana çıkardıklarını düşündürmektedir.

3.5.16.3. Devam Ettikleri Kurs Türlerine Göre Kursiyerlerin Yetişkin Psikolojisi Boyutundaki Tüm Yeterliklerde Öğretmenlerini Değerlendirmeleri

Kursiyerlerin öğretmenlerini konuyla ilgili tüm yeterliklerde değerlendirmelerine ilişkin görüşleri devam ettikleri kurs türlerine göre analiz edilerek analiz sonucu bulgular "tablo 3.77."de verilmiştir.

Tablo 3.77. Devam Ettikleri Kurs Türlerine Göre Kursiyerlerin Yetişkin Psikolojisi Boyutundaki Tüm Yeterliklerde Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin "t" Testi Sonuçları.

Yeterlik Boyutu	Nakış			Giyim			t
	N	$\bar{X}_1$	S ₁	N	$\bar{X}_2$	S ₂	
Yetişkin Psikolojisi	195	3,28	0,13	145	3,27	0,12	0,38

SD = 338

"Tablo 3.77." incelendiğinde hesaplanan "t" (0,38) değerinin tablo"dan bulunan "t" (1,96) değerinden küçük olduğu dikkate alınarak, devam ettikleri kurs türlerine göre kursiyerlerin "Yetişkin Psikolojisi" boyutuyla ilgili tüm yeterlikler konusundaki görüşlerinde ortalamalar arasında 0,05 düzeyinde ve 338 serbestlik derecesinde anlamlı bir farklılığın olmadığı görülmektedir.

3.5.16.4. Eğitim Seviyelerine Göre Kursiyerlerin Yetişkin Psikolojisi Boyutundaki Tüm Yeterliklerde Öğretmenlerini Değerlendirmeleri

Kursiyerlerin öğretmenlerini konuyla ilgili tüm yeterliklerde değerlendirmelerine ilişkin görüşleri eğitim seviyelerine göre analiz edilerek sonucu bulgular "tablo 3.78."de verilmiştir.

Tablo 3.78. Eğitim Seviyelerine Göre Kursiyerlerin Yetişkin Psikolojisi Boyutundaki Tüm Yeterliklerde Öğretmenlerini Değerlendirmelerine İlişkin "t" Testi Sonuçları.

Yeterlik Boyutu	Eğt. Sev. Düş. (İlk. ve Ortaok. Mez.)			Eğt. Sev. Yük. (Lise ve Yük. Ok. Mez.)			t
	M	$\bar{X}_1$	S ₁	M	$\bar{X}_2$	S ₂	
Yetişkin Psikolojisi	180	3,27	0,12	160	3,28	0,12	-0.04

SD = 338

"Tablo 3.78." incelendiğinde hesaplanan "t" (-0,04) değerinin tablo'dan bulunan "t" (1,96) değerinden küçük olduğu dikkate alınarak, eğitim seviyelerine göre kursiyerlerin "Yetişkin Psikolojisi" boyutuyla ilgili yeterlikler konusundaki görüşlerinde ortalamalar arasında 0,05 düzeyinde ve 338 serbestlik derecesinde anlamlı bir farklılığın olmadığı görülmektedir.

BÖLÜM IV

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde, araştırmada elde edilen bulgulara dayanarak varılan sonuçlar ve ilgili önerilere yer verilmiştir.

4.1. Sonuç

Araştırmanın amacına hizmet etmesi için hazırlanan anketler de yer alan sorulara verilen yanıtlardan elde edilen bulgulardan şu sonuçlara varılmıştır:

Halk Eğitim Merkezlerinde görev yapan öğretmenlerin yeterlikleri ile ilgili görüşler ile ilgili sonuçlar:

1. Öğretmenlerin çoğunluğu, kendilerini “büyük ölçüde” ve “tamamen” yeterli bulurken kursiyerler öğretmenlerini birinci derecede “kısmen” yeterli bulmaktadırlar. Bu araştırmaya benzer evrenler üzerinde yapılan Küçükahmet (1976), Kaptan, Uçan ve Diğ (1980) bulguları ile paralellik gösterdiği görülmektedir. Aydın (1973), Üstündağ (1975), Önal (1979), Genç (1979) tarafından yapılan araştırmalarda, yöneticilerin kendi liderlik davranışlarına ve yeterliklerine ilişkin algılarının, yönetilenlerin o konudaki aygılarından daha olumlu olduğu gözlenmektedir. Kavak (1986) tarafından yapılan araştırmada ise diğer meslek grupları gibi öğretim elemanlarının kendi yeterliliklerini öğrencilere oranla daha olumlu olarak algıladıkları gözlenmektedir. Bu araştırmada da öğretmenlerin kendi yeterliklerini kursiyerlere oranla daha yeterli algılama eğiliminde oldukları gözlenmiştir.

2. Üç yeterlik boyutunda da kursiyerlerin öğretmenlere oranla görüşleri daha olumsuz. Ancak “Yetişkin Öğretim İlke ve Yöntemleri ” boyutunda bu olumsuzluk diğer boyutlara oranla daha çok artmaktadır. Boyutlara göre kursiyerlerin öğretmenlerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri incelendiğinde ise; Yetişkin öğretim ilke ve yöntemleri boyutunda özellikle (Hoş olmayan ufak tefek olayları şakaya dönüştürebilme), (Çalışmaları kursiyerlerin yeteneklerini geliştirici yönde düzenleyebilme), (Çalışmalarla ilgili düzenleme yapmadan önce kursiyerlerin eğilimlerini belirleyebilme), (Kursiyerlerin yeteneklerini belirleyici çalışmalar düzenleyebile), (Ders işlerken dersle ilgili mevcut raç

ve gereçlerden yeterince faydalanabilme) gibi yeterliklerde diğer yeterliklere kıyasla daha yüksek oranda(en az %71) öğretmenlerini “kısmen”, (işlenen konularla ilgili uygun yerlere geziler düzenleyebilme), (Çalışmalarla ilgili anlaşılır ders notları hazırlayabilme) gibi yeterliklerde ise (en az %40) “çok az” yeterli bulmaktadırlar.

Yetişkin Psikolojisi boyutunda özellikle (Kursiyerlerin çalışmalarla ilgili öğrenme korkularını yenmeleri için cesaretlendirebilme), (Sorunların çözümünde kursiyerlerin tecrübelerinden de faydalanabilme), (Kursiyerlerin, çalışmalarıyla ilgili orjinal düşüncelerini uygulamaya dönüştürebilme yönündeki çabaların dikkate alabilme), (Kursiyerlerin çalışmalarına sınırlama getirmeksizin yardımda bulunabilme), (Kursiyerlere yönelik yapıcı eleştirilerde bulunabilme), (Kursiyerlerin çalışmalarla ilgili öğrenme korkularını farkedebilme) gibi yeterlikleride diğer yeterliklere kıyasla daha yüksek oranda (en az %71) öğretmenlerini “kısmen” yeterli bulmaktadırlar.

İnsan ilişkileri Boyutunda özellikle (ufak tefek hataları hoşgörülle karşılayabilme), (Kursiyerlerin sınıf içindeki sorunlarıyla ilgilenebilme), (Kursiyerlerin fikir ve değer yargılarına saygı gösterebilme), (Kursun yürütülmesi ile ilgili birtakım konularda karar verirken kursiyerlerinde katılımını sağlayabilme), (Kendine yönelik eleştirileri hoşgörülle karşılayabilme) gibi yeterliklerde diğer yetrliklere kıyasla daha yüksek oranda (en az %64) öğretmenlerini “kısmen” yeterli bulmaktadırlar. Bu boyutlardaki olumsuz farklılıklar öğretmenlerin yetişkin eğitimi alanındaki eğitim ihtiyacı olarak algılanabilir.

3. Öğretmenlerin üç boyutta kendi yeterliklerini algılamalarına ilişkin görüşleri branşlarına göre anlamlı bir farklılık göstermezken “Yetişkin Psikolojisi” boyutunda yüksek öğretim kurumundan mezun olmayan öğretmenlerin lehine anlamlı bir farklılık gözlenmektedir.

4. Kursiyerlerin üç boyutta öğretmenlerini değerlendirmelerine ilişkin görüşleri gerek devam ettikleri kurs türlerine gerekse eğitim seviyelerine göre anlamlı bir farklılık göztermemektedir.

Sonuç olarak kursiyerlerin yetişkin eğitimi konusunda belirlenen üç yeterlik boyutunda da öğretmenlere oranla olumsuz görüş belirtmeleri öğretmenlerin bu konudaki eksikliklerini ortaya koymaktadırlar.

4.2. Öneriler

Araştırmadan elde edilen bulgular ışığında aşağıdaki öneriler geliştirilmiştir.

1. Yetişkin eğitim alanına öğretmen yetiştirme kaynağı kesin olarak tesbit edilmeli ve yetişkin eğitimcileri istihdam eden kurum olarak Milli Eğitim Bakanlığı Çıraklık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğüne bağlı Halk Eğitim Merkezlerinde menşe birliği sağlanmalıdır.

2. Yetişkin eğitimcinin rolü ve yeterlikleri tam olarak belirlenmelidir.

3. Halk Eğitim Merkezlerinde uygulanan programlar ihtiyaca uygun çerçeve programlar şeklinde düzenlenmelidir.

4. Halk Eğitim Merkezlerinde görev yapan eğitici personel yetişkin eğitimi konusunda kısa aralıklarla uzun süreli hizmet içi eğitimden geçirilmelidir.

5. Yetişkin eğitimcisi yetiştirme konusunda geçerli formasyon standartları belirlenmelidir.

6. Yetişkin eğitimcisinin gerek hizmet öncesinde gerekse hizmet içinde yetiştirilmesi sırasında öncelikle Yetişkin Psikolojisi, Yetişkin Öğretim İlke ve Yöntemleri ve İnsan İlişkileri konularına ağırlık verilmelidir.

7. Yaygın eğitim kurumlarına atamalarda, belli saat ve kredi de bu konularla ilgili dersleri almış olma şartı getirilmelidir.

8. Yetişkin eğitimi ve eğitimciliği konusunda Milli Eğitim Bakanlığı ve üniversiteler arasında işbirliği sağlanmalıdır.

9. Bakanlıkça bu alanda araştırma yapılması için teşvikte bulunulmalı ve yapılan çalışmalar değerlendirilmelidir.

10. Gerek Halk Eğitim Merkezlerinde, gerekse merkeze bağı mahalli birimlerde açılacak olan kurslarda görev alacak personelin en az fakülte mezunu olmasına dikkat edilmelidir.

KAYNAKÇA

AKYÜZ, Yahya

1982 Türk Eğitim Tarihi. Ankara: A.Ü. Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları No: 114

ARSLAN, Ahmet

1975 Eğitim İhtiyaçlarının Tespiti. Ankara: Endüstriyel Araştırma Merkezi.

AYDIN, Ayhan

1985 Ankara İli Halk Eğitim Merkez Müdürlüğü Yardımcılarının Hizmet içi Eğitim İhtiyacının Belirlenmesi (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi) Ankara: Ankara Üniversitesi

AYDIN, Mustafa

1977 Eğitim de Denetimsel Davranış. Ankara

AZİZ, Aysel

1987 "Eğitim ve Kitle İletişim", Yaygın Eğitim ve Sorunları - Bildiriler. Ankara: TED Yayını

BİLEN, Mürüvvet

1994 Sağlıklı İnsan İlişkileri. Ankara: Sistem Ofset

BOZKURT, Muzaffer

1985 Halk Eğitim Merkezlerinde Son Beş Yıldaki Çalışmalar ve Karşılaşılan Güçlükler (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi) Ankara: Ankara Üniversitesi

BOZ, H. Avcı

- 1986 Ankara İli Halk Eğitim Merkezi Öğretmenlerinin Yetiştirme Yönetim ve Çalışma Koşullarına İlişkin Sorunları Hakkında Görüşleri. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi) Ankara: Ankara Üniversitesi.

BLOOM, S. Benjamin

- 1979 İnsan Nitelikleri ve Okulda Öğrenme (Çev: D. Ali Özçelik) Ankara: Milli Eğitim Basımevi.

BÜLBÜL, Sudi

- 1991a Halk Eğitimine Giriş. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayını No: 475

BÜLBÜL, Sudi

- 1991b Yetişkin Eğitimi. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayını No: 476

BÜLBÜL, Sudi

- 1991c Türkiye’de Halk Eğitimi. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayını No: 477

BÜYÜKDÜVENÇİ, Sabri

- 1986 Hayatboyu Eğitim. (Yayımlanmamış Doktora Tezi) Ankara: Ankara Üniversitesi

CELEP, Cevat

- 1993 Halk Eğitimi. Ankara: Adım Yayıncılık.

CÜCELOĞLU, Doğan

- 1987 İnsan İnsana. İstanbul: As Matbaacılık.

DUMAN, Tayyip

1987 “Öğretmenliğin Üniversiteleşmesi ve Yaygın Eğitime Öğretmen Yetiştirme”, Öğretmen Yetiştiren Kurumların Dünü-Bugünü-Geleceği Sempozyumu. Ankara

DUMAN, Tayyip

1991 Türkiye’de Ortaöğretime Öğretmen Yetiştirme. İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.

DUMAN, Tayyip

1995 “Türkiye’de Yaygın Eğitimi ve Eğitici Personel Yetiştirme Sorunu”, Hacettepe Üniversitesi II. Eğitim Bilimleri Kongresi. Ankara.

ERKEN, Veysi

1993 “Yaygın Eğitimde Organizasyon ve İşbirliği”, Türkiye’de Yaygın Eğitim ve Sanat Dergisi. Ankara.

ERKEN, Veysi

1995 Yetişkinler Eğitimi. Ankara.

GEDİKOĞLU, Şevket

1953 Halk Eğitimi. Ankara: İdeal Basımevi

GEDİKOĞLU, Şevket

1991 Türkiye’de Yaygın Eğitimden Çağdaş Halk Eğitimine. Ankara.

GENÇ, Turan

1979 Türkiye Emniyet Örgütünde Yönetici Davranışları (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Ankara: Hacettepe Üniversitesi

GERAY, Cevat

- 1978 Halk Eğitimi. Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayınları No: 73

GÖZÜTOK, Dilek

- 1990 Ortaöğretim Öğretmenlerinin Öğretmenlik Formasyonu Açısından Eğitim İhtiyaçlarının Saptanması. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Ankara: Ankara Üniversitesi.

GÜNEŞ, Firdevs

- 1991 “Avrupa’da ve Türkiye’de Halk Eğitimcilerinin Yetiştirilmeleri ve Statüleri”, İzmir I. Eğitim Kongresi Bildirileri. İzmir: Buca Eğitim Fakültesi Yayını.

GÜNEŞ, Firdevs

- 1988 Halk Eğitimcilerinin Yetiştirilmesi ve İstihdamı. (Yayımlanmamış Doktora Tezi) Ankara: Ankara Üniversitesi

GÜNEŞ, Firdevs

- 1992 Yetişkinlere Okuma-Yazma Öğretimi. Ankara: Yaygın Eğitim Enstitüsü.

KAĞITÇIBAŞI, Çiğdem

- 1988 İnsan ve İnsanlar. İstanbul: Evrim Yayımcılık.

KAPTAN, S., UÇAN A. ve Diğ.

- 1980 Öğretmen Yetiştirme Üzerine Bir Araştırma Ankara: H.Ü. Sosyal ve İdari Bilimler Fak. Eğitim Bölümü.

KARAHAN, Ertuğrul

1969 Demokratik İdarelerde Yetişkinler Eğitimi. Ankara: Güven Matbaası.

KÖSEOĞLU, Kürşat

1994 İlköğretime Öğretmen Yetiştiren Kurumlarda Öğretim Elemanı Yeterliliklerinin Değerlendirilmesi. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi)
Ankara: Ankara Üniversitesi

KÜÇÜKAHMET, Leyla

1976 Öğretmen Yetiştiren Kurum Öğretmenlerinin Tutumları. Ankara: A. Ü. Eğitim. Fakültesi Yayınları. No: 55

KÜÇÜKAHMET, Leyla

1992 Hitmetiçi Eğitim (Teori ve Uygulamaları) Ankara: Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesi Matbaası.

LOWE, Jhon

1985 Dünyadaki Yetişkin Eğitimine Toplu Bakış (Çev: T. Oğuzkan). Ankara: UNESCO Türkiye Milli Komisyonu.

MALKOÇ, Günseli

1992 Halk Eğitim Üzerine Bir Araştırma. İstanbul: Marmara Üniversitesi.

M.E.B.

1974 Avrupa'da Yetişkinler Eğitiminin Bugünü ve Yarını. Ankara: Çıracılık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü Mesleki ve Teknik Açık Öğretim Okulu Matbaası.

M.E.B.

1982 Yetişkinler Eğitimi. Ankara: Çıraklık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü Mesleki ve Teknik Açık Öğretim Okulu Matbaası.

M.E.B.

1985 Türkiye’de Yaygın Eğitim. Ankara: Çıraklık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü Mesleki ve Teknik Açık Öğretim Okulu Matbaası.

M.E.B.

1987 Milli Eğitim Temel Kanunu. Ankara: Milli Eğitim Basımevi.

M.E.B.

1990 Yaygın Eğitim Kurumları Yönetmeliği. Ankara: Çıraklık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü Mesleki ve Teknik Açık Öğretim Okulu Matbaası.

M.E.B.

1990 XIII. Milli Eğitim Şurası Yaygın Eğitim Hazırlık Dökümanı Ankara: Çıraklık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü Mesleki ve Teknik Açık Öğretim Okulu Matbaası.

M.E.B.

1992 Çıraklık ve Yaygın Eğitimde Gelişmeler. Ankara: Çıraklık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü Mesleki ve Teknik Açık Öğretim Okulu Matbaası.

M.E.B.

1993 Çıraklık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü. Ankara: Çıraklık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü Mesleki ve Teknik Açık Öğretim Okulu Matbaası.

M.E.B.

- 1993 Endüstriyel Teknik Eğitimde Gelişmeler. Ankara: Çıraklık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü Mesleki ve Teknik Açık Öğretim Okulu Matbaası.

M.E.B.

- 1993 Kız Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü Yaygın Eğitim Kurumları. Ankara: Çıraklık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü Mesleki ve Teknik Açık Öğretim Okulu Matbaası.

M.E.B.

- 1994 Çıraklık ve Yaygın Eğitimde Mevcut Durum. Ankara: Çıraklık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü Mesleki ve Teknik Açık Öğretim Okulu Matbaası.

M.E.B.

- 1995 Endüstriyel Teknik Öğretim Okul ve Kurumları. Ankara: Ders Aletleri Yapım Merkezi Matbaası.

M.E.B.

- 1996 Milli Eğitim ile İlgili Bilgiler. Ankara: Ders Aletleri Yapım Merkezi Matbaası.

ONUR, Bekir

- 1991 Gelişim Psikolojisi (Yetişkinlik, Yaşlılık, Ölüm) Ankara: Verso Yayıncılık.

OKÇABOL, Rıfat

- 1993 Yetişkin Eğitimi Etkinliklerini Tanıma Araştırması. İstanbul (Yayımlanmamış bir çalışma).

OKÇABOL, Rifat

1994 Halk Eğitim (Yetişkinlik Eğitimi). İstanbul: Der Yayınları.

ÖNÜL, Ahmet

1979 Kara Harp Okullarında Liderlik Beklentisi ve Uygulamaları (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Ankara: Hacettepe Üniversitesi.

TANDOĞAN, Mahmut

1982 "Eğitim Gereksinmelerinin Saptanması" A. Ü. Eğitim Fakültesi Dergisi. Ankara: X. 1: 91.

TAYMAZ, Haydar

1981 Hizmet-İçer Eğitim. Kavramlar İlkeler Yöntemler. Ankara: Personel Eğitimi Geliştirme Merkezi. No: 3.

TAYMAZ, Haydar

1992 "Mesleki ve Teknik Öğretim Kurumlarına Öğretmen Yetiştirilmesi". Öğretmen Yetiştirmede Koordinasyon. Ankara: M. E. B. Yayınları

UNESCO

1972 Tokyo Uluslararası Yetişkin Eğitimi Konferansı Amaç, Genel Rapor, Tavsiye Kararları. (Çev: S. BÜLBÜL) Ankara: UNESCO Milli Eğitim Komisyonu.

UNESCO

1972 Tokyo Uluslararası Yetişkin Eğitimi Konferansı Amaç, Genel Rapor, Tavsiye Kararları. (Çev: S. BÜLBÜL) Ankara: UNESCO Milli Eğitim Komisyonu.

UNESCO

- 1985 Yetişkin Eğitimi Terimleri. (Çev. F. OĞUZKAN) Ankara: UNESCO Milli Eğitim Komisyonu.

T.E.D.

- 1987 Türkiye’de Yaygın Eğitim Sorunları. Ankara: Şafak Matbacılık

VARIŞ, Fatma

- 1988 Eğitimde Program Geliştirme (Teori ve Teknikler). Ankara: A. Ü. Eğitim Fakültesi Yayınları No: 157.

ZENCİRCİ, İsmail

- 1992 Ankara İlinde Usta Öğreticilerin Halk Eğitimi İçerisindeki Yeri ve Sorunları. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi) Ankara: Ankara Üniversitesi.

EKLER

EK 1.Öğretmenlere Uygulanan Anket Formu

EK 2.Kursiyerlere Uygulanan Anket Formu

EK 3.Araştırma İzin Belgesi

EK -1

ÖĞRETMENLERE UYGULANAN ANKET FORMU

Sayın Meslektaşım,

Bu anket “Halk Eğitim Merkezlerinde Görevli Eğitici Personelin, Yetişkin Eğitimcisi Olara Eğitim İhtiyaçlarının Saptanması” konulu bir araştırmaya gerekli verileri sağlamak üzere hazırlanmıştır.

Anket iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde bazı kişisel sorulara yer verilmiştir. İkinci bölümde ise birer yetişkin eğitimcisi olarak Halk Eğitim Merkezlerinde görev yapmakta olan eğitici personelin;

1. İnsan İlişkileri,
2. Yetişkin Öğretim ilke ve Yöntemleri,
3. Yetişkin Psikolojisiyle ilgili yeterliklerini kapsayan sorulara yer verilmiştir.

Araştırmanın amacına ulaşması, anket maddelerine vereceğiniz cevapların tarafsız ve doğru olmasına bağlıdır. Bunun için her bölümdeki maddeleri dikkatlice okuyarak cevaplamanız büyük önem taşımaktadır. Ankete vereceğiniz cevaplar yalnızca araştırma amacıyla kullanılacaktır.

İlgi ve yardımlarınız için teşekkür ederim.

Şaban ÇETİN

Gazi Üniversitesi

Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Eğitim Programları ve Öğretimi

Anabilim Dalı Yüksek Lisans Öğrencisi

BÖLÜM I
KİŞİSEL BİLGİLER

AÇIKLAMA : Bu bölümde kişisel durumunuzla ilgili bilgileri toplamak amacıyla üç soru bulunmaktadır. Soruları okuyarak size uygun olan seçeneğin yanındaki parantezin içine (X) işareti koyunuz.

UYARI: Lütfen hiçbir soruyu cevapsız bırakmayınız.

1. Görev yaptığınız Halk Eğitim Merkezi .....

2. Mezuniyet Durumunuz.

( ) Gezici Kadın Kurslarına Öğretmen ( ) Kız Sanat Yük. Öğret Ok.
Yet. Merkez

( ) Kız Meslek Lisesi ( ) Fakülte

3. Branşınız:

( ) Giyim

( ) Nakış

BÖLÜM II

AÇIKLAMA: Bu kısımda, Halk Eğitim Merkezlerinde görevli eğitici personelin yetişkin eğitimiyle ilgili yeterliliklerin değerlendirilmesine ilişkin, insan ilişkileri boyutunda 13, Yetişkin Öğretim İlke ve Yöntemleri boyutunda 29, Yetişkin Psikolojisi boyutunda 15 olmak üzere farklı üç boyuttaki yeterlilikleri kapsayan toplam 57 soruya yer verilmiştir. Bu yeterlilikler doğrultusunda kendinizi değerlendirmenize yönelik görüşleriniz berilemek amacıyla,

Hiç (1)

Çok Az (2)

Kısmen (3)

Büyük Ölçüde (4)

Tamamen (5)

olmak üzere beş seçenek verilmiştir.

Her soru için seçeneklerden görüşünüzü en iyi şekilde yansıtacak sadece birisini (x) şeklinde işaretleyiniz.

UYARI: Lütfen hiçbir soruyu boş bırakmayınız.

İNSAN İLİŞKİLERİ İLE İLGİLİ YETERLİKLER

	<i>H</i>	<i>ÇA</i>	<i>KS</i>	<i>BÖ</i>	<i>TA</i>
	1	2	3	4	5
1. Dili anlaşılır bir şekilde kullanabilme konusunda kendinizi ne derecede yeterli buluyorsunuz?	( )	( )	( )	( )	( )
2. Kursiyerlerle iletişim kurma açısından rahat bir ortam oluşturabilme konusunda kendinizi ne derecede yeterli buluyorsunuz?	( )	( )	( )	( )	( )
3. Ufak tefek hatalar hoşgörüyü karşılayabilmek konusunda kendinizi ne derecede yeterli buluyorsunuz?	( )	( )	( )	( )	( )
4. Kursiyerlere karşı samimi davranabilme konusunda kendinizi ne derecede yeterli buluyorsunuz?	( )	( )	( )	( )	( )
5. Kursiyerlerin fikir ve değer yargılarına saygı gösterebilme konusunda kendinizi ne derecede yeterli buluyorsunuz?	( )	( )	( )	( )	( )
6. Kursiyerlerle olan ilişkilerinizde yansız davranabilme konusunda kendinizi ne derecede yeterli buluyorsunuz?	( )	( )	( )	( )	( )
7. Kursiyerlerde güven uyandıracak davranışlarda bulunabilme konusunda kendinizi ne derecede yeterli buluyorsunuz?	( )	( )	( )	( )	( )
8. Kursiyerleri arkadaşlarıyla uyumlu ilişkiler kurmaları için yönlendirebilme konusunda kendinizi ne derecede yeterli buluyorsunuz?	( )	( )	( )	( )	( )
9. Birtakım konularda karar verirken kursiyerlerin katılımını da sağlayabilme konusunda kendinizi ne derecede yeterli buluyorsunuz?	( )	( )	( )	( )	( )
10. Davranışlarınızı objektif olarak değerlendirebilme konusunda kendinizi ne derecede yeterli buluyorsunuz?	( )	( )	( )	( )	( )
11. Size yönelik eleştirileri hoş görüyle karşılayabilme konusunda kendinizi ne derecede yeterli buluyorsunuz?	( )	( )	( )	( )	( )
12. Kursiyerlerle uyumlu ve dengeli ilişkiler kurabilme konusunda kendinizi ne derecede yeterli buluyorsunuz?	( )	( )	( )	( )	( )

H:Hiç *ÇA*: Çok Az *KS*: Kısmen *BÖ*: Büyük Ölçüde *TA*: Tamamen

H ÇA KS BÖ TA
1 2 3 4 5

13. Kursiyerlerin sınıf içindeki sorunlarıyla ilgilenebilme konusunda kendinizi ne derecede yeterli buluyorsunuz? ( ) ( ) ( ) ( ) ( )

YETİŞKİN ÖĞRETİM İLKE VE YÖNTEMLERİ İLE İLGİLİ YETERLİKLER

1.Çalışmaları bir plan dahilinde sürdürebilme konusunda kendinizi ne derecede yeterli buluyorsunuz? ( ) ( ) ( ) ( ) ( )

2. Kursiyerlere yapılacak çalışmaların amacını ve önemini açıklayabilme konusunda kendinizi ne derecede yeterli buluyorsunuz? ( ) ( ) ( ) ( ) ( )

3. Çalışmalarla ilgili düzenleme yapmadan önce kursiyerlerin eğilimlerini belirleyebilme konusunda kendinizi ne derecede yeterli buluyorsunuz? ( ) ( ) ( ) ( ) ( )

4.Çalışmaları kursiyerlerin ilgi ve ihtiyaçlarına göre düzenleyebilme konusunda kendinizi ne derecede yeterli buluyorsunuz? ( ) ( ) ( ) ( ) ( )

5.Kursiyerlerin yeteneklerini belirleyici çalışmalar düzenleyebilme konusunda kendinizi ne derecede yeterli buluyorsunuz? ( ) ( ) ( ) ( ) ( )

6.Çalışmaları kursiyerlerin yeteneklerini geliştirici yönde düzenleyebilme konusunda kendinizi ne derecede yeterli buluyorsunuz? ( ) ( ) ( ) ( ) ( )

7.Kursiyerleri çalışmalara aktif olarak katılmaları için isteklendirebilme konusunda kendinizi ne derecede yeterli buluyorsunuz? ( ) ( ) ( ) ( ) ( )

8. Konuları kursiyerlerin anlayabileceği şekilde basitten karmaşığa doğru işleyebilme konusunda kendinizi ne derecede yeterli buluyorsunuz? ( ) ( ) ( ) ( ) ( )

9. Bir konudan yeni bir konuya geçerken, önceki konuyla yeni konu arasında bağ kurabilme hususunda kendinizi ne derecede yeterli buluyorsunuz? ( ) ( ) ( ) ( ) ( )

H: Hiç ÇA: Çok Az KS: Kısmen BÖ: Büyük Ölçüde TA: Tamamen

H ÇA KS BÖ TA

1 2 3 4 5

10. Kurslar yoluyla alınan eğitimin, toplumun sosyal, ekonomik ve kültürel gelişmesine sağlayacağı katkı hakkında kursiyerleri aydınlatabilme konusunda kendinize nederecede yeterli buluyorsunuz?
11. Kursiyerlere çanlamakta güçlük çektikleri konulardaki sorunları rahatlıkla sorabilecekleri bir ortam oluşturabilme konusunda kendinizi ne derecede yeterli buluyorsunuz?
12. Konularla ilgili anlaşılmayan noktalara, tatmin edici bir şekilde açıklık getirebilme konusunda kendinizi ne derecede yeterli buluyorsunuz?
13. Çalışmaları yürütürken aceleci bir tutum yerine sabırlı davranışlar gösterebilme konusunda kendinizi ne derecede yeterli buluyorsunuz?
14. Kursiyerlere, çalışmalarını sürdürürken yapmış oldukları hataları kendi kendilerine düzeltmeleri için fırsat tanıyabilme konusunda kendinize ne derecede yeterli buluyorsunuz?
15. Hoş olmayan ufak tefek olayları şakaya dönüştürebilme konusunda kendinizi ne derecede yeterli buluyorsunuz?
16. Kursiyerleri gereğinden fazla sıkmayacak, aynı zamanda da dersin ahengini bozmayacak bir disiplin ortamı oluşturabilme konusunda kendinizi ne derecede yeterli buluyorsunuz?
17. Kursiyerlere, öğrendiklerini uygulayabilecekleri bir ortam oluşturabilme konusunda kendinizi ne derecede yeterli buluyorsunuz?

H: Hiç **ÇA:** Çok Az **KS:** Kısmen **BÖ:** Büyük Ölçüde **TA:** Tamamen

H *ÇA* *KS* *BÖ* *TA*
1 *2* *3* *4* *5*

- 18.İşe uygun malzemenin seçiminde kursiyerlere gerekli yardımı yapabilme konusunda kendinizi ne derecede yeterli buluyorsunuz? ( ) ( ) ( ) ( ) ( )
19. Konularla ilgili uygulamalar sırasında kursiyerlerle de ilgilenebilme konusunda kendinizi ne derecede yeterli buluyorsunuz? ( ) ( ) ( ) ( ) ( )
20. Kursiyerlerin çalışmalarını yapıcı bir şekilde kontrol edebilme konusunda kendinizi ne derecede yeterli buluyorsunuz? ( ) ( ) ( ) ( ) ( )
21. Konuyu anlatırken kursiyerlerinde katılımını sağlayabilme konusunda kendinizi ne derecede yeterli buluyorsunuz? ( ) ( ) ( ) ( ) ( )
22. Uygulaması yapılacak konuyu uygulama öncesinde anlaşılır şekilde izah edebilme konusunda kendinizi ne derecede yeterli buluyorsunuz? ( ) ( ) ( ) ( ) ( )
23. Konularla ilgili işleri aşama aşama yaparak gösterebilme konusunda kendinizi ne derecede yeterli buluyorsunuz? ( ) ( ) ( ) ( ) ( )
24. Konuları işlerken her aşamadaki önemli noktaları ve özel tekniklerin üzerinde önemle durabilme konusunda kendinizi ne derecede yeterli buluyorsunuz? ( ) ( ) ( ) ( ) ( )
25. Konuları işlerken her aşamanın süresini kursiyerlerin önemli noktaları ve özel teknikleri anlayabileceği şekilde ayarlayabilme konusunda kendinizi ne derecede yeterli buluyorsunuz? ( ) ( ) ( ) ( ) ( )
26. İşlenen konularla ilgili olarak uygun yerlere geziler düzenleyebilme konusunda kendinizi ne derecede yeterli buluyorsunuz? ( ) ( ) ( ) ( ) ( )
27. Kursiyerlere arkadaşlarıyla birlikte çalışabilecekleri şekilde öğretim faaliyetleri düzenleyebilme konusunda kendinizi ne derecede yeterli buluyorsunuz? ( ) ( ) ( ) ( ) ( )

H: Hiç *ÇA*: Çok Az *KS*: Kısmen *BÖ*: Büyük Ölçüde *TA*: Tamamen

H ÇA KS BÖ TA
1 2 3 4 5

28. Dersi işlerken, dersle ilgili mevcut araç ve gereçlerden yeterince faydalanabilme konusunda kendinizi ne derecede yeterli buluyorsunuz? ( ) ( ) ( ) ( ) ( )
29. Çalışmalarla ilgili anlaşılır ders notları hazırlayabilme konusunda kendinizi nederece yeterli buluyorsunuz? ( ) ( ) ( ) ( ) ( )

YETİŞKİN PSİKOLOJİSİ İLE İLGİLİ YETERLİKLER

1. Yerine göre kursiyerlerin kişisel sorunlarıyla ilgilenebilme konusunda kendinizi ne derecede yeterli buluyorsunuz? ( ) ( ) ( ) ( ) ( )
2. Kursiyerlerle iyi ilişkeler kurma bakımından istekli davranabilme konusunda kendinizi ne decede yeterli buluyorsunuz? ( ) ( ) ( ) ( ) ( )
3. Kursiyerleri bir yetişkin olarak algılayabilme konusunda kendinizi ne derecede yeterli buluyorsunuz? ( ) ( ) ( ) ( ) ( )
4. Kursiyerlere bir yetişkin olarak yaklaşabilme konusunda kendinizi ne derecede yeterli buluyorsunuz? ( ) ( ) ( ) ( ) ( )
5. Kursiyerlere yönelik yapıcı eleştirilerde bulunabilme konusunda kendinizi ne derecede yeterli buluyorsunuz? ( ) ( ) ( ) ( ) ( )
6. Kendilerini yeterince ifade edebilmeleri için kursiyerlere imkan sağlayabilme konusunda kendinizi ne derecede yeterli buluyorsunuz? ( ) ( ) ( ) ( ) ( )
7. Kursiyerlerin çalışmalarına sınırlama getirmeksizin yardımda bulunabilme konusunda kendinizi ne derecede yeterli buluyorsunuz? ( ) ( ) ( ) ( ) ( )
8. Güncel olaylara objektif olarak yaklaşabilme konusunda kendinizi ne derecede yeterli buluyorsunuz? ( ) ( ) ( ) ( ) ( )
9. Sorunların çözümünde kursiyerlerin tecrübelerinden de faydalanabilme konusunda kendinizi ne derecede yeterli buluyorsunuz? ( ) ( ) ( ) ( ) ( )

H: Hiç ***ÇA:*** Çok Az ***KS:*** Kısmen ***BÖ:*** Büyük Ölçüde ***TA:*** Tamamen

H ÇA KS BÖ TA
1 2 3 4 5

10. Kursiyerlerin çalışmalarıyla ilgili orijinal düşüncelerini uygulamaya dönüştürebilmedeki çabalarını dikkate alabilme konusunda kendinizi ne derecede yeterli buluyorsunuz?
11. Kursiyerleri kurs alanlarıyla ilgili orijinal çalışmalara yönlendirebilme konusunda kendinizi ne derecede yeterli buluyorsunuz?
12. Kursiyerlerin öğrenmek için gösterdikleri çabayı farkedebilme konusunda kendinizi ne derecede yeterli buluyorsunuz?
13. Kursiyerlerin öğrenmek için gösterdikleri çabayı takdir edebilme konusunda kendinizi ne derecede yeterli buluyorsunuz?
14. Kursiyerlerin çalışmalarla ilgili öğrenmek korkularını farkedebilme konusunda kendinizi ne derecede yeterli buluyorsunuz?
15. Kursiyerleri, çalışmalarla ilgili öğrenme korkularını yenmeleri için cesaretlendirme konusunda kendinizi ne derecede yeterli buluyorsunuz?

EK-2

KURSIYERLERE UYGULANAN ANKET FORMU

Sayın Kursiyer,

Bu anket “Halk Eğitim Merkezlerinde Görevli Eğitici Personelin, Yetişkin Eğitimcisi Olarak Eğitim ihtiyaçlarının Saptanması konulu bir araştırmaya gerekli verileri sağlamak üzere hazırlanmıştır.

Anket iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde bazı kişisel sorulara yer verilmiştir. İkinci bölümde ise birer yetişkin eğitimcisi olarak Halk Eğitim Merkezlerinde görev yapmakta olan eğitici personelin;

1. İnsan İlişkiler,
2. Yetişkin Öğretim İlke ve Yöntemleri,
3. Yetişkin Psikolojisiyle ilgili yeterliklerini kapsayan sorulara yer verilmiştir.

Araştırmanın amacına ulaşması, anket maddelerine vereceğiniz cevapların tarafsız ve doğru olmasına bağlıdır. Bunun için her bölümdeki maddeleri dikkatlice okuyarak cevaplamanız büyük önem taşımaktadır. Ankete vereceğiniz cevaplar yalnızca araştırma amacıyla kullanılacaktır.

İlgi ve yardımlarınız için teşekkür ederim.

Şaban ÇETİN

Gazi Üniversitesi

Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Eğitim Programları ve Öğretimi

Anabilim Dalı Yüksek Lisans Öğrencisi

BÖLÜM I
KİŞİSEL BİLGİLER

AÇIKLAMA: Bu bölümde kişisel durumunuzla ilgili bilgileri toplamak amacıyla üç soru bulunmaktadır. Soruları okuyarak size uygun olan seçeneğin yanındaki parantezin içine (X) işareti koyunuz.

UYARI:Lütfen hiçbir soruyu cevapsız bırakmayınız.

1. Kursa Katıldığınız Halk Eğitim Merkezi.....
.....

2. Menzuniyet Durumunuz:

( ) İlkokul

( ) Lise

( ) Ortaokul

( ) Yüksekokul

3. Devam Ettiğiniz Kurs Türü

( ) Giyim

( ) Makina Nakış

BÖLÜM II

AÇIKLAMA: Bu kısımda, Halk Eğitim Merkezinde görevli eğitici personelin yetişkin eğitimle ilgili yeterliklerinin değerlendirilmesine ilişkin, insan ilişkileri, boyutunda 13, Yetişkin Öğretim ilke ve Yöntemleri boyutunda 29, Yetişin Psikolojisi boyutunda 15 olmak üzere farklı üç boyuttaki yeterlilikleri kapsayan toplam 57 soruya yer verilmiştir. Bu yeterlikler doğrultusunda öğretmeninizi değerlendirmenize yönelik görüşlerini belirlemek amacıyla,

Hiç (1)

Çok Az (2)

Kısmen (3)

Büyük Ölçüde (4)

Tamamen (5)

olmak üzere beş seçenek verilmiştir.

Her soru için seçeneklerden görüşünüze en iyi şekilde yansıtacak sadece birisini (X) şeklinde işaretleyiniz.

UYARI: Lütfen hiçbirsoruyu boş bırakmayınız.

İNSAN İLİŞKİLERİ İLE İLGİLİ YETERLİKLER

H *ÇA* *KS* *BÖ* *TA*
1 *2* *3* *4* *5*

1. Dili anlaşılır bir şekilde kullanabilme konusunda öğretmeninizi ne derecede yeterli buluyorsunuz?
2. Kursiyerlerle iletişim kurma açısından rahat bir ortam oluşturabilme konusunda öğretmeninizi ne derecede yeterli buluyorsunuz?
3. Ufak tefek hatalar hoşgörüyü karşılayabilmek konusunda öğretmeninizi ne derecede yeterli buluyorsunuz?
4. Kursiyerlere karşı samimi davranabilme konusunda öğretmeninizi ne derecede yeterli buluyorsunuz?
5. Kursiyerlerin fikir ve değer yargılarına saygı gösterebilme konusunda öğretmeninizi ne derecede yeterli buluyorsunuz?
6. Kursiyerlerle olan ilişkilerinizde yansız davranabilme konusunda öğretmeninizi ne derecede yeterli buluyorsunuz?
7. Kursiyerlerde güven uyandıracak davranışlarda bulunabilme konusunda öğretmeninizi ne derecede yeterli buluyorsunuz?
8. Kursiyerleri arkadaşlarıyla uyumlu ilişkiler kurmaları için yönlendirebilme konusunda öğretmeninizi ne derecede yeterli buluyorsunuz?
9. Birtakım konularda karar verirken kursiyerlerin katılımını da sağlayabilme konusunda öğretmeninizi ne derecede yeterli buluyorsunuz?
10. Davranışlarınızı objektif olarak değerlendirebilme konusunda öğretmeninizi ne derecede yeterli buluyorsunuz?

H: Hiç *ÇA*: Çok Az *KS*: Kısmen *BÖ*: Büyük Ölçüde *TA*: Tamamen

H ÇA KS BÖ TA
1 2 3 4 5

11. Kendisine yönelik eleştirileri hoş görüyle karşılayabilme konusunda öğretmeninizi ne derecede yeterli buluyorsunuz? ( ) ( ) ( ) ( ) ( )
12. Kursiyerlerle uyumlu ve dengeli ilişkiler kurabilme konusunda öğretmeninizi ne derecede yeterli buluyorsunuz? ( ) ( ) ( ) ( ) ( )
13. Kursiyerlerin sınıf içindeki sorunlarıyla ilgilenebilme konusunda öğretmeninizi ne derecede yeterli buluyorsunuz? ( ) ( ) ( ) ( ) ( )

YETİŞKİN ÖĞRETİM İLKE VE YÖNTEMLERİ İLE İLGİLİ YETERLİLİK

1. Çalışmaları bir plan dahilinde sürdürebilme konusunda öğretmeninizi ne derecede yeterli buluyorsunuz? ( ) ( ) ( ) ( ) ( )
2. Kursiyerlere yapılacak çalışmaların amacını ve önemini açıklayabilme konusunda öğretmeninizi ne derecede yeterli buluyorsunuz? ( ) ( ) ( ) ( ) ( )
3. Çalışmalarla ilgili düzenleme yapmadan önce kursiyerlerin eğilimlerini belirleyebilme konusunda öğretmeninizi ne derecede yeterli buluyorsunuz? ( ) ( ) ( ) ( ) ( )
4. Çalışmaları kursiyerleri ilgi ve ihtiyaçlarına göre düzenleyebilme konusunda öğretmeninizi ne derecede yeterli buluyorsunuz? ( ) ( ) ( ) ( ) ( )
5. Kursiyerlerin yeteneklerini belirleyici çalışmalar düzenleyebilme konusunda öğretmeninizi ne derecede yeterli buluyorsunuz? ( ) ( ) ( ) ( ) ( )
6. Çalışmaları kursiyerlerin yeteneklerini geliştirici yönde düzenleyebilme konusunda öğretmeninizi ne derecede yeterli buluyorsunuz? ( ) ( ) ( ) ( ) ( )

H ÇA KS BÖ TA
1 2 3 4 5

7. Kursiyerleri çalışmalara aktif olarak katılmaları için isteklendirebilme konusunda öğretmeninizi ne derecede yeterli buluyorsunuz?
8. Konuları kursiyerlerin anlayabileceği şekilde basitten karmaşığa doğru işleyebilme konusunda öğretmeninizi ne derecede yeterli buluyorsunuz?
9. Bir konudan yeni bir konuya geçerken, önceki konuyla yeni konu arasında bağ kurabilme hususunda öğretmeninizi ne derecede yeterli buluyorsunuz?
10. Kurslar yoluyla alınan eğitimin, toplumun sosyal, ekonomik ve kültürel gelişmesine sağlayacağı katkı hakkında kursiyerleri aydınlatabilme konusunda öğretmeninizi ne derecede yeterli buluyorsunuz?
11. Kursiyerlere anlamakta güçlük çektikleri konulardaki sorunları rahatlıkla sorabilecekleri bir ortam oluşturabilme konusunda öğretmeninizi ne derecede yeterli buluyorsunuz?
12. Konularla ilgili anlaşılmayan noktalara, tatmin edici bir şekilde açıklık getirebilme konusunda öğretmeninizi ne derecede yeterli buluyorsunuz?
13. Çalışmaları yürütürken aceleci bir tutum yerine sabırlı davranışlar gösterebilme konusunda öğretmeninizi ne derecede yeterli buluyorsunuz?
14. Kursiyerlere, çalışmalarını sürdürürken yapmış oldukları hataları kendi kendilerine düzeltmeleri için fırsat tanıyabilme konusunda öğretmeninizi ne derecede yeterli buluyorsunuz?

H: Hiç ÇA: Çok Az KS: Kısmen BÖ: Büyük Ölçüde TA: Tamamen

H *ÇA* *KS* *BÖ* *TA*
1 *2* *3* *4* *5*

15. Hoş olmayan ufak tefek olayları şakaya dönüştürebilme konusunda öğretmeninizi ne derecede yeterli buluyorsunuz? ( ) ( ) ( ) ( ) ( )
16. Kursiyerleri gereğinden fazla sıkılmayacak, aynı zamanda da dersin ahengini bozmayacak bir disiplin ortamı oluşturabilme konusunda öğretmeninizi ne derecede yeterli buluyorsunuz? ( ) ( ) ( ) ( ) ( )
17. Kursiyerlere, öğrendiklerini uygulayabilecekleri bir ortam oluşturabilme konusunda öğretmeninizi ne derecede yeterli buluyorsunuz? ( ) ( ) ( ) ( ) ( )
18. İşe uygun malzemenin seçiminde kursiyerlere gerekli yardımı yapabilme konusunda öğretmeninizi ne derecede yeterli buluyorsunuz? ( ) ( ) ( ) ( ) ( )
19. Konularla ilgili uygulamalar sırasında kursiyerlerle de ilgilenilme konusunda öğretmeninizi ne derecede yeterli buluyorsunuz? ( ) ( ) ( ) ( ) ( )
20. Kursiyerlerin çalışmalarını yapıcı bir şekilde kontrol edebilme konusunda öğretmeninizi ne derecede yeterli buluyorsunuz? ( ) ( ) ( ) ( ) ( )
21. Konuyu anlatırken kursiyerlerinde katılımını sağlayabilme konusunda öğretmeninizi ne derecede yeterli buluyorsunuz? ( ) ( ) ( ) ( ) ( )
22. Uygulaması yapılacak konuyu uygulama öncesinde anlaşılır bir şekilde izah edebilme konusunda öğretmeninizi ne derecede yeterli buluyorsunuz? ( ) ( ) ( ) ( ) ( )
23. Konularla ilgili işleri aşama aşama yaparak gösterebilme konusunda öğretmeninizi ne derecede yeterli buluyorsunuz? ( ) ( ) ( ) ( ) ( )

H: Hiç *ÇA*: Çok Az *KS*: Kısmen *BÖ*: Büyük Ölçüde *TA*: Tamamen

H *ÇA* *KS* *BÖ* *TA*
1 *2* *3* *4* *5*

24. Konuları işlerken her aşamadaki önemli noktaları ve özel tekniklerin üzerinde önemle durabilme konusunda öğretmeninizi ne derecede yeterli buluyorsunuz? ( ) ( ) ( ) ( ) ( )
25. Konuları işlerken her aşamanın süresini kursiyerlerin önemli noktaları ve özel teknikleri anlayabileceği şekilde ayarlayabilme konusunda öğretmeninizi ne derecede yeterli buluyorsunuz? ( ) ( ) ( ) ( ) ( )
26. İşlenen konularla ilgili olarak uygun yerlere geziler düzenleyebilme konusunda öğretmeninizi ne derecede yeterli buluyorsunuz? ( ) ( ) ( ) ( ) ( )
27. Kursiyerlere arkadaşlarıyla birlikte çalışabilecekleri şekilde öğretim faaliyetleri düzenleyebilme konusunda öğretmeninizi ne derecede yeterli buluyorsunuz? ( ) ( ) ( ) ( ) ( )
28. Dersi işlerken, dersle ilgili mevcut araç ve gereçlerden yeterince faydalanabilme konusunda öğretmeninizi ne derecede yeterli buluyorsunuz? ( ) ( ) ( ) ( ) ( )
29. Çalışmalarla ilgili anlaşılır ders notları hazırlayabilme konusunda öğretmeninizi ne derecede yeterli buluyorsunuz? ( ) ( ) ( ) ( ) ( )

YETİŞKİN PSİKOLOJİSİ İLE İLGİLİ YETERLİKLER

1. Yerine göre kursiyerlerin kişisel sorunlarıyla ilgilenebilme konusunda öğretmeninizi ne derecede yeterli buluyorsunuz? ( ) ( ) ( ) ( ) ( )
2. Kursiyerlerle iyi ilişkiler kurma bakımından istekli davranabilme konusunda öğretmeninizi ne derecede yeterli buluyorsunuz? ( ) ( ) ( ) ( ) ( )
3. Kursiyerleri bir yetişkin olarak algılayabilme konusunda öğretmeninizi ne derecede yeterli buluyorsunuz? ( ) ( ) ( ) ( ) ( )
4. Kursiyerlere bir yetişkin olarak yaklaşabilme konusunda öğretmeninizi ne derecede yeterli buluyorsunuz? ( ) ( ) ( ) ( ) ( )

H: Hiç *ÇA*: Çok Az *KS*: Kısmen *BÖ*: Büyük Ölçüde *TA*: Tamamen

H *ÇA* *KS* *BÖ* *TA*
1 *2* *3* *4* *5*

5. Kursiyerlere yönelik yapıcı eleştirilerde bulunabilme konusunda öğretmeninizi ne derecede yeterli buluyorsunuz? ( ) ( ) ( ) ( ) ( )
6. Kendilerini yeterince ifade edebilmeleri için kursiyerlere imkan sağlayabilme konusunda öğretmeninizi ne derecede yeterli buluyorsunuz? ( ) ( ) ( ) ( ) ( )
7. Kursiyerlerin çalışmalarına sınırlama getirmeksizin yardımda bulunabilme konusunda öğretmeninizi ne derecede yeterli buluyorsunuz? ( ) ( ) ( ) ( ) ( )
8. Güncel olaylara objektif olarak yaklaşabilme konusunda öğretmeninizi ne derecede yeterli buluyorsunuz? ( ) ( ) ( ) ( ) ( )
9. Sorunların çözümünde kursiyerlerin tecrübelerinden de faydalanabilme konusunda öğretmeninizi ne derecede yeterli buluyorsunuz? ( ) ( ) ( ) ( ) ( )
10. Kursiyerlerin çalışmalarıyla ilgili orjinal düşüncelerini uygulamaya dönüştürebilmedeki çabalarını dikkate alabilme konusunda öğretmeninizi ne derecede yeterli buluyorsunuz? ( ) ( ) ( ) ( ) ( )
11. Kursiyerleri kurs alanlarıyla ilgili orjinal çalışmalara yönlendirebilme konusunda öğretmeninizi ne derecede yeterli buluyorsunuz? ( ) ( ) ( ) ( ) ( )
12. Kursiyerlerin öğrenmek için gösterdikleri çabayı farkedebilme konusunda öğretmeninizi ne derecede yeterli buluyorsunuz? ( ) ( ) ( ) ( ) ( )
13. Kursiyerlerin öğrenmek için gösterdikleri çabayı takdir edebilme konusunda öğretmeninizi ne derecede yeterli buluyorsunuz? ( ) ( ) ( ) ( ) ( )
14. Kursiyerlerin çalışmalarla ilgili öğrenme korkularını farkedebilme konusunda öğretmeninizi ne derecede yeterli buluyorsunuz? ( ) ( ) ( ) ( ) ( )

H: Hiç *ÇA*: Çok Az *KS*: Kısmen *BÖ*: Büyük Ölçüde *TA*: Tamamen

H ÇA KS BÖ TA
1 2 3 4 5

15. Kursiyerleri, çalışmalarla ilgili öğrenmek korkularını yenmeleri için cesaretlendirme konusunda öğretmeninizi ne derecede yeterli buluyorsunuz?

( ) ( ) ( ) ( ) ( )

H: Hiç ÇA: Çok Az KS: Kısmen BÖ: Büyük Ölçüde TA: Tamamen

T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

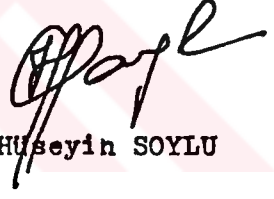
YI : B.30.GÜN.0.F8.00.00/106
KONU: İzin

ANKARA
Tarih 29/3/1996

ANKARA VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Enstitümüz Eğitim Programları ve Öğretimi Anabilim Dalı Yüksek Lisans (Master) programında öğrenim görmekte olan Saban ÇETİN, " Ankara İli Halk Eğitim Merkezlerinde Görevli Eğitimci Personelin Yetişkin Eğitimi Olarak Eğitim İhtiyaçlarının Saptanması" konulu tezi ile ilgili anket çalışmalarını Ankara İli Merkez İlçelerine bağlı halk eğitim merkezlerinde uygulamak istemektedir.

Kendilerine müsaade edilmesini saygılarımla arz ederim.

Prof. Dr. Hüseyin SOYLU
MÜDÜR

Ek: 1 Dilekçe

ANKARA VALİLİĞİ	
İl Millî Eğitim Müdürlüğü	
Öğrenim Durumu	2/2
Çalışma Durumu	3 4/1996
Kültür	

T.C.
ANKARA VALİLİĞİ
Milli Eğitim Müdürlüğü

Ankara

BÖLÜM : Halk Eğitim
SAYI : B.08.4.MEM.4.06.00.12-280/229
KONU : Anket

3...4/1996

ALTINDAĞ, ÇANKAYA, ETİMESGUT, GÖLBAŞI,
KEÇİÖREN, MAMAK, SINCAN, YENİMAHMETE, KAYMAKAMLIĞI
(İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'ne)

Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nde Eğitim Programları ve Öğretimi Anabilim Dalı Yüksek Lisans (MASTER) Programında öğrenim görmekte olan Şaban ÇETİN'in ilçeniz Halk Eğitim Merkezini de uygulama yapmasına ilişkin Valilik Makamından alınan 8.4.1996 tarih ve 223 sayılı onay sureti ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Memur : A. USLU 8-4-22
Şef : M. GÖKMEN 8/4/96

M. Atıf AYESOĞLU
Vali a.
Milli Eğitim Müdür Yrd. ve
Halk Eğitim Başkanı

EKLER:

EK:1-Valilik onay sureti

T.C.
ANKARA VALİLİĞİ
Milli Eğitim Müdürlüğü

Ankara

8.../4/1996

BÖLÜM :Halk Eğitim

SAYI :B.08.4.MEM.4.06.00.12-280/223

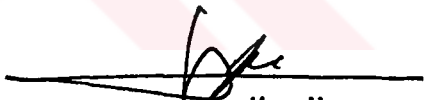
KONU :Anket

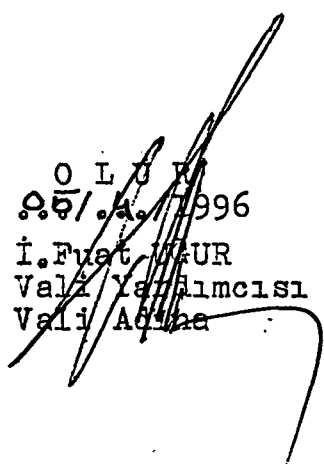
VALİLİK MAKAMINA
ANKARA

Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Programları ve Öğretim Anabilim Dalı Yüksek Lisans (MASTER) programında öğrenim görmekte olan Şaban ÇETİN'in "Ankara İli Halk Eğitim Merkezlerinde görevli eğitici personelin Yetişkin Eğitimcisi olarak Eğitim ihtiyaçlarının saptanması" Konulu tezi ile ilgili anket çalışmalarını Ankara İli Merkez İlçelerine bağlı Halk Eğitim Merkezlerinde uygulama yapma isteğine ilişkin Üniversitenin 29.3.1996 tarih ve 106 sayılı yazısı ile dilekçe ekte sunulmuştur.

Gazi Üniversitesi Mesleki Yaygın Eğitim Fakültesi Araştırma görevlisi Şaban ÇETİN'in Merkez İlçelerdeki Halk Eğitim Merkezlerinde anket yapması Müdürlüğümüzce uygun görülmektedir.

Makamlarınızca da uygun görüldüğü takdirde OLUR'larınıza arz ederim.

Hakkı GÜNGÖR
Milli Eğitim Müdürü

O L U R
8.9/4/1996
İ. Fırat ÖZÜR
Vali Yardımcısı
Vali Ağza